

Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

Actuariële en bedrijfstechnische nota

December 2021

Eigenaar: Governance & Risk Commissie

Versie: december 2021 v1

Auteur: BM/MB - WTW

Datum: 22 december 2021

Inhoudsopgave

1. Missie, doelstellingen en visie	4
2. Organisatie en intern beheersingssysteem	6
3. Doelstellingen, risicohouding en haalbaarheidstoets	8
4. Hoofdpijnen uitvoeringsovereenkomst en pensioenregeling	11
5. Risicomanagement	17
6. Financiële opzet en sturingsmiddelen	18
7. Beleggingsbeleid	23
Bijlage A – Organisatiestructuur	25
Bijlage B – Premie- en toeslagbeleid	34
Bijlage C – Waarderingsmethode en grondslagen	43
Bijlage D – Documentenregister	48

Bijlagen: Beleidsdocumenten

- Verklaring inzake beleggingsbeginselen
- Beleggingsplan en ESG-beleid
- Liquiditeitsbeleid
- Financieel Crisisplan
- Beleid integraal risicomanagement
- Reglement Sleutelfuncties
- Communicatiestrategie
- Uitbestedingsbeleid
- Procesbeschrijving vaststelling (beleids)dekkingsgraad
- Minimaal vereist eigen vermogen
- Vereist eigen vermogen

1. Missie, doelstellingen en visie

Het pensioenfonds heeft de volgende missie, doelstellingen en visie geformuleerd.

1.1 Missie

Het Fonds ziet het als haar kerntaak om op betrouwbare, transparante, professionele, efficiënte en maatschappelijk verantwoordelijke wijze de pensioenregeling van Deutsche Bank in Nederland uit te voeren om een voorwaardelijk zoveel mogelijk waardevast pensioen te kunnen aanbieden.

1.2 Doelstellingen

De bovenstaande missie heeft geleid tot de onderstaande doelstellingen:

Duurzaamheid

Het pensioenfonds wil de pensioenuitkeringen op korte en lange termijn veiligstellen. Om dit te bewerkstelligen worden de toevertrouwde middelen op een verantwoorde, prudente wijze duurzaam belegd.

Solidariteit en collectiviteit

Het pensioenfonds streeft naar één collectieve pensioenregeling waarin alle deelnemers onder dezelfde voorwaarden participeren. Het pensioenfonds streeft naar evenwichtige verdeling van risico's over alle belanghebbenden.

Toeslagambitie

Het pensioenfonds streeft ernaar in het kader van de voorwaardelijke toeslagregeling zoveel mogelijk een waardevast pensioen op te bouwen voor alle deelnemers en doet dit op basis van een prudent beleggingsbeleid, gekoppeld aan een premiebeleid met toevoeging aan een premie-egaliseringsreserve.

Communicatie en Transparantie

Het pensioenfonds streeft ernaar om de deelnemers tijdig te informeren over relevante onderwerpen op pensioengebied. Het pensioenfonds heeft hiertoe een communicatieplan opgesteld en gepubliceerd. Het pensioenfonds streeft naar transparantie in kosten en eenvoud in uitvoering.

Flexibilisering

Het pensioenfonds kent vele mogelijkheden tot flexibilisering, waarbij de keuze van de deelnemer centraal staat, echter binnen het kader van de uitvoerbaarheid in de collectieve pensioenregeling.

Professionalisering

Het bestuur streeft naar een evenwichtige en deskundige samenstelling, rekening houdend met diversiteit en permanente educatie. Daarnaast heeft zij de ondersteuning van professionele partijen voor fiduciair beheer, uitvoeringsadministratie en op actuariel gebied.

1.3 Visie

Het pensioenfonds heeft op basis van de missie en de doelstellingen de onderstaande visie geformuleerd.

Pensioenuitvoering

Het pensioenfonds streeft naar transparantie en beheersbaarheid van kosten, begrijpelijke en tijdige communicatie, eenvoud in uitvoering met een evenwichtige verdeling van de risico's over belanghebbenden. Daarbij heeft het pensioenfonds aandacht voor flexibiliteit voor deelnemers.

Governance

Het pensioenfonds streeft naar een adequate supervisie en een evenwichtige en deskundige samenstelling van het bestuur en bestuursbureau, rekening houdend met diversiteit.

Beleggingen

Het pensioenfonds wil de pensioenuitkeringen op korte en lange termijn veiligstellen, door middel van een prudent en duurzaam beleggingsbeleid binnen acceptabele risicokaders op basis van onze Investment Beliefs. Hierbij streeft het pensioenfonds naar een waardevast pensioen.

Toekomst

Op structurele basis toetst het pensioenfonds in overleg met de werkgever of een eigen pensioenfonds in de huidige vorm de beste is voor de deelnemers. De ontwikkeling van een nieuw pensioenstelsel en de flexibiliteit om hierop adequaat te kunnen inspelen, spelen hierin een belangrijke rol.

1.4 Verankering binnen de organisatie van het pensioenfonds

De wijze waarop de missie, visie en doelstellingen zijn verankerd in de organisatie van het pensioenfonds wordt verder uitgewerkt in de ABTN en bijbehorende bijlagen.

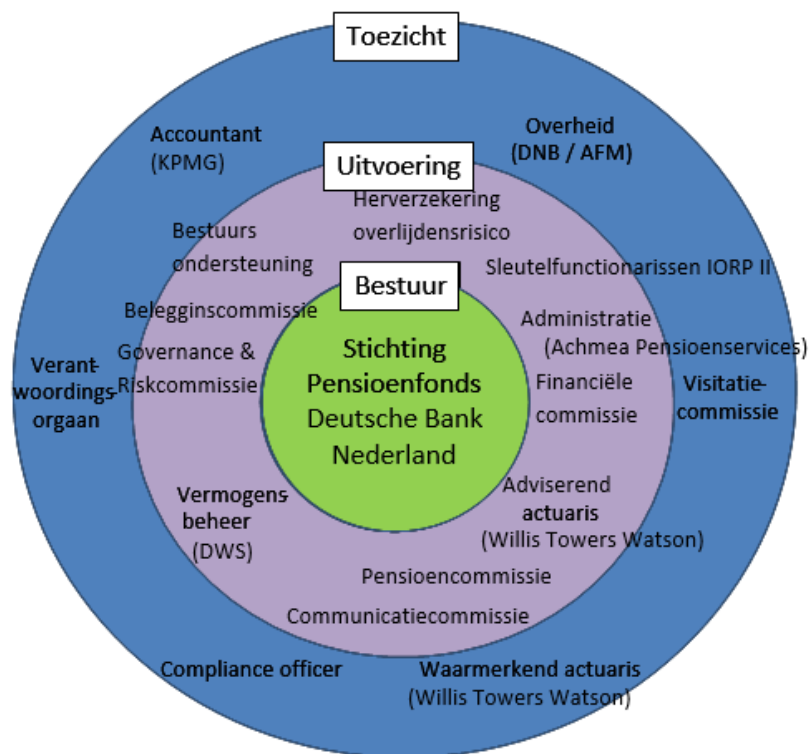

2. Organisatie en intern beheersingssysteem

Het pensioenfonds heeft gekozen voor een paritair bestuursmodel met als ingangsdatum 1 juli 2014.

2.1 Organisatie

De organisatiestructuur van het pensioenfonds is beschreven in onderstaand organogram.

Het bestuur van het pensioenfonds bestaat uit vier werkgeversleden, drie werknemersleden en een gepensioneerde.

Werkgever	- de heer B.S. Dornseiffen (voorzitter)
- de heer D.W. Wesselius
- de heer J.J. Reitsema
- de heer L.P.A. Vermin
Werknemers	- de heer J.W. Veldman
- de heer F.T.G.J. Segers
- de heer V.R.K. Raghoebarsing
Gepensioneerden	- mevrouw E.M. Mulder-Mosman (secretaris)

Alle leden hebben zitting voor de tijd van maximaal vier jaren. Een afgetreden bestuurslid is terstond herkiesbaar en kan maximaal twee keer worden herbenoemd conform de Code Pensioenfonds (sinds 1 juli 2014), tenzij het bestuur een dringende reden ziet om aan de toezichthouder om een uitzondering te vragen.

In bijlage A is een nadere uitwerking van dit organogram te vinden. In deze bijlage is tevens een nadere uiteenzetting opgenomen over de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de partijen genoemd in het organogram.

2.2 Beleid

Om de gestelde doelen, zoals bedoeld in hoofdstuk 1 te verwezenlijken voert het bestuur een (financieel) beleid, dat in diverse beleidsdocumenten nader is uitgewerkt. In deze ABTN wordt hier nader op ingegaan in hoofdstuk 6.

3. Doelstellingen, risicohouding en haalbaarheidstoets

Conform de Pensioenwet dient het bestuur van een pensioenfonds de doelstellingen en beleidsuitgangspunten (waaronder de risicohouding) van het pensioenfonds vast te leggen. De kwantitatieve risicohouding van het pensioenfonds wordt jaarlijks getoetst met de haalbaarheidstoets.

3.1 Doelstelling en risicohouding

De doelstellingen en de risicohouding van het pensioenfonds zijn gezamenlijk met de sociale partners vastgesteld.

3.2 Beleidsuitgangspunten

In deze paragraaf worden de beleidsuitgangspunten van het pensioenfonds beschreven. Hierin komen de ambitie, het benodigd risico en de gewenste zekerheid van het pensioenfonds tot uiting. Dit vormt de kwalitatieve omschrijving van de risicohouding van het pensioenfonds.

Ambitie, benodigd risico en gewenste zekerheid

- Streven naar een waardevast pensioen in het kader van voorwaardelijke toeslagverlening;
- Het zekerstellen van een nominaal pensioen is belangrijker dan het streven naar een reëel pensioen;
- Het ambitieniveau van toeslagverlening is vertaald in de mate waarin het pensioen jaarlijks kan worden aangepast ten opzichte van de maatstaf (voor het pensioenfonds is dit voor alle deelnemers de prijsinflatie). Het minimaal beoogde niveau van toeslagverlening op de lange termijn bedraagt 60%. Dit betreft de aanpassing van het pensioen inclusief eventueel toegepaste kortingen.
- Bij tegenvallende economische omstandigheden wordt een lagere/ geen toeslagverlening geaccepteerd;
- Bij tegenvallende economische omstandigheden wordt een beperkte korting geaccepteerd.
- Stabiele premie: bij de bepaling van de jaarlijkse premie wordt rekening gehouden met een 5-jaarsdemping van de rente.
- De stabiele premie dient te zorgen voor een gezonde financiering met zo weinig mogelijk kans op een opbouwkorting (maximaal 20%). Indien er tóch een opbouwkorting dient plaats te vinden, is een opbouwkorting van 20% van het opbouwpercentage maximaal acceptabel;
- De dekkingsgraad wordt kritiek geacht bij het niveau waarop herstel zonder korten niet meer mogelijk is (zie ook het Financieel Crisisplan);
- Indien er in geval van tegenvallende economische omstandigheden een kans is op een korting op de opgebouwde aanspraken en –rechten (maximaal 1%), wordt een beperkte korting geaccepteerd (tot 7,5%, vóór eventuele spreiding).

Prioritering

Ten tijde van het uitvoeren van de ALM-studie (15-jaars horizon) in het vierde kwartaal 2016 in het kader van de overgang naar de CDC-regeling, zijn de volgende maatstaven gekwantificeerd en gerangschikt naar mate van prioriteit:

Maatstaf	Risicohouding	Prioriteit
Kans op een rechtenkorting (jaarlijks)	Max. 1%	1a
Gemiddelde omvang rechtenkorting	Max. 7,5%	1a
Kans op korting opbouwpercentage (jaarlijks)	Max. 20%	1b
Gemiddelde omvang korting opbouwpercentage	Max. 20%	1b
Toeslagambitie (% realisatie maatstaf)	Min. 60%	2

Deze maatstaven zijn onveranderd opgenomen in de ALM studie 2018.

3.3 Risicohouding (kwantitatief)

In deze paragraaf wordt de kwantitatieve risicohouding van het pensioenfonds beschreven, waarbij onderscheid wordt gemaakt naar de risicohouding op de korte termijn (bandbreedte rondom het vereist eigen vermogen) en de risicohouding op de lange termijn (ondergrenzen pensioenresultaat). De risicohouding op de lange termijn wordt getoetst met de haalbaarheidstoets.

Korte termijn

Voor wat betreft de risicohouding op de korte termijn wordt een niveau van de vereiste dekkinggraad van 112% gedefinieerd, met een bandbreedte van 4%-punt naar boven en naar beneden. Dit betekent dat de vereiste dekkinggraad in principe ligt tussen 108% en 116%.

Lange termijn

Het pensioenfonds heeft de onderstaande ondergrenzen gedefinieerd voor wat betreft de risicohouding op de lange termijn:

- De mediaan van het verwachte pensioenresultaat vanuit de evenwichtssituatie (situatie waarbij het eigen vermogen gelijk is aan het vereist eigen vermogen): 85%.
- De mediaan van het verwachte pensioenresultaat vanuit de feitelijke situatie: 90%.

De maximale afwijking van de mediaan in een 'slechtweersscenario' (5^e percentiel) ten opzichte van de mediaan vanuit de feitelijke situatie: 34%.

3.4 Haalbaarheidstoets

De haalbaarheidstoets geeft inzicht in het te verwachten pensioenresultaat op fondsniveau en de risico's die daarbij spelen, gegeven de financiële opzet van het pensioenfonds. In de haalbaarheidstoets worden de door het pensioenfonds gedefinieerde (lange termijn) ondergrenzen getoetst. De toets wordt uitgevoerd conform het betreffende artikel in het Besluit financieel toetsingskader en de nadere uitwerking in de Regeling Pensioenwet. Het pensioenfonds heeft in december 2016 een aanvangshaalbaarheidstoets uitgevoerd in verband met de wijziging van de pensioenregeling en het beleggingsbeleid. Ieder jaar wordt de haalbaarheidstoets opnieuw uitgevoerd.

Jaarlijkse haalbaarheidstoets

Met de jaarlijkse haalbaarheidstoets wordt gemonitord in hoeverre het verwachte pensioenresultaat nog steeds aansluit bij de oorspronkelijk gewekte verwachtingen. Jaarlijks wordt vanuit de feitelijk financiële positie van het pensioenfonds getoetst of het verwachte pensioenresultaat op fondsniveau in voldoende mate aansluit bij de door het pensioenfonds gekozen ondergrens en of het pensioenresultaat op fondsniveau in het slechtweersscenario niet teveel afwijkt van het verwachte pensioenresultaat op fondsniveau. De uitkomsten van de jaarlijkse haalbaarheidstoets worden in het kader van de verantwoording afgestemd met het verantwoordingsorgaan.

Maatregelen ingeval onvoldoende jaarlijkse haalbaarheidstoets

Indien bij de jaarlijkse haalbaarheidstoets blijkt dat niet wordt voldaan aan één van de volgende criteria uit de aanvangshaalbaarheidstoets:

- Het verwachte pensioenresultaat op fondsniveau blijft boven de door het pensioenfonds gekozen ondergrens voor dit pensioenresultaat; en/of
- Het pensioenresultaat op fondsniveau in het slechtweersscenario wijkt niet teveel af van het verwachte pensioenresultaat op fondsniveau, waarbij het pensioenfonds hiervoor de maximale afwijking heeft vastgesteld,

treedt het bestuur in overleg met sociale partners om te bezien of, en zo ja welke, maatregelen genomen moeten worden. Tevens wordt in een dergelijke situatie overleg gepleegd met het verantwoordingsorgaan.

4. Hoofdpijnen uitvoeringsovereenkomst en pensioenregeling

4.1 Hoofdpijnen uitvoeringsovereenkomst

De hoofdpijnen van de uitvoeringsovereenkomst van het pensioenfonds zijn:

Wijze vaststelling verschuldigde premie	Hiervoor verwijzen wij naar bijlage B
Premiebetaling	Aan het begin van elk kalenderkwartaal wordt door de werkgever na overleg met het pensioenfonds het bedrag van de in dat kalenderkwartaal benodigde CDC-premie geraamd op basis van het conform de uitvoeringsovereenkomst vastgestelde percentage CDC-premie. Dit bedrag wordt vervolgens aan het begin van het kwartaal door de werkgever ter beschikking van het pensioenfonds gesteld. Aan het begin van elk volgend kalenderjaar zal een verrekening plaatsvinden tussen de in het betreffende kalenderjaar geraamde CDC-premie en de door de werkgever werkelijk betaalde CDC-premie. Deze verrekening dient uiterlijk drie maanden na afloop van het desbetreffende kalenderjaar plaats te vinden.
Informatieverstrekking door werkgevers aan pensioenfonds	De werkgever is verplicht de vereiste gegevens volledig, juist en tijdig te leveren. Het pensioenfonds informeert de deelnemer conform de eisen in artikel 21 van de Pensioenwet.
Procedures premiebetalingsachterstand	Het pensioenfonds informeert elk kwartaal schriftelijk het verantwoordingsorgaan en bij het ontbreken daarvan de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden, indien sprake is van een premieachterstand ter grootte van 5% van de totale door het pensioenfonds te ontvangen CDC-premie én tevens niet voldaan wordt aan de bij of krachtens de Pensioenwet geldende eisen inzake het minimaal vereist eigen vermogen. Gedurende de hiervoor bedoelde situatie informeert het pensioenfonds tevens elk kwartaal de ondernemingsraad van de werkgever.
Procedures wijzigen pensioenreglement naar aanleiding van wijziging pensioenovereenkomst	Nadat het pensioenfonds kennis heeft genomen van een wijziging van de pensioenovereenkomst stelt het pensioenfonds een aangepast pensioenreglement in concept op en legt deze voor aan de werkgevers en de in artikel 5 lid 3, van de uitvoeringsovereenkomst, bedoelde rechtsgeldige vertegenwoordiger van de deelnemers.

De in de vorige volzin genoemde partijen worden

hierbij gevraagd om aan te geven of de in het concept pensioenreglement opgenomen wijzigingen volledig in overeenstemming zijn met de wijzigingen van de pensioenovereenkomst.

Het hierboven bepaalde geldt ten aanzien van de relatie tussen het pensioenfonds en de werkgever niet ingeval sprake is van een eenzijdige wijziging door de werkgever van de pensioenovereenkomst, als bedoeld in artikel 18 van het pensioenreglement. In dat geval wordt aan de werkgever gevraagd te verklaren dat het concept pensioenreglement is aangepast conform de wijziging van de pensioenovereenkomst.

Het pensioenreglement wordt opgesteld in overeenstemming met de pensioenovereenkomst. Dit is van toepassing voor zover, naar het oordeel van het bestuur:

- a. de pensioenovereenkomst niet strijdig is met geldende jurisprudentie en relevante wet- en regelgeving;
- b. de financiële toestand van het pensioenfonds dit toelaat; en
- c. de bepalingen naar het oordeel van het bestuur in redelijkheid uitvoerbaar zijn.

Maatstaven en voorwaarden toeslagverlening

Toeslagverlening is voorwaardelijk en hiervoor wordt geen bestemmingsreserve gevormd of premie betaald. Zie verder bijlage B.

Uitgangspunten en procedures vermogenstekorten

Wanneer de beleidsdekkingsgraad per het einde van een kalenderkwartaal niet voldoet aan de eisen ten aanzien van het (minimaal) vereist eigen vermogen, zal het pensioenfonds DNB direct inlichten over de ontstane situatie. Het pensioenfonds dient dan een herstelplan in te dienen. In het herstelplan beschrijft het pensioenfonds de maatregelen die worden genomen om binnen de gestelde termijnen te voldoen aan de vereisten ten aanzien van het (minimaal) vereist eigen vermogen.

Het pensioenfonds kan, conform de bepalingen van de Pensioenwet, onder bepaalde voorwaarden besluiten de verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten te verminderen.

Zie verder bijlage B.

Uitgangspunten en procedures premiekorting/ terugstorting

Er is in geen geval sprake van een premierestitutie of premiekorting.

Betalingsvoorbehoud werkgever	De werkgever behoudt zich het recht voor om de verschuldigde CDC-premie, voor zover dit het werkgeversdeel van de premie betreft, aan het pensioenfonds tussentijds te verminderen of te beëindigen bij een ingrijpende wijziging van de omstandigheden.
Bijstortingsverplichting	In geen geval geldt er een bijstortingsverplichting van de werkgever of draagt de werkgever bij aan het herstel van de financiële positie van het pensioenfonds.
Aansluitingscriteria voor vrijwillige aansluiting	<p>Voor werknemers die gedurende een van tevoren vastgestelde periode in het buitenland werkzaam zijn en voor wie de pensioenopbouw op vrijwillige basis bij het pensioenfonds wordt voortgezet heeft het bestuur de mogelijkheid om per betreffende werknemer de actuariële premie in rekening te brengen, mits dit besluit geen gevolgen heeft voor de kwalificatie van de pensioenregeling als Defined Contribution onder de internationale verslagleggingsrichtlijn (IAS 19). Deze actuariële premie zal worden vastgesteld op basis van de grondslagen zoals in bijlage C beschreven.</p> <p>De bijdrage voor deze werknemers zal niet meer bedragen dan het maximum zoals dat in deze ABTN is verwoord.</p> <p>De vrijwillige voortzetting zal in een separate overeenkomst tussen het pensioenfonds en de werkgever worden vastgelegd.</p> <p>Voor werknemers, die toetreden tot de pensioenregeling van het pensioenfonds en die voorafgaand aan hun dienstverband in Nederland bij een buitenlandse vestiging van de werkgever hebben gewerkt, heeft het bestuur de mogelijkheid om pensioen toe te kennen over de in het buitenland doorgebrachte dienstdtijd.</p>
Aansluiting werkgever	Blijkens de statuten van het pensioenfonds kan de nevenvestiging van Deutsche Bank AG, statutair gevestigd te Frankfurt, te Amsterdam, of een andere onderneming die met Deutsche Bank AG in Nederland tot één en dezelfde groep behoort als bedoeld in artikel 2:24b van het Burgerlijk Wetboek zich aansluiten bij het pensioenfonds.

4.2 Hoofdpijnen pensioenregeling

De hoofdpijnen van de pensioenregeling van het pensioenfonds zijn:

Deelnemers	Deelnemer zijn alle werknemers die ten minste twee maanden in dienst van de werkgever in Nederland zijn. Het deelnemerschap vangt aan op de eerste dag van de maand samenvallend met of volgend op die, waarin de werknemer in dienst treedt, mits het dienstverband voor langer dan 2 maanden wordt aangegaan.
Pensioenrichtleeftijd	De eerste dag van de maand volgend op de maand dat de (gewezen) deelnemer de 68-jarige leeftijd bereikt, waarbij uitstel, vervroeging, deeltijdpensionering en hoog/laag constructies mogelijk zijn.
Regeling	Een collectieve beschikbare premiereregeling in de vorm van middelloonregeling met voorwaardelijke toeslagverlening, met een streefopbouwpercentage (ouderdomspensioen) van 1,875% van de in dat jaar vastgestelde pensioengrondslag tot het maximum pensioengevend salaris (2022: € 116.684).
Pensioensalaris	13 maal maandsalaris (12 maal ingeval het salaris inclusief dertiende maand in 12 gelijke maandsalarissen wordt uitbetaald) inclusief de vakantietoeslag op 1 januari van dat jaar respectievelijk op de datum waarop het deelnemerschap aanvangt. De looncomponenten 4.2-toeslag en gewenningstoeslag zijn (indien van toepassing) onderdeel van het pensioensalaris. Het pensioensalaris (op fulltime basis) is voor 2021 afgetopt op € 116.684 (niveau 2022), jaarlijks te verhogen door vermenigvuldiging met de contractloonontwikkelingsfactor).
Franchise	Een bedrag van € 16.809 (niveau per 1 januari 2022). Dit bedrag kan jaarlijks door het bestuur worden verhoogd op basis van de ontwikkeling van de AOW-uitkering voor ongetrouwden.
Pensioengrondslag	Het pensioensalaris minus de franchise.
Toekomstige opbouw onder voorbehoud van financiering	De opbouw van pensioenaanspraken op levenslang ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen vindt plaats op basis van een streefopbouwpercentage. Indien de voor pensioenopbouw beschikbare middelen (CDC-premie verhoogd met eventuele middelen uit de premie-egaliseringsreserve) niet voldoende zijn voor financiering van het streefopbouwpercentage, wordt het opbouwpercentage voor dat betreffende jaar verlaagd tot een niveau dat met de voor pensioenopbouw beschikbare middelen wel gefinancierd kan worden.
Levenslang ouderdomspensioen	Op basis van een streefopbouwpercentage van 1,875% van de voor dat jaar geldende pensioengrondslag.

Levenslang partnerpensioen	Op basis van een streefopbouwpercentage van 1,313% van de voor dat jaar geldende pensioengrondslag.
Wezenpensioen	Op basis van een streefopbouwpercentage van 0,263% van de voor dat jaar geldende pensioengrondslag. Bij volle wezen wordt dit bedrag verdubbeld.
Arbeidsongeschiktheid in de zin van de WIA	De deelnemer is arbeidsongeschikt in de zin van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) indien de deelnemer op of na 1 januari 2004 ziek is geworden. De pensioenopbouw wordt geheel of gedeeltelijk voortgezet (op dezelfde wijze als de pensioenopbouw voor actieve deelnemers), afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid.

Mate van arbeidsongeschiktheid	Premievrije voortzetting deelnemerschap
0% - 35%	0%
35% - 45%	40%
45% - 55%	50%
55% - 65%	60%
65% - 80%	72,5%
80% - 100%	100%

Toeslagen	Indien en voor zover de middelen van het pensioenfonds het toelaten, kan het bestuur jaarlijks de opgebouwde, ingegane en premievrije pensioenen verhogen met een vast te stellen percentage; een en ander ter beoordeling van het bestuur, gehoord de actuaris. Hierbij wordt als maatstaf voor zowel actieve als inactieve deelnemers uitgegaan van de stijging van het consumentenprijsindexcijfer (CPI) alle bestedingen (afgeleid), zoals dit is vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in de periode van oktober tot oktober het jaar er aan voorafgaand. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De financiële ruimte volgt uit beleggingsrendement en het eigen vermogen van het pensioenfonds.
Uitruil partnerpensioen	Uiterlijk een half jaar voor de (vervroegde of uitgestelde) pensioendatum kan de (gewezen) deelnemer kiezen voor een hoger ouderdomspensioen in ruil voor (een deel van) het partnerpensioen. De verhoging van het ouderdomspensioen wordt bepaald op basis van de door het bestuur, de actuaris gehoord, vastgestelde seksenneutraal en collectief actuariael gelijkwaardige flexibiliseringsfactoren.

Uitruil ouderdomspensioen	Uiterlijk een half jaar voor de (vervroegde of uitgestelde) pensioendatum kan de (gewezen) deelnemer kiezen voor een hoger partnerpensioen in ruil voor een deel van het ouderdomspensioen. De verhoging van het partnerpensioen wordt bepaald op basis van de door het bestuur, de actuaris gehoord, vastgestelde sekseneutraal en collectief actuairieel gelijkwaardige flexibiliseringsfactoren.
Vervroeging/uitstel	De pensioenrichtleeftijd in de pensioenregeling is 68 jaar. De deelnemer kan het ouderdomspensioen eerder of later laten ingaan. De vroegste ingangsdatum van het levenslang ouderdomspensioen is de eerste dag van de maand van het bereiken van de 60-jarige leeftijd. Uitstel is mogelijk tot vijf jaar na de voor de (gewezen) deelnemer van toepassing zijnde AOW-gerechtigde leeftijd (eerste dag van de maand volgend op de maand waarin deze leeftijd wordt bereikt).
Beëindiging dienstbetrekking	De deelnemer heeft op de datum van ontslag het keuzerecht om een deel van het ouderdomspensioen uit te ruilen voor een latent partnerpensioen. Hierbij is de hoogte van het partnerpensioen afhankelijk van de gemaakte keuze.
Variabele pensioenuitkering	De mogelijkheid bestaat om uiterlijk tot de 75-jarige leeftijd een hoger pensioen en daarna een lager pensioen uit te laten keren. De periode waarover de hoge uitkering plaatsvindt bedraagt 5 of 10 jaar of, in geval van vervroeging, de periode tussen de vervroegde ingangleeftijd tot de AOW-leeftijd. Daarnaast kan in geval van uitstel worden gekozen voor een periode van de hoge uitkering die ligt tussen de uitgestelde ingangleeftijd en leeftijd 75. Daarbij mag de hoogste uitkering niet meer dan 33% hoger zijn dan de laagste uitkering. Voor het toetsen van deze verhouding kan een bedrag gelijk aan tweemaal de voor die jaren geldende AOW-uitkering voor een gehuwde vermeerderd met vakantietoeslag buiten beschouwing gelaten worden, voor zover dit het deel van de uitkeringsperiode vóór de AOW-leeftijd betreft.
Deeltijdpensionering	De deelnemer kan vóór het bereiken van de pensioenrichtdatum met instemming van de werkgever met deeltijdpensioen gaan. De pensioenopbouw wordt voortgezet voor het gedeelte waarvoor de deelnemer nog niet met deeltijdpensioen is gegaan.

5. Risicomanagement

Het bestuur is verantwoordelijk voor de inrichting en goede werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem ten behoeve van alle risico's waaraan het pensioenfonds zich ziet blootgesteld.

Het doel van integraal risicomanagement is:

- Inzichtelijk maken in welke mate een risico wenselijk acceptabel is;
- Inzicht geven in de verschillende risico's;
- Overzicht bieden van risico's om prioriteiten te kunnen stellen;
- Mogelijkheden bieden om de risico's te beheersen tot naar een wenselijk niveau.

Identificatie risico's

Het pensioenfonds heeft 10 risico's geïdentificeerd conform het model van de Pensioenfederatie (FIRM). Om nieuwe risico's, dan wel veranderingen in bestaande risico's sneller te kunnen identificeren, worden deze risico's per kwartaal door het bestuur op basis van een risico dashboard geëvalueerd in de bestuursvergadering.

Risicocategorieën		Beheersingscategorieën
Financiële risico's	Niet-financiële risico's	
Matching- en renterisico	Omgevingsrisico	Risico specifieke beheersing
Marktrisico	Operationeel risico	Organisatie
Kredietrisico	Uitbestedingsrisico	Management
Verz. techn. risico	IT-risico	Solvabiliteitsbeheer
	Integriteitsrisico	
	Juridisch risico	

Bij de beoordeling van de risico's en de beheersing wordt een inschatting gemaakt van de kans van optreden en impact bij optreden van een bepaalde gebeurtenis. Daarnaast wordt er gekeken naar de beheersmaatregelen die geïmplementeerd zijn om het risico te beheersen. Wanneer de risico's en hun beheersing beoordeeld zijn, kan er gekeken worden of er ingegrepen moet worden.

Jaarlijks wordt het strategisch risicobeleid en de beheersmaatregelen voor de opstelling van de ABTN en het risicobeleidsstuk herijkt indien nodig. Het pensioenfonds gebruikt het standaardmodel dat in het kader van het integraal risicobeleid wordt gemonitord en berekend door de actuaris en zo nodig ook tussentijds wordt aangepast. Voor de rapportages aan DNB volgt een kwartaal herijking. Het beleid rondom integraal risicomanagement is nader uitgewerkt in de bijlage 'Beleid integraal risicomanagement'.

6. Financiële opzet en sturingsmiddelen

De voornaamste financiële doelstellingen van het pensioenfonds zijn:

- het waarborgen van de opbouw van de pensioenaanspraken overeenkomstig de in het reglement vastgelegde bepalingen;
- het minimaliseren van de kansen op een tekort, alsmede van de mate van een tekort;
- het op verantwoorde en prudente wijze streven naar beleggingsrendement om de nagestreefde toeslagen te realiseren;
- het stabiliseren van de premie.

In dit hoofdstuk wordt de financiële opzet van het pensioenfonds uiteengezet.

6.1 Herverzekering

Ter zake van het overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico heeft het pensioenfonds een herverzekeringsovereenkomst afgesloten. Daartoe worden risicokapitalen herverzekerd in de vorm van éénjarige risicokapitaalverzekeringen. De ingangsdatum van de overeenkomst is 1 januari 2020. De contractperiode is gelijk aan drie jaar. De maximale aansprakelijkheid per deelnemer (obligo) is gelijk aan € 3.000.000. Er is geen sprake van winstdeling. Zowel voor het overlijdensrisico als het arbeidsongeschiktheidsrisico is geen sprake van een eigen behoud (beide risico's zijn dus volledig herverzekerd). Beide verzekeringen keren een eenmalig kapitaal uit indien het risico zich voordoet.

Overlijdensrisico

Het in herverzekering te geven risicokapitaal voor het overlijdensrisico wordt per (actieve en arbeidsongeschikte) deelnemer met partner berekend door de administrateur van het pensioenfonds en is gelijk aan het positieve verschil tussen:

1. de actuariële contante waarde van het levenslange partnerpensioen dat als gevolg van overlijden van de hoofdverzekerde op 1 januari van het jaar zou ingaan, verhoogd met een opslag voor wezenpensioen. Hierbij wordt uitgegaan van de werkelijke geboortedatum en het werkelijke geslacht van de medeverzekerde;
2. en voor iedere betrokken deelnemer de per 1 januari gevormde technische voorziening.

De opslag voor wezenpensioen is gelijk aan 6%. Het resulterende risicokapitaal wordt verhoogd met een solvabiliteitsopslag gelijk aan het percentage vereist eigen vermogen per 1 januari van het berekeningsjaar. Voor de berekeningen wordt verder gebruik gemaakt van de actuariële grondslagen en rentetermijnstructuur zoals van toepassing per 1 januari van het berekeningsjaar. Voor deelnemers zonder partner wordt geen risicokapitaal in herverzekering gegeven.

Arbeidsongeschiktheidsrisico

De dekking van het arbeidsongeschiktheidsrisico bestaat per deelnemer uit de contante waarde van de nog op te bouwen pensioenaanspraken op ouderdomspensioen en partnerpensioen, waarbij rekening wordt gehouden met het streefopbouwpercentage en de jaren tot de pensioendatum, echter wel rekening houdend met een 'wachttijd' van 2 jaar. Er wordt in de resulterende contante waarde geen rekening gehouden met een revalidatiekans.

Het resulterende risicokapitaal wordt verhoogd met een solvabiliteitsopslag gelijk aan het percentage vereist eigen vermogen per 1 januari van het berekeningsjaar. Voor de berekeningen wordt verder gebruik gemaakt van de actuariële grondslagen en rentetermijnstructuur zoals van toepassing per 1 januari van het berekeningsjaar.

6.2 Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds wordt bepaald als het voortschrijdend gemiddelde van de gerapporteerde dekkingsgraden van de 12 maanden voorafgaand aan het moment van vaststelling. Om te waarborgen dat de maandelijkse dekkingsgraad (die ten grondslag ligt aan de beleidsdekkingsgraad) zoveel mogelijk wordt gebaseerd op juiste en tijdige informatie is het proces aangaande de vaststelling van de maandelijkse dekkingsgraad vastgelegd in het document 'Procesbeschrijving vaststelling (beleids-)dekkingsgraad'.

6.3 Beleid reserveringen

Het pensioenfonds stelt toereikende technische voorzieningen vast met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen. De hierbij gehanteerde waarderingsmethode en grondslagen worden nader toegelicht in bijlage C.

De voorwaardelijke toeslagverlening maakt geen onderdeel uit van de pensioenverplichtingen. Het pensioenfonds voert de pensioenregeling uit conform het pensioenreglement.

Het pensioenfonds stelt periodiek per 31 december het minimum vereist eigen vermogen vast overeenkomstig artikel 11 van het Besluit financieel toetsingskader. De minimaal vereiste dekkingsgraad is gelijk aan 100% vermeerderd met het minimaal vereist eigen vermogen als percentage van de technische voorzieningen. Indien de beleidsdekkingsgraad lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad is er sprake van een dekkingstekort.

Tevens stelt het pensioenfonds ieder kwartaal het vereist eigen vermogen vast zodat met een zekerheid van 97,5% wordt voorkomen dat het pensioenfonds binnen een periode van een jaar over minder waarden beschikt dan de technische voorzieningen. Een beschrijving van het model dat het pensioenfonds hanteert voor de vaststelling van het vereist eigen vermogen is opgenomen in de bijlage. De vereiste dekkingsgraad is gelijk aan 100% vermeerderd met het vereist eigen vermogen als percentage van de technische voorzieningen. Indien de beleidsdekkingsgraad lager is dan de vereiste dekkingsgraad bestaat er een reservetekort.

Wanneer de beleidsdekkingsgraad per het einde van een kalenderkwartaal niet voldoet aan de eisen ten aanzien van het vereist eigen vermogen, zal het pensioenfonds DNB direct inlichten over de ontstane situatie. Het pensioenfonds dient dan een herstelplan in te dienen. In het herstelplan beschrijft het pensioenfonds de maatregelen die worden genomen om binnen de gestelde termijnen te voldoen aan de vereisten ten aanzien van het vereist eigen vermogen. Zolang de situatie van een reservetekort bestaat zal het pensioenfonds jaarlijks het herstelplan opnieuw opstellen.

6.4 Premiebeleid

De financiering van de op basis van het pensioenreglement vast te stellen pensioenaanspraken gebeurt door betaling van een doorsneepremie (de 'CDC-premie'). De CDC-premie bedraagt nooit meer dan 33,0% van de (gemaximeerde) pensioengevende salarissom.

Elk jaar wordt getoetst of de CDC-premie hoger is dan de gedempte kostendeckende premie (de 'Toetspremie'). Deze toetsing vindt jaarlijks vooraf ('ex ante') plaats. Indien de CDC-premie in enig jaar hoger is dan de Toetspremie wordt het meerdere toegevoegd aan de premie-egaliseringsreserve.

Indien de CDC-premie in enig jaar lager is dan de Toetspremie wordt (voor zover noodzakelijk) de premie-egaliseringsreserve aangewend om een verlaging van de streefopbouw (opbouwpercentage) te voorkomen of te beperken. Indien het premietekort niet (volledig) kan worden gefinancierd uit de premie-egaliseringsreserve, dan zal de streefopbouw zodanig worden verlaagd dat de Toetspremie gelijk is aan de CDC-premie vermeerderd met de middelen uit de Premie-egaliseringsreserve. Het bestuur behoudt zich het recht voor om bij significante bestandswijzigingen die zich na de jaarlijkse vaststelling van het opbouwpercentage voordoen, een afwijkend opbouwpercentage toe te kennen voor een deel van de populatie.

Het premiebeleid is nader omschreven in het beleidsdocument Premie- en toeslagbeleid (zie bijlage B).

6.5 Toeslagbeleid

Het pensioenfonds heeft een voorwaardelijk toeslagbeleid, gebaseerd op het streven om de pensioenen waardevast te houden. De daarbij gehanteerde maatstaf is voor zowel actieve als inactieve deelnemers gelijk aan de stijging van de Consumentenprijsindex (CPI) alle bestedingen (afgeleid), zoals dit is vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in de periode van oktober tot oktober het jaar er aan voorafgaand.

De mate van toeslagverlening wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur en is afhankelijk van de financiële positie (beleidsdekkingsgraad) van het pensioenfonds (peildatum 31 oktober). Er bestaat geen recht op toeslagen en er wordt hiervoor geen reserve aangehouden. Er zal alleen toeslagverlening plaats kunnen vinden, voor zover dit toekomstbestendig is. Dat wil zeggen dat de financiële positie van het pensioenfonds zodanig is dat het te verlenen toeslagpercentage ook naar verwachting in de toekomst uitgekeerd zal kunnen worden. Het bestuur hanteert voor een besluit over de feitelijke toekenning de onderstaande beleidsstaffel als leidraad:

Beleidsdekkingsgraad	Toeslagverlening (als percentage van de maatstaf)
Lager dan 110%	0%
Tussen 110% en bovengrens	Gedeeltelijk (voor zover ook in de toekomst te realiseren)
Hoger dan bovengrens	100% + eventuele inhaaltoeslagen en herstel van kortingen

De bovengrens wordt jaarlijks vastgesteld zodanig dat deze voldoet aan de eis van toekomstbestendigheid. De wijze waarop dit gebeurt en een verdere detaillering van het toeslagbeleid (inclusief het beleid voor herstel van kortingen) is opgenomen in bijlage B.

6.6 Kortingenbeleid

Het bestuur kan als noodmaatregel besluiten de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten te verminderen, indien overige maatregelen niet voldoende zijn. Deze situatie kan zich voordoen indien:

- Uit het herstelplan blijkt dat met inzet van overige financiële sturingsmiddelen herstel tot aan het niveau van het vereist eigen vermogen binnen de wettelijke termijnen niet mogelijk is. Vermindering van aanspraken zal dan in principe gespreid over de duur van het herstelplan plaatsvinden (tijdsevenredig). Alleen de korting in het eerste jaar zal onvoorwaardelijk worden toegepast. Eventuele kortingen in latere jaren zullen alleen worden toegepast indien en voor zover dit noodzakelijk blijkt bij het in dat jaar op te stellen herstelplan.
- Indien de beleidsdekkingsgraad op zes achtereenvolgende (jaarlijkse) meetmomenten lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad en tevens de actuele dekkingsgraad op dat moment lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad. Het pensioenfonds zal in dat geval genoodzaakt zijn de tekortsituatie per direct op te heffen door het korten van de opgebouwde aanspraken en rechten. Deze korting is onvoorwaardelijk en zal in beginsel ineens worden toegepast, tenzij het bestuur wegens omstandigheden (en met inachtneming van evenwichtige belangenbehartiging) besluit de onvoorwaardelijke korting toch te spreiden.

Bij de definitieve besluitvorming zal altijd evenwichtige belangenbehartiging in acht worden genomen. Dit kan er toe leiden dat in bepaalde omstandigheden van bovenstaande basis (onderbouwd) wordt afgeweken. De financiële sturingsmiddelen die het pensioenfonds kan toepassen om kortingsmaatregelen te voorkomen staan beschreven in het crisisplan (zie bijlage). Het kortingenbeleid is nader omschreven in bijlage B.

6.7 Crisisplan

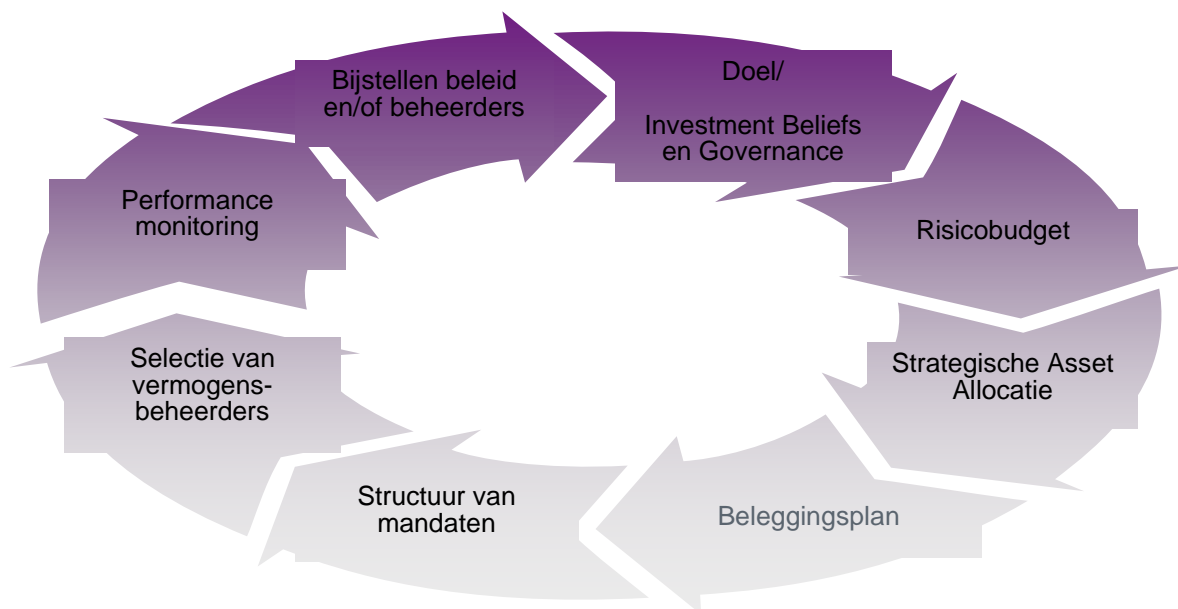
Op grond van de pensioenwetgeving dienen pensioenfondsden te beschikken over een financieel crisisplan. In dit verband heeft het bestuur gedefinieerd welke financiële risico's voor het pensioenfonds gezien worden die een financiële crisis tot gevolg kunnen hebben en welke sturingsmiddelen ter beschikking staan om een dergelijke crisis het hoofd te bieden. Per crisissituatie is in een aparte bijlage een oplossingsrichting gedefinieerd inclusief een impact analyse voor alle belanghebbenden.

Het crisisplan is een leidraad en geeft een kader aan van oplossingsrichtingen ingeval van een financiële crisis. Uiteraard worden de concrete maatregelen in een crisissituatie altijd afgestemd op de omstandigheden van dat moment. In de bijlage is het financieel crisisplan nader beschreven.

7. Beleggingsbeleid

Het bestuur hanteert in het kader van haar beleggingsbeleid de volgende cyclus:

7.1 Beleggingsdoelstelling

Teneinde de beoogde pensioenuitkeringen op korte en lange termijn veilig te stellen wenst het bestuur de toevertrouwde middelen op een verantwoorde en solide wijze te beleggen.

De van de missie van het pensioenfonds afgeleide beleggingsdoelstelling is:
“het op lange termijn zoveel mogelijk zeker stellen van de nominale pensioenaanspraken en -rechten uitgaande van het strategische beleggingsbeleid waarbij rekening gehouden wordt met de toeslagambitie van het pensioenfonds.”

7.2 Beleggingsmix

Op basis van de Asset Liability Management (ALM) studie uit 2018 is het pensioenfonds het volgende strategische beleggingsbeleid overeengekomen:

- Beleggingsbeleid: 25% zakelijke waarden; 75% obligaties en een strategisch beoogde renteafdekking van 70% van de (marktwaarde) dekkingsgraad;

De strategische beleggingsmix en de bandbreedtes daaromheen zien er als volgt uit:

Beleggingscategorie	Strategisch gewicht	Minimum	Maximum
Vastrentende waarden	75,0%	70,0%	80,0%
- hoogwaardige euro staatsobligaties (inclusief staatsleningen grondstoflanden)	20,0%	15,0%	25,0%
- euro bedrijfsobligaties	35,0%	30,0%	40,0%
- US bedrijfsobligaties	7,5%	5,0%	10,0%
- emerging market debt hard currency	7,5%	5,0%	10,0%
- euro high yield obligaties	5,0%	2,5%	7,5%
Zakelijke waarden	25%	20%	30%
- aandelen	25%	20%	30%
95% ontwikkelde markten SRI			
5% opkomende markten			
Liquide middelen	0,0%	0,0%	5,0%

De samenstelling van het vermogen dient binnen de bovenstaande minima en maxima te blijven. Met ingang van 1 januari 2018 is een verdeling gemaakt naar een Matching Portefeuille en Return Portefeuille.

Het beleggingsbeleid is vastgelegd in het beleggingsplan en de verklaring inzake beleggingsbeginselen (zie bijlagen).

Bijlage A – Organisatiestructuur

A.1. Verdeling taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden

Bestuur

Het bestuur heeft de volgende verantwoordelijkheden:

- Het uitvoeren van door de werkgever verleende bruto basispensioenregeling en het doen van pensioenuitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden van (niet-actieve) deelnemers. Het bestuur heeft de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden verder uitgewerkt in een huishoudelijk reglement.
- Het beheer van het pensioenfonds.

Het bestuur heeft de volgende bevoegdheden:

- Vaststellen en/of wijzigen statuten en reglement: het zelfstandig vaststellen en/of wijzigen van statuten en/of reglement kan alleen door het bestuur worden geëffectueerd als de wijzigingen voortvloeien uit wettelijke veranderingen of als de haalbare of te behalen pensioenaanspraken niet wijzigen of als de wijzigingen tot stand zijn gekomen in nauw overleg tussen werkgever en vakverenigingen. In alle andere gevallen moet het bestuur de goedkeuring van de algemene vergadering van deelnemers en de werkgever verkrijgen.
- Vaststellen en/of wijzigen financieringsovereenkomst (alleen in overleg met de werkgever).
- Vaststellen en/of wijzigen uitvoeringsbesluiten.
- Vaststellen bestuursbesluiten.
- Contractuele verplichtingen aangaan met derden, waarbij minimaal een deelnemersvertegenwoordiger tezamen met een werkgeversvertegenwoordiger bevoegd zijn.

De taken zijn uitgewerkt in een huishoudelijk reglement en een RACSI;

Het bestuur heeft de taken onderling verdeeld via de vorming van 4 commissies.

De taken en bevoegdheden van de commissies zijn eveneens nader uitgewerkt in het huishoudelijk reglement.

Commissies

Commissie	Aandachtsgebieden	Samenstelling
Governance en Riskmanagement	Governance (2 ^e lijnstoezicht/compliance) ABTN/Reglement Uitbestedingsbeleid Visitatie Geschiktheidsplan/ Statuten ESG	J.J. Reitsema vz* (tevens sleutelfunctiehouder van de risicobeheerfunctie) F.T.G.J. Segers E.M. Mulder-Mosman
Communicatiecommissie	Website Populair jaarverslag Nieuwsbrieven Bijeenkomsten	E.M. Mulder-Mosman (vz) B.S. Dornseiffen F.T.G.J. Segers
Financiële commissie	Jaarverslag Begroting DB-staten Actuarieel Verslag	L.P.A. Vermin (vz) – (aanspreekpunt waarmerkend actuaris) E.M. Mulder-Mosman B.S. Dornseiffen
Beleggingscommissie	Beleggingen / ESG ALM Haalbaarheidstoets	V.R.K. Raghoebarsing (vz) L.P.A. Vermin D.W. Wesselius

***vz: voorzitter van de betreffende commissie**

Naast de commissies werkt het bestuur met een Dagelijks bestuur bestaande uit de voorzitter en de secretaris. Aan het dagelijks bestuur zijn taken op het gebied van dagelijks beleid, overleg en communicatie met derden gedelegeerd. Hieronder kunnen o.a. deelnemersvergadering, verantwoordingsorgaan, werkgever, ondernemingsraad werkgever en officiële instanties als DNB/AFM vallen.

Sleutelfuncties

Het bestuur heeft in het kader van de IORP II, sleutelfuncties op het gebied van risicobeheer en de actuariële functie ingericht. De audit sleutelfunctie binnen IORP II is in 2021 verder ingericht. Bij de inrichting van de sleutelfuncties heeft het bestuur rekening gehouden met de omvang en interne organisatie van het pensioenfonds, alsmede met de omvang, de aard, de schaal en de complexiteit van de werkzaamheden (proportionaliteit). Daarnaast heeft het bestuur onderscheid gemaakt tussen personen die houders van een sleutelfunctie zijn en personen die de sleutelfuncties vervullen. De sleutelfunctiehouder is één persoon en is eindverantwoordelijk voor de uitoefening van de taken en verantwoordelijkheden die vallen onder de sleutelfunctie. Daarnaast kunnen overige personen betrokken zijn bij het vervullen van een sleutelfunctie. Bij de invulling van het (waarnemend) sleutelfunctiehouderschap, heeft

het bestuur naast de hiervoor genoemde proportionaliteit, rekening gehouden met de volgende uitgangspunten:

1. Het bestuur stelt de sleutelfunctiehouders in staat de sleutelfuncties op een objectieve, eerlijke en onafhankelijke manier te vervullen;
2. De sleutelfunctiehouder is geschikt voor de uitoefening van de betreffende sleutelfunctie en zijn betrouwbaarheid staat buiten twijfel;
3. De sleutelfunctiehouder van de risicobeheerfunctie kan niet dezelfde persoon zijn als de sleutelfunctiehouder van de interne auditfunctie;
4. De sleutelfunctiehouder van de interne auditfunctie kan geen sleutelfunctiehouder van de actuariële functie zijn;
5. De sleutelfunctiehouder dient voldoende status en autoriteit te hebben voor een effectieve taakuitoefening;
6. De sleutelfunctiehouder heeft voldoende affiniteit met de betreffende sleutelfunctie;
7. De sleutelfunctiehouder heeft relevante opleidingen afgerond, dient te beschikken over relevante werkervaring en heeft de gewenste competenties;
8. De sleutelfunctiehouder heeft ervaring met de bestuurscultuur en de dynamiek in en rondom besturen en bestuurscommissies.

Op basis van de hiervoor genoemde uitgangspunten en de uitlatingen van DNB heeft het bestuur de volgende (waarnemende) sleutelfunctiehouders aangesteld. Daarbij is tevens aangegeven wie in beginsel de vervullers van de sleutelfuncties zijn.

Sleutelfunctie	(Waarnemend) Sleutelfunctiehouder	Vervuller
Risicobeheerfunctie	bestuurslid	GRC en 2e lijn van de uitbestedingspartners
Actuariële functie	Waarmerkend actuaris	Waarmerkend actuaris
Interne auditfunctie	bestuurslid	BDO

De taken en bevoegdheden van de sleutelfunctiehouder, alsmede de rapportage- en escalatielijnen in het kader van de sleutelfuncties zijn vastgelegd in het reglement Sleutelfuncties. Bij het aanstellen van (nieuwe) sleutelfunctiehouders wordt rekening gehouden met de vereiste geschiktheid.

De Sleutelfunctiehouders leveren per kwartaal een overzicht van uitgevoerde taken c.q. controles en bevindingen (Risk en Actuarieel) aan voor de Bestuursvergadering.

A.2 Uitbestede werkzaamheden

Een overzicht van de beweegredenen voor de uitbesteding, van de externe partijen en compliance-officer is opgenomen in het uitbestedingsbeleid dat als bijlage bij deze ABTN is opgenomen.

Administratie

Het bestuur heeft de pensioenadministratie, de beleggingsadministratie, de werkzaamheden inzake actuariële berekeningen en de belegging van het vermogen van het pensioenfonds uitbesteed aan externe deskundigen. Tussen het pensioenfonds en de uitvoerder van de deelnemers- en financiële administratie is een contract met SLA gesloten.

Vermogensbeheer

Het vermogensbeheer wordt uitgevoerd door een externe vermogensbeheerder, die door het pensioenfonds is aangesteld. Hiervoor is een fiduciaire overeenkomst afgesloten en zijn per beleggingscategorie "investment guidelines" afgesloten.

Herverzekering

De overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico's zijn gedekt door een contract met een herverzekeraar.

Accountant

Het bestuur heeft een extern accountantskantoor aangesteld. Deze accountant controleert jaarlijks de staten voor de Nederlandsche Bank N.V. (DNB) en vervolgens doet de accountant verslag van zijn werkzaamheden in de vorm van een accountantsverklaring, een management letter en een verslag aan het bestuur.

Waarmerkend en adviserend actuaris

Het bestuur heeft een externe waarmerkend actuaris aangesteld. De waarmerkend actuaris beoordeelt de financiële positie van het pensioenfonds volgens de eisen van DNB. De waarmerkend actuaris rapporteert éénmaal per jaar aan het bestuur door middel van een actuariel rapport en een actuariële verklaring. Rapportage vindt plaats uiterlijk 1 juli van het jaar volgend op het kalenderjaar waarop de rapportage betrekking heeft.

In het kader van IORP II is het sleutelfunctiehouderschap van de actuariële functie uitbesteed aan de waarmerkend actuaris. Hiervoor is in een overleg de taakverdeling vastgelegd. Binnen het bestuur is Leo Vermin als voorzitter van de Financiële Commissie het aanspreekpunt voor deze sleutelfunctie.

Het bestuur heeft een externe adviserend actuaris aangesteld. De adviserend actuaris adviseert op verzoek ten aanzien van financiële vraagstukken zoals het premie- en toeslagbeleid, alsmede de financiële positie van het pensioenfonds volgens de eisen van DNB.

Om een scheiding tussen advisering en waarmerking te waarborgen is overeengekomen dat de taken van de waarmerkend actuaris en de adviserend actuaris in persoon zijn gesplitst. Omdat zowel de waarmerkend actuaris als de adviserend actuaris werkzaam zijn bij dezelfde organisatie heeft het bestuur geverifieerd dat deze organisatie beschikt over een door DNB goedgekeurde gedragscode en daarmee voldoet aan het bepaalde in artikel 148 van de Pensioenwet.

Bestuursbureau

De bestuursondersteuning en de controle op de aan derden uitbestede werkzaamheden volgens door het bestuur goedgekeurde control frameworks, in het kader van het integraal risicomanagement, wordt uitgevoerd door het bestuursbureau, bestaande uit een pensioenfondsmanager en een bestuurslid (secretaris). De pensioenfondsmanager is gedetacheerd door Deutsche Bank AG, kantoor Amsterdam. Hiervoor is een SLA afgesloten met Deutsche Bank AG, kantoor Amsterdam, waarin onder meer de totale verrekening is vastgelegd.

Ad hoc

Op ad-hoc basis kan het bestuur ook gebruik maken van andere externe deskundigen.

A.3 Interne uitvoeringsorganisatie

Het bestuur laat zich ten aanzien van het dagelijks beleid ondersteunen. De beleidsondersteunende taken zijn:

Bestuursvergaderingen:

- Zorgt ervoor dat het bestuur tijdig beschikt over alle voor het bestuur relevante informatie. Hij informeert het bestuur tijdig over de voortgang.
- Zorgt voor de voorbereiding van de vergadering van het bestuur en de uitvoering van de besluiten van het bestuur.
- Zorgt voor de uitvoering van acties voortkomend uit en de monitoring van de uitvoering van bestuursbesluiten.

Commissievergaderingen:

- Bereidt documentatie voor besluitvorming binnen de commissies voor.
- Adviseert het bestuur omtrent onderwerpen op basis van de voorbereidende besluitvorming in de commissies.

Pensioenbeleid:

- Is verantwoordelijk voor het uitvoeren van het door het bestuur geformuleerde pensioenbeleid.
- Ontwikkelt op basis van relevante ontwikkelingen (wet- en regelgeving, maatschappelijk) pensioenbeleid en legt dat na bespreking in de stuurgroep voor aan het bestuur.
- Is verantwoordelijk voor rapportage aan het bestuur over wijzigingen in en naleving van de relevante wet- en regelgeving.

Beleggingsbeleid:

- Bewaakt de uitvoering van de periodieke ALM- en/of risico studie.
- Verzorgt de voorbereiding van de beleggingsadviescommissie vergaderingen.
- Bereidt een analyse van de beleggingsresultaten aan de hand van de door het bestuur goedgekeurde 'Control Frameworks' op basis van neutrale gegevens voor.

Risicobeleid

- Schrijft Integraal Risicobeleid / Uitbestedingsbeleid/IT beleid / Integriteitsbeleid(SIRA)
- Coördineert het risicomanagement o.b.v. het Risico Assessment Framework en het vastgelegde risicobeleid
- Voert de controle op de uitbestede werkzaamheden uit conform het uitbestedingsbeleid en de control frameworks.

Communicatie:

- Draagt zorg voor informatie en advies aan (ex-)deelnemers en uitkerings-/pensioengerechtigden over pensioen(en)(beleid), pensioenreglementen, aanvullende regelingen, individuele rechten alsmede aan groepen over hun pensioensituatie;
- Opstellen van nieuwsbrieven en presentatie (deelnemers)vergaderingen;
- Vertegenwoordigt de stichting naar interne en externe partijen en netwerken. Geeft hierbij informatie, toelichting en advies over beleidsvoornemens/beslissingen, ontwikkelingen en reglement.
- Volgt onder meer door bijwonen van seminars/workshops/vakliteratuur;
- Informeert het bestuur over ontwikkelingen op pensioengebied.

A.4 Service Level Agreement

Tussen de uitvoerder van de deelnemers- en financiële administratie (Achmea Pensioen Services) en het pensioenfonds is een contract gesloten. De additionele voorwaarden met betrekking tot kwaliteit en tijdigheid van dienstverlening zijn in een SLA overeengekomen. De overeenkomst behelst de volgende onderwerpen:

- Rechtenadministratie;
- Uitkeringsadministratie;
- Financiële administratie.

A.5 Controlemechanismen

In de contracten met externe deskundigen inzake uitbestede werkzaamheden heeft het bestuur clausules opgenomen inzake functiescheiding en verdere interne controle maatregelen. De uitvoering van de interne controlemaatregelen vindt plaats binnen de afdeling bestuursondersteuning. De Governance en Risk Commissie ziet toe op de uitvoering van de interne controlemaatregelen voor de juiste en volledige registratie van financiële gegevens in de financiële administratie van het pensioenfonds bij de uitvoerder. Het beleid ten aanzien van de controle op de uitbestede werkzaamheden is vastgelegd in het document over het uitbestedingsbeleid in de bijlage.

Het bestuur heeft een extern accountantskantoor aangesteld. Deze accountant controleert jaarlijks het jaarverslag en de staten voor De Nederlandsche Bank en vervolgens doet de accountant verslag van zijn werkzaamheden in de vorm van een accountantsverklaring, een management letter en een verslag aan het bestuur.

A.6 Goed pensioenfondsbestuur

Het bestuur van het pensioenfonds heeft gezorgd voor de organisatie van een transparant intern toezicht sinds de aanpassing in de wetgeving per 1 januari 2008. Daartoe is door het bestuur een visitatiecommissie ingesteld.

De bepalingen omtrent het intern toezicht zijn nader uitgewerkt in het 'Reglement Intern Toezicht', dat is toegevoegd aan het huishoudelijk reglement van het bestuur.

Het bestuur heeft vervolgens de wijzigingen ten gevolge van de Wet Versterking Bestuur Pensioenfonds m.i.v. 1 juli 2014 geïmplementeerd.

Het bestuur van het pensioenfonds heeft gezorgd voor de instelling van een verantwoordingsorgaan per 1 januari 2008. Per 1 juli 2014 is het huishoudelijke reglement en de bezetting van het verantwoordingsorgaan aangepast aan de eisen ten gevolge van de Wet Versterking Bestuur Pensioenfonds en de Code Pensioenfonds.

De bepalingen omtrent het verantwoordingsorgaan zijn nader uitgewerkt in het 'Huishoudelijk Reglement Verantwoordingsorgaan' gedateerd 28 maart 2019.

A.7 Gedragscode

Het pensioenfonds heeft een gedragscode opgesteld voor het bestuur en al degenen die voor, namens of in opdracht van het pensioenfonds werken en alle door het bestuur aan te wijzen betrokkenen, ter voorkoming van conflicten tussen het belang van het pensioenfonds en de privébelangen van betrokkenen alsmede ter voorkoming van het gebruik van vertrouwelijke informatie van het pensioenfonds voor privédoeleinden.

Het bestuur heeft zich tevens geconformeerd aan de gewijzigde Code Pensioenfonds 2018. Gedurende 2019 zijn ten gevolge hiervan het huishoudelijk reglement van zowel het Verantwoordingsorgaan als het bestuur aangepast.

A.8 Management informatie

Het bestuur wordt maandelijks voorzien van management informatie waaronder de dekkingsgraadrapportage. Per kwartaal ontvangt het bestuur een risicodashboard waarin de financiële en niet financiële risico's zijn weergegeven (solvabiliteitsrisico, matching risico, marktrisico, kredietrisico, technisch verzekeringsrisico) alsmede de uitbestedingsrisico's, juridische risico's, integriteitsrisico en de omgevingsrisico's). Daarnaast wordt op kwartaalbasis het verslag van de beleggingscommissie met onder meer een rapport over de ontwikkeling van het belegd vermogen en een liquiditeitsprognose toegelicht. Iedere maand wordt de beleggingscommissie geïnformeerd over de ontwikkeling van het belegd vermogen (elk kwartaal inclusief analyse renteafdekking) en de dekkingsgraad en een investment report van de fiduciair Vermogensbeheerder. In het overleg worden de marktontwikkelingen en de resultaten (vergeleken met de benchmarks) met de fondsmanager besproken. Het bestuur wordt in de eerstvolgende bestuursvergadering over afwijkingen geïnformeerd.

Het bestuur stelt jaarlijks de statutaire jaarrekening en staten voor De Nederlandsche Bank vast.

Tot slot rapporteert het bestuur van het pensioenfonds op kwartaal basis aan De Nederlandsche Bank de ontwikkelingen in het belegd vermogen volgens een vast formaat. Op maandbasis wordt aan De Nederlandsche Bank de dekkingsgraad van het pensioenfonds gerapporteerd, voor zover vereist.

A.9 Educatie

Ieder nieuw bestuurslid, lid van het verantwoordingsorgaan, iedere (nieuwe) sleutelfunctiehouder alsmede nieuwe medewerker van de werkgever die het pensioenfonds ondersteunt, volgt introductie- en vervolgcursussen inzake pensioenen. Het bestuur volgt diverse vaktechnische cursussen inzake pensioenen om zich op de hoogte te houden over nieuwe ontwikkelingen. In de afgelopen periode is gewerkt aan de geschiktheid en het professionele gedrag van de bestuurders d.m.v. een klassikale training (invloed in de boardroom) en individuele competentiesessies met terugkoppeling. Jaarlijkse vinden gezamenlijke off-site plaats om het Bestuur op de hoogte te houden van marktontwikkelingen.

Het bestuur maakt gebruik van een geschiktheidsplan, dat jaarlijks wordt geactualiseerd, waarin naast geschiktheid ook de functieprofielen voor de bestuursfuncties en de sleutelfunctiehouders, het beoordelingsbeleid en de jaarlijks gevolgde opleidingen incl. budget zijn opgenomen. Dit geschiktheidsplan wordt jaarlijks besproken in de bestuursvergadering.

A.10 Compliance officer

De compliance officer is een door het bestuur aangewezen persoon die bewaakt dat het pensioenfonds voldoet aan de voor het pensioenfonds van toepassing zijnde actuele wet- en regelgeving op het gebied van compliance.

De compliance officer is belast met het toezicht op de naleving van de bepalingen uit de gedragscode die gelden voor de bestuursleden. De taken en bevoegdheden van de compliance officer van het pensioenfonds zijn vastgelegd in de gedragscode en in een compliance charter.

De compliance officer informeert het bestuur jaarlijks d.m.v. een Compliance Rapportage waarin onder meer wordt ingegaan – indien nodig - op nevenfuncties van bestuursleden, meldingen van incidenten, geschenkenregeling, privébeleggingstransacties, relaties met (beoogde) contractpartijen en de ondertekening van de bestuursleden voor de gedragscode.

A.11 Beloningsbeleid

Het pensioenfonds heeft een beheerst beloningsbeleid, gericht op kwaliteit, continuïteit en consistentie. Het beloningsbeleid is afgestemd op de aard, de omvang, de organisatie en de complexiteit van het pensioenfonds en voldoet aan de Code Pensioenfonds. Het beloningsbeleid omschrijft de beloningscomponenten en beloningsstructuren die ertoe kunnen bijdragen dat het pensioenfonds meer risico's neemt dan voor hem aanvaardbaar is, alsmede de te volgen procedures en maatregelen die dergelijke beloningscomponenten en beloningsstructuren voorkomen en beheersen.

A.12 Eigenrisicobeoordeling

Het pensioenfonds voert ten minste driejaarlijks een eigenrisicobeoordeling uit en legt de resultaten hiervan schriftelijk vast. Ingeval van een significante wijziging in het risicoprofiel van het pensioenfonds of door het pensioenfonds uitgevoerde pensioenregeling vindt onverwijld een eigenrisicobeoordeling plaats, met dien verstande dat bij een significante wijziging in het risicoprofiel van de pensioenregeling van het pensioenfonds de eigenrisicobeoordeling beperkt blijft tot die pensioenregeling. Het beleid van het pensioenfonds met betrekking tot de eigenrisicobeoordeling is opgenomen als bijlage bij deze ABTN.

Bijlage B – Premie- en toeslagbeleid

In deze paragraaf wordt het premiebeleid en het toeslag- en kortingenbeleid van het pensioenfonds beschreven.

Premiebeleid

Ten aanzien van het premiebeleid komen achtereenvolgens aan de orde:

- a. de elementen van de kostendekkende premie conform de voorschriften gesteld bij en krachtens artikel 128 van de Pensioenwet alsmede door DNB;
- b. de zuivere kostendekkende premie;
- c. de gedempte kostendekkende premie (Toetspremie);
- d. de feitelijke premie, zoals vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst (CDC-premie);
- e. de premie-egaliseringsreserve voor actieve deelnemers.

a. Elementen kostendekkende premie

De beleidsregels van DNB schrijven voor dat bij de berekening van de premie ten behoeve van het pensioenfonds met de volgende elementen rekening wordt gehouden:

1. koopsom voor de onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioentoezegging;
2. solvabiliteitsopslag over premieonderdeel '1';
3. opslag voor uitvoeringskosten;
4. koopsom voor voorwaardelijke onderdelen van pensioentoezegging met inachtneming van de geformuleerde ambitie en de wijze van financieren.

Deze elementen van de kostendekkende premie zijn als volgt nader gedefinieerd.

- ad 1. de actuariële koopsom van de nagestreefde pensioenopbouw van de deelnemers, inclusief de risicokoopsommen van nog niet opgebouwde aanspraken op partnerpensioen en wezenpensioen. Hierbij wordt rekening gehouden met de actuariële grondslagen zoals beschreven in bijlage C (onderdeel van deze actuariële grondslagen is een opslag voor toekomstige uitvoeringskosten). Dit bedrag wordt verhoogd met een opslag in verband met dekking voor toekomstige premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid¹;
- ad 2. een solvabiliteitsopslag over het premieonderdeel onder ad 1 die gelijk is aan het percentage vereist eigen vermogen (strategisch, evenwichtssituatie);
- ad 3. een opslag voor uitvoeringskosten bestaande uit een zo goed mogelijke schatting van de werkelijke kosten (exclusief kosten vermogensbeheer) die in het boekjaar te verwachten zijn, verlaagd met de verwachte vrijval aan excassokostenopslag (3,0%) over de uitkeringen in het boekjaar. Dit bedrag wordt omgeslagen als percentage over het premieonderdeel als beschreven onder ad 1.

¹ Deze opslag bedraagt 2,5%.

Bij bepaling van de kostendeekkende premie wordt geen rekening gehouden met een opslag ter financiering van eventuele voorwaardelijke onderdelen.

b. Zuivere kostendeekkende premie

Bij de vaststelling van de zuivere kostendeekkende premie – ten behoeve van publicatie doeleinden in het jaarverslag – wordt uitgegaan van de nominale rentetermijnstructuur per 1 januari van het boekjaar zoals die door DNB wordt gepubliceerd. Ten behoeve van de solvabiliteitsopslag wordt uitgegaan van het percentage vereist eigen vermogen per 1 januari van het boekjaar.

c. Gedempte kostendeekkende premie (Toetspremie)

De feitelijke premie wordt getoetst aan de gedempte kostendeekkende premie: de Toetspremie. De Toetspremie voor enig boekjaar wordt jaarlijks in het vierde kwartaal van het daaraan voorafgaande boekjaar vastgesteld. De Toetspremie is gelijk aan de (ex ante) kostendeekkende premie, gebaseerd op een systematiek van gedempte premie op basis van een voortschrijdend gemiddelde rentetermijnstructuur.

De Toetspremie voor enig kalenderjaar wordt gebaseerd op een 5-jaars voortschrijdend gemiddelde van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Hierbij wordt voor elk van de 5 jaren uitgegaan van de 30 septemberstand.

De solvabiliteitsopslag wordt vastgesteld op basis van de parameters en marktomstandigheden per 30 september van het jaar voorafgaand aan het nieuwe kalenderjaar, rekening houdend met het meest waarschijnlijke beleggingsbeleid voor het nieuwe kalenderjaar op het moment van vaststelling.

De Toetspremie wordt jaarlijks vastgesteld op basis van een zo recent mogelijk deelnemersbestand op basis van de omstandigheden per 30 september van enig jaar en zo recent mogelijke actuariële grondslagen.

d. Feitelijke premie (CDC-premie)

De CDC-premie die zal gelden per 1 januari van enig boekjaar wordt jaarlijks in het vierde kwartaal van het daaraan voorafgaande boekjaar vastgesteld en geldt voor het gehele boekjaar. De vaste premiesystematiek voor de vaststelling van de CDC-premie wordt voor een periode van vijf jaar vastgesteld en is beschreven in (de bijlage van) de uitvoeringsovereenkomst.

De CDC-premie is vanaf 2017 tot en met 2020 gelijk aan het maximum van onder c. beschreven ex ante kostendeekkende premie op basis van 5-jaarsdemping (Toetspremie) en de kostendeekkende premie op basis van demping conform het onderstaande ingroeipad, met dien verstande dat de CDC-premie nooit meer bedraagt dan 33,0% van de (gemaximeerde) pensioengevende salarissom.

Jaar	Demping	
2017	Geen demping (rentetermijnstructuur per 30 september 2016)	
2018	2-jaarsdemping (eind septemberstanden)	
2019	3-jaarsdemping (eind septemberstanden)	
2020	4-jaarsdemping (eind septemberstanden)	
2021 en verder	5-jaarsdemping (eind septemberstanden)	

Premie-element	CDC-premie	Toetspremie
Vaststellingsdatum	Q4 T-1	Q4 T-1
Deelnemersbestand	Mutaties t/m 30-9-(T-1). Er wordt geen rekening gehouden met eventuele algemene loonstijgingen per 1-1-T danwel verwachte individuele loonstijgingen per 1-1-T.	Mutaties t/m 30-9-(T-1). Er wordt geen rekening gehouden met eventuele algemene loonstijgingen per 1-1-T danwel verwachte individuele loonstijgingen per 1-1-T.
Leeftijdsbepaling per	30-9-(T-1)	30-9-(T-1)
Franchise en maximum salaris	Op basis van het niveau in jaar T-1	Op basis van het niveau in jaar T-1
VEV opslag	Op basis van parameters/marktomstandigheden per 30-9-(T-1), rekening houdend met het meest waarschijnlijke beleggingsbeleid voor jaar T op het moment van vaststellenn	Op basis van parameters/marktomstandigheden per 30-9-(T-1), rekening houdend met het meest waarschijnlijke beleggingsbeleid voor jaar T op het moment van vaststelling
Actuariële grondslagen, waaronder:		
- overlevingsgrondslagen		
- ervaringssterfte	Meest recente grondslagen op het moment van vaststelling	Meest recente grondslagen op het moment van vaststelling
- PVI-opslag		
- opslag toekomstige uitvoeringskosten (excasso)		
- overige actuariële grondslagen		
Additionele opslag uitvoeringskosten	Raming werkelijke uitvoeringskosten jaar T (exclusief kosten vermogensbeheer), verlaagd met de verwachte vrijval van de opslag toekomstige uitvoeringskosten over de uitkeringen in jaar T	Raming werkelijke uitvoeringskosten jaar T (exclusief kosten vermogensbeheer), verlaagd met de verwachte vrijval van de opslag toekomstige uitvoeringskosten over de uitkeringen in jaar T

De CDC-premie is vanaf 2021 gelijk aan de hiervoor beschreven kostendeckende premie op basis van 5-jaardemping (Toetspremie), echter de CDC premie bedraagt nooit meer dan 33,0% van de (gemaximeerde) pensioengevende salarissom.

Voor de CDC-premie en de Toetspremie is in onderstaande tabel nader uitgewerkt hoe de diverse elementen voor enig jaar T worden bepaald.

e. Premie-egalisereserve

De werking van de premie-egalisereserve is als volgt:

- Bij aanvang (per 1 januari 2017) is de premie-egalisereserve nihil;
- Indien de CDC-premie in enig jaar hoger is dan de Toetspremie, wordt het meerdere toegevoegd aan de premie-egalisereserve. De omvang van de toevoeging aan de premie-egalisereserve wordt ex ante vastgesteld en is gelijk aan het positieve procentuele verschil tussen de CDC-premie en de Toetspremie.
- Indien de CDC-premie in enig jaar lager is dan de Toetspremie wordt (voor zover noodzakelijk) de premie-egalisereserve aangewend om een verlaging van de streefpbouw (opbouwpercentage) te voorkomen of te beperken. Indien het premietekort niet (volledig) kan worden gefinancierd uit de premie-egalisereserve, dan zal de streefpbouw zodanig worden verlaagd dat de Toetspremie gelijk is aan de CDC-premie vermeerderd met de middelen uit de premie-egalisereserve. De omvang van een eventuele onttrekking uit de premie-egalisereserve wordt ex ante vastgesteld op basis van het (procentuele) premietekort in de CDC-premie ten opzichte van de Toetspremie.
- De feitelijke dotaties en onttrekkingen aan de premie-egalisereserve vinden (per kwartaal) plaats op het moment van premiebetaling (op basis van de gemaximeerde pensioengevende salarissom aan het begin van het kwartaal), aan de hand van bovengenoemde percentages zoals voor het betreffende boekjaar bepaald.
- De premie-egalisereserve zal nooit negatief worden.
- Het pensioenfonds en de werkgever treden in overleg als significante wijzigingen in het actievenbestand na vaststelling van de CDC-premie en de Toetspremie ertoe leiden dat de premie-egalisereserve negatief dreigt te worden, of op andere wijze de evenwichtigheid van de financiële opzet in het geding brengen.
- Bij een ontoereikende vermogenspositie zal een positieve premie-egalisereserve worden betrokken bij de besluitvorming rondom in beginsel (het beperken dan wel voorkomen van) de vermindering van de pensioenaanspraken van de actieve deelnemers (dit in lijn met de bestemming van de middelen). Indien er vervolgens nog middelen in de premie-egalisereserve resteren, worden deze middelen – indien dit op grond van wet- en regelgeving noodzakelijk is – ingezet om de vermindering van de pensioenrechten en – uitkeringen van gewezen deelnemers, aanspraakgerechtigden of pensioengerechtigden te beperken dan wel te voorkomen.
- De eventuele middelen in de premie-egalisereserve worden door het pensioenfonds op dezelfde wijze belegd als de overige middelen van het pensioenfonds.
- Er wordt geen rendement toegekend over de premie-egalisereserve.
- Het bestuur van het pensioenfonds kan, gehoord de actuaris, de bestemming van de premie-egalisereserve wijzigen zodra deze aantoonbaar naar verwachting niet meer nodig is voor het zekerstellen van toekomstige pensioenopbouw.
- Bij beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst besluit het bestuur van het pensioenfonds, gehoord de actuaris, alsdan over de bestemming van de eventuele

middelen in de premie-egaliseringsreserve ten behoeve van de deelnemers of een bepaalde groep deelnemers.

Premiebetaling

De CDC-premie is door de werkgever verschuldigd per de eerste dag van elk kwartaal. Met de betaling van de CDC-premie heeft de werkgever volledig en definitief aan al diens financiële verplichtingen jegens het pensioenfonds voldaan.

Voor deelnemers die op de eerste dag van de desbetreffende maand volledig of gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn volgens de bepalingen van het pensioenreglement, is met ingang van die maand geen danwel een lagere Premie verschuldigd.

Tussen het pensioenfonds en de werkgever bestaat een (rentedragende) rekening-courant verhouding, waarvan de rente onderhandelbaar is tussen de werkgever en het pensioenfonds.

Premiekorting

Er is in geen geval sprake van een premierestitutie of premiekorting.

Bijstortingsverplichting

De werkgever is in geen geval verplicht om meer te betalen dan de CDC-premie. De werkgever heeft geen bijstortingsverplichting.

Voorbehoud

Het bestuur behoudt zich het recht voor om bij significante bestandswijzigingen die zich na de jaarlijkse vaststelling van het opbouwpercentage voordoen, een afwijkend opbouwpercentage toe te kennen voor een deel van de populatie.

Werknemersbijdrage

In de kosten van de pensioenregeling wordt jaarlijks bijgedragen door de werknemers. De werknemersbijdrage wordt jaarlijks op basis van de CAO Banken vastgesteld. De bijdrage voor de werknemers wordt bepaald als een percentage van de pensioengrondslag. Dit percentage wordt vastgesteld als 50% van het (positieve) verschil tussen de CDC-premie en het percentage van 15%. Het resulterende percentage wordt afgerond op halve procenten nauwkeurig, wordt vervolgens geheven over de pensioengrondslag en bedraagt maximaal 5% van de pensioengrondslag. In de premiekosten boven de 15% worden administratie- en uitvoeringskosten van het pensioenfonds niet meegenomen.

Toeslagbeleid

a. Voorwaardelijke toezegging

De mate van toeslagverlening wordt jaarlijks door het bestuur vastgesteld en is afhankelijk van de financiële positie van het pensioenfonds. Het bestuur beslist jaarlijks in hoeverre de pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast. Ten behoeve van deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen bestemmingsreserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagen worden gefinancierd uit overrendement van de beleggingen en het eigen vermogen.

Er bestaat geen recht op toeslagverlening.

Er zal alleen toeslagverlening plaatsvinden voor zover deze toekomstbestendig is. Dat wil zeggen dat de financiële positie van het pensioenfonds zodanig is dat het te verlenen toeslagpercentage ook naar verwachting in de toekomst verleend zal kunnen worden, op basis van de voorgeschreven rekenregels.

Het bestuur hanteert voor een besluit over de feitelijke toekenning de onderstaande beleidsstaffel als leidraad:

Beleidsdekkingsgraad	Toeslagverlening (als percentage van de maatstaf)
Lager dan 110%	0%
Tussen 110% en bovengrens	Gedeeltelijk (voor zover ook in de toekomst te realiseren)
Hoger dan bovengrens	100% + eventuele inhaaltoeslagen en herstel van kortingen

De bovengrens wordt jaarlijks vastgesteld zodanig dat deze voldoet aan de eis van toekomstbestendigheid.

Als peildatum voor het toeslagbesluit per 1 januari van enig boekjaar wordt uitgegaan van de beleidsdekkingsgraad (en de grens voor volledige toeslagverlening) per 31 oktober van het voorgaande boekjaar.

Het bestuur kan besluiten van deze leidraad af te wijken. Het bestuur heeft reeds besloten dat geen toeslag zal worden verleend in geval dit op basis van de beleidsdekkingsgraad mogelijk is maar de dekkingsgraad op basis van de nominale marktrente ten gevolge van deze toeslagverlening lager wordt dan 100% (in dat geval zal dus worden afgeweken van de staffel). Feitelijke toekenning van toeslagen zal altijd pas plaatsvinden na een daartoe door het bestuur genomen besluit.

Onderdeel van deze voorgeschreven rekenregels is het minimaal te hanteren ingroeipad, zoals gepubliceerd door DNB. Het Bestuur heeft besloten om in het eerste jaar van het ingroeipad uit te gaan van het maximum van het gerealiseerde fondsspecifieke streefniveau en de minimaal te hanteren prijsinflatie (zoals voorgeschreven door DNB).

Het (voorwaardelijke) toeslagbeleid is eveneens vastgelegd in het pensioenreglement.

Het bestuur houdt zich het recht voor om het toeslagbeleid volgens de bepalingen uit de statuten en het pensioenreglement aan te passen, zolang deze conform de pensioenwetgeving zijn. Toekomstige wijzigingen zijn verbindend voor alle deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.

b. Streefniveau/ maatstaf

Het pensioenfonds streeft er naar om de tijdens het deelnemerschap opgebouwde aanspraken van de actieve deelnemers en de premievrije en ingegane pensioenen jaarlijks per 1 januari (maximaal) te verhogen met de relatieve stijging van het (afgeleide) consumentenprijsindexcijfer alle bestedingen (oktober – oktober).

Kortingenbeleid

a. Korting van aanspraken

Het pensioenfonds kan de verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten uitsluitend verminderen indien:

- het pensioenfonds gezien de beleidsdekkingsgraad niet voldoet aan de eisen ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen of de eisen ten aanzien van het vereist eigen vermogen;
- het pensioenfonds niet in staat is binnen een redelijke termijn te voldoen aan de eisen ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen of het vereist eigen vermogen zonder dat de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden of de werkgever(s) onevenredig worden geschaad; en
- alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet in het herstelplan.

Deze situatie kan zich voordoen indien:

- Uit het herstelplan blijkt dat met inzet van overige financiële sturingsmiddelen herstel tot aan het niveau van het vereist eigen vermogen binnen de wettelijke termijnen niet mogelijk is. Vermindering van aanspraken zal dan in principe gespreid over de duur van het herstelplan plaatsvinden (tijdsevenredig). Alleen de korting in het eerste jaar zal onvoorwaardelijk worden toegepast. Eventuele kortingen in latere jaren zullen alleen worden toegepast indien en voor zover dit noodzakelijk blijkt bij het in dat jaar op te stellen herstelplan;
- Indien de beleidsdekkingsgraad op zes achtereenvolgende (jaarlijkse) meetmomenten lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad en tevens de actuele dekkingsgraad op dat moment lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad. Het pensioenfonds zal in dat geval genoodzaakt zijn de tekortsituatie per direct op te heffen door het korten van de opgebouwde aanspraken en rechten. Deze korting is onvoorwaardelijk en zal in beginsel ineens worden toegepast, tenzij het bestuur wegens omstandigheden (en met inachtneming van evenwichtige belangenbehartiging) besluit de onvoorwaardelijke korting toch te spreiden.

Indien wordt overgegaan tot een korting wordt een uniform kortingspercentage (voor actieve en inactieve deelnemers) als uitgangspunt genomen. Mocht dit op basis van evenwichtige belangenafweging tot onevenredige nadelen voor bepaalde groepen leiden, op basis van het feit dat bijvoorbeeld eerder genomen maatregelen een bepaalde groep negatiever beïnvloeden dan een andere groep, kan het bestuur hiervan afwijken.

Het pensioenfonds informeert de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en de werkgever(s) onverwijld schriftelijk over het besluit tot vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten. De vermindering kan op zijn vroegst drie maanden nadat de pensioengerechtigden hierover zijn geïnformeerd en een maand nadat de

deelnemers, de gewezen deelnemers, de werkgever en de toezichthouder hierover zijn geïnformeerd, worden gerealiseerd.

b. Herstel van gekorte aanspraken en gemiste toeslagverlening

Toegepaste kortingen en gemiste toeslagen worden niet individueel bijgehouden, maar kunnen in de toekomst – voor zover mogelijk – collectief worden hersteld (zonder terug te kijken naar het verleden) indien de beleidsdekkingsgraad voldoet aan de eisen van het vereist eigen vermogen en tevens hoger is dan de bovengrens van de beleidsstaffel voor het toeslagbeleid. In dat geval zal – conform het wettelijke maximum - een vijfde van het deel boven de bovengrens uit de staffel gebruikt worden voor reparatie van toegepaste kortingen en/of gemiste toeslagen.

De reparatie van toegepaste kortingen (of gemiste toeslagen) zal op basis van de beschikbare middelen zoals hiervoor genoemd pro rata op het cumulatieve bedrag van alle toegepaste kortingen (of gemiste toeslagen) uitgevoerd worden.

Voor de volgorde van herstel van gekorte pensioenaanspraken en gemiste toeslagen zullen eerst kortingen op de pensioenaanspraken gerepareerd worden en vervolgens eventueel gemiste toeslagen.

Het hierboven omschreven beleid kan te allen tijde door het bestuur voor alle deelnemers en gewezen deelnemers en pensioengerechtigden worden aangepast.

Bijlage C – Waarderingsmethode en grondslagen

In deze bijlage worden de waarderingsmethode en actuariële grondslagen nader toegelicht.

De actuariële grondslag/opslag wordt als volgt getoetst c.q. geactualiseerd:

Actuariële grondslag / opslag	Laatste toetsing/actualisatie	Eerstvolgende toetsing/actualisatie
Sterftetafel	2020	2022
Fondsspecifieke ervaringssterfte	2020	2022
Opslag toekomstige uitvoeringskosten (kostenvoorziening)	2020	2022
Partnerfrequenties	2020	2025
Leeftijdverschil	2020	2025
Opslag latent wezenpensioen	2020	2025
Opslag premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid (PVI)	2020	2025

a. Technische voorzieningen

De pensioenaanspraken zijn verzekerd in eigen beheer. De vaststelling van de technische voorzieningen geschiedt op basis van de volgende uitgangspunten.

- Berekening vindt plaats op basis van marktwaardering.
- De grondslagen zijn gebaseerd op prudente beginselen inzake overlijden, arbeidsongeschiktheid en levensverwachting.
- De methodiek van vaststelling is van jaar op jaar consistent, tenzij juridische, demografische en/of economische omstandigheden zich hiertegen verzetten.

De technische voorzieningen van het pensioenfonds bestaan uit de voorziening pensioenverplichtingen. De voorziening pensioenverplichtingen is gelijk aan:

- voor de actieve deelnemers de – op basis van prudente grondslagen vastgestelde – actuariële contante waarde van de over de verstreken dienstjaren verkregen pensioenaanspraken, inclusief de toegekende toeslagen.
- voor niet-actieve deelnemers de actuariële contante waarde van de verzekerde pensioenen, inclusief de tot balansdatum verstrekte toeslagen.
- voor arbeidsongeschikte deelnemers de actuariële contante waarde van de verzekerde pensioenen, inclusief het premievrijgestelde deel van de toekomstige pensioenopbouw. Het betreft hierbij de contante waarde van de toekomstige – tot en met de pensioendatum – op te bouwen pensioenaanspraken, waarbij de kans op revalidering buiten beschouwing is gelaten. Ten aanzien van het premievrijgestelde deel van de toekomstige opbouw wordt voor het opbouwpercentage rekening gehouden met het streefniveau (1,875% voor ouderdomspensioen). Conform het pensioenreglement wordt gedurende de premievrije

voortzetting van pensioenopbouw het pensioengevend salaris van arbeidsongeschikte deelnemers jaarlijks per 1 januari verhoogd met de algemene loonstijging(en). Voor deze (onvoorwaardelijke) toekomstige verhoging van het pensioengevend salaris wordt geen reservering in de TV opgenomen. Dit vanuit de aanname dat deze eventuele reservering grotendeels wegvalt tegen de prudentie in de schadereserve vanwege het buiten beschouwing laten van de kans op revalidering.

- voor zieke deelnemers wordt een IBNR voorziening aangehouden.

De voorziening pensioenverplichtingen is gebaseerd op de volgende actuariële grondslagen.

Rente	Conform de door De Nederlandsche Bank N.V gepubliceerde rentetermijnstructuur (gebaseerd op een Ultimate Forward Rate curve);
Sterfte	Er wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde Prognosetafel AG2020 van het Koninklijk Actuarieel Genootschap. Er worden geen leeftijdscorrecties toegepast. Wel wordt er rekening gehouden met een ervaringssterfte conform het Willis Towers Watson Ervaringssterftemodel 2020, gebaseerd op de karakteristieken van de fondspopulatie;
Partnerfrequenties	Voor uitgesteld partnerpensioen, behorend bij niet ingegaan ouderdompensioen wordt het systeem van onbepaalde partner gehanteerd, uitgaande van partnerfrequenties op basis van CBS data 2013 en 2020. Op de pensioenleeftijd wordt iedereen geacht een partner te hebben. Na de pensioendatum wordt gebruik gemaakt van het systeem van bepaalde partner;
Leeftijdsvaststelling	De deelnemer wordt verondersteld te zijn geboren per de eerste dag van de maand waarin de deelnemer is geboren;
Leeftijdsverschil	Het leeftijdsverschil tussen man en vrouw is op 3 jaar gesteld (man ouder dan vrouw);
Kosten	<p>Voor kosten wordt een voorziening getroffen ter grootte van 3,0% van de voorziening pensioenverplichtingen (in 2020 voor het laatst getoetst). Onder het scenario van continuïteit is de kostenopslag van 3,0% samen met de kostenopslag in de premie naar verwachting voldoende om de verwachte kosten te dekken. In het scenario dat de uitvoeringsovereenkomst wordt beëindigd (als gevolg van opzegging of als gevolg van faillissement van de werkgever), zal liquidatie van het pensioenfonds worden overwogen waarbij in beginsel de verplichtingen door middel van een collectieve waardeoverdracht binnen 1,5 jaar worden overgedragen naar een externe partij.</p> <p>In de uitvoeringsovereenkomst is opgenomen dat de werkgever in dit geval een transitievergoeding is verschuldigd aan het pensioenfonds ter dekking van de door het pensioenfonds te maken uitvoeringskosten in het kader van de transitie.</p>

Wezenpensioen	De opslag in de TV ter dekking van nog niet ingegaan wezenpensioen bedraagt 0%.
Uitkeringen	Bij de waardering van de aanspraken is uitgegaan van de veronderstelling dat de pensioenuitkeringen continu geschieden;

Actuariële omzetting

Variabilisering van de pensioenrechten vindt plaats op basis van seksneutrale percentages. Deze zijn opgenomen als bijlage bij het reglement. De flexibiliseringsfactoren voor enig boekjaar worden vastgesteld op basis van een gedempte rentetermijnstructuur (om grote fluctuaties in de factoren te voorkomen). Hierbij wordt gebruik gemaakt van de gemiddelde marktrente over een periode van 5 jaar. Er wordt gebruik gemaakt van 10 meetpunten, namelijk de rentestanden van 30 september en 31 maart van de vijf voorafgaande jaren. Deze demping wordt volgens een ingroeimodel toegepast met als eerste meetpunt de rentetermijnstructuur per 30 september 2014. De flexibiliseringsfactoren worden jaarlijks per 1 januari aangepast.

IBNR

Voor (eventuele) zieke deelnemers die nog geen gebruik maken van een WIA uitkering wordt een voorziening gevormd ter grootte van twee keer de premievrijstellingsopslag (van 2,5%) in de premie.

De fondsspecifieke ervaringssterftefactoren zijn als volgt.

Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland Ervaringssterfte op basis van het Willis Towers Watson Ervaringssterftemodel 2020, correctiefactoren hoofdverzekerde

Correctiefactoren hoofdverzekerde

Leeftijd	Man	Vrouw	Leeftijd	Man	Vrouw	Leeftijd	Man	Vrouw	Leeftijd	Man	Vrouw	Leeftijd	Man	Vrouw
t/m 16	0,130	0,274	35	0,342	0,447	54	0,460	0,592	73	0,665	0,849	92	0,917	0,944
17	0,131	0,275	36	0,381	0,464	55	0,460	0,602	74	0,681	0,857	93	0,927	0,951
18	0,132	0,276	37	0,378	0,479	56	0,460	0,613	75	0,697	0,864	94	0,938	0,958
19	0,133	0,278	38	0,392	0,496	57	0,460	0,624	76	0,713	0,889	95	0,948	0,965
20	0,135	0,280	39	0,404	0,511	58	0,462	0,636	77	0,728	0,874	96	0,958	0,972
21	0,136	0,281	40	0,415	0,524	59	0,466	0,648	78	0,744	0,878	97	0,969	0,979
22	0,138	0,283	41	0,425	0,535	60	0,472	0,660	79	0,760	0,882	98	0,979	0,986
23	0,139	0,286	42	0,434	0,546	61	0,480	0,672	80	0,775	0,886	99	0,990	0,993
24	0,142	0,289	43	0,441	0,553	62	0,490	0,685	81	0,790	0,890	100	1,000	1,000
25	0,147	0,295	44	0,448	0,559	63	0,503	0,699	82	0,804	0,894	101	1,000	1,000
26	0,153	0,303	45	0,453	0,563	64	0,518	0,714	83	0,818	0,898	102	1,000	1,000
27	0,164	0,315	46	0,456	0,565	65	0,533	0,731	84	0,831	0,902	103	1,000	1,000
28	0,178	0,330	47	0,459	0,566	66	0,550	0,749	85	0,843	0,906	104	1,000	1,000
29	0,196	0,347	48	0,460	0,568	67	0,567	0,767	86	0,855	0,910	105	1,000	1,000
30	0,218	0,364	49	0,461	0,569	68	0,583	0,784	87	0,865	0,914	106	1,000	1,000
31	0,243	0,381	50	0,462	0,571	69	0,600	0,801	88	0,876	0,919	107	1,000	1,000
32	0,269	0,398	51	0,462	0,574	70	0,617	0,816	89	0,886	0,924	108	1,000	1,000
33	0,295	0,414	52	0,461	0,578	71	0,633	0,829	90	0,896	0,930	109	1,000	1,000
34	0,320	0,430	53	0,461	0,584	72	0,649	0,840	91	0,907	0,937	110	1,000	1,000

Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland Ervaringssterfte op basis van het Willis Towers Watson Ervaringssterftemodel 2020, correctiefactoren medeverzekerde

Correctiefactoren medeverzekerde

Leeftijd	Man	Vrouw	Leeftijd	Man	Vrouw	Leeftijd	Man	Vrouw	Leeftijd	Man	Vrouw	Leeftijd	Man	Vrouw
t/m 16	0,664	0,675	35	0,604	0,719	54	0,745	0,784	73	0,858	0,781	92	0,923	0,890
17	0,664	0,675	36	0,610	0,725	55	0,752	0,788	74	0,861	0,781	93	0,933	0,903
18	0,664	0,675	37	0,618	0,730	56	0,760	0,789	75	0,863	0,782	94	0,942	0,917
19	0,664	0,675	38	0,630	0,734	57	0,769	0,772	76	0,865	0,783	95	0,952	0,931
20	0,664	0,677	39	0,642	0,737	58	0,778	0,774	77	0,868	0,784	96	0,961	0,945
21	0,664	0,679	40	0,655	0,740	59	0,788	0,777	78	0,865	0,786	97	0,971	0,959
22	0,664	0,683	41	0,668	0,741	60	0,797	0,780	79	0,863	0,788	98	0,981	0,972
23	0,664	0,688	42	0,680	0,743	61	0,806	0,783	80	0,860	0,791	99	0,990	0,988
24	0,663	0,693	43	0,689	0,745	62	0,814	0,786	81	0,857	0,794	100	1,000	1,000
25	0,662	0,698	44	0,696	0,747	63	0,822	0,787	82	0,854	0,797	101	1,000	1,000
26	0,659	0,703	45	0,702	0,748	64	0,828	0,788	83	0,852	0,800	102	1,000	1,000
27	0,654	0,706	46	0,705	0,750	65	0,833	0,788	84	0,853	0,805	103	1,000	1,000
28	0,646	0,708	47	0,708	0,751	66	0,837	0,787	85	0,856	0,811	104	1,000	1,000
29	0,637	0,709	48	0,711	0,752	67	0,841	0,786	86	0,863	0,819	105	1,000	1,000
30	0,627	0,709	49	0,715	0,753	68	0,845	0,785	87	0,871	0,828	106	1,000	1,000
31	0,617	0,708	50	0,719	0,754	69	0,848	0,783	88	0,882	0,838	107	1,000	1,000
32	0,609	0,709	51	0,725	0,756	70	0,850	0,783	89	0,893	0,850	108	1,000	1,000
33	0,604	0,711	52	0,731	0,758	71	0,853	0,782	90	0,904	0,862	109	1,000	1,000
34	0,602	0,714	53	0,738	0,761	72	0,855	0,781	91	0,913	0,876	110	1,000	1,000

Bijlage D – Documentenregister

Overzicht Beleidsdocumenten (fondsdocumenten) per beleidsterrein/verantwoordelijke commissie.

Beleidssterrein/ Commissie Vastgesteld	Document	
<u>Pensioenbeleid</u> (DB/GRC)	A.B.T.N.	12/2021
	Statuten	10/2021**)
	Missie/Doelstellingen	12/2018 *)
	Pensioenreglement	3/2021
	Uitvoeringsovereenkomst	12/2017**)
	Crisisplan	10/2021*)
	Beleid Ervaringssterfte	10/2021
<u>Intern Beleid</u> (DB/GRC/Compliance)	Gedragcode	10/2021
	Code Pensioenfonds	9/2021
	Huishoudelijk reglement	9/2021
	Huishoudelijk reglement VO	4/2019**)
	Reglement Sleutelfuncties	9/2021
	Geschiktheidsplan	9/2021
	Beloningsbeleid	9/2021
	Interne Incidentenregeling	9/2021
Klachtenbeleid	9/2021	
<u>Financieel Beleid</u> (FC)	Modeljaarrekening EY	2020
	Jaarrekening	2020(6/2020)
	Vijfjaarsbegroting	6/2021
	Fiscaal/BTW beleid	3/2019**)

<u>Financieringsbeleid</u> (DB/FC)	Premiemodel en berekening	12/2018 **)
	ALM	9/2018**)
	Haalbaarheidstoets	12/2019-6/2020
	MVEV	9/2021*)
	VEV	9/2021*)
	Procesbeschrijving vaststelling (beleids)dekkingsgraad	10/2021 *)
	<u>Risicomangementbeleid</u> (GRC)	Beleidsstuk Risicomangement
Beleid eigenrisicobeoordeling		11/2020*)
Integriteitsbeleid		10/2021
Beleid Belangenverstremgeling		10/2021*)
Risicodashboardproces		10/2021
Liquiditeitsbeleid		3/2021
Valutarisico/renterisico/liquiditeitsrisico inflatierisico/herbalanceringsbeleid (zie beleggingsplan)		
Control Frameworks (Beleggingen/Administratie)*)		
Beleid Continuïteit informatievoorziening en Cybercriminaliteit		2021
<u>Communicatie</u> (CC)		Communicatiestrategie
	Wettelijke Communicatiedocumentatie APS	
	Raamwerk Presentaties	2019**)

<u>Beleggingsbeleid</u> (BC)	Beleggingsplan	12/2020*)
	ESG-beleid	9/2020*)
	Verklaring inz. Beleggingsbeginselen	12/2020*)
	Mandaten/Investm.Guidelines	2017/2018**)
	Contract Fid. Vermogensbeheer	5/2019**)
	SLA Vermogensbeheer	5/2019**)
	Investment Approval Beleid	9/2020
	(onderdeel uitbestedingsbeleid)	
<u>Uitbestedingsbeleid</u> (GRC)	Uitbestedingsbeleid	9/2021*)
	Overeenkomst pensioenbeheer (deelnemer/financieel/uitkering administratie) incl. SLA 's	2019**)
	Verwerkersovereenkomst	2019**)
	Beleid continuïteit dataverwerking	2019**)
	Contractoverzicht	11/2021
	Vendor Management proces	10/2021

*) Bijlage A.B.T.N.

***) Geen jaarlijkse revisie vereist

Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

Verklaring inzake beleggingsbeginselen 2020

Eigenaar: Beleggingscommissie
Versie: september 2020 /v1.0
Auteur: WTW/BM
Datum: 10 december 2020

Verklaring inzake beleggingsbeginselen Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

Introductie

Deze 'Verklaring inzake beleggingsbeginselen' (hierna: Verklaring) beschrijft op beknopte wijze de uitgangspunten van het beleggingsbeleid van Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland (hierna: het Pensioenfonds). De uitgangspunten worden door het Bestuur vastgesteld.

Conform geldende wet- en regelgeving gaat de Verklaring in op:

1. de doelstelling van het beleggingsbeleid;
2. de risicohouding;
3. de organisatie en risicobeheerprocedures;
4. de beleggingsbeginselen, in het bijzonder de toegepaste wegingsmethodes voor beleggingsrisico's en de strategische allocatie van de activa in het licht van de aard en de looptijd van de pensioenverplichtingen van het Pensioenfonds.

Het Bestuur van het Pensioenfonds heeft, in overleg met de sociale partners, de risicohouding vastgesteld. Een samenvatting van deze risicohouding is in deze Verklaring opgenomen.

De Verklaring is als bijlage bij de actuariële en bedrijfstechnische nota van het Pensioenfonds opgenomen en wordt om de drie jaren herzien. Daarnaast wordt de Verklaring onverwijld herzien als er tussentijds een belangrijke wijziging in het beleggingsbeleid optreedt.

Op verzoek van een belanghebbende bij het Pensioenfonds wordt de Verklaring verstrekt.

1. Doelstelling van het beleggingsbeleid

Het Pensioenfonds is het Pensioenfonds voor (ex-)medewerkers van Deutsche Bank Nederland (hierna: de werkgever) en voert een pensioenregeling ten behoeve van de financiële gevolgen van pensionering, arbeidsongeschiktheid en overlijden. Het Pensioenfonds is als Pensioenfonds onder andere verantwoordelijk voor het beleggingsbeleid.

Het Pensioenfonds belegt vanuit de prudent person gedachte. Dit komt in grote mate overeen met dat wat de Nederlandsche Bank (DNB) 'op solide wijze' beleggen noemt. Daarbij moeten de beleggingen voldoen aan kwalitatieve beginselen van veiligheid, kwaliteit en spreiding van risico's.

In lijn hiermee is de doelstelling van het beleggingsbeleid:

“het op lange termijn zoveel mogelijk zeker stellen van de nominale pensioenaanspraken en -rechten uitgaande van het strategische beleggingsbeleid en rekening houdend met de toeslagambitie van het pensioenfonds.”

Om de doelstelling te waarborgen wordt bij het bepalen van het strategische beleggingsbeleid rekening gehouden met het bepaalde bij en krachtens de Pensioenwet, de verplichtingenstructuur en de financiering van het Pensioenfonds zoals vastgesteld in de financieringsovereenkomst met de werkgever.

Investment Beliefs

Naast de doelstelling heeft het bestuur Investment Beliefs geformuleerd:

1. Het strategisch beleggingsbeleid vloeit voort uit de lange termijn pensioenverplichtingen. Het integraal balansmanagement en asset en liability management vormen daarom de basis voor dit beleid.
2. Risicomanagement vormt een integraal onderdeel van de besluitvorming. Besluiten zijn gebaseerd op het geformuleerde integraal risicobeleid.
3. Het pensioenfonds kan geen rente- en valutabewegingen voorzien. De strategische rente- en valuta-afdekking is gebaseerd op het geformuleerde risicobeleid.
4. Beleggingsproducten moeten passen binnen het governance budget (tijd/kennis bestuur) en dus begrijpelijk, transparant en uitlegbaar zijn
5. Het Pensioenfonds neemt maatschappelijk verantwoord beleggen integraal mee in zijn beleggingskeuzes
6. Diversificatie voegt waarde toe en zorgt voor spreiding van beleggingsrisico, onder voorbehoud van een efficiënte uitvoering (minimale posities van 5% per asset class)
7. In alternatieve of innovatieve producten wordt uitsluitend belegd als hiertegenover een adequate risico afweging en vergoeding (na kosten) staat.
8. Actief beleggen is zinvol waar markt inefficiënties en resultaten opwegen tegen de relatief hoge kosten.
9. Tactische asset allocatie kan meewerken aan een positief resultaat en is daarom beperkt toegestaan.

2. Risicohouding

Conform hetgeen hierover in de Pensioenwet is vastgelegd, heeft het Pensioenfonds haar risicohouding vastgesteld en vastgelegd. Bij het concretiseren van deze risicohouding heeft het Bestuur zich gebaseerd op de kenmerken van het fonds en heeft zij daarbij meerdere beleidsuitgangspunten gehanteerd, zoals de gewenste kans op realisatie van toeslagen en het maximaal acceptabele niveau van kortingen. De kwantitatieve invulling van de risicohouding op de lange termijn vindt plaats door het definiëren van ondergrenzen voor wat betreft het pensioenresultaat² en is voor het Pensioenfonds als volgt:

² Het pensioenresultaat is een maatstaf die inzicht geeft in de mate van koopkracht bij het Pensioenfonds.

- De mediaan van het verwachte pensioenresultaat vanuit de evenwichtssituatie (situatie waarbij het eigen vermogen gelijk is aan het vereist eigen vermogen): 85%.
- De mediaan van het verwachte pensioenresultaat vanuit de feitelijke situatie: 90%.

De maximale afwijking van de mediaan in een 'slechtweersscenario' (5e percentiel) ten opzichte van de mediaan vanuit de feitelijke situatie: 34%.

Binnen het kader dat wordt gevormd door de risicohouding, waarbij ook rekening wordt gehouden met de specifieke kenmerken van het fonds, is het Pensioenfonds bereid om beleggingsrisico's te lopen om zodoende de doelstellingen van het fonds te realiseren. Het risicoprofiel dat hieruit is afgeleid, is middels een Asset Liability Management Studie (ALM-studie) vertaald in een strategische asset allocatie. In paragraaf 3.5 van deze verklaring inzake beleggingsbeginselen wordt hier nader op ingegaan.

De mate waarin beleggingsrisico's worden gelopen komt terug in het vereist eigen vermogen (VEV), zijnde de omvang van het eigen vermogen waarover een pensioenfonds, gegeven een bepaald risicoprofiel, minimaal zou moeten beschikken. De vaststelling van het VEV, en daarmee van de weging van de afzonderlijke financiële risico's, is voorgeschreven in de Pensioenwet (zie hiervoor de artikelen 132 PW en 138 PW). Daarnaast wordt onder andere in het Besluit financieel toetsingskader pensioenfonds (in artikel 12) ook aandacht besteed aan het VEV. Het Pensioenfonds heeft deze financiële risico's geïdentificeerd. Conform wet- en regelgeving wordt hier in de uitvoering van het beleggingsbeleid rekening mee gehouden middels het deels afdekken van deze risico's en het zorgdragen voor voldoende spreiding over beleggingscategorieën, hetgeen risicomitigerend werkt. Voor wat betreft de risicohouding op de korte termijn wordt een niveau van het VEV van 12% van de waarde van de verplichtingen gedefinieerd, met een bandbreedte van 4%-punt naar boven en naar beneden. Dit betekent dat het VEV in principe ligt tussen 8% en 16%.

Voor de berekening van het Strategisch Vereist Eigen Vermogen wordt uitgegaan van de strategische beleggingsmix in de portefeuille. Het tactisch Vereist Eigen Vermogen wordt berekend op basis van de stand van de daadwerkelijke beleggingsmix van dat moment.

De risicohouding van het Pensioenfonds (en de beleidsuitgangspunten die hieraan gerelateerd zijn) is nader uitgewerkt in de actuariële en bedrijfstechnische nota van het Pensioenfonds.

3. Organisatie en risicobeheerprocedures

3.1 Taken en verantwoordelijkheden

Het Pensioenfonds is zich bewust van de rol die het als pensioenbelegger vervult. Die rol dwingt het Pensioenfonds tot grote zorgvuldigheid in handelen. Het Pensioenfonds is te allen tijde bereid verantwoording af te leggen over het beleggingsgedrag en de gevolgen die dit heeft voor de belanghebbenden.

Het Bestuur van het Pensioenfonds besteedt de vormgeving en monitoring van het beleggingsbeleid uit aan de beleggingscommissie.

Het Bestuur van het Pensioenfonds heeft aan de Fiduciaire Vermogensbeheerder van het Pensioenfonds het mandaat gegeven om binnen de vastgestelde doelstellingen en restricties het tactische en operationele beleggingsbeleid uit te voeren.

Het Bestuur blijft, zonder enige uitzondering, eindverantwoordelijk voor alle activiteiten van het Pensioenfonds inclusief het beleggingsproces. De beleggingscommissie legt verantwoording af aan het Bestuur.

3.2 Nevenactiviteiten

Het Pensioenfonds ontwikkelt activiteiten die het Pensioenfonds in staat stellen de kerntaken zo goed mogelijk uit te voeren. Voor zover die activiteiten niet behoren tot de kerntaken van een Pensioenfonds, brengt het Pensioenfonds deze onder in een aparte rechtspersoon.

Tussen het Pensioenfonds en deze rechtspersoon zal geen sprake zijn van:

- financiële kruisstromen die de rechtspersoon tot niet marktconform concurrentievoordeel strekken;
- personele unies tussen het Bestuur van het Pensioenfonds enerzijds en het Bestuur van de rechtspersoon anderzijds;
- toegang tot kennis en gegevensbestanden van het Pensioenfonds, anders dan op voorwaarden die door wet- en regelgeving worden toegestaan;
- gebruik van de naam en het beeldmerk van het Pensioenfonds door de rechtspersoon.

Op dit moment zijn door het Pensioenfonds geen nevenactiviteiten ondergebracht in een aparte rechtspersoon.

3.3 Uitbesteding

De selectie van derden, zoals Vermogensbeheerders en commissionairs, vindt plaats aan de hand van enerzijds de eisen die ter zake door DNB worden gesteld en anderzijds door het Bestuur van het Pensioenfonds gehanteerde criteria die samenhangen met beschikbare deskundigheid, de cultuur van de eigen organisatie, schaalvoordelen en flexibiliteit. De selectie van derden en de beoordeling van hun prestaties vinden plaats op basis van objectieve criteria. De gemaakte afwegingen en de daarbij gehanteerde argumenten blijken uit een systematisch opgebouwd selectie- en evaluatiedossier.

Uitbesteding van Vermogensbeheer vindt plaats op basis van een service level agreement (SLA). Deze overeenkomst voldoet (ten minste) aan de door DNB daaraan te stellen eisen.

Gedurende de periode van uitbesteding draagt het Pensioenfonds zorg voor de instandhouding en naleving van afdoende controlemechanismen om uitbestedingsrisico's te beheersen.

3.4 Rapportage

De beleggingscommissie rapporteert in de periodieke bestuursvergaderingen het gevoerde en te voeren beleggingsbeleid met het Bestuur. Daarnaast is er ieder kwartaal overleg tussen de beleggingscommissie en de fiduciaire vermogensbeheerder, waarin wordt gesproken over de ontwikkelingen in de portefeuille.

3.5 Kostenbeheersing

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid maakt het Pensioenfonds geen andere kosten dan die redelijk en proportioneel zijn in relatie tot de omvang en de samenstelling van het belegd vermogen en de doelstelling van het Pensioenfonds.

3.6 Deskundigheid

Het Pensioenfonds draagt er zorg voor dat zij in alle fasen van het beleggingsproces beschikt over de deskundigheid die vereist is voor:

- een optimaal beleggingsresultaat;
- een professioneel beheer van de beleggingen; en
- de beheersing van de aan beleggingen verbonden risico's.

3.7 Scheiding van belangen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gewaakt voor belangenverstrengeling. Met het oog daarop zijn de leidinggevenden en medewerkers van het Pensioenfonds gehouden een

gedragscode na te leven. Binnen de ingevoerde Commissiestructuur is tevens rekening gehouden met taak- en functiescheiding.

Een compliance officer van de werkgever ziet toe op naleving van de gedragscode.

3.8 Corporate governance

Het Pensioenfonds heeft bijzondere aandacht voor de lange termijn doelstellingen van de ondernemingen waarin zij belegt in termen van duurzame economische groei. Het Pensioenfonds betreft informatie over duurzame economische groei bij haar analyses van de kwaliteit van ondernemingen en brengt het belang daarvan tevens onder de aandacht van haar dienstverleners zoals externe Vermogensbeheerders.

Het Pensioenfonds is van mening dat duurzaamheid en corporate governance onlosmakelijk met zorgvuldig ondernemerschap verbonden zijn. De ondernemingsleiding moet in staat zijn hierover verantwoording af te leggen. Een dergelijke verantwoording is inherent aan goed ondernemingsbestuur en daarmee van belang om te voorkomen dat de onderneming zich gaat vervreemden van de samenleving waarvan zij deel uitmaakt.

De activiteiten van het Pensioenfonds op het gebied van duurzaamheid en corporate governance vormen voor het Pensioenfonds geen doel op zichzelf. Uitvoering van het beleid van het Pensioenfonds op deze gebieden wordt steeds getoetst aan haar primaire verantwoordelijkheid om een optimaal rendement te genereren in het belang van de belanghebbenden bij het Pensioenfonds.

Het Pensioenfonds draagt uit dat beursgenoteerde ondernemingen duurzaam in staat moeten zijn een maximale opbrengst te genereren voor hun aandeelhouders, en beoordeelt het beleid van Bestuur en raad van commissarissen van een onderneming in het licht van die doelstelling. Deze doelstelling impliceert dat een onderneming de belangen van andere bij de onderneming betrokken stakeholders, zoals werknemers, klanten, leveranciers en verschaffers van vreemd vermogen, niet kan negeren.

Mede gelet op het internationale karakter van haar aandelenportefeuille beoordeelt het Pensioenfonds de kwaliteit van de corporate governance op basis van beginselen en codes die door gezaghebbende internationale organisaties worden opgesteld. Daarnaast betreft het Pensioenfonds waar mogelijk en relevant ook nationale beginselen en codes in haar oordeel; voor Nederland geldt dit in het bijzonder voor de Nederlandse Corporate Governance Code (in het verleden ook wel de 'Code Tabaksblad' genoemd). In de bijlage bij het beleggingsplan (het ESG-beleid) wordt nader ingegaan op Corporate Governance en maatschappelijk verantwoord beleggen.

4. Beleggingsbeginselen

4.1 Het beleggingsproces

Het beleggingsproces vormt de randvoorwaarden van het beleggingsbeleid. Onder het beleggingsproces wordt verstaan het geheel van regels dat toeziet op de voorbereiding en de uitvoering van het beleggingsbeleid en het beheer van de beleggingen. Het Pensioenfonds verlangt van alle leidinggevenden en medewerkers in de organisatie er op toe te zien dat gehandeld wordt in overeenstemming met de regels van het beleggingsproces. Dit leidt tot een consistent en beredeneerd beleggingsgedrag, in alle geledingen van de organisatie.

4.2 Beleggingsbeslissingen

Het Pensioenfonds beoordeelt elke belegging op grond van de investment beliefs en risico- en rendementsoverwegingen in relatie tot de verplichtingenstructuur. In beginsel sluit het Pensioenfonds geen afzonderlijke beleggingscategorie, –instrument of –techniek uit.

Daarentegen werkt het Pensioenfonds uiteraard niet mee aan een beleggingstransactie die verboden is, bijvoorbeeld op grond van het internationaal recht. In dit kader heeft het Pensioenfonds op het gebied van administratieve organisatie en interne controle concrete maatregelen getroffen ter naleving van antiterrorismewetgeving, in het bijzonder de Sanctiewet 1977 en de op grond van die wet vastgestelde regelingen en besluiten met betrekking tot het financieel verkeer.

Verder onthoudt het Pensioenfonds zich van beleggingstransacties indien:

- daardoor strafbare of moreel verwerpelijke gedragingen worden bevorderd;
- die in onmiddellijk verband staan met een schending van mensenrechten of fundamentele vrijheden;
- die in onmiddellijk verband staan met een organisatie waar de omzet bestaat uit wapenproductie.

4.3 Toegepaste wegingsmethoden voor beleggingsrisico's

De beleggingen, het beheer van de beleggingen en de beheersing van de aan beleggingen verbonden risico's geschieden met inachtneming van de geformuleerde restricties. Voor de generieke sturing van de risico's is de weging naar de beleggingscategorieën in de beleggingsportefeuille en het niveau van renteafdekking van groot belang. Specifieke sturing op marktrisico's vindt plaats op basis van tracking errors versus de benchmark binnen individuele portefeuilles en op basis van tracking error versus pensioenverplichtingen voor de totale beleggingen. Daarnaast wordt het wettelijk vereist eigen vermogen als risicobudget gehanteerd. Voor kredietrisico's wordt gewerkt met credit ratings. Voor de beheersing van operationele risico's zijn meerdere maatregelen geïmplementeerd waaronder bevoegdheidsregeling, uitwijkbeleid en incidentenmanagement.

4.4 Waarderingsmethode

De beleggingen worden gewaardeerd op marktwaarde.

4.5 Strategische allocatie

In het kader van een integrale benadering van de beleggingen en de verplichtingen wordt de invulling van het beleggingsbeleid gebaseerd op Asset Liability Management (ALM). De ALM-studie is maatgevend voor de verdeling over de beleggingscategorieën, waarbij wordt gestreefd naar een optimale beleggingsportefeuille in combinatie met een consistent premie- en toeslagbeleid. De ALM-studie wordt in beginsel eens in de drie jaren, doch zoveel vaker als het Bestuur van het Pensioenfonds dat wenselijk acht dan wel wordt verlangd door DNB, uitgevoerd.

Op basis van de meest recente ALM-studie is gekozen voor een beleggingsmix bestaande uit 25% zakelijke waarden (waaronder aandelen), 75% vastrentende waarden en een beoogde renteafdekking van 80% van de verplichtingen op marktwaarde.

Op basis van de visie en macro-economische ontwikkelingen en de financiële markten zal het Pensioenfonds de strategische beleggingsmix actief beheren binnen de gestelde bandbreedtes.

Het Bestuur kan besluiten om de strategische allocatie aan te passen, waarbij met name in onzekere financiële markten wordt beoogd het risicoprofiel van de beleggingsportefeuille niet te vergroten en indien gewenst zelfs te verlagen.

Begrippenlijst Verklaring inzake beleggingsbeginselen

Actief beleggen

Op grond van een bepaalde marktvisie wordt afgeweken van de benchmark, om zo te trachten een betere performance te behalen.

ALM

Afkorting van Asset Liability Management, het afstemmen van de beleggingsmix op verplichtingen. Het uitvoeren van een ALM-studie kan een Pensioenfonds of verzekeringsmaatschappij behulpzaam zijn bij het kiezen van de juiste beleggingsmix.

Een ALM-studie kent de volgende aspecten:

1. het in kaart brengen van de financiële stromen;
2. de simulatie van toekomstige financiële posities;
3. de samenhang met de economische omgeving;
4. de vergelijking van beleidsvarianten.

Beleggingsmix

De verdeling van beleggingen over verschillende beleggingscategorieën, zoals bijvoorbeeld: aandelen, onroerend goed en vastrentende waarden met een nadere onderverdeling in binnen- en buitenlandse beleggingen.

Beleggingsbeleid

Een Pensioenfonds is verplicht om op solide wijze te beleggen. Het beleggingsbeleid van een Pensioenfonds is enerzijds gericht op het zoveel mogelijk uitsluiten van beleggingsrisico's en anderzijds op het behalen van een zo hoog mogelijk rendement. Bovendien moet de afstemming van beleggingen op de verplichtingen juist zijn: het Pensioenfonds moet op het juiste moment aan haar verplichtingen kunnen voldoen.

Om optimaal aan deze uitgangspunten te voldoen is een juiste samenstelling van de beleggingsmix noodzakelijk, die met behulp van een ALM-studie kan worden vastgesteld.

Beleggingsfondsen

Een beleggingsfonds is in feite een 'verzamelpunt' voor beleggers. Op dat punt komt het geld van alle in het betreffende fonds investerende beleggers samen. Het totaalbedrag wordt het fondsvermogen genoemd. Beleggen middels een beleggingsfonds is een efficiënte manier om een adequate spreiding te bewerkstelligen.

Benchmark (index)

Een objectieve maatstaf voor zowel de samenstelling als de performance van het belegde vermogen. Een benchmarkindex is een mandje van -bijvoorbeeld- een aantal aandelen. In beginsel bepaalt de totale waarde van alle uitstaande aandelen de waarde van een index; fluctuaties in de waarde van de index worden derhalve veroorzaakt door koersfluctuaties van de in de index opgenomen aandelen. Bekende voorbeelden van indices zijn AEX, S&P en Dow Jones.

Commodities

Letterlijk betekent het grondstoffen. Beleggen in commodities is direct investeren in grondstoffen of indirect via bijvoorbeeld termijncontracten, waarbij de waarde is gebaseerd op grondstoffen. Verhandelde grondstoffen zijn onder andere energie, metalen en landbouwproducten.

Derivaten

Afgeleide financiële instrumenten, dat wil zeggen financiële contracten, waarvan de waarde wordt afgeleid van een onderliggende waarde (bijv. een aandeel), een referentieprijis of een index (bijv. de AEX-index). De hoofdvormen van derivaten zijn opties, swaps, futures contracten en forward contracten.

Fiduciair vermogensbeheerder:

Een fiduciair vermogensbeheerder levert het volledige vermogensbeheer, integreert de volledige informatie stroom en beheert het risico van de hele balans van het pensioenfonds. Onderliggend kunnen delen van de portefeuille zijn uitbesteed aan andere beheerders.

Governance

De wijze waarop de besluitvormingsprocessen omtrent het beleggingsbeleid binnen een Pensioenfonds zijn georganiseerd.

Mandaat vermogensbeheer

Het mandaat vermogensbeheer, ook wel beleggingsrichtlijnen of beleggingsinstructie genoemd, bevat de beleggingstechnische afspraken over het beheer van het vermogen. Het mandaat wordt vastgesteld onder verantwoordelijkheid van het Bestuur en bevat alle restricties waarbinnen een Vermogensbeheerder vervolgens naar eigen inzicht mag beleggen.

Marktwaarde

Waarde van een beleggingsobject als het op dit moment zou worden verkocht.

Monitoring

Monitoring is het continue proces van overzicht van de consequente en juiste werking van de controlemaatregelen. Deze monitoring kan door het Pensioenfonds zelf gebeuren of uitbesteed worden aan een onafhankelijk orgaan (bijv. audit). Monitoring maakt integraal deel uit van het controlesysteem.

Onroerend goed

Men kan direct en indirect beleggen in onroerend goed. Direct beleggingen kan men door woningen of winkels aan te kopen. Indirect kan men investeren door middel van participaties in beleggingsfondsen aan te kopen die beleggen in onroerend goed.

Outperformance

Het verschil tussen het behaalde rendement en het rendement van de benchmark (positief of negatief). Dit verschil geeft aan hoeveel waarde is toegevoegd door middel van actief beleggen. Outperformance wordt ook wel (alpha) genoemd.

Passief beleggen

Hieronder kan worden verstaan indexbeleggen of buy-and-hold beleggen. Het is gericht op het zo laag mogelijk houden van de transactiekosten en het op efficiënte wijze nabootsen van het rendement van een bepaalde index.

Performance

De performance van (een deel van) het vermogen is het totale rendement op marktwaarde. Deze performance wordt normaliter vergeleken met de performance van de benchmark(index). Door middel van een zogenoemde performance attributie-analyse wordt het verschil tussen deze beiden op een kwantitatieve wijze verklaard.

Strategische beleggingsmix

De lange termijn verdeling van het vermogen over de verschillende beleggings-categorieën (aandelen, vastrentende waarden, onroerend goed). Deze verdeling wordt veelal gebaseerd op een ALM-studie.

Toeslagverlening

Toeslagverlening is het van tijd tot tijd aanpassen van het reeds opgebouwde pensioen aan de algemene stijging van de lonen en prijzen. Hierdoor blijft u met het opgebouwde pensioen ook in de toekomst dezelfde koopkracht behouden. Het is met andere woorden waardevast.

Tracking error

Statistische maatstaf die weergeeft hoe groot de kans is dat de outperformance zal afwijken van nul. De tracking error is gelijk aan de standaarddeviatie van de outperformance. Het is een goede maatstaf voor het meten van het extra risico van de portefeuille ten opzichte van de benchmark. Een hoge tracking error betekent veel kans op een rendement ver onder of boven de benchmark en dus veel extra risico ten opzichte van de benchmark.

Rating

De rating van een belegging of een onderneming geeft het kredietrisico of debiteurenrisico van een bepaalde belegging weer. Vastrentende waarden hebben bijvoorbeeld pas voldoende kwaliteit vanaf een bepaalde kredietwaardigheid, voorzien van een rating BBB, A, AA of AAA. De ratings worden vastgesteld door gespecialiseerde bureaus als S&P en Moody's.

Valutahedging

Het afdekken van valutarisico door middel van valutatermijn-transacties (forward contracts).

Vastrentende waarden

Verzamelnaam voor beleggingen waarop in beginsel een vaste rentevergoeding en een vaste looptijd geldt. Voorbeelden van vastrentende waarden zijn obligaties, onderhandse leningen en hypotheekleningen. Deze beleggingen worden ook wel als risicomijdend aangeduid.

Vermogensbeheerder

Een professionele beheerder van vermogens voor organisaties (zoals Pensioenfonds, verzekeringsmaatschappijen enz.) en/of vermogende particulieren. Vermogensbeheerders zijn vaak onderdeel van een bank, dan wel financiële instelling, maar kunnen ook een

onafhankelijke organisatie zijn. In Nederland kunnen Vermogensbeheerders zich onder bepaalde voorwaarden laten registreren bij de Autoriteit Financiële Markten.

Zakelijke waarden

Verzamelnaam voor beleggingen in aandelen en beleggingen in onroerend goed. Deze beleggingen worden ook wel aangeduid als risicodragend.

Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

Beleggingsplan 2021

Inclusief ESG Beleid

Beleggingsplan 2021

Inclusief ESG Beleid (Bijlage)

Opgesteld en Goedgekeurd door:
Governance & Risk Commissie/Beleggingscommissie/Bestuursbureau
Auteur: Bestuursbureau
Versienummer 1.1.
Vastgesteld Beleggingscommissie 25 november 2020:
Vastgesteld Bestuur: 10 december 2020

Inhoudsopgave

Inleiding

- 1) Doelstelling en missie beleggingsbeleid en beleggingsplan
 - 1.1) Investment Beliefs

- 2) Randvoorwaarden Beleggingsbeleid Pensioenfonds
 - 2.1) Prudent Person

- 3) Proces Strategisch Beleggingsbeleid
 - 3.1) Asset en Liability Management Studie
 - 3.2) Risicohouding (korte en lange termijn)
 - 3.2.1) Strategisch Risicomanagement rente en vreemde valuta
 - 3.2.2) Rente beleid
 - 3.2.3) Valuta beleid
 - 3.2.4) Overige (financiële)risico's

 - 3.3) Strategisch Beleggingsbeleid
 - 3.3.1) Norm Portefeuille
 - 3.3.2) Matching portefeuille vs return portefeuille inclusief herbalanceringsbeleid
 - 3.3.3) Securities' lending beleid
 - 3.3.4) Actief vs Passief Beleid

 - 3.4) Tactisch Beleggingsbeleid

 - 3.5) Administratieve opzet

 - 3.6) Performance analyse

 - 3.7) Benchmarking

 - 3.8) ESG-Beleid

- 4) Manager selectie en evaluatiebeleid
- 5) Taken en verantwoordelijkheden
- 6) Agenda 2020

Bijlage:

ESG Beleid

Inleiding

Dit is het beleggingsplan van Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland (hierna "het Fonds"), gebaseerd op het beleggingsplan na de invoering van de CDC-regeling per 1.1.2017 en het aangepaste beleggingsbeleid per 1 juni 2017 resp. 1 januari 2018 en 2019, 2020. Dit beleggingsplan is gebaseerd op het beleid vastgelegd n.a.v. de meest recente ALM studie in september/oktober 2018, hieruit voortkomende strategische aanpassingen en besluitvorming van het bestuur in 2020.

Dit beleggingsplan is gebaseerd op

- ALM-studies van 14 september 2018 en aanvullende documenten studie rentebeleid 18 oktober 2018
- ALM studie 10 oktober 2016 (basis na CDC regeling) en 9 februari 2017 i.v.m. de aanpassing van de strategische asset allocatie
- Samenstelling van de strategische beleggingsportefeuille incl. tactische bandbreedtes vastgelegd in het beleggingsplan 2020
- De risicohouding overeengekomen met sociale partners per ultimo 2016 en goedgekeurd in de bestuursvergadering van 1 juni 2017
- De Haalbaarheidstoets goedgekeurd in bestuursvergadering van juni 2020
- De feitelijke beleggingsportefeuille 31.12.2020
- Pensioenwet en nieuw FTK

Het beleggingsplan 2021 biedt inzicht in het beleggingsbeleid en de actiepunten en activiteiten van die door beleggingscommissie behandeld worden gedurende het jaar 2021.

Naast de verandering van de pensioenregeling van een "DB" naar een "CDC"-regeling in 2016 zijn ook de aanpassingen ten gevolge van de gewijzigde premiereregeling met de werkgever, vastgelegd in de nieuwe financieringsovereenkomst datum 14 december 2016 verwerkt. De mogelijke wijzigingen in 2020 die door het crisisbeleid n.a.v. Corona en de verder doorgevoerde beleidsveranderingen t.a.v. de portefeuille werden uitgevoerd, worden eveneens vermeld.

Wij volgen hierbij het onderstaande model voor de uitwerking van ons beleid het onderstaande model, dat van toepassing is op veel beleidsonderdelen van ons Pensioenfonds.

Doelstelling en Missie beleggingsbeleid

De missie van het Fonds is:

Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland ziet het als haar kerntaak om op betrouwbare, transparante, professionele, efficiënte en maatschappelijk verantwoordelijke wijze de pensioenregeling van Deutsche Bank in Nederland uit te voeren om een voorwaardelijk zoveel mogelijk waardevast pensioen te kunnen aanbieden.

Hiervan afgeleid is de beleggingsdoelstelling:

Het op lange termijn zoveel mogelijk zeker stellen van de nominale pensioenaanspraken en –rechten, uitgaande van het strategisch beleggingsbeleid waarbij rekening gehouden wordt met de toeslagambitie van het Pensioenfonds.

Uitgangspunt bij het vaststellen van het strategisch beleggingsbeleid en de feitelijke beleggingsportefeuille zijn de ALM studie en de “investment beliefs”.

De Beleggingscommissie baseert zich op de aard en de omvang van de verplichtingen als voortkomend uit de ALM studie, het risicobudget en de eisen die voortvloeien uit o.m. de pensioenwetgeving, zoals de haalbaarheidstoets en de prudent person regels. Dit beleid wordt getoetst aan de geformuleerde “investment beliefs”.

Samengevat is de input voor ons beleid is dus de ALM studie, die gebaseerd is op het risicoprofiel, de risicohouding, de verwachte ontwikkeling van het deelnemersbestand en verdere demografische ontwikkelingen samen met onze beleggingsdoelstellingen en

investment beliefs. Dit leidt tot de ideale strategische asset allocatie rekening houdend met het, met de sociale partners overeengekomen, risicobudget.

Hiervan afgeleid heeft SPDBNL gedurende de eerste helft van 2017 het strategisch beleggingsbeleid vastgesteld, waarbij de benchmarks, bandbreedtes met de vermogensbeheerder zijn overeengekomen en de performance en risicometing is vastgelegd. In 2018 en 2019 zijn naar aanleiding van de uitgevoerde ALM studies enige aanpassingen uitgevoerd, die in dit plan zijn meegenomen. Ook de veranderingen in 2020 zijn meegenomen. Het tactisch beheer is een afgeleide hiervan en is samen met het strategisch beleid in de mandaten vastgelegd. De uitvoering wordt gecontroleerd op basis van een in het Uitbestedingsbeleid en Risicobeleid geformuleerde administratieve organisatie (vendor management) op basis van "control framework". Er vindt maandelijks overleg plaats over de bevindingen, performance, marktontwikkelingen met de vermogensbeheerder in de Investment Advisory Board (overlegstructuur waarin de beleggingscommissie/investment consultant/vertegenwoordigers van de vermogensbeheerder en een lid van de Governance en Risk Commissie van het Bestuur). Hiervan wordt een actielijst bijgehouden.

1.1) Investment Beliefs

10. Het strategisch beleggingsbeleid vloeit voort uit de lange termijn pensioenverplichtingen. Het integraal balansmanagement en asset en liability management vormen daarom de basis voor dit beleid.
11. Risicomanagement vormt een integraal onderdeel van de besluitvorming. Besluiten zijn gebaseerd op het geformuleerde integraal risicobeleid.
12. Het pensioenfonds kan geen rente- en valutabewegingen voorzien. De strategische rente- en valuta-afdekking is gebaseerd op het geformuleerde risicobeleid.
13. Beleggingsproducten moeten passen binnen het governance budget (tijd/kennis bestuur) en dus begrijpelijk, transparant en uitlegbaar zijn
14. Het Pensioenfonds neemt maatschappelijk verantwoord beleggen integraal mee in zijn beleggingskeuzes
15. Diversificatie voegt waarde toe en zorgt voor spreiding van beleggingsrisico, onder voorbehoud van een efficiënte uitvoering (minimale posities van 5% per asset class)
16. In alternatieve of innovatieve producten wordt uitsluitend belegd als hiertegenover een adequate risico afweging en vergoeding (na kosten) staat.
17. Actief beleggen is zinvol waar markt inefficiënties en resultaten opwegen tegen de relatief hoge kosten.
18. Tactische asset allocatie kan meewerken aan een positief resultaat en is daarom beperkt toegestaan.

2) Randvoorwaarden beleggingsbeleid Pensioenfonds

Tezamen met de wet- en regelgeving en het algemene beleid van het Fonds vormen de risicohouding op pagina 8 en de verklaring inzake beleggingsbeginselen, ALM en dit strategisch beleggingsplan, de randvoorwaarden voor het beleggingsbeleid. Dit beleggingsbeleidsplan is onderdeel van de ABTN. Samengevat op hoofdlijnen betekent dit:

- A) Prudent vermogensbeheer. De toevertrouwde middelen worden als een goed huisvader zo optimaal mogelijk belegd
- B) ALM: De looptijden en karakteristieken van de beleggingen stemmen zoveel mogelijk overeen met die van de verplichtingen.

2.1) Prudent person

Het Bestuur stelt jaarlijks vast bij het opstellen van het beleggingsplan dat als bijlage onderdeel vormt van de ABTN of het beleid in overeenstemming is met de prudent person regels.

Bij de vaststelling van het beleggingsbeleid, de invulling van het beleid en de naleving van het vastgelegde risicokader wordt uitgegaan van artikel 135 van de Pensioenwet en de artikelen 13 en 13a van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfonds. Deze artikelen bevatten regels, die het pensioenfonds in acht neemt en die jaarlijks door de certificerend actuaris worden beoordeeld. Deze regels zijn als volgt:

1. De waarden worden belegd in het belang van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Het pensioenfonds stelt voor de langere termijn een strategisch beleggingsbeleid vast dat aansluit op de doelstellingen en beleidsuitgangspunten, waaronder de risicohouding, van het fonds en is gebaseerd op gedegen onderzoek.
2. De waarden worden op zodanige wijze belegd dat de veiligheid, de kwaliteit, de liquiditeit en het rendement van de portefeuille als geheel zijn gewaarborgd.
3. Waarden die ter dekking van de technische voorzieningen worden aangehouden, worden belegd op een wijze die strookt met de aard en de duur van de verwachte toekomstige pensioenuitkeringen.
4. De waarden worden hoofdzakelijk op gereguleerde markten belegd. Beleggingen in niet tot de handel op een gereguleerde financiële markt toegelaten waarden worden tot een prudent niveau beperkt.
5. Beleggingen in derivaten zijn toegestaan voor zover deze bijdragen aan een vermindering van het risicoprofiel of een doeltreffend portefeuillebeheer vergemakkelijken. Het fonds vermijdt een bovenmatig risico met betrekking tot een en dezelfde tegenpartij en tot andere derivatenverrichtingen.
6. De waarden worden naar behoren gediversifieerd zodat een bovenmatige afhankelijkheid van of vertrouwen in bepaalde waarden, of een bepaalde emittent van waarden of groep van ondernemingen en risicoaccumulatie in de portefeuille als geheel worden vermeden. Beleggingen in de bijdragende onderneming worden beperkt tot ten hoogste 5% van de portefeuille als geheel, en ingeval de

bijdragende onderneming tot een groep behoort, worden beleggingen in de ondernemingen die tot dezelfde groep als de bijdragende onderneming behoren, beperkt tot ten hoogste 10% van de portefeuille. Wanneer een groep van ondernemingen aan het pensioenfonds premies betaalt, geschieden beleggingen in deze bijdragende ondernemingen prudent, waarbij rekening wordt gehouden met de noodzaak van een behoorlijke diversificatie.

7. De beleggingen worden gewaardeerd op basis van marktwaarde. Onder waardering op marktwaarde wordt verstaan: het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld

Deze controle wordt in het kader van de jaarrekening en het actuariael jaarverslag door het Bestuur uitgevoerd en getoetst door de actuaris.

3) Proces Strategisch Beleggingsbeleid

Naar aanleiding van de ALM studie in 2018 is het strategisch beleggingsbeleid ge- (her-) formuleerd c.q. bevestigd. Hierbij is rekening gehouden met de investment beliefs en het actuele risicoprofiel als hiervoor beschreven.

Hierbij is gebruik gemaakt van het volgende stappenplan

Stap 1 Analyse van de verplichtingen met de beleggingen o.b.v. ALM studie

Stap 2 Vaststellen strategische beleggingsmix op basis van de parameters vastgelegd in de risicohouding afgesproken met de sociale partners

- Niveau renteafdekking en valuta-afdekking
- Norm portefeuille weging zakelijke / vastrentende waarden
- Actief en passief beleggen
- Matching en return portefeuille
- Bandbreedtes tussen de beleggingscategorieën.

Stap 3 Vaststellen tactische beleggingsmix

De fiduciaire Vermogensbeheerder heeft conform de investment beliefs een beperkte tactisch ruimte die is vastgelegd in hoofdstuk 3.4).

Stap 4 Operationele Beleggingen

De beleggingscommissie laat de keuze voor specifieke aandelen en/of obligaties over aan de Vermogensbeheerder. De Vermogensbeheerder mag desgewenst gebruik maken van gepoolde oplossingen, maar uitsluitend na goedkeuring van de beleggingscommissie.

Stap 5 Performance analyse

De Vermogensbeheerder rapporteert ieder kwartaal.

De stappen worden in de hoofdstukken hierna verder uitgewerkt

3.1) (Stap 1) Asset en Liability Management Studie

Het Bestuur heeft in 2018 wederom (na 2016) een ALM studie door Willis Towers Watson (WTW) laten uitvoeren. Hierbij is, op basis van een grote hoeveelheid aan economische scenario's die hieronder zijn weergegeven, berekend met welke strategische beleggingsmix, theoretisch gezien, het beste resultaat voor de deelnemers bereikt kan worden binnen de beleidsuitgangspunten en risicobudgettering. Voor deze risicobudgettering verwijzen wij naar hoofdstuk 3.2) risicohouding waarin de risicokaders en het hieruit voortkomende risicobudget zijn toegelicht.

- Als basis voor de scenario's is het "lower for longer" scenario gekozen. Dit betekent
 - Rente-ontwikkeling eerste drie jaar conform forwards
 - Daarna lichte stijging van de rente
 - Lager dan historische risicopremiesDit scenario is "getoetst" aan het Forward Scenario als stress scenario
 - Rentes volgen gemiddeld ingeprijste forwards
 - Gematigde rendementen
- Economisch ontwikkelingen op lange termijn zijn gebaseerd op de centrale visie van WTW en bekrachtigd door DWS als vermogensbeheerder.
- De specifieke data van de werkgever zijn in een vergadering in juni 2018 met de werkgever afgestemd, zie ALM 2018

3.2) (Stap 2) Risicohouding Pensioenfonds

Na overleg met de sociale partners (werkgever en bonden) heeft het Bestuur in 2016 voor de nieuwe regeling de mate vastgesteld waarin het bereid is beleggingsrisico's te nemen om de doelstellingen te realiseren. De risicohouding komt voor de lange termijn tot uitdrukking in de door het Fonds gekozen ondergrenzen in het kader van de haalbaarheidstoets en voor de korte termijn risicohouding in de gekozen hoogte van het Vereist Eigen Vermogen (die bepaald is door de afgesproken risicobudget met de bonden), zie onderstaand.

Korte termijn risicohouding (dient conform wet- en regelgeving te worden vastgelegd)

Vereist eigen vermogen	Huidige grenzen	Nieuwe grenzen
Norm	110,0%	112,0%
Ondergrens	107,0%	108,0%
Bovengrens	113,0%	116,0%
75 / 25 mix	80% afdekking	60% afdekking
Huidige rente	111,6%	112,3%
Rente +1%-punt	112,1%	113,8%

Algemene uitgangspunten:

- Collectieve DC-regeling, hierdoor is de premie een beperkt stuurmiddel
- Evenwichtige belangenbehartiging van verschillende belanghebbenden en generaties
- Voldoet aan de prudent person regel
- Houdt rekening met/anticipeert op wet- en regelgeving / overlevingsgrondslagen
- De risicohouding wordt jaarlijks getoetst
- Per kwartaal wordt op basis van de VEV berekeningen getoetst of het beleid binnen de overeengekomen bandbreedtes 108% -116% ligt

Kwantitatieve uitgangspunten lange termijn risicohouding:

Risicohouding – ambitie en risico's – 15-jaars horizon	Huidig	Nieuw	Prioriteit
Kans op een rechtenkorting (jaarlijks)	-	1%	1a
Gemiddelde omvang rechtenkorting	Max 3,0%	7,5%	1a
Toeslagambitie (% realisatie maatstaf)	60%	60%	2
Kans op korting opbouwpercentage (jaarlijks)	-	20%	1b
Gemiddelde omvang korting opbouwpercentage	Max 20,0%	20%	1b

Uitkomsten haalbaarheidstoets 2020

	Risicohouding (lange termijn)	2019	2020	
Toetsing – verwacht pensioenresultaat	Ondergrens / maximale afwijking	Resultaat	Resultaat	Voldaan?
<u>Vanuit feitelijke financiële positie</u>				
Mediaan	90%	97,2%	99,8%	Ja
Slechtweerscenario		70,6%	84,3%	
Relatieve afwijking t.o.v. mediaan	34%	27,4%	15,5%	Ja

- De uitkomsten van de haalbaarheidstoets 2020 **voldoen** aan de door het pensioenfonds vastgestelde ondergrens en maximale relatieve afwijking
 - Het verwachte pensioenresultaat is **hoger** dan de vastgestelde ondergrens van 90%
 - De relatieve afwijking ten opzichte van de mediaan bevindt zich **binnen** de vastgestelde maximale relatieve afwijking van 34%
- De uitkomsten zijn ten opzichte van vorig jaar verbeterd

De haalbaarheidstoets wordt jaarlijks uitgevoerd in het kader van de jaarafsluiting. Indien uit de haalbaarheidstoets blijkt dat bovengenoemde grenzen worden doorbroken, zal het Pensioenfonds met de sociale partners en het Verantwoordingsorgaan opnieuw in gesprek gaan over de risicohouding van het Fonds.

Monitoring

Op kwartaalbasis wordt de benutting van het risicokapitaal (VEV) van zowel strategische als tactische beleggingen gecontroleerd en vergeleken met de afgesproken risicohouding. Bij afwijkingen zal binnen het kwartaal of zoveel eerder als in overleg tussen bestuur en vermogensbeheerder mogelijk is bijsturing van de portefeuille volgen.

3.2.1.) Strategisch risicomanagement rente en vreemde valuta

- *Rente Risico en Valuta Risico*

Ten gevolge van een mismatch tussen de looptijden van de verplichtingen en de beleggingen van het Fonds heeft het Fonds een renterisico. Ter bescherming van de pensioenaanspraken voert het Fonds een afdekkingsbeleid. De beleggingen worden aangevuld door een strategische afdekking van het renterisico.

Daarnaast wordt het valutarisico in de USD IG bedrijfsobligaties, Emerging Market Bond portefeuille en aandelenportefeuille grotendeels afgedekt.

Het valuta- en renterisicomanagement dient ter bescherming van de pensioenaanspraken en is niet gericht op realiseren van overrendementen. Voor deze afdekking wordt gebruik gemaakt van de onderstaande instrumenten:

- Rentederivaten (interest Swaps)
- Valutaderivaten (Currency Forwards)

3.2.2) Rente Beleid

- *Definitie Renteafdekking*

De beleggingen worden aangevuld door een strategische afdekking van het renterisico t.g.v. een mismatch tussen de looptijden van de verplichtingen en de beleggingen van het Fonds. Hierbij wordt de duration (rentegevoeligheid) van de beleggingen afgezet tegen de verplichtingen. Voor de berekening van de verplichtingen worden de uitkeringen gewaardeerd met het renteniveau behorende bij de looptijd (cash flows). De duration wordt berekend met behulp van de PV01. Maandelijks wordt overzicht ontvangen van de beleggingen van DWS.

Monitoring

Op kwartaal basis worden deze gegevens door Willis Towers Watson gecontroleerd en verwerkt in een totaaloverzicht beleggingen/verplichtingen. Dit wordt besproken in de Bestuursvergadering.

Voor de afdekking van het renterisico is een mandaat afgegeven aan de vermogensbeheerder, die de afdekking uitvoert door middel van een combinatie van interest rate swaps en langlopende, hoogwaardige obligaties. In de kwartaalbesprekingen van de Investment Advisory Board wordt op basis van een PV01-analyse van WTW de rente-afdekking zowel ex-ante als ex-post gemonitord en besproken.

- *Keuze rentetermijnstructuur*

De methode van rente afdekking is op marktwaarde dekkingsgraad (ten opzichte van afdekking op basis van verplichtingen incl. een staffel). De BC heeft in november 2018 een heroriëntatie uitgevoerd en ziet geen aanleiding om een aanpassing te doen ten opzichte van de redenen voor deze keuze in het verleden gesteund door de uitkomsten uit de WTW analyse. De belangrijkste argumenten zijn:

- +/+ Gehele balans wordt gemanaged tegenover de afdekking op basis van de verplichtingen
- +/+ Het is een dynamisch beleid
- /- wijzigingen in zakelijk waarden hebben een effect op rente afdekking

De renteafdekking wordt bewerkstelligd d.m.v. derivaten op de matching portefeuille.

Deze bestaat ultimo september 2020 uit:

Portefeuille	Gewicht	Rentegevoeligheid	% in match
Matching	59,73%		
IRS Overlay II	10,87%	ja	100%
Govt Bonds	18,48%	ja	100%
Corporate Bonds	30,38%	ja	100%
Return Seeking	40,27%		
Equity	23,60%	nee	0%
Emerging Markets	6,44%	nee	0%
USD Inv Grade Corp.Bonds	6,35%	ja	0%
High Yield	3,87%	ja	0%

- *Strategische normering*

In lijn met de beleggingsdoelstelling en de investment beliefs houdt het Fonds rekening met de marktwaarde van de dekkingsgraad als onderdeel van integraal balansmanagement.

Op basis van de uitgevoerde ALM studie uit 2018 en een risico analyse, die hieronder is vermeld, is besloten om de strategisch beoogde renteafdekking op basis van marktwaarde te wijzigen van 80% naar 70%. Per 14 januari 2019 is de verlaging van 80% naar 70% afdekking uitgevoerd.

Risico analyse

Hieronder volgt een overzicht van de potentiële impact op de dekkingsgraad bij een verlaging van de renteafdekking met 10%.

- In onderstaande tabel is op stilistische wijze inzichtelijk gemaakt wat de impact is van verschillende renteschokken:

	Parallele verandering rentecurve (bps)				
	-100	-50	0	50	100
RA 70% o.b.v. marktwaarde <u>dekkingsgraad</u>	107.6%	110.6%	114.3%	119.0%	125.2%
RA 80% o.b.v. marktwaarde <u>dekkingsgraad</u>	109.9%	111.8%	114.3%	117.4%	121.6%
RA 100% o.b.v. marktwaarde <u>dekkingsgraad</u>	114.3%	114.3%	114.3%	114.3%	114.3%

Bovenstaande tabel geeft aan dat bij een parallelle verlaging van de rente met 100 basis punten (1%) de impact op de dekkingsgraad 2.3% groter is dan bij een afdekking van 80%.

Hierbij moet worden aangegeven dat door tactische ruimte die voor 2019 was verstrekt aan de vermogensbeheerder van maximaal 10% deze impact er ook al zou zijn.

Besloten is met ingang van 2019: de strategische renteafdekking meer ruimte moet krijgen en derhalve naar 70% verlaagd zal worden (op basis van

renteafdekking op de dekkingsgraad). Hiermee is rekening gehouden met het risico van een lagere dekkingsgraad bij daling van de rente welke aanvaardbaar wordt geacht.

- *Ruimte voor tactische afwijkingen*

Het streefniveau voor de afdekking voor 2019 is gewijzigd n.a.v. de ALM naar een strategisch afdekkingsbeleid van 70% op basis van de marktwaarde dekkingsgraad.

Voor de tactische ruimte voor de Vermogensbeheerder geldt een bandbreedte van 5%. Dit is met name besloten voor operationele redenen en uit kosten overwegingen (om de aantal transacties te minimaliseren). Ook voor de hiervoor genoemde grenzen wordt gekeken naar het afdekkingspercentage gerelateerd aan de zuivere markt rente. De mate van afdekking wordt op maandbasis berekend op een door WTW berekende "Liability valuation".

- *Curve risico*

De volgende afdekking per bucket is afgesproken:

5/10/15 jaars bucket	70%
20 jaars bucket	70%
30 jaars bucket	70%
40 jaars bucket	70%
50 jaars bucket	70%

De vermogensbeheerder mag per bucket +/- 5%-punt afwijken uitsluitend uit operationele c.q. efficiency overwegingen, waarbij op totaalniveau ook binnen de tactische bandbreedte van +/- 5% gebleven dient te worden. Onder 20 jaar wordt geen exacte bandbreedte voor de operationele afwijkingen aangegeven maar dient dit tot een minimum beperkt te worden waarbij ook de efficiency reden de drijfveer voor de afwikkeling moet zijn.

Voor de overdekking in de 5- en 10- jaars buckets i.v.m. de positie in langlopende obligaties mag gebruik gemaakt worden van payer swaps.

- *Dynamisch rente-afdekkingsbeleid*

In lijn met de beleggingsdoelstelling en de investment beliefs houdt het Fonds rekening met de marktwaarde van de dekkingsgraad als onderdeel van integraal balansmanagement. Op basis van de uitgevoerde ALM studie uit 2018 is besloten

om de strategisch beoogde renteafdekking op basis van marktwaarde niet te wijzigen.

Voor de afdekking van het renterisico is een mandaat afgegeven aan de vermogensbeheerder, die de afdekking uitvoert door middel van een combinatie van interest rate swaps en langlopende, hoogwaardige obligaties. In de kwartaalbesprekingen van de Investment Advisory Board wordt op basis van een PV01-analyse van Willis Towers Watson de rente-afdekking zowel ex-ante als ex-post gemonitord en besproken.

Doel van deze methode is het stabiliseren van de dekkingsgraad en de balanspositie (algemene reserve in euro's). Hierdoor hebben wij gekozen voor een dynamische afdekking waarbij wij afhankelijk van de dekkingsgraad de verplichtingen afdekken. In dit beleid is een staffel ingebouwd, die wij hieronder weergeven. Uitgangspunt is de ALM-marktwaarde/dekkingsgraad van 115% (10/2018):

Indien de totale verplichtingen afgedekt zijn tot het niveau van toeslagverlening inclusief inhaaltoeslag, (kijkend naar de UFR-rentevoet, omdat dit de basis voor de toeslagverlening is), dan wordt i.v.m. het vermijden van risico's voor de toeslagverlening de afdekking volledig "dichtgezet". Zie de werking in de staffel.

		Strategische Afdekkings% DG						
		70%	70%	70%	70%	70%	70%	
		Afdekkings% TV						
DG	Totaal	Bucket 5 jaar	Bucket 10 jaar	Bucket 20/25 jaar	Bucket 30 jaar	Bucket 40 jaar	Bucket 50 jaar	
100	70%	70%	70%	70%	70%	70%	70%	
105	74%	74%	74%	74%	74%	74%	74%	Bij huidige DG op marktwaarde
110	77%	77%	77%	77%	77%	77%	77%	
115	81%	81%	81%	81%	81%	81%	81%	Bij huidige DG op UFR
120	84%	84%	84%	84%	84%	84%	84%	
125	88%	88%	88%	88%	88%	88%	88%	
130	91%	91%	91%	91%	91%	91%	91%	
135	95%	95%	95%	95%	95%	95%	95%	
140	98%	98%	98%	98%	98%	98%	98%	

- *Beleid voor Herbalancering (re-strike)swappositie*

Als gevolg van rentefluctuaties zal de waarde van de renteswaps, bedoeld voor renteafdekking op balansniveau, variëren in de tijd. Het Bestuur heeft met de vermogensbeheerder een herbalancerings- (re-strike) beleid afgesproken om te voorkomen dat de swaps een te grote positieve of negatieve waarde krijgen en

daarmee de samenstelling van de balans van het pensioenfonds te zeer verstoren en het aan te houden 'collateral (variation en initial) een te hoog beslag legt op de liquiditeit van het fonds. De waarde van de renteswaps wordt op dag basis gevolgd. Als de totale waarde (in absolute zin, dus positief of negatief) boven de 10% van het belegd vermogen van het pensioenfonds uit komt, dan zal de vermogensbeheerder dit rapporteren en in de eerstvolgende vergadering van de beleggingscommissie een voorstel presenteren voor een re-strike. In beginsel zal – na akkoord van het Bestuur - vervolgens een re-strike worden geïnitieerd, zodanig dat na de re-strike de waarde van de renteswaps (en dus de 'collateral' buffer) minimaal 10 maal de PV01 van de renteswaps bedraagt als de waarde positief was, en nihil indien de waarde negatief was. De beleggingscommissie zal over alle voorstellen tot re-strike het bestuur adviseren en een bestuursbesluit vooraf vragen

- *Beleid bij overschrijding door de vermogensbeheerder.*

De vermogensbeheerder heeft met 5% een duidelijke marge voor operationele afwijkingen. Overschrijdingen dienen terstond schriftelijk gemeld te worden en in principe na overleg binnen een termijn van 1 maand teruggebracht te worden.

3.2.3) Valuta-afdekkingsbeleid

Valutatermijntransacties die geen betrekking hebben op onderliggende waarden zijn niet toegestaan. Er wordt geen tactisch beleid gevoerd op het gebied van valutaposities. Het strategische beleid van het Fonds gaat ervan uit dat tenminste 95% van alle vreemde valuta posities in de strategische beleggingsmix wordt afgedekt

De maximaal 5% (90%/105%) (on-/over)gedekte vreemde valuta positie (ten opzichte van het totale belegde vermogen) wordt gebruikt ter afronding van beleggingen in vreemde valuta en heeft een operationeel karakter.

Monitoring

De afdekking vindt plaats door gebruik van 3 maands-roll-over currency forwards. De controle vindt bij de vermogensbeheerder op dag basis plaats. Het Fonds wordt geïnformeerd over afwijkingen conform de richtlijnen van DWS. De controle van het Pensioenfonds wordt op kwartaal basis uitgevoerd o.b.v. het Control Framework Beleggingen door vendor management en gerapporteerd in het overleg.

Uit de ALM studie 2018 is naar voren gekomen dat een lagere vreemde valuta afdekking nog in lijn zou zijn met de uitgangspunten van ons risicobeleid (de risicohouding). In de loop van 2019 is na verdere analyses besloten geen aanpassing in het valuta-afdeckingsbeleid uit te voeren.

3.2.4) Overige (financiële) risico's

Risicobeleid en Overige (financiële) risico's

Algemeen

De inrichting van het risicobeleid en het proces zijn beschreven in ons risicobeleidsstuk.

Bij elk overleg is een vertegenwoordiger van de Governace en Risk Commissie aanwezig en de vendor manager. Zij zien toe op de uitwerking van het toezicht op de vermogensbeheerder, het uitwerken van de maatregelen beschreven in de control frameworks waarover toelichting volgt in het overleg bij afwijkingen. De monitoring van o.b.v. de SLA's en de control frameworks is een hoofdtaak van de vendor manager onder leiding van de Governance en Risk Commissie. Voor details wordt verwezen naar het risicomangementbeleid en de control frameworks die een bijlage van de ABTN vormen. Daarnaast wordt ook in de Bestuursvergadering per kwartaal in het risico dashboard over deze risico's gerapporteerd.

Voor het concentratie-, krediet-, tegenpartij-, markt-, operationeel (IT/uitbesteding) en verzekeringstechnisch risico is in ons integraal risicobeleidsstuk een beleid uitgewerkt met bruto/netto risico (kwantitatief/kwalitatief) en betreffende beheersmaatregelen.

In het kader van het beleggingsbeleid gaan wij hieronder echter kort in op de risico's die voor de beleggingen relevant zijn:

Inflatierisico

Ten aanzien van het afdekken van inflatierisico was in 2012 besloten om 10% van de verplichtingen voor de inactieven af te dekken. In 2017 is besloten om vooralsnog niet tot verdere afdekking van het inflatierisico over te gaan. Achtergrond van dit besluit is het feit dat uitsluitend instrumenten ter afdekking van het Europese Inflatie Risico bestaan, die niet direct inspelen op de specifieke

Nederlandse situatie en het feit dat de aard van de instrumenten leidt tot belasting van het VEV.

Er is een directe monitoring van de ontwikkeling van de inflatie ingevoerd om te kunnen bijsturen indien de inflatie-ontwikkeling zich boven de 2,0% gaat bewegen. Het inzicht in het inflatierisico wordt verkregen via de rapportages van de vermogensbeheerder en de directe input van het CBS op kwartaalbasis. Deze monitoring wordt per kwartaal vastgelegd in de rapportage o.b.v. de Control frameworks uitgevoerd door het Bestuursbureau en in het risico dashboard verwerkt. Ieder kwartaal kan strategische heroriëntatie door het Bestuur plaatsvinden.

Actiepunt: In november 2020 is overleg geweest met de vermogensbeheerder over de vooruitzichten op inflatie/stagflatie door de verruiming van de liquiditeit in de markt door het crisisbeleid van de centrale banken. De prognose van de vermogensbeheerder is niet dat dit op korte/middellange termijn tot verhoogde kans op inflatie/stagflatie leidt. Als actie in 2021 zal worden opgenomen dat bij het risicobeheer op kwartaalbasis dit risico wordt toegelicht in de bestuursvergaderingen.

- *Liquiditeitsrisico*
 - Liquiditeitspositie uit hoofde van derivaten transacties

Derivatentransacties worden zowel bilateraal afgewikkeld met door het Fonds gekwalificeerde tegenpartijen op basis van onderpand (cash/obligaties) als via de Central Clearing. Hoewel Pensioenfonds in Nederland momenteel nog zijn vrijgesteld van het afwickelen van derivatentransacties door middel van "Central Clearing", valt het Fonds niet onder deze regeling, omdat de transacties via de FCP/SICAV in Luxemburg lopen, waarvoor andere wetgeving geldt. Ook hier bestaat echter uitstel van "Central Clearing".

Vooruitlopend op zowel de invoering in Luxemburg als in Nederland van 'Central Clearing' heeft het Bestuur in overleg met de vermogensbeheerder besloten alle nieuw af, of over te sluiten contracten via Central Clearing af te wikkelen. Achtergrond hiervoor zijn de volgende aspecten omdat door andere marktpartijen meer en meer wordt overgegaan naar 'Central Clearing'

- Pricing
- Counterparty risk
- Market liquidity

Het nadeel van "Central Clearing" is dat voor het "initial margin" risico weliswaar obligaties en cash mag worden gereserveerd, maar voor de "variation margin"

cash vereist is. De beleggingscommissie heeft hiervoor het liquiditeitsbeleid van het Fonds aangepast. Het nieuwe beleid is in 2017 door het bestuur goedgekeurd en vastgelegd in een beleidsnotitie van 20 september 2017. Voor verdere transparantie in het liquiditeitsbeleid heeft DWS, op verzoek van de Beleggingscommissie, vanaf het vierde kwartaal 2017 in de kwartaalrapportage een "liquidity and collateral overview" toegevoegd. Op basis van deze informatie is het zichtbaar dat DWS voldoende cash reserveert om een 60 basispunten renteverhoging in de cleared swaps (zie overzicht blz. 15) te kunnen opvangen. Uit onderzoek blijkt dat in de laatste 15 jaar een renteverandering van dag op dag bij de 5/10/20 jaars swap nooit 40 bp of meer geweest. Op basis van deze historische data is besloten tenminste een buffer aan te houden om een schok van 40 basispunten intraday op te vangen en maximaal een buffer om een schok van 60 basispunten intraday aan te kunnen, waarbij DWS ook rekening moet houden met de staatsobligaties die toegestaan en benodigd zijn ter afdekking voor de bilaterale swaps. De periode benodigd voor omzetting naar liquiditeiten is dagelijks voor 100% van de beleggingen in de FCP / en 99,95% van de SICAV holdings voor de resterende 0,05 % SICAV holdings geldt wekelijks. Op dit moment kunnen de bestaande swaps in het kader van de wetgeving in Luxemburg onveranderd blijven bestaan.

- Liquiditeit uit hoofde van continuïteit bedrijfsvoering

Hoewel dit deel van het liquiditeitsbeleid niet direct onderdeel van het beleggingsbeleid vormt, is het hier opgenomen ter completering van het liquiditeitsmanagement van de posities. Naast het hierboven genoemde liquiditeitsrisico met betrekking de derivaten wordt een liquiditeitsbuffer van EUR 1 miljoen op lopende rekening aangehouden. De hoogte van deze positie wordt op kwartaalbasis door middel van een 2-jaars prognose besproken met de financiële commissie. Op basis hiervan wordt de ontvangen kwartaalpremie verdeeld. Basis voor het aanhouden van het bedrag van EUR 1 miljoen is het feit gedurende het kwartaal tot de volgende premiestorting ingeval van calamiteiten de pensioenuitkeringen en lopende kosten kunnen worden betaald.

Monitoring

Het Fonds beschikt over een liquiditeitsrisicobeleid dat is vastgelegd in een memo d.d. 18 juli en goedgekeurd op 8 september. Elk kwartaal wordt o.b.v. dit beleidsstuk de liquiditeit gemonitord. De verantwoording over de monitoring wordt vermeld in het Risicodashboard.

Er is in 2020 een geactualiseerd liquiditeitsbeleid in een beleidsrichtlijn vastgelegd en in het kader van het crisisbeleid n.a.v. de Corona pandemie verscherpt

gecontroleerd. Er is een verhoogde liquiditeitspositie voor de swaps aangehouden en ook op de Rekening-Courant is een ruimere liquiditeitspositie aangehouden. In begin 2021 zal de noodzaak hiervan geëvalueerd worden.

Tegenpartijrisico derivaten

De tegenpartijen waarmee derivaten gehandeld worden, dienen tenminste een A-rating of hoger te hebben.

Als af te geven onderpand voor de derivaten maakt het fonds gebruik van staatsobligaties EUR AAA voor de "initial margin". Voor de "variation margin" is in de toekomst cash collateral vereist. Van tegenpartijen ontvangt het Pensioenfonds al cash collateral. Hierop is in het liquiditeitsbeleid al ingegaan.

Monitoring

Er vindt op kwartaal basis een controle plaats binnen het risico dashboard als ook in de portfolio analyse op de correcte uitvoering.

- *Krediet risico*

Met de categorie van obligaties 'staatsobligaties' bedoelen we de obligaties die door soevereine landen uitgegeven of gegarandeerd worden, of door hun publiekrechtelijke organen, of door supranationale instellingen en organisaties met een gemeenschappelijk, regionaal of mondiaal karakter.

In 2017 is besloten om 20% in euro staatsleningen (AAA-AA) te beleggen en daarnaast 7,5% in IG Emerging Market obligaties te beleggen. Voor alle obligaties exclusief de posities in high yield geldt dat zij in ieder geval over een rating BB-B van de bekende rating bureaus dienen te beschikken, t.w. Fitch, Moody's en Standard & Poor. Voor de bepaling van de rating wordt bij verschillen tussen de beoordeling door drie "agencies" de "best rating approach" van de drie agencies genomen Binnen de credit rating is de vastgestelde verdeling als volgt: Europese staatsobligaties AAA en overige beleggingen AAA: ca. 20%; AA rating ca. 15%, A-rating ca. 35%, BBB-rating ca. 30% en BB of lager ca. 10%.

Monitoring

Er vindt op kwartaalbasis een controle plaats door vendor management op basis van het control framework. De verantwoording wordt vermeld in het verslag van het kwartaaloverleg met de vermogensbeheerder en in het Risico Dashboard voor de bestuursvergadering.

De huidige invulling van de obligatieportefeuille is als volgt:

Staatsobligaties EUR

iBoxx EUR Sovereign AAA-AA ex France 15+ quality weighted index 15-25%

Staatsobligaties USD/EMD	JP morgan EMBI Global Diversified IG hedged EUR	5%-10%
Bedrijfsobligaties EUR IG	Iboxx EUR Corporates ex PIIGSC	30%-40%
Bedrijfsobligaties US IG	Bloomberg Barclays US Corporates hedged EUR	5-10%
HY Bonds	ML EURO BB-B Non-Financial Fixed & Floating HY Constr.Index	2,5%-7,5%

- *Risicomanagement beleggingen*

De BC wil voldoende en begrijpelijke informatie over de beleggingsrisico's die het Fonds loopt. Zij is van mening dat de tracking error (TE) op portefeuille niveau dit onvoldoende doet omdat door het integrale balansmanagement die het Fonds voert een TE op totaal fonds niveau onvoldoende inzicht geeft. In samenspraak met DWS is daarom met ingang van 2018 een maandelijkse stresstest ingevoerd, zodat op een andere manier inzicht wordt gegeven aan de totale verhouding.

Op maandbasis vindt overleg met de Vermogensbeheerder plaats over de portefeuille en het nemen van mogelijke acties o.b.v. marktinzichten. Per kwartaal vindt een portfolio analyse plaats door het bestuursbureau waarin de toets op het Vereist Eigen Vermogen is weergegeven, die wordt berekend door Willis Towers Watson.

Monitoring

In het kader van de controle door het bestuursbureau wordt per kwartaal een portfolio analyse uitgevoerd waarin meegenomen wordt: verloop dekkingsgraad afgezet tegen rentecurve, benchmark set-up, performance inclusief set up van de portefeuilles, duration/TE/VEV/Controle rentehedge en valutahedge. Daarnaast worden de directe kosten o.b.v. de afspraken gecontroleerd

Daarnaast is reeds onder het hoofdstuk "rentebeleid" de kwartaal controle door Willis Towers Watson en de controle binnen de portfolio analyse beschreven

- *Risicomanagement o.b.v. Kritieke dekkingsgraad*

De vereiste dekkingsgraad, rekening houdend met de geoptimaliseerde beleggingsmix zoals per 2020 vastgesteld door het Bestuur is per ultimo september 2020 op basis van de vereisten van het FTK bepaald op 115,2%. De kritieke dekkingsgraad is de beleidsdekkingsgraad waarbij het Pensioenfonds naar verwachting nog net binnen de looptijd van het herstelplan herstelt tot het niveau van de vereiste dekkingsgraad. Op basis van de rentetermijnstructuur per 31 december 2019 en een verwacht rendement op basis van maximale parameters (dit betreft Variant A uit Tabel 1 financieel crisisplan, zie ABTN bijlage 4) zou naar verwachting bij een beleidsdekkingsgraad **van minder dan 89%** niet binnen 10 jaar worden hersteld naar het niveau van 115,0% (niveau 2019). In dat geval dient een

‘herstelplankorting’ te worden doorgevoerd, zodanig dat herstel tot aan het niveau van 115,0% wel binnen 10 jaar wordt bereikt (de benodigde korting mag over maximaal de looptijd van het herstelplan worden gespreid, waarbij alleen de eerste korting onvoorwaardelijk is). Het beleid en te nemen maatregelen zijn vastgelegd in het financiële crisisplan het Fonds.

In de haalbaarheidstoets wordt rekening gehouden met deze ondergrens in het vastleggen lange termijn risicohouding van het Fonds. Bij het bepalen van een strategisch beleggingsbeleid is de risicohouding op korte en lange termijn meegenomen in de berekening van de optimale strategische asset allocatie. Dit beleid zal jaarlijks getoetst worden.

3.3) Strategische beleggingsportefeuille (stap 2)

3.3.1) Norm Portefeuille

Het strategisch beleggingsplan is vertaald in een matching- en returnportefeuille. De matchingportefeuille streeft naar het zoveel mogelijk matchen van de beleggingen met de verplichtingen om op lange termijn de nominale verplichtingen na te kunnen komen. De return portefeuille heeft als doel om met meer risico meer opbrengsten te generen om naar de toekomst de aanspraken zoveel mogelijk waardevast te kunnen houden en buffers op te bouwen voor een premie-egaliseringsreserve.

De strategische asset allocatie in onderstaande normportefeuille weergegeven.

Beleggingscategorie	Strategisch gewicht	Minimum	Maximum
Vastrentende waarden	75,0%	70,0%	80,0%
- hoogwaardige euro staatsobligaties (inclusief staatsleningen grondstoflanden)	20,0%	15,0%	25,0%
- euro bedrijfsobligaties	35,0%	30,0%	40,0%
- US bedrijfsobligaties	7,5%	5,0%	10,0%
- emerging market debt hard currency	7,5%	5,0%	10,0%
- euro high yield obligaties	5,0%	2,5%	7,5%
Zakelijke waarden	25%	20%	30%
- aandelen	25%	20%	30%
95% ontwikkelde markten SRI			
5% opkomende markten			
Liquide middelen	0,0%	0,0%	5,0%

De samenstelling van het vermogen dient voor het overige binnen de bovenstaande minima en maxima te blijven.

De bandbreedtes die hierboven zijn vermeld bij alle categorieën hebben een operationeel karakter en zijn bedoeld om hoge transactie kosten te vermijden. Ze hebben derhalve een passief karakter.

De strategische asset allocatie is vastgelegd in de investment guidelines voor vermogensbeheerder. Getekende kopieën zijn in Bijlage 2 toegevoegd.

Matching Portefeuille:

Gedurende 2020 is een crisisbeleid van kracht geweest waarbij de volgende acties zijn ondernomen:

Er heeft een continu herbalanceringsbeleid indien noodzakelijk plaatsgevonden. Dit heeft echter niet geleid tot strategische verschuivingen buiten de bandbreedtes.

Er is een extra constante monitoring op de liquiditeitspositie en de positie van de rente-afdekking uitgevoerd. Hiervoor is een verruimd liquiditeitsbeleid gevoerd. Gedurende de tweede helft van 2020 verbeterde de marktpositie en is besloten een deel van de liquide middelen te beleggen in EUR Credits.

Er is een verhoogde monitoring uitgevoerd op de credit portefeuille ter controle van downgrades van de onderliggende ondernemingen. Er heeft slechts 1 verkoop door een downgrade onder de toegestane positie plaatsgevonden .

Return Portefeuille:

Na het aanvankelijk besluit om de US\$ IG Corporate Bond Portefeuille te verkopen begin 2020 is in het kader van de uitgebroken crisis besloten hier gedurende 2020 i.v.m. de illiquide positie van de markt in de eerste maanden en vervolgens door de steun die de US centrale bank heeft gegeven, deze post aan te houden.

Het besluit om de HY portefeuille om te zetten naar een ESG HY portefeuille is door de illiquide de markt gedeeltelijk aangehouden. In de loop van 2021 nadat meer belegd wordt in het Fonds zal deze transitie worden voltooid als de vermogensbeheerder de liquiditeit van het ESG fonds toereikend acht. Monitoren in 2021.

Er is een analyse gemaakt om protectie tegen “defaults” van o.a. aandelen en corporate bonds in te kopen, de kosten waren echter dermate hoog bij een aantrekkelijke markt dat besloten is hiervan af te zien.

3.3.2) Matching en Return portefeuille incl. herbalanceringsbeleid

Naast de returnportefeuille die tot doel heeft rendement te behalen om de pensioenen zeker te stellen, wordt in het kader van het risicobeleid een matching portefeuille gehouden. De hiervoor vermelde normportefeuille is exclusief de derivatenpositie en de onderliggende cash positie binnen het kader van de matching portefeuille. In het onderstaand overzicht wordt een uitsplitsing gemaakt tussen matching en return componenten.

De herbalancering tussen de matching en return portefeuille vindt plaats:

- 1) op basis van de kwartaalstorting van de premiebedragen in overleg tussen vermogensbeheerder en de beleggingscommissie van het Fonds binnen de strategische beleggingsindeling.
- 2) Voor correctie uitvoeringen kan eveneens gebruik gemaakt worden van de tactisch toegestane bandbreedte.

Overige herbalancering is voor de vermogensbeheerder niet toegestaan. De meting van de matching/return portefeuille en de herbalancering vindt plaats op kwartaalbasis.

Afwijkingen die geconstateerd worden o.b.v. het control framework worden geëscaleerd naar het bestuur en de beleggingscommissie.

Ook bij tussentijdse overschrijding (o.b.v. maandcontrole van de geleverde cijfers) wordt direct melding gemaakt aan de risico eigenaar binnen de beleggingscommissie die in contact treedt met de vermogensbeheerder om de achtergrond van de afwijking te verklaren. Overschrijdingen dienen binnen 1 kalendermaand teruggebracht dienen te worden.

3.3.3) Securities lending beleid

Er wordt geen gebruik gemaakt van securities' lending. Deze mogelijkheid is ook niet opgenomen in het beleggingsmandaat en in de investment guidelines. De reden hiervoor is o.a. de operationele en krediet risico's in samenhang met de relatief kleine omvang van de individuele posities van de portefeuille en anderzijds de lage rente, waardoor de opbrengst niet opweegt tegen de inspanning en het risico.

3.3.4) Actief vs Passief beheer

Algemeen gesproken zou voor de matching portefeuille een passief beheer moeten gelden en voor de return portefeuille waar mogelijk een actief beheer.

Voor een aantal beleggingscategorieën wordt dan ook een actief beleid gevoerd. Dit is door het Bestuur toegestaan omdat het Bestuur van mening is dat de vermogensbeheerder waarde kan toevoegen boven een passief gevoerd beleggingsbeleid. Deze verdeling tussen matching/return en passief/actief is echter niet geheel op deze wijze uitgevoerd binnen het huidige beleid bij het Fonds.

Hierom is hieronder per categorie de achtergrond van de keuze aangegeven.

De toegevoegde waarde ten opzichte van de benchmark die bereikt wordt door actief management wordt vastgesteld in een doelrendement voor de individuele portefeuille beheerder. De toegevoegde waarde van actief beheer zal op jaarbasis geëvalueerd worden, indien nodig zal het beleid worden aangepast. Basis voor dit beleid is een achterblijven van de performance van 3 kwartalen.

Actiepunt: Gedurende 2020/21 zal binnen het control framework de performance t.o.v. de geformuleerde tracking errors worden gevolgd om een duidelijker beeld van de outperformance te verkrijgen om doelrendementen voor actief beheer vast te leggen o.b.v. information ratio: (zijnde return -/- benchmark : tracking error ex post).

In het overleg met DWS zal door de BC besproken worden op welke wijze de performance van de actieve mandaten op jaarbasis vorm gegeven zal worden. Hierin zal ook de kwartaalrapportage van DWS en de benchmark (out) performance meegenomen worden.

Assets	Management	Information Ratio	Tracking Error	BM return 1y	Expected return 1Y	Absolute return 1y Q3/2020		IR > 0.5	DR gehaald
Pool	Active/Passive	IR 1Y	TE 1Y		BMReturn + 50% x TE	Period 1Y	diff	IR/TE	
USD IG Corp	Active	0.28	0.79	5.92	6.32	6.14	-0.18	Nee	Nee
EMD	Active	-0.58	1.78	5.01	5.90	3.97	-1.93	Nee	Nee
EUR IG Corp	Active	1.39	0.71	-0.49	-0.14	0.50	0.64	JA	JA
HY	Active	nbn	nbn	nbn	nbn	nbn		nbn	nbn

Onderstaand een korte samenvatting van de mandaten in passief/actief en de beleggingsdoelstellingen die wij per mandaat aan de vermogen beheerder hebben gegeven.

Global Equities (95% SRI index en 5% EM ESG index) / Passief:

In de bestuursvergadering van 22 april 2016 is het volgende vastgelegd. Naar aanleiding van achterblijvende performance van actief beheer en het feit dat de meerwaarde van 55 basispunten commissie ten opzichte van 5 basispunten voor index trackers niet gebleken is, heeft het Bestuur besloten om over te gaan naar passief beheer ondanks het feit dat deze categorie onderdeel van de return portefeuille is.

Government Bonds (EUR AAA-AA) / Passief

In de bestuursvergadering van 9 mei 2014 is het volgende vastgelegd. Er is een passief obligatiebeleid voor deze bonds ingevoerd, omdat de meerwaarde van actief beleggen niet als bijzonder groot ervaren is in de afgelopen jaren. De kosten van passief beheer zijn lager en het gebruik van de obligaties als onderpand verandert niet.

Daarnaast is besloten de duration te verlengen voor meer efficiëntie in de matching portefeuille.

Emerging Market Debt/ Actief:

Emerging Markets zijn grotendeels nog inefficiënt en risicovoller, waardoor met actief beheer sneller kan worden ingespeeld op ontwikkelingen en hierdoor een betere performance wordt verwacht. Het valuta risico is minimaal 95% afgedekt.

EUR IG Corporate Bonds / Actief:

Met de overgang van het Pensioenfonds eind 2008 naar een nieuwe fiduciair vermogensbeheerder en in 2012 naar een asset pooling platform in Luxemburg heeft het bestuur destijds het beleggingsbeleid voor EUR IG corporate bonds gevolgd van het DB Pensioenfonds in Duitsland. Dit i.v.m. efficiency/kosten voordelen als (afgescheiden) onderdeel van een grote pool.

USD IG Corporate Bonds / Actief:

De beleggingscommissie heeft op basis van het feit dat de vermogensbeheerder in eerste instantie de pool voor de matching portefeuille had willen benutten en deze daardoor een vrij lange duration had en door administratieve belemmeringen niet voor 50% kon worden meegenomen in de afdekking, besloten in 2018 de USD corporate bond pool duration te

wijzigen. Gedurende 2018 is de duration van deze portefeuille verkort omdat de lange looptijden uitsluitend van nut waren voor een matching positie.

High Yield Bonds/ Actief:

In de memo van de Beleggingscommissie d.d.30 maart 2017 is het selectieproces op basis van vooraf bepaalde criteria vastgelegd en besproken in de bestuursvergadering van 31 maart 2017. HY Bonds worden door het Bestuur gezien als een asset class met een beperkte hoeveelheid fondsen, met een innovatief karakter, dat strikte controle vraagt. Hierdoor is actief beheer vereist. Daarnaast wordt daardoor een betere performance verwacht.

Tactische Asset Allocatie / Stallingspool

Het betreft in aanleg een actieve pool waarvan echter door de aanpassing het strategisch rente-afdeckingsbeleid minimaal gebruik zal worden gemaakt. De pool wordt thans gebruikt voor een MM Fonds om cash posities binnen de pool te verhogen waar nodig, waardoor het karakter veranderd is. Van een TAA naar een tijdelijke "stallingspool"

Acties 2020/21

- Overleg DWS over de wijze waarop de minimale doelrendementseis (Outperform Benchmark) per actief gemanaged fonds wordt bijgehouden sinds 2020 in het 'control framework' o.b.v. de formule t.a.v. de tracking error (Q1, 2021)
- Jaarlijkse evaluatie DWS inplannen.
- Regels/Naam voor de TAA Pool officieel opnieuw vastleggen
- Het besluit om de HY portefeuille om te zetten naar een ESG HY portefeuille is door de illiquide de markt gedeeltelijk aangehouden. In de loop van 2021 nadat meer belegd wordt in het Fonds zal deze transitie worden voltooid.
- Heroverweging 2021: Na het aanvankelijk besluit om de US\$ IG Corporate Bond Portefeuille te verkopen begin 2020 is in het kader van de uitgebroken crisis besloten hier gedurende 2020 i.v.m. de illiquide positie van de markt in de eerste maanden en vervolgens door de steun die de US centrale bank heeft gegeven, deze post aan te houden.
- Actiepunt 2020: In november 2020 is overleg geweest met de vermogensbeheerder over de vooruitzichten op inflatie/stagflatie door de verruiming van de liquiditeit in de markt door het crisisbeleid van de centrale banken. De prognose van de vermogensbeheerder is niet dat dit op korte/middellange termijn tot verhoogde kans op inflatie/stagflatie leidt.
- Als actie in 2021 zal worden opgenomen dat bij het risicobeheer op kwartaalbasis dit risico wordt toegelicht in de bestuursvergaderingen.
- Liquiditeitsbeleid monitoren en in Q1/2021 analyseren of de buffer weer tot de strategische hoogte kan worden teruggebracht.

3.4) Tactisch beleid (stap 3)

Het mandaat voor het rente-afdeckingsbeleid is beschreven onder hoofdstuk 3.2.2

Voor het operationeel rentebeleid bestaat een TAA pool voor het gebruik van een money market fund voor de cash positie. Deze pool zal tevens gebruikt kunnen worden voor een toekomstig besluit omtrent aandelenopties.

Dit beleid is met ingang van 1 januari 2019 ingevoerd.

3.5) Operationele opzet (stap 4)

De portefeuille is geheel in fiduciair beheer gegeven aan DWS en wordt uitgevoerd via een asset pooling platform in Luxemburg. Hiervoor is een fiduciair beheerovereenkomst afgesloten o.b.v. DUFAS en DNB richtlijnen. Daarnaast is per segment een mandaat afgegeven.

Beleggingsrichtlijnen zijn per onderdeel in de bovengenoemde mandaten vastgelegd die wij in de bijlage toevoegen. Onderstaand een korte samenvatting van de mandaten en de beleggingsdoelstellingen die wij per mandaat aan de vermogen beheerder hebben gegeven.

3.6) Performance analyse (stap 5)

De performance per mandaat wordt per kwartaal besproken met de fiduciair beheerder door de Beleggingscommissie die hierbij versterkt wordt met een externe investment consultant en een lid van de Governance & Risk Commissie en vertegenwoordiger van het Bestuursbureau.

De Beleggingscommissie vergadert viermaal per jaar (of zoveel vaker als noodzakelijk is). De (externe) fiduciair Vermogensbeheerder doet tijdens dit overleg verslag aan de beleggingscommissie over het gevoerde beleggingsbeleid. Het proces wordt gecontroleerd op basis van het door het Bestuur goedgekeurde Control Framework, dit geldt onder meer voor de controle op de beleggingen versus de benchmark, mogelijke afwijkingen t.o.v. het door Bestuursondersteuning opgestelde control framework, economische prognoses en evaluatie en mogelijke bijsturing van de beleggingen.

Met betrekking tot de resultaatsevaluatie dient de fiduciair Vermogensbeheerder zorg te dragen voor een volledige administratie van de beleggingsportefeuille en alle daarop betrekking hebbende transacties. Minimaal per kwartaal dienen de volgende zaken te worden vastgelegd.

Voor elke beleggingscategorie en de totale portefeuille:

- portefeuille overzichten in marktwaarden begin en einde periode op transactiebasis inclusief lopende rente in euro;
- aan- en verkopen op transactiebasis in euro;

- waarde vermogenswinst of –verlies in euro;
- fonds- en benchmarkrendement in procenten;
- overzicht van valuta-, rating-, duration-, regio-, sectoren-, en looptijdverdeling voor totale vastrentende portefeuille en vastrentende benchmark;
- overzicht van valuta-, en regioverdeling voor de totale aandelenportefeuille en aandelen benchmark;

Voor totale portefeuille:

- toelichting op het gevoerde beleggingsbeleid;
- verwachtingen voor de komende periode;
- management rapport;
- (cash) collateral overzicht;
- analyse interest afdekking (controle door Willis Towers Watson)
- overzicht beheerkosten (inclusief transactiekosten)
- niveau van Vereist Eigen Vermogen
- Resultaat van gevoerd tactisch beleid

Op maandbasis vindt telefonisch overleg met de vermogensbeheerder plaats om eventuele aanpassingen n.a.v. marktontwikkelingen en de performance van de portefeuille te bespreken en aanpassingen te kunnen bespoedigen.

Actie 2021: Inplannen evaluatie jaargesprek DWS mei 2021.

3.7) *Benchmarking*

Voor een benchmarking over boekjaar 2019 is opdracht gegeven aan CEM Benchmarking en deze is in november 2020 afgerond en met het Bestuur besproken.

De jaarlijkse rapportage wordt geagendeerd in de bestuursvergadering. De uitkomsten worden tevens besproken met de vermogensbeheerder en waar nodig gevolgd door actiepunten.

3.8) *Maatschappelijk Verantwoord Beleggen*

Het ESG Beleid van het Fonds is integraal onderdeel van het beleggingsbeleid en de besluitvorming omtrent beleggen. Daarom is deze policy toegevoegd aan het beleggingsbeleidsstuk.

4) **Manager selectie en evaluatiebeleid**

Het Fonds heeft een eigen uitbestedingsbeleid dat is gericht op de specifieke taken van een pensioenfonds, rekening houdend met de richtlijnen van Deutsche Bank Groep m.b.t. vendor selectie en evaluatie. Het Fonds heeft vendor management functie binnen het Bestuursbureau. Voor het evalueren van de vermogensbeheerder is in het control

framework waarmee vendor management werkt een jaarlijkse controle opgenomen (CFW punt 16 en 17). Het CFW is toegevoegd.

In de evaluatie worden de volgende aandachtspunten betrokken:

- Performance en performance meting
- Risicomanagement (matching portefeuille)
- Kwaliteit en duidelijkheid (look through) informatieverstrekking
- Kosten
- Uitvoering van Maatschappelijk verantwoord beleggen
- Toekomst

Voor de selectie van nieuwe vermogensbeheerders volgt het Fonds het vastgelegde uitbestedingsbeleid waarbij voor het specifieke onderwerp extra selectie criteria worden geformuleerd en een wegging wordt toegekend aan de selectiecriteria.

5) Taken en verantwoordelijkheden

Deze zijn vastgelegd in het huishoudelijk reglement van het Fonds en gedetailleerd uitgewerkt in de RASCI (responsible, accountable, support, consult en inform) matrix. In de bijlage van de ABTN zijn op hoofdlijnen de taken en verantwoordelijkheden beschreven. Onderstaand een weergave van de ABTN.

“Het Fonds is zich bewust van de rol die het als pensioenbelegger vervult. Die rol dwingt het Pensioenfonds tot grote zorgvuldigheid in handelen. Het Fonds is te allen tijde bereid verantwoording af te leggen over het beleggingsgedrag en de gevolgen die dit heeft voor de belanghebbenden.

Het Bestuur van het Fonds besteedt de vormgeving en monitoring van het beleggingsbeleid uit aan de beleggingscommissie.

Het Bestuur van het Fonds heeft aan de Fiduciaire Vermogensbeheerder van het Fonds het mandaat gegeven om binnen de vastgestelde doelstellingen en restricties het tactische en operationele beleggingsbeleid uit te voeren.”

Het Bestuur blijft, zonder enige uitzondering, eindverantwoordelijk voor alle activiteiten van het Fonds inclusief het beleggingsproces. De beleggingscommissie legt verantwoording af aan het Bestuur.

December 2020

ESG-Beleid 2021

**Opgesteld door Bestuursbureau
Goedgekeurd door Beleggingscommissie en GRC/2^e lijn:
Vastgesteld: Bestuur :**

Inleiding

Dit document beschrijft het Environmental, Social en Governance Beleid van Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland. De ontwikkeling van ons ESG Beleid is een iteratief proces dat nog volop in beweging is, conform de marktbeveging op dit gebied. Daarom is dit een levend document, dat gedurende dit proces nog wordt aangepast. Het ESG Beleid wordt jaarlijks (of eerder indien nodig) geagendeerd in de Bestuursvergadering en door voortschrijdend inzicht aangepast. Gedurende 2020 zal verder gewerkt worden aan geformuleerde actiepunten waaronder het in lijn brengen met ons beleid aan IORP II, Shareholders Rights Directive, OESO-richtlijnen en de United Nations Guiding Principles. In overleg met onze vermogensbeheerder wordt het beleid getoetst aan de DWS Engine Grading Scheme, dat een sterke norm aanhoudt, die op verschillende gebieden boven de UN Global Compact issues uitstijgt.

In dit document is de "DWS Unified Letter-Grading Scheme" van DWS weergegeven.

Het ESG-Beleid is als bijlage onderdeel van het Beleggingsplan; dit ESG Beleid wordt meegenomen in ons beleggingsplan omdat in ons "investment belief" wordt vermeld

- Het Pensioenfonds neemt maatschappelijk verantwoord beleggen integraal mee in zijn beleggingskeuzes

Er is veel ontwikkeling gaande in het productaanbod bij de vermogensbeheerder (s), wat leidt tot een geleidelijke conversie van de portefeuille naar de gewenste ESG-portefeuille inrichting. Daarom heeft het Pensioenfonds er al in 2016/17 voor gekozen om stappen te zetten in dit proces en gedurende het proces jaarlijks het beleid en de doelstellingen waar nodig aan te scherpen.

Definitie ESG beleggen is een beleggingsbenadering die rekening houdt met milieu, sociale en governance overwegingen.

De uitvoering kan plaatsvinden d.m.v.

- "engage" (gebruik maken van aandeelhoudersrechten door stemrecht uitoefening of overleg met bedrijven),
- "exclude" (uitsluitingsbeleid)
- "embed" het meenemen bij de beslissingen in keuze beheerder, product.
- "effect", het effect van het beleid op de portefeuille monitoren.

Uitgangspunten

Het Pensioenfonds heeft bijzondere aandacht voor de lange termijn doelstellingen van de

ondernemingen waarin zij belegt in termen van duurzame economische groei. Het Pensioenfonds betreft informatie over duurzame economische groei bij haar analyses van de kwaliteit van ondernemingen en brengt het belang daarvan tevens onder de aandacht van haar dienstverleners zoals externe Vermogensbeheerders.

Het Pensioenfonds is van mening dat duurzaamheid en “corporate governance” onlosmakelijk met zorgvuldig ondernemerschap verbonden zijn. De ondernemingsleiding moet in staat zijn hierover verantwoording af te leggen. Een dergelijke verantwoording is inherent aan goed ondernemingsbestuur en daarmee van belang om te voorkomen dat de onderneming zich gaat vervreemden van de samenleving waarvan zij deel uitmaakt.

De activiteiten van het Pensioenfonds op het gebied van duurzaamheid en “corporate governance” vormen voor het Pensioenfonds geen doel op zichzelf. Uitvoering van het beleid van het Pensioenfonds op deze gebieden wordt steeds getoetst aan haar primaire verantwoordelijkheid om een optimaal rendement te genereren in het belang van de belanghebbenden bij het Pensioenfonds.

Het Pensioenfonds draagt uit dat beursgenoteerde ondernemingen duurzaam in staat moeten zijn een maximale opbrengst te genereren voor hun aandeelhouders, en beoordeelt het beleid van Bestuur en raad van commissarissen van een onderneming in het licht van die doelstelling. Deze doelstelling impliceert dat een onderneming de belangen van andere bij de onderneming betrokken stakeholders, zoals werknemers, klanten, leveranciers en verschafters van vreemd vermogen, niet kan negeren.

Mede gelet op het internationale karakter van haar aandelenportefeuille beoordeelt het Pensioenfonds de kwaliteit van de “corporate governance” op basis van beginselen en codes die door gezaghebbende internationale organisaties worden opgesteld.

*Daarnaast betreft het Pensioenfonds waar mogelijk en relevant ook nationale beginselen en codes in haar oordeel; voor Nederland geldt dit in het bijzonder voor de **Nederlandse Corporate Governance Code** (in het verleden ook wel de ‘Code Tabaksblat’ genoemd).*

In de bijlage bij het beleggingsplan (het ESG-beleid) wordt nader ingegaan op Corporate Governance en maatschappelijk verantwoord beleggen in het kader van de afspraken en het beleid van DWS, onze vermogensbeheerder. Het beleid van het Pensioenfonds met betrekking tot corporate governance (waaronder begrepen de wijze waarop zij hierover verantwoording aflegt) is nader uitgewerkt in de ‘Code Corporate Governance’ van het Pensioenfonds.

De missie

Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland ziet het als haar kerntaak om op betrouwbare, transparante, professionele en efficiënte en maatschappelijk verantwoordelijke wijze de pensioenregeling van Deutsche Bank in Nederland uit te voeren om een voorwaardelijk zoveel mogelijk waardevast pensioen te kunnen aanbieden.

Algemene Doelstelling

Het Fonds wil de pensioenuitkeringen op korte en lange termijn veiligstellen. Om dit te bewerkstelligen zullen toevertrouwde middelen op een verantwoorde, prudente wijze duurzaam worden belegd.

De relevante beleggingsdoelstellingen

- Het op lange termijn zoveel mogelijk zeker stellen van de nominale pensioenaanspraken en –rechten, uitgaande van het strategisch beleggingsbeleid waarbij rekening gehouden wordt met de toeslagambitie van het Pensioenfonds.
- Het Pensioenfonds neemt maatschappelijk verantwoord beleggen integraal mee in de beleggingskeuzes.

1) De doelstelling van het ESG Beleid

Op basis van de missie en de investment beliefs zijn de volgende doelstelling voor het ESG beleggingsbeleid gedefinieerd.

- Het op lange termijn zeker stellen van de pensioenuitkeringen en duurzaamheid zullen naar de mening van het Bestuur beter gewaarborgd zijn door te beleggen in bedrijven die in de bedrijfsvoering rekening houden met ESG-maatstaven. Deze bedrijven zullen op de lange termijn betere resultaten behalen dan bedrijven die dit niet doen, (o.a. gebaseerd op studies blijkt dat deze bedrijven beschikken over een betere corporate governance);
- Het ESG beleggen maakt op basis van het investment beleid integraal onderdeel uit van de beleggingskeuze. Bij keuzes in de portefeuille zal dit uitgangspunt meegenomen worden voor alle nieuwe en verbetering van bestaande mandaten;
- Op basis van assessment van de gevolgen voor de huidige portefeuille zal voor alle bestaande mandaten gekeken worden naar mogelijkheden die leiden tot een verbetering van de bestaande portefeuille in lijn met onze “investment beliefs” waarbij ook naar de toeslagambitie gekeken dient te worden.
- Het Pensioenfonds voert een uitsluitingsbeleid waarover gecommuniceerd wordt en dat onderdeel is van het voortschrijdend inzicht en mogelijkheden voor een klein ondernemingspensioenfonds. Hiervoor worden per jaar doelstellingen geformuleerd.
- Het Pensioenfonds behoort tot de groep van kleine ondernemingspensioenfonds daarom is besloten na overleg met de fiduciair vermogensbeheerder het SRD-beleid van de vermogensbeheerder, die een zeer actief beleid heeft m.b.t. het stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen over te nemen en op deze wijze een mogelijkheid te hebben om via corporate governance de maatschappelijke verantwoordelijkheid door stemrecht te kunnen uitoefenen.

- Over bundeling van stemmen op aandeelhoudersvergaderingen is actief overleg gevoerd met de vermogensbeheerder in 2020. De beleidsrichtlijnen en transparantie zullen in 2021 voor de deelnemers zichtbaar worden gemaakt door een link op de website.

Het Pensioenfonds legt over het ESG Beleid verantwoording af o.a. in het jaarverslag en communiceert met de deelnemers en overige stakeholders hierover o.a. in De Nieuwsbrief en presentaties.

Het Pensioenfonds ziet het beleggen volgens het ESG Beleid als een iteratief c.q. leerproces dat met de vermogensbeheerder uitgevoerd wordt en nog in ontwikkeling is ook i.v.m. de nog niet altijd beschikbare gegevens en c.q. producten in de markt.

2) Beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (Embed)

Het Fonds betreft bij haar beleggingen verschillende facetten van maatschappelijk verantwoord beleggen:

1. Uitsluitingsbeleid;
2. UN SDG (sustainable development goals)
3. ESG Ratings van ondernemingen waarin belegd wordt
4. ESG Rating van beleggingsfondsen.

Het Fonds is van mening dat duurzaamheid en “corporate governance” onlosmakelijk met zorgvuldig ondernemerschap verbonden zijn. De ondernemingsleiding moet in staat zijn hierover verantwoording af te leggen aan de samenleving waarvan zij deel uitmaakt.

Conform artikel 135 van de Pensioenwet en artikel 27 van de Code Pensioenfondsen, houdt het pensioenfonds als hierboven vermeld, bij het investeringsbeleid rekening met het milieu, klimaat en mensenrechten.

Beleid van de vermogensbeheerder

Onze fiduciair vermogensbeheerder DWS beschrijft in haar “Directives for Portfolio Management” dat naast de financiële analyses voor de investeringen ook ethische en niet financiële aspecten worden meegewogen. Dit beleid is conform de United Nations Principles for Responsible Investment (UN PRI) 2008 en de OECD Guidelines for Multinational Enterprises. Er wordt bijzonder naar de sociale aspecten als mensenrechten, kinderarbeid, non-discriminatie policies en veiligheid gekeken. Daarnaast tellen ecologische aspecten, zoals het conserveren van flora en fauna, protectie van natuur, atmosfeer, water en klimaatverandering mee als onderdeel van de analyses voor onze investeringsbeslissingen.

De uitgangspunten van de vermogensbeheerder en de methodiek ter controle van de

portefeuille ondersteunen het Pensioenfonds bij de uitwerking van het ESG-Beleid. In een verdere verdieping van het beleid wordt sinds 2019 door DWS de "Hill Approach" op onze portefeuille toegepast. Dit is de DWS ESG Synrating, die de data van drie leidende ESG data rating agencies combineert (ISS-Oekom, Sustainalytics and MSCI).

In onderstaand overzicht wordt aangegeven welke categorieën worden onderscheiden:

x

not applicable / out of scope

Afgewikkelde Acties 2020:

- Controversial Sectors: uitsluiten van directe beleggingen in de **tabaksindustrie** onderzoeken. **Afgerond en uitgesloten.**
- **Norm Controversies:** uitsluiting directe beleggingen in **human rights en employment rights afgerond en uitgesloten. (SDG 10)**
- **SDG Rating:** verdere analyse in het kader van de CO2 uitstoot. Vermindering van de beleggingen in coal en bedrijven met een Carbon Beta rating (13 climate action), **eerste deel in directe beleggingen afgerond.**
- **Syn Ratings:** maximaal 2,5% in de categorie E/F in de direct belegde portefeuille. Daarnaast zal het pensioenfonds ook dit zelfde streven hebben voor de indirecte beleggingen. Hiertoe dient een analyse van de high yield positie (als laatste indirecte beleggingsfonds in de portefeuille) te worden bekeken met het doel tot een percentage ten hoogste 2,5% te komen. **Verwerkt en tot jaareinde afgerond, beleggingen in de ESG categorie F zijn m.i.v. 2020 geheel uit de portefeuille.**
- **Engagement:** afspraak ter controle met de vermogensbeheerder op welke wijze zij door "proxy voting" bijdragen aan de verbetering van de "governance" bij bepaalde ondernemingen conform ons beleid. **Overleg heeft plaatsgevonden. Beleid DWS dat ook op SPDBNL van toepassing is, is besproken. Communicatie rond het beleid wordt in 2021 opgepakt d.m.v. website link en een Nieuwsbrief.**
- **Communicatie:** In de communicatie aan de deelnemers zal verder worden gewerkt aan de uitleg van onze ESG policy en onze investment beliefs geven om tot een dialoog te komen en de voorkeur van de deelnemers vast te leggen.

De bovenstaande benchmarking van de DWS SDG Ratings komen overeen met de 7 uitgangspunten van het Pensioenfonds die onder hoofdstuk 2) genoemd zijn. Hierin wordt per onderdeel hieronder ingegaan. Op deze wijze zal ook gewerkt worden met de vermogensbeheerder.

Uitvoering Beleid SPDBNL

Door de ESG Impact in de besluitvorming te betrekken wordt het ESG-Beleid geïntegreerd in de bestuurlijke beleggingscyclus. Dit leidt tot de volgende stapsgewijze benadering:

- Beleggingsplan/Portefeuille Samenstelling

Bij de vaststelling van het beleggingsplan wordt de ESG-Impact van voorgestelde wijzigingen meegenomen;

- Benchmark Selectie

Bij de keuze voor een toekomstige benchmark wordt de score meegenomen in de besluitvorming

- Mandaat

Bij het inrichten van een mandaat wordt de ESG-Score meegenomen;

- Selectie

Bij de selectie van Fondsen/Beheerders wordt ESG-impact meegewogen

- Monitoring

DWS levert een gedetailleerde ESG monitoring van de portefeuille. In het control framework ter monitoring van de beleggingsportefeuille wordt naast rendement en risico gekeken naar de ESG-ontwikkeling van de portefeuille.

Dit Control Framework is integraal onderdeel van de documentatie die op kwartaalbasis met de vermogensbeheerder wordt besproken.

Ad 1) Uitsluitingsbeleid (exclusion)

Sinds 2017 werkt het Pensioenfonds aan een uitsluitingsbeleid als onderdeel van het beleggingsbeleid. Hoewel het Pensioenfonds niet altijd direct belegt, is het streven er op gericht conform het boven vermeld Beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen te beleggen volgens de UN Principles for Responsible Investment (PRI) en de OECD Guidelines for Multinational Enterprises. In dit kader wordt uitsluitend belegd conform de principes voor ethische en niet financiële aspecten.

Er is een beleid geformuleerd waarbij sinds 8 maart 2019 de DWS (Minimum ESG Standaards) filters worden toegepast. Deze filters sluiten directe beleggingen uit in:

- Nucleaire wapenindustrie en militaire verdedigingsindustrie, cluster munitie
- kansspelenindustrie.
- Adult Entertainment.

Actiepunt: (zie Acties 2020 DWS) Een analyse in 2020 tot het uitsluiten van directe beleggingen in de tabaksindustrie is afgewikkeld en heeft geleid tot verkoop en officiële uitsluiting voor de portefeuille.

Ad 2) ESG Integration (UN SDG sustainable development goals) (Embed)

Deze doelstellingen worden integraal meegenomen bij de productkeuze.

Een DWS MESGS* Analyse van de portefeuille toonde aan dat op onderdelen een verdieping van het beleid voor 2020 relatief snel kan worden aangepakt.

* MESGS kijkt naar 18 controversiële sectoren, bedrijven normen en uitvoeringen. Bedrijven met een ESG rating van E en F worden beschouwd als niet MESGS compliant. Het Pensioenfonds heeft limiet gesteld op max. **2,5%**.

Ad 3) Normen en Waarden (norm controversies): (UN goal 10)

Actiepunt: Met de vermogensbeheerder zal onderzocht worden of in 2020 de directe beleggingen in, per 30 september 2018, Mensenrechten (0,30%) , employment rights (0,15%) worden afgebouwd. Dit heeft in 2020 plaatsgevonden.

Voorlopig is voor deze SDG norm dit als belangrijkste stap in 2020 gezet. Gezien de wat onduidelijkheid in verdere uitwerking zal na een analyse verder gekeken worden hoe hier gevolg aan gegeven kan worden zonder benadeling van deelnemers.

Ad 6) CO 2 klimaatdoelstelling (SDG Rating) (UN Goals 13/7)

Actiepunt: Een verdere teruggang in het beleggen van bedrijven die CO2 uitstoot veroorzaken zal plaatsvinden door middel van een analyse van de vermindering van de beleggingen in, kolen (0,59%) en bedrijven met een Carbon Beta rating (1,61%).

Uitvoering: Het Pensioenfonds heeft de beleggingen in kolen inmiddels verkocht en is thans bezig met de analyse van de Carbon Beta rating. Het Pensioenfonds streeft ernaar beleggingen in deze categorieën zoveel mogelijk te verminderen.

Algemeen

In het laatste kwartaal heeft DWS een analyse uitgevoerd hoe de posities in de portefeuille zich verhouden tot de 17 UN SDG's met het doel tot verdere acties voor 2021 te komen.

Actiepunt 2021: Op basis van de totale analyse is met de vermogensbeheerder afgesproken voor 2021 de nadruk te leggen op SDG 7 en 13. Hiervoor zal het ESG deel van het beleggingsplan worden uitgebreid.

Beleid m.b.t. “Engage” (gebruik maken van aandeelhoudersrechten door stemrecht uitoefening of overleg met bedrijven) en hierover een communicatiebeleid op te stellen conform de SRDII,

Actiepunt: er heeft overleg plaatsgevonden met het “proxy voting” team van DWS, er zijn volgende actiepunten gedefinieerd m.b.t. communicatie. Via de website een link direct naar SPDBNL opzetten; de deelnemers attent maken op deze communicatie en onze onderschrijving van het beleid.g

7.2. ESG-related Shareholder Proposals

DWS is generally supportive of ESG-related shareholder proposals while considering recognized standards, i.e. The CERES Roadmap for Sustainability, The CERES Blueprint for Sustainable Investing, the Sustainability Development Goals and the UN Global Compact and evaluates them on a CASE-BY-CASE basis if deemed necessary.

7.2.1. We evaluate them on a CASE-BY-CASE basis and vote AGAINST, if one of the following applies:

7.2.2. The proposal undermines the company’s corporate governance or business profile.

7.2.3. The proposal limits the company’s business activities or capabilities,

7.2.4. The proposal generates significant costs with little or no benefit.

Wij volgen als “klein pensioenfonds” het beleid van onze vermogensbeheerder en hebben twee maal per jaar overleg over de vorderingen op governance “proxy voting” van onze vermogensbeheerder. Het totale beleid van DWS is bijgevoegd. Wij onderschrijven dit beleid.

Communicatie deelnemers

In de jaarlijkse deelnemers bijeenkomst wordt het ESG beleid en resultaten toegelicht. Daarnaast wordt jaarlijks een Nieuwsbrief gewijd aan onze speerpunten en vorderingen op het gebied van ESG. Ook in de jaarrekening wordt het ESG beleid en uitkomsten toegelicht.

Actiepunt: In de communicatie aan de deelnemers zal verder worden gewerkt aan de

uitleg van onze ESG policy en onze investment beliefs geven om tot een dialoog te komen en de voorkeur van de deelnemers vast te leggen.

Samenvatting actiepunten voor 2021:

Actiepunt:

Een assessment van het verbeteren van de directe beleggingen in A/B/C/D onder afstoting van E/F bedrijven v.w.b. SDG's 7 en 13 in 2021 op basis van een portfolio analyse van DWS. .

Actiepunt:

SDG 10: Voorlopig is voor deze SDG norm een belangrijke stap in 2020 met uitsluitingen gezet. Gezien de onduidelijkheid van de verdere uitwerking van deze SDG zal na een analyse verder gekeken worden hoe hier gevolg aan gegeven kan worden zonder benadeling van deelnemers.

Actiepunt: er heeft overleg plaatsgevonden met het "proxy voting" team van DWS, er zijn actiepunten gedefinieerd m.b.t. communicatie.

Via de website een link direct naar SPDBNL opzetten; de deelnemers attent maken op deze communicatie en onze onderschrijving van het beleid.

Actiepunt: In de communicatie aan de deelnemers zal verder worden gewerkt aan de uitleg van onze ESG policy en onze investment beliefs geven om tot een dialoog te komen en de voorkeur van de deelnemers vast te leggen

Amsterdam, december 2021

Bijlagen: UN Sustainable Development Goals
DWS ESG Engine
Portfolio Scan op SDG normen
Proxy voting presentatie DWS November 2020

Liquiditeitsbeleid 2021

Eigenaar: Financiële Commissie /Beleggingscommissie
Versie: januari 2021 /v1.0
Auteur: BM
Datum: 18 maart 2021

Liquiditeitsbeleid Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

1 Algemeen

Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland (hierna: het Pensioenfonds) legt zijn liquiditeitsbeleid in dit document schriftelijk vast en draagt er zorg voor dit beleid te implementeren en in stand te houden.

Het liquiditeitsrisico is een korte termijn risico, namelijk het risico dat het pensioenfonds niet aan zijn verplichtingen kan voldoen door een tekort aan liquide middelen op een moment dat dit vereist is. Het liquiditeitsrisico kan tot uiting komen in een aantal scenario's:

Het liquiditeitsrisico gerelateerd aan maandelijkse onttrekkingen voor pensioenbetalingen (uitkeringen en uitvoeringskosten). In feite de continuïteit van de dagelijkse bedrijfsvoering. Dit is gerelateerd aan de rekening-courant positie en de hiervoor opgestelde liquiditeitsprognoses van het Pensioenfonds.

Het liquiditeitsrisico gerelateerd aan vereist onderpand in liquide middelen voor het gebruik van derivaten voor het afdekken van onder meer het rente- en valutarisico. Dit is gerelateerd aan grote uitslagen in onderpand bij/van tegenpartijen en Central Clearing, dit wordt dagelijks gevoerd door de fiduciair manager i.s.m. de Custodian State Street Luxemburg en het hiervoor vastgelegde stress scenario beleid;

Het liquiditeitsrisico dat ontstaat door beleggingen waarbij in geval van crisis op financiële markten het omzetten op het gevraagde moment tegen een acceptabele prijs en snelheid bemoeilijkt kan worden; Dit is gerelateerd aan het beleggen in o.a. beursgenoteerde asset categorieën, die direct verhandelbaar zijn;

- [Liquiditeit uit hoofde van continuïteit bedrijfsvoering](#)

Op basis van een scenario analyse uit twee voorgaande jaren omtrent de vereiste liquide middelen die noodzakelijk zijn om 2 maanden zonder tekorten op rekening courant aan de verplichtingen te kunnen voldoen, wordt een liquiditeitsbuffer van €1 miljoen op lopende rekening aangehouden. De hoogte van deze positie wordt op kwartaalbasis door middel van een vergelijking met de 2-jaars prognose besproken binnen de financiële commissie. Op basis hiervan wordt de ontvangen kwartaalpremie verdeeld. Basis voor het aanhouden van het bedrag van EUR 1 miljoen is het feit gedurende het kwartaal tot de volgende premiestorting in geval van calamiteiten de pensioenuitkeringen en lopende kosten

kunnen worden betaald.

- **Liquiditeit uit hoofde van derivaten transacties**

Derivatentransacties worden zowel bilateraal afgewikkeld met door het Pensioenfonds gekwalificeerde tegenpartijen op basis van onderpand (cash/obligaties) als via de Central Clearing. Hoewel pensioenfonds in Nederland momenteel nog zijn vrijgesteld van het afwikkelen van derivatentransacties door middel van "Central Clearing", valt het Pensioenfonds niet onder deze regeling, omdat de transacties via de FCP/SICAV in Luxemburg lopen, waarvoor andere wetgeving geldt. Ook hier bestaat echter uitstel van "Central Clearing". Vooruitlopend op zowel de invoering in Luxemburg als in Nederland van 'Central Clearing' heeft het Bestuur in overleg met de vermogensbeheerder besloten alle nieuw af, of over te sluiten contracten via Central Clearing af te wikkelen. Achtergrond hiervoor zijn de volgende aspecten omdat door andere marktpartijen meer en meer wordt overgegaan naar 'Central Clearing'

- Pricing
- Counterparty risk
- Market liquidity

De Beleggingscommissie heeft hiervoor in overleg met de financiële commissie het liquiditeitsbeleid van het Pensioenfonds aangepast. Het nieuwe beleid is in 2017 door het Bestuur goedgekeurd en vastgelegd in een beleidsnotitie van 20 september 2017. Voor verdere transparantie in het liquiditeitsbeleid heeft vermogensbeheerder DWS, op verzoek van de Beleggingscommissie, vanaf het vierde kwartaal 2017 in de kwartaalrapportage een "liquidity and collateral overview" toegevoegd. Op basis van deze informatie is het zichtbaar hoeveel cash daadwerkelijk gereserveerd is om de door stress scenario's omgerekende renteverhogingen van dag tot dag te kunnen opvangen.

Basis voor het scenario is de analyse over de renteveranderingen per dag over de laatste 15 jaar bij de 5/10/20 jaars swaps. Deze verandering is nooit hoger dan 40 basispunten geweest. Op basis van deze historische data is besloten ten minste een buffer aan te houden om een schok op dag basis van 40 basispunten op te vangen en maximaal een buffer om een schok van 60 basispunten aan te kunnen, waarbij vermogensbeheerder DWS ook rekening moet houden met de staatsobligaties die toegestaan en benodigd zijn ter afdekking voor de bilaterale swaps.

In het crisisbeleid ten tijde van de Coronacrisis is uit voorzorg besloten om minimaal 60/70 bp aan te houden.

- **Marktliquiditeit Portefeuille**

Als onderdeel van het liquiditeitsbeleid voor een klein en flexibel pensioenfonds is er voor gekozen om de beleggingsportefeuille zodanig in te richten dat in geval van wijziging van

de strategie of door marktomstandigheden geen rekening gehouden moet worden met illiquide beleggingen. De berekende omzettingsperiode voor de portefeuille is 100% binnen 24 uur voor de in het FCP fonds geregistreerde beleggingen en 99,95% voor de SICAV.

2) Monitoring

Het liquiditeitsrisico wordt onder normale omstandigheden door het Bestuur van het Pensioenfonds als laag geschat. Dit risico krijgt normale bestuurlijke aandacht. De beheersing wordt als sterk beoordeeld. Monitoring vindt plaats op dagelijkse basis door de fiduciair beheerder/custodian en op kwartaalbasis door WTW en het Bestuursbureau.

- In het beleid is voor de korte termijn liquiditeitsrisico's op rekening courant vastgelegd dat een bedrag op lopende rekening wordt aangehouden dat het Pensioenfonds in staat stelt te kunnen voldoen aan de verplichtingen op korte termijn, dit is gedefinieerd als twee termijnen kosten-/pensioenbetaling.
- Voor de liquiditeitspositie t.b.v. swaps wordt d.m.v. kwartaal stressscenario's de benodigde liquiditeit bij marktschokken berekend en gemonitord. Voor de liquide middelen die benodigd zijn voor mogelijke schokken wordt het onderstaande beleid uitgevoerd. Om over voldoende direct beschikbare liquide middelen te beschikken is een MM Fonds bij de vermogensbeheerder aanwezig van tenminste EUR 15 miljoen en staat er een geblokkeerde positie op de rekening courant bij de Custodian.

Beheermaatregelen: Op basis van de zuivere swap curve wordt de PV01 (rentebeweging) van de Obligaties/derivaten bepaald.

In het Control Framework wordt marktwaarde van de bilaterale en via LCH cleared swaps afgezet tegen de marktwaarde van de Duitse en Nederlandse EUR AAA staatsobligaties en de cashpositie in de portefeuille.

Op basis van renteschokken in basispunten wordt de netto liquiditeit bepaald. Het liquiditeitsrisico wordt zowel voor de CCP-swaps en futures als bilaterale swaps bepaald.

De controle op deze bepaling van het benodigde liquiditeit wordt door het Pensioenfonds uitgevoerd als onderdeel van het per kwartaal gepubliceerde risico dashboard en wordt elk kwartaal in de bestuursvergadering besproken.

De onderstaande kwartaalrapportages van het "Liquidity and collateral overview", wordt door de vermogensbeheerder DWS uitgevoerd en laat de werkwijze zien van het dagelijks beheer. Daarnaast vinden de volgende controles plaats:

- Er wordt dagelijks gecontroleerd of de variation margin die aanwezig is o.b.v. de market value van de bilaterale swaps moet worden aangepast.
- Voor de cleared swaps wordt het “realized result” gecontroleerd en indien gewenst aan het vermogen van het Pensioenfonds toegevoegd.
- Na aftrek van de initial margin dient de remaining cash balans zodanig positief te zijn dat er minimaal een onderpand voor “independent parallel curve shifts” aanwezig is van minimaal 40bp en maximaal 60bp voor cleared swaps (tijdens Coronacrisis minimaal 60/70 bp), en voldoende staatsobligaties om schokken van 140 bp voor bilaterale swaps op te vangen.

LIQUIDITY AND COLLATERAL OVERVIEW*

	30/06/2020	31/03/2020
Market value of bilateral OTC derivatives	EUR 40mn	EUR 34,6mn
Variation Margin by Counterparty (Cash/Bonds)	EUR 40.3mn	EUR 35.5mn
Deutsche Bank	EUR -0.4mn	EUR -0.6mn
Goldman Sachs	EUR 17.3mn	EUR 15.5mn
HSBC	EUR 23.4mn	EUR 20.6mn
Initial Margin (Bonds)	EUR -30.1mn	EUR -25.8mn
LCH Initial Margin (OTC derivatives)	EUR -20.9mn	EUR -17.4mn
Eurex Initial Margin (listed derivatives)	EUR -9.2mn	EUR -8.4mn
Remaining cash balance	EUR 19.5mn	EUR 18.5mn
Money market funds	EUR 15.7mn	EUR 15.7mn
Remaining government bonds eligible as collateral ¹⁾	EUR 39.2mn	EUR 40.6mn
Sensitivity of OTC derivatives		
Interest Rate dv01 (cleared IRS only)	EUR mn -0.39	EUR mn -0.30
Interest Rate dv01 (bilateral IRS only)	EUR mn -0.36	EUR mn -0.35
Cushion for independent parallel curve shifts		
cleared IRS (cash cushion)	91bp	114bp
bilateral IRS (market value & bond cushion) ²⁾	220bp	215bp

1) Including 10% haircut
2) assuming collateral could be netted across counterparties

- The Fund posts all bilateral **variation margin** in form of bonds. Counterparties currently prefer to post cash as collateral for bilateral transactions.
- All **initial margin** requirements for listed and centrally cleared OTC derivatives is posted/pledged in form of bonds.
- Sufficient collateral reserves remain.
- Cash rates: -70 bps for cash held at StateStreet up to 3% of Fund NAV, beyond that an incremental -130bps; approximately -48 bps (Eonia flat) for posted cash collateral

Tenslotte vindt elk kwartaal een controle plaats door de actuaris Willis Towers Watson (WTW). De onderstaande kwartaalrapportage m.b.t. de liquiditeitsbehoefte van het Pensioenfonds is opgesteld door WTW en worden voor de rente-analyserapportage benut door het Pensioenfonds.

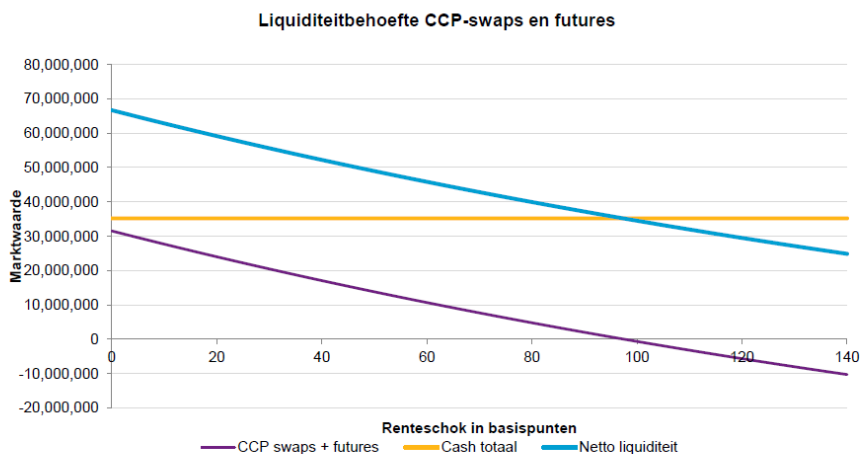
De liquiditeitsbehoefte voor de CCP-swaps + futures en bilatarele swaps o.b.v. een separate berekening. Input van de vermogensbeheerder is de “Liquidity and collateral overview” waarin de huidige cash positie en de obligatie portefeuille die reeds gestort is als initial of variation margin is vermeld. Dit resulteert in een

controle op de netto liquiditeit (geeft aan wanneer de waarden negatief worden) waarna collateral gestort dient te worden.

Liquiditeitsrisico (1)

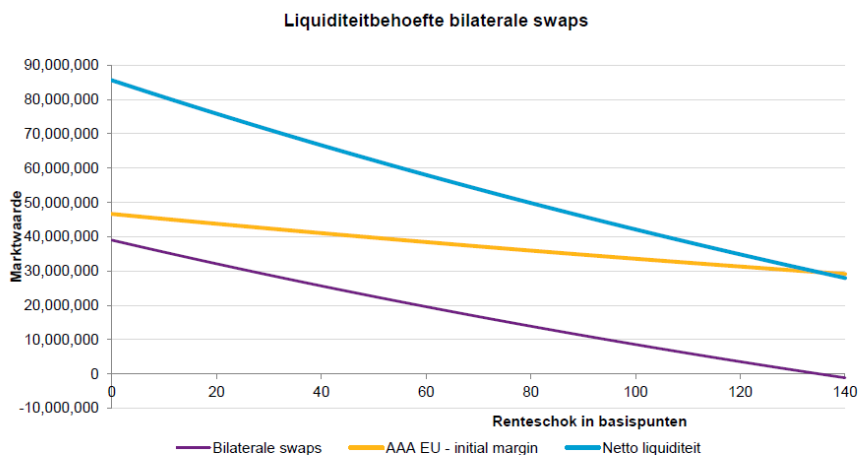
Centrally cleared swaps en futures

- Bij een negatieve marktwaarde van de centrally cleared swaps en de futures in de portefeuille dient cash gestort te worden als variation margin.
- In deze analyse is geen rekening gehouden met een eventuele re-strike van de swaps, of met FX derivaten waarvoor eventueel ook collateral gestort dient te worden.
- De huidige cash positie bedraagt € 35,2 miljoen volgens de 'Liquidity and Collateral Overview' van DWS

Liquiditeitsrisico (2)

Bilaterale swaps

- Bij een parallelle rentestijging van 140 basispunten blijft de marktwaarde van de bilaterale swaps positief en hoeft er geen collateral gestort te worden. In het geval deze wel negatief wordt wordt collateral gestort in de vorm van AAA EU staatsobligaties of cash. Omdat cash aangewend moet worden om collateral te storten voor centrally cleared swaps kijken we hier alleen naar AAA EU staatsobligaties.
- In deze analyse is geen rekening gehouden met een eventuele re-strike van de swaps, of met FX derivaten waarvoor eventueel ook collateral gestort dient te worden.
- Er is € 30,5 miljoen van de obligatie portefeuille reeds gestort als initial of variation margin.

3) Prioriteitsplanning ter beheersing liquiditeitsrisico

3.1. Prioriteit en Escalatie

Er is een maximaal percentage waarna een financieel crisisbeleid wordt ingeroepen. Om dit moment correct vast te leggen zal per kwartaal een stresstest van het liquiditeitsrisico worden uitgevoerd. Indien door financiële omstandigheden ten gevolge van bijv. extreme marktomstandigheden, die op basis van deze bijgevoegde stresstest liggen bij een stijging van de rente met een percentage o.b.v. doorrekening van 1/2021 rond 200/220 zal worden overgegaan tot het aanspreken van additionele liquiditeitsbronnen naast de cashpositie bij de custodian en bij de central clearing (in geval van cleared swaps). Voor de bilateraal afgesloten swaps is hiervoor een positie in staatsobligaties vastgelegd als onderpand. Mochten desalniettemin extra liquiditeiten nodig zijn daarenboven dan is de vastgelegde prioriteit als volgt:

- 1) Money Market Fund bij DWS
- 2) Extra buffer op lopende rekening (minus EUR 1 miljoen voor lopende zaken)
- 3) EUR (a. government/b. corporate) Bonds
- 4) Aandelen positie ?
- 5) US\$ Bonds ?
- 6) Overige posities (HY/EM)

Ad 1)

Voor het liquideren van het Money Market Fund heeft DWS als fiduciair manager de bevoegdheid met informatie aan de beleggingscommissie/vertegenwoordiger GRC

Ad 2)

Voor de lopende rekening kan de beleggingscommissie opdracht geven met escalatie naar het bestuur

Ad 3-6)

Voor liquidatie van de posities in bonds en aandelen is de toestemming van het bestuur nodig en wordt overleg gestart over communicatie naar stakeholders i.v.m. de financieel moeilijke situatie van het Pensioenfonds. Deze communicatielijnen zijn vastgelegd in het financieel crisisplan van het Pensioenfonds.

3.2. Stresstest ter doorrekening beheersing liquiditeitsrisico voor escalatie

In de bijlage van deze richtlijn is de stresstest van de totale liquiditeitspositie opgenomen, waarbij alle liquiditeitsbronnen meegerekend worden, zowel binnen de financiële instrumenten (derivaten) als de onderpanden voor zowel de cleared als de bilaterale swaps, de aanwezig cashpositie op rekening bij de custodian, het money market fonds bij de vermogensbeheerder als de positie voor dagelijks liquiditeitsbeheer op de rekening-courant van het Pensioenfonds bij de bank.

Jaarlijkse externe controles

4.1 Visitatiecommissie

Een visitatiecommissie beoordeelt jaarlijks de beleids- en bestuursprocessen, de checks and balances en de wijze waarop uitvoering van de regeling wordt aangestuurd.

4.2 Certificerend Actuaris

De certificerende actuaris beoordeelt jaarlijks de financiële positie van het Pensioenfonds op basis van de normen opgenomen in de Pensioenwet.

- Premie artikel 127 t/m 130 PW
- Vermogenspositie artikel 131 t/m 134 PW

4.3 Accountant

De accountant voert jaarlijks de controle uit op de jaarrekening die het vermogen en resultaat weergeeft. De swap posities zijn hiervan een jaarlijks onderdeel.

5) Vaststelling, instandhouding, Evaluatie en wijziging

Het Bestuur is verantwoordelijk voor het implementeren en de uitvoering van het liquiditeitsbeleid. Het Bestuur evalueert het liquiditeitsbeleid jaarlijks, beoordeelt of het beleid gehandhaafd blijft en rapporteert hierover in het bestuursverslag.

6) Inwerkingtreding en versiebeheer

De werking van dit liquiditeitsbeleid is vastgesteld op 20 september 2017 en treedt in werking op per 1 oktober 2017. Deze richtlijn voor het liquiditeitsbeleid is in september 2020 geëvalueerd en waar nodig aangepast.

Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

Financieel Crisisplan 2021

Eigenaar: Financiële Commissie
Versie: okt 2021 /v1.0
Auteur: BM/WTW
Datum: 28 oktober 2021

Financieel Crisisplan Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

Inleiding

Conform artikel 145 van de Pensioenwet en artikel 140 Wvb dient ons Pensioenfonds te beschikken over een financieel crisisplan. In dit verband heeft het Bestuur gedefinieerd welke financiële risico's voor het Fonds gezien worden die een financiële crisis tot gevolg kunnen hebben en welke sturingsmiddelen ter beschikking staan om een dergelijke crisis het hoofd te bieden. Per crisissituatie is in een aparte bijlage een oplossingsrichting gedefinieerd inclusief een impact analyse voor alle belanghebbenden.

Het crisisplan is een leidraad en geeft een kader aan van oplossingsrichtingen ingeval van een financiële crisis. Uiteraard worden de concrete maatregelen in een crisissituatie altijd afgestemd op de omstandigheden van dat moment.

Kenmerken Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

De missie van Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland (het Fonds) is als volgt geformuleerd:

Het Pensioenfonds ziet het als haar kerntaak om op betrouwbare, transparante, professionele en efficiënte wijze de pensioenregeling van Deutsche Bank in Nederland uit te voeren om een voorwaardelijk, zoveel mogelijk waardevast pensioen te kunnen aanbieden.

De missie van het Bestuur om zoveel mogelijk een waardevast pensioen te kunnen aanbieden wordt sinds de invoering van de collectieve defined contribution (CDC) regeling per 1 januari 2017 onderbouwd door de wijze waarop afspraken met de sponsor gemaakt zijn voor de overgang.

Afgesproken is dat de CDC-premie jaarlijks wordt getoetst aan de gedempte kostendeekkende premie (toetspremie), die voor enig kalenderjaar wordt gebaseerd op een 5-jaars voortschrijdend gemiddelde van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. De CDC-premie (feitelijke premie) is voor enig kalenderjaar gelijk aan het maximum van de toetspremie en de kostendeekkende premie volgens een ingroeipad, maar bedraagt nooit meer dan 33% van de gemaximeerde salarissom: hierbij geldt een ingroeiperiode van vijf jaar, waarbij in 2017 geen demping van toepassing is en de daarop volgende jaren de demping wordt opgebouwd volgt tot een 5-jaarsdemping in 2021. Voor de methode wordt verwezen naar de ABTN.

Tevens is als onderdeel van de gewijzigde pensioenregeling een verhoging van het premieplafond van 27% naar 33% afgesproken met de sponsor en heeft een betaling van een bruidsschat van € 12,5 miljoen plaatsgevonden en een vervroegde aflossing van de Tijdelijke Toeslagruimte Premie, zijnde € 9,1 miljoen.

Het uitgangspunt 'zoveel mogelijk waardevast pensioen' wordt jaarlijks getoetst op basis van de uitkomst van de haalbaarheidstoets, waarbij ultimo 2020 een "mediaan" pensioenresultaat resulteert van 97,8% en een slecht weer scenario (5^e percentiel) van 83,2%.

Daarnaast heeft het Pensioenfonds een integraal risicomanagement beleid vormgegeven en wordt binnen het Pensioenfonds geanalyseerd, door het bestuur besproken en waar nodig bijgestuurd om een potentiële crisissituatie te kunnen vermijden. Desalniettemin kan een crisissituatie ontstaan.

Potentiële crisissituaties

Het Bestuur heeft de volgende potentiële crisissituaties gedefinieerd:

- De beleidsdekkingsgraad bevindt zich (of beweegt zeer snel) richting kritische waarden waardoor geen herstel meer mogelijk is binnen de gestelde termijnen zonder pensioenaanspraken en –rechten te korten. Op de volgende pagina worden de 'kritische waarden' nader toegelicht;
- Beëindiging uitvoeringsovereenkomst door werkgever;
- Wereldwijde financiële crisis ten gevolge van een pandemie of andere oorzaak, die naast het bovenstaande ook gevolgen heeft voor de werkwijze van bestuursleden, uitbestedingspartijen, bestuursbureau. Dit zal uiteindelijk kunnen leiden tot een van de eerder genoemde oorzaken gedefinieerd als crisissituaties. Hiervoor is nu een separaat draaiboek opgesteld, dat in een bijlage aan dit plan is toegevoegd in een beleidsmemo.

De grootste risico's voor het Pensioenfonds die tot een crisissituatie kunnen leiden, betreffen de situatie dat de rente langdurig laag blijft in combinatie met lage of negatieve rendementen op overige beleggingscategorieën en de situatie dat de werkgever de premie instroom aan het fonds beëindigt.

Voor elke van deze crisissituaties is in de bijlage een sjabloon bijgevoegd, waarin per gedefinieerde crisissituatie en per sturingsmiddel de volgende zaken worden aangegeven:

- Hoe realistisch is de inzet van de maatregel?
- Wat is het verwachte financiële effect van de inzet van de maatregel?
- Toelichting bij evenwichtige belangenbehartiging bij de betreffende maatregel, inclusief impactanalyse diverse belanghebbenden.
- Betrokken partijen en besluitvormingsproces bij de maatregel.

- Communicatie bij inzet van de betreffende maatregel.
- Volledigheid / helderheid van fondsdocumenten.
- Reparatiebeleid van de maatregel.

Voor de eerste gedefinieerde crisissituatie dient onderscheid te worden gemaakt naar twee situaties waarin een korting van pensioenaanspraken en – rechten aan de orde is. Deze twee situaties (de ‘herstelplankorting’ en de ‘maatregel minimaal vereist eigen vermogen’) worden hieronder beschreven.

Herstelplankorting

Indien op het moment van vaststelling of actualisering van het herstelplan sprake is van een beleidsdekkingsgraad zodanig dat het Pensioenfonds naar verwachting niet binnen de looptijd van het herstelplan (10 jaar) herstelt tot het niveau van de vereiste dekkingsgraad, dient gedurende datzelfde boekjaar een korting op de pensioenaanspraken en –rechten te worden doorgevoerd (de benodigde korting mag over maximaal de looptijd van het herstelplan worden gespreid, waarbij alleen de eerste korting onvoorwaardelijk is).

In het vervolg van het crisisplan wordt gerefereerd aan de *kritieke dekkingsgraad* als zijnde de dekkingsgraad waarbij het Pensioenfonds naar verwachting nog net binnen de looptijd van het herstelplan herstelt tot het niveau van de vereiste dekkingsgraad.

Maatregel minimaal vereist eigen vermogen

Indien sprake is van een beleidsdekkingsgraad die gedurende zes opeenvolgende meetmomenten onder het niveau van de minimaal vereiste dekkingsgraad blijft (én de feitelijke dekkingsgraad van het fonds is op het zesde meetmoment eveneens lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad), dient op het zesde meetmoment een korting op de pensioenaanspraken en –rechten te worden doorgevoerd (de benodigde korting mag over maximaal de looptijd van het herstelplan worden gespreid, de gespreide kortingen zijn echter wel allen onvoorwaardelijk).

In het vervolg van het crisisplan wordt gerefereerd aan het *kritieke pad* als zijnde het benodigde verloop van de feitelijke dekkingsgraad, indien lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad, waarbij het naar verwachting nog net mogelijk is om binnen de gestelde termijn te herstellen zonder pensioenaanspraken en rechten te korten.

Let wel, conform de Ministeriële vrijstellingsregeling is het op dit moment toegestaan om – mits evenwichtig – van de Maatregel minimaal vereist eigen vermogen af te wijken. Hiermee wordt bij pensioenfondsen voorkomen dat in de aanloop naar een nieuw pensioenstelsel (grote) kortingen moeten worden doorgevoerd. In dit crisisplan is geen rekening gehouden met de vrijstellingsregeling; de definitie van het *kritieke pad* is daarmee ongewijzigd gehouden.

In de volgende paragraaf wordt nader ingegaan op zowel de *kritieke dekkingsgraad* als het *kritieke pad*. De kritieke dekkingsgraad en het kritieke pad zijn in sterke mate afhankelijk van de marktrente en het veronderstelde verwachte rendement.

Stappenplan in geval van een crisis /Noodscenario

In het algemeen onderscheiden we verschillende momenten waarop het Bestuur actief op de situatie zal ingaan. Voordat dreigt sprake te gaan zijn van een "crisissituatie" zullen met name de Governance en Risk Committee en de Beleggingscommissie met een frequentie van wekelijkse vergaderingen waar nodig actie ondernemen en het Bestuur in extra overleg bijeenroepen.

Fase 1) In deze fase zullen de commissies door het Bestuursbureau tweewekelijks geïnformeerd worden.

Fase 2) In deze fase zullen de commissies in een wekelijkse frequentie bijeenkomen en extra bestuursvergaderingen voor de daadwerkelijke crisissituatie voorbereiden.

Fase 3) Wekelijkse bestuursvergadering en wekelijkse informatiestroom. Voor Fase 3 wordt onder meer gebruik gemaakt van de eerder gedefinieerde kritieke dekkingsgraad en het kritieke pad.

In de onderstaande tabellen is de kritieke dekkingsgraad en het kritieke pad van de dekkingsgraad van het Pensioenfonds weergegeven. De tabel is vastgesteld op basis van de deelnemersbestanden die ten grondslag liggen aan het jaarwerk van het fonds over boekjaar 2020. Hierbij is rekening gehouden met de rentetermijnstructuur per 31 december 2020 (inclusief UFR), waarbij ook de gevoeligheid is weergegeven voor de situaties waarin de rentetermijnstructuur één procentpunt lager respectievelijk hoger ligt. De vorm van de feitelijke rentetermijnstructuur op enig moment kan er toe leiden dat de kritieke dekkingsgraad of het kritieke pad afwijkt van hetgeen is opgenomen in de tabellen 1 en 2.

De cijfers ten aanzien van de kritieke dekkingsgraad zijn met name afhankelijk van het veronderstelde verwachte beleggingsrendement. In de tabellen is voor de varianten A, B en C uitgegaan van het maximaal in aanmerking te nemen beleggingsrendement volgens het Advies Commissie Parameters d.d. 6 juni 2019. Daarnaast is in variant D weergegeven welke waarden zouden resulteren indien niet van de maximaal toegestane rendementen wordt uitgegaan, maar van (meer prudente) rendementen die het Pensioenfonds hanteert bij ALM-studies.

Tabel 1 – Kritieke dekkingsgraad (t.b.v. 'herstelplankorting')

Variant	RTS	Rendementen	Kritieke dekkingsgraad
A	31-12-2020	Maximale parameters	88%
B	31-12-2020 +/- 1%-pt	Maximale parameters	87%
C	31-12-2020 + 1%-pt	Maximale parameters	89%
D	31-12-2020	ALM-parameters	96%

De vereiste dekkingsgraad per 31 december 2020, rekening houdend met een strategisch

rente-afdekkingspercentage van 70%, bedraagt 115,2%. De kritieke dekkingsgraad is de dekkingsgraad waarbij het Pensioenfonds naar verwachting nog net binnen de looptijd van het herstelplan (van 10 jaar) herstelt tot het niveau van de vereiste dekkingsgraad. Op basis van de rentetermijnstructuur per 31 december 2020 en het verwacht rendement op basis van de maximale parameters (conform eerdergenoemd Advies Commissie Parameters) zou naar verwachting bij een beleidsdekkingsgraad van minder dan 88% niet binnen 10 jaar worden hersteld naar het niveau van 115,2%. In dat geval dient een 'herstelplankorting' te worden doorgevoerd, zodanig dat herstel tot aan het niveau van 115,2% wel binnen 10 jaar wordt bereikt (de benodigde korting mag over maximaal de looptijd van het herstelplan worden gespreid, waarbij alleen de eerste korting onvoorwaardelijk is).

Indien wordt uitgegaan van lagere verwachte rendementen op basis van ALM-parameters dan is de kritieke dekkingsgraad gelijk aan 96% (ongewijzigd).

Zoals uit de tabel is af te leiden is de invloed van een rentestijging of rentedaling op de kritieke dekkingsgraad beperkt.

Tabel 2 – Kritiek pad (t.b.v. 'maatregel minimaal vereist eigen vermogen')

Variant	RTS	Rendementen	Kritieke pad feitelijke dekkingsgraad					
			1e meet-moment	2e meet-moment	3e meet-moment	4e meet-moment	5e meet-moment	6e meet-moment
A	31-12-2020	Maximale parameters	91%	93%	95%	98%	101%	104,1%
B	31-12-2020 +/- 1%-pt	Maximale parameters	91%	93%	95%	98%	101%	104,1%
C	31-12-2020 + 1%-pt	Maximale parameters	90%	93%	95%	98%	101%	104,1%
D	31-12-2020	ALM-parameters	95%	96%	98%	100%	102%	104,1%

De dekkingsgraad van 95% in Variant A houdt het volgende in. Indien bij drie meetmomenten de beleidsdekkingsgraad reeds lager is geweest dan 104,1% én de feitelijke dekkingsgraad is op dat moment lager dan 95%, zal naar verwachting op het zesde meetmoment het niveau van 104,1% nog niet bereikt zijn. Indien dit (drie jaar later) inderdaad het geval blijkt te zijn, dient op dat 6e meetmoment een (onvoorwaardelijke) korting te worden toegepast die mag worden gespreid. Het Pensioenfonds heeft overigens in hoofdstuk 8.1. ("Korting van aanspraken") van de ABTN opgenomen dat deze korting in beginsel ineens zal worden toegepast, tenzij het Bestuur wegens omstandigheden (en met inachtneming van evenwichtige belangenbehartiging) besluit de onvoorwaardelijke korting toch te spreiden.

Fase 1)

- Dekkingsgraad komt onder de vereiste dekkingsgraad (115,2% per 31 december 2020, op basis van een strategisch rente-afdekkingspercentage van 70% op basis van dekkingsgraad/marktwaarde): nog geen directe noodzaak tot korten indien gedurende looptijd herstelplan een tijdig herstel tot aan het VEV kan worden aangetoond

Fase 2)

- Dekkingsgraad nabij kritieke grenzen zoals hiervoor gedefinieerd

Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

Fase 3)

- Daadwerkelijke crisissituatie: (Zie bijlage)
- Dekkingsgraad gelijk aan of onder kritieke grenzen zoals hiervoor gedefinieerd, of
- Beëindiging uitvoeringsovereenkomst door werkgever

Communicatiebeleid en Besluitvorming

Binnen een week nadat vastgesteld is dat fase 3) bereikt is, dus een daadwerkelijke crisissituatie, dient een aanvang gemaakt te zijn met de hieronder vermelde communicatie, dat wil zeggen, alle betrokkenen dienen dan al mondeling/telefonisch geïnformeerd te zijn en de eerste Nieuwsflits voor de (in)-actieve moet voor verzending gereed zijn.

Communicatie tree voor betrokken partijen in geval van crisis:

Intern:

Boudewijn Dornseiffen (Voorzitter) informeert het Lokale Management van de bank;
Boudewijn Dornseiffen informeert hoofd Human Resources Nederland en gezamenlijk de HR responsible Continental Europe: + 41-22-7390230/+41796604650 of Global Head HR: + 442075478713/+447881511181.

Betty Mulder-Mosman informeert het verantwoordingsorgaan.

Extern:

Boudewijn Dornseiffen en Betty Mulder-Mosman informeren:

- De Nederlandsche Bank N.V. /toezichthouder SPDBNL op dat moment

Betty Mulder-Mosman informeert:

- De actieve, gewezen en gepensioneerde deelnemers Pensioenfonds schriftelijk d.m.v. een Nieuwsflits en indien mogelijk bijeenkomsten.

In geval van crisissituatie treedt het Bestuur in overleg met haar adviseur Willis Towers Watson: Bart Weijers 0885433758/0651176552.

Uitgangspunt voor het besluitvormingsproces tijdens een crisis is het besluitvormingsproces zoals beschreven in de statuten van het Pensioenfonds. Er wordt een crisisteam samengesteld Het dagelijks Bestuur (Boudewijn Dornseiffen/Betty Mulder-Mosman aangevuld met Han Reitsema/Leo Vermin en Mark Bakker) op ad hoc basis voor eventuele communicatie-aspecten en financiële uitwerkingen. Het crisisteam kan urgente maatregelen nemen en indien noodzakelijk achteraf het voltallige Bestuur informeren. Over het bestaan van het crisisplan en de uitleg daarvan is reeds aandacht besteed in deelnemersvergaderingen. Een versie van dit crisisplan wordt gepubliceerd op de interne website van het Pensioenfonds.

Beschikbare sturingsmiddelen

Vanaf 1 januari 2017 is er bij het fonds sprake van een Collectieve Defined Contribution (CDC) regeling, waarbij het beleid (ook bij tekortsituaties) voor een groot deel reeds is vastgelegd in de officiële documenten (uitvoeringsovereenkomst met werkgever en pensioenreglement). Navolgend wordt ingegaan op de diverse sturingsmiddelen van het Pensioenfonds:

Sturing door Beleggingsbeleid

Binnen de mogelijkheden van het risicobudget kan het beleggingsbeleid worden herzien. Randvoorwaarde die hierbij wordt gesteld is dat bij een aanpassing van het beleggingsbeleid tijdens de looptijd van het herstelplan het risicoprofiel op totaalniveau niet wordt vergroot, en dat er sprake is van voldoende herstelkracht.

Sturing door Toeslagverlening

Onder het FTK dient het verlenen van toeslagen toekomstbestendig plaats te vinden. De beleidsdekkingsgraad dient minimaal gelijk te zijn aan 110%. Indien de beleidsdekkingsgraad zich begeeft op de kritieke grenzen (en er dus sprake is van een crisissituatie) is de beleidsdekkingsgraad reeds lager dan 110% en is het verlenen van toeslagen dus al niet mogelijk conform FTK.

Bij een lage beleidsdekkingsgraad zal deze maatregel derhalve automatisch worden ingezet.

Sturing door Premie

De premie is sinds de invoering van de CDC-regeling per 1 januari 2017 geen sturingsmiddel meer. De CDC-premie in enig jaar is alleen bedoeld voor de pensioenopbouw in dat jaar. Vanwege het CDC-karakter van de pensioenregeling zijn bijstortingen van de werkgever tevens niet mogelijk.

Sturing door aanwending premie-egalisereserve

Voor pensioenopbouw van actieve deelnemers zijn twee financieringsbronnen te onderscheiden, namelijk de premie en de eventueel gevormde premie-egalisereserve voor actieve deelnemers.

Bij een ontoereikende vermogenspositie zal een positieve premie-egalisereserve worden betrokken bij de besluitvorming. In de bestuursvergadering van maart 2019 is hierover een beleid vastgelegd dat van kracht wordt. In de bijlage sluiten wij dit besluit bij. Indien op grond van wet- en regelgeving dit noodzakelijk is zal in principe de premie egalisereserve ingezet worden om de vermindering van de pensioenrechten en – uitkeringen van gewezen deelnemers, aanspraakgerechtigden of pensioengerechtigden te beperken dan wel te voorkomen. De gedetailleerde besluitvorming omtrent het gebruik van de egalisereserve is toegevoegd in bijlage 2.

Sturing door korting van pensioenaanspraken en -rechten

Indien dit alles niet tot het gewenste resultaat mag leiden, dan zal een korting van aanspraken en -rechten moeten worden doorgevoerd. Dit vereist zorgvuldige voorbereiding en goede communicatie. In dit scenario zal ook gekeken worden naar een mogelijk reparatiescenario.

Tot korting zal worden overgegaan indien de beleidsdekkingsgraad dusdanig laag is dat deze naar verwachting niet binnen 10 jaar zal herstellen naar het niveau van de vereiste dekkingsgraad (oftewel, indien de beleidsdekkingsgraad lager is dan de *kritieke dekkingsgraad*).

Daarnaast zal een korting worden doorgevoerd indien de beleidsdekkingsgraad op zes achtereenvolgende (jaarlijkse) meetmomenten lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad en tevens de actuele dekkingsgraad op het zesde meetmoment lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad. Het fonds zal in dat geval genoodzaakt zijn de tekortsituatie per direct op te heffen door het korten van de opgebouwde aanspraken en rechten.

Het beleid omtrent het korten van aanspraken en –rechten is nader uitgewerkt in de ABTN.

Als leidraad kan gezien worden, dat bij het overgaan tot een korting het uitgangspunt is een uniform kortingspercentage voor alle betrokkenen (actieven/inactieven (gepensioneerden/slapers). Mocht dit bij de afweging tot onevenredige nadelen voor bepaalde groepen leiden, op basis van het feit dat bijvoorbeeld eerder genomen maatregelen een bepaalde groep negatiever beïnvloeden dan een andere groep, zal het Bestuur hiervan kunnen afwijken.

Het Pensioenfonds informeert de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en de werkgever schriftelijk over het besluit tot vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten. De vermindering kan op zijn vroegst een maand na de in de vorige volzin bedoelde informatieverstrekking worden gerealiseerd.

De planning van de communicatie met de actieve deelnemers zal uitsluitend na overleg met de werkgever plaatsvinden.

Volgorde sturingsmiddelen

- 1) Beleggingsbeleid
- 2) Niet verlenen van toeslagen
- 3) Aanwending premie-egaliseringsreserve
- 4) Korting aanspraken en -rechten

Belangenafweging van de te nemen maatregelen

In geval van het inzetten van de bovengenoemde sturingsmiddelen zal een duidelijke afweging gemaakt worden van de gevolgen voor alle belanghebbenden. Ter ondersteuning van de besluitvorming is per belanghebbende-groep de scoring van de te nemen maatregel in de bijlagen ingekleurd met rood, oranje, groen, blauw ter ondersteuning van de afweging op moment van beslissing. Hierbij geeft blauw een neutraal effect weer, rood een negatief effect, oranje een minder negatief effect en groen een positief effect.

Evaluatie crisisplan

Het Bestuur van het Pensioenfonds zal het crisisplan jaarlijks, of vaker indien daar noodzaak toe is, agenderen en nader evalueren. Het crisisplan wordt hierbij geactualiseerd wanneer de situatie hiertoe aanleiding geeft. Een crisisplan is geen statisch geheel, maar maakt onderdeel uit van het continue risicomanagement van het Pensioenfonds. Het crisisplan van het Pensioenfonds is dan ook onlosmakelijk verbonden met het risicomanagement van het Pensioenfonds en de hiermee verband houdende bepalingen in de ABTN. De ABTN wordt periodiek door het Pensioenfonds geëvalueerd en zo nodig aangepast. Ook worden premiebeleid, toeslagbeleid en beleggingsbeleid periodiek getoetst aan de hand van ALM studies. Bij de periodieke toetsing van de ABTN (waar het crisisplan onderdeel van is) wordt ook de periodieke toetsing van het crisisplan meegenomen.

Daarnaast zal de effectiviteit van het crisisplan worden beoordeeld nadat zich een crisis heeft voorgedaan en het crisisplan ten uitvoer is gebracht. Als gevolg van de ervaring die in een dergelijke situatie wordt opgedaan, kan het crisisplan verder worden geactualiseerd.

Amsterdam, juli 2021

Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

Crisis situatie	Kritische dekkingsgraden bereikt of nabij					
Omschrijving crisis: De (beleids)dekkingsgraad bevindt zich (of beweegt zeer snel) richting kritische waarden waardoor geen herstel meer mogelijk is binnen de gestelde termijnen zonder pensioenaanspraken en –rechten te korten.						
Maatregel	Toeslagbeleid	Premie-egalisereserve	Beleggingsbeleid	Korten	Anders	
Omschrijving	Onder het FTK dient de beleidsdekkingsgraad minimaal 110% te bedragen om (gedeeltelijk) toeslagen te kunnen verlenen. In deze crisissituatie is de beleidsdekkingsgraad reeds (aanzienlijk) lager dan 110%. Dit sturingsmiddel is daarmee reeds volledig ingezet.	De (positieve) premie-egalisereserve wordt aangewend in beginsel voor de actieve deelnemers. Indien er vervolgens nog middelen over zijn, wordt dit aangewend voor de overige groepen (slapers, gepensioneerden).	Geen hoger risico, geen lager risico (is herstelvertragend), wel mogelijkheden binnen bandbreedtes of mogelijkheden binnen risicobudget (verschuiving van risico van de ene categorie naar de andere)	Verlaging van de uitgestelde pensioenaanspraken en ingegane pensioenrechten. Percentage berekening vereist en impact analyse uitwerking van korting op herstel van dekkingsgraad. Financiële analyse welke korting wordt toegepast (in-/actieven).	Regeling uitbesteden aan APF of verzekeringsmaatschappij i.v.m. andere calculatiemethode dekkingseisen (buy-out). Mogelijk alleen voor een deel van de populatie een buy-out uitvoeren.	
Hoe realistisch?	Ja, echter is op het moment van crisissituatie automatisch al ingezet.	Ja, echter is dit afhankelijk van de hoogte van de premie-egalisereserve.	Beperkt	Ja, laatste redmiddel.	Afhankelijk van de prijsstelling van APF en verzekeraars en van besluiten werkgevers/werknemers.	
Verwachte financiële effect?	Nihil (indien wel toeslagen verleend, dan negatief effect op de dekkingsgraad)	Afhankelijk van de hoogte van de gevormde premie-egalisereserve	Marginaal gezien de strategische beleidsvisie en de verhoging van de vereiste dekkingsgraad bij minder conservatief beleid	Heeft een directe positieve werking op de dekkingsgraad.	Mogelijke liquidatie van het Pensioenfonds.	

Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

Maatregel	Toeslagbeleid	Premie-egalisereserve	Beleggingsbeleid	Korten	Anders	
Evenwichtige belangen behartiging (impact analyse) ³					Afhankelijk van financieel effect eventuele buy-out.	
• Actieven jong	Uitgesteld koopkrachtverlies	Middelen uit premie-egalisereserve mogelijk ingezet voor inactieven.				
• Actieven oud	Uitgesteld koopkrachtverlies	Middelen uit premie-egalisereserve mogelijk ingezet voor inactieven.				
• Toekomstige actieven		Middelen uit premie-egalisereserve in mindere mate beschikbaar voor opvangen van toekomstige premietekorten				
• Slapers	Uitgesteld koopkrachtverlies	Middelen uit premie-egalisereserve mogelijk ingezet voor inactieven.				
• Ingegaan	Direct	Middelen uit premie-egalisereserve mogelijk ingezet voor				

³ Met de kleuren wordt het effect van de maatregel op de betreffende partij aangeduid. Hierbij betreft de kleur blauw een neutraal effect, rood een negatief effect, oranje een minder negatief effect en groen een positief effect.

Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

	koopkrachtverlies ⁴	inactieven.				
• Werkgever						
Betrokken partijen bij besluitvormingsproces	Bestuur. Verantwoordings- orgaan informeren	Bestuur. Verantwoordingsorgaan informeren	Werkgever, Bestuur, Vermogensbeheerder DWS, DNB. Verantwoordings- orgaan informeren	Bestuur, DNB. Verantwoordings- orgaan informeren	Bestuur, DNB, Sociale Partners, APF/Verzekeringsmaat- schappijen, Werkgever, deelnemers. Verantwoordings-orgaan informeren	
Communicatie (wie, hoe, wanneer?)	Communicatie Commissie/Extra Nieuwsbrief/Deel- nemersvergadering/ website	Communicatie Commissie/ Nieuwsbrief/ Deelnemersvergadering/ website	Communicatie Commissie/Overleg DWS/DNB melding i.v.m. aanpassing vereiste dekkingsgraad	Communicatiecom- missie. Extra Bijeenkomst deelnemers/extra bijeenkomst gepensioneerden/brief naar alle slapers en gepensioneerden/ nieuwsbrief via email aan actieven melding op Intranet en Internet Website	Afhankelijk van de situatie	
Zijn fondsdocumenten helder/compleet?	Ja	Ja	Mogelijke aanpassing strategisch beleggingsbeleid (aanpassing ABTN en beleggingsmandaat)	Ja	Afhankelijk van de situatie	
Reparatie beleid?	Opgenomen in ABTN	N.v.t.	n.v.t.	Opgenomen in ABTN	n.v.t.	

⁴ Direct koopkrachtverlies, maar uiteindelijk effect is ook afhankelijk van beleid inhaaltoeslagen.

Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

Crisis situatie	Beëindiging Uitvoeringsovereenkomst door de werkgever
<p>Omschrijving crisis: Door het omvallen van de werkgever, extreem slechte marktomstandigheden of wijziging van pensioenuitvoerder, wordt de uitvoeringsovereenkomst met de werkgever beëindigd. Uitgangspunt is dat het Pensioenfonds op dat moment zal overgaan tot collectieve waardeoverdracht naar een andere pensioenuitvoerder en liquidatie van het Pensioenfonds. Met de werkgever zijn in de uitvoeringsovereenkomst afspraken gemaakt met betrekking tot een transitievergoeding in een dergelijke situatie. In geval van faillissement zal dit echter mogelijk niet geëffectueerd kunnen worden (het pensioenfonds is dan schuldeiser).</p>	
Maatregel	Anders
Omschrijving	Pensioenverplichtingen onderbrengen bij een APF of verzekeringsmaatschappij.
Hoe realistisch?	Afhankelijk van prijsstelling APF/verzekeraars en financiële positie Pensioenfonds.
Verwachte financiële effect?	Afhankelijk van financieel effect naar aanleiding van collectieve waardeoverdracht en liquidatie.
Evenwichtige belangen behartiging (impact analyse) ⁵	Afhankelijk van financieel effect naar aanleiding van collectieve waardeoverdracht.
• Slapers	
• Ingegaan	
• Werkgever	
Betrokken partijen/ Besluitvormingsproces	Bestuur, DNB, APF, Verzekeringsmaatschappijen, werkgever (indien nog aanwezig)
Maatregel	

⁵ Met de kleuren wordt het effect van de maatregel op de betreffende partij aangeduid. Hierbij betreft de kleur blauw een neutraal effect, rood een negatief effect, oranje een minder negatief effect en groen een positief effect.

Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

	Anders
Communicatie (wie, hoe, wanneer?)	Afhankelijk van de situatie
Zijn fondsdocumenten helder/compleet?	Afhankelijk van de situatie
Reparatie beleid?	n.v.t.

Mate van inzetbaarheid op basis van de documentatie van de sturingsmiddelen in de officiële stukken van het Pensioenfonds en verantwoordelijke commissie voor mogelijke voorbereidend overleg, uitwerking, aanpassingen.

Maatregel	ABTN Artikel	Uitvoerings-overeenkomst Artikel	Pensioen-reglement Artikel	Inzet/ Commissie
Beleggingsbeleid	Bijlage 1 en 2	-	-	regulier beleid overleg BC/IAB
Toeslagverlening	6.5 en Bijlage B	8	9	regulier beleid PC/FC
Aanw. premie-egalisereserve	6.4	3	34	regulier beleid PC
Korting aanspraken	6.6.	7	19/20/21	regulier beleid/Bestuur

Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

Maatregel	ABTN Artikel	Uitvoerings- overeenkomst Artikel	Pensioen-reglement Artikel	Inzet/ Commissie
-----------	-----------------	---	-------------------------------	------------------

Bijlage 1) Beleidsmemo Corona Crisisbeleid

Onderwerp: Crisisbeleid i.v.m. Corona Pandemie incl. beleggingen

In onze bestuursvergadering zijn de volgende maatregelen uit ons Financieel Crisisplan geactiveerd:

Stappenplan in geval van Noodscenario (financieel crisisplan)

Wij hebben fase 2) van ons Financieel Crisisplan gestart voor deze bijzondere situatie. De relevante commissies komen (voor zover niet al het geval voor deze crisis) in tweewekelijkse frequentie bij elkaar (Beleggingscommissie/Governance en Risk Commissie) en er zal een extra Bestuursvergadering plaatsvinden.

In onze vergadering van 20 maart is dit echter opgeschaald naar een variant van fase 3):

- Wekelijkse vergadering van de beleggingscommissie via conference call
- Wekelijkse vergadering van het bestuur via conference call

Dit komt naast het bestaande e-mail en telefoonverkeer.

Hoewel het paritair bestuur wekelijks overleg pleegt en direct bereikbaar is, is voor mogelijke dagelijkse activiteiten voortkomend uit deze uitzonderlijke situatie een crisisteam gevormd waarin het dagelijks bestuur en leden van de relevante commissies, zitting hebben. Het crisisteam komt tenminste wekelijks bijeen en bestaat uit Boudewijn Dornseiffen, Betty Mulder, Han Reitsema, Leo Vermin en Mark Bakker.

Continuïteit van Bestuur

Het Bestuur bestaat uit 8 leden. Van deze leden hebben altijd tenminste 2 personen zitting in bepaalde commissies en hebben een achtergrond die vervanging in geval van ziekte mogelijk maakt. Er is destijds al gekozen voor deze omvang i.v.m. continuïteit en taakverdeling.

Er zijn conform statuten volmachten opgesteld in de week van 30 maart waarbij werknemersleden en werkgeversleden van het Bestuur elkaar volmacht bij stemming verlenen in geval van ziekte. Bevoegdheid tot ondertekening van betalingsopdrachten is mogelijk d.m.v. een scan procedure voor alle bestuursleden en het bestuursbureau.

Beheersmaatregelen/Werkomgeving

Alle bestuursleden/bestuursbureau werken vanuit huis om verspreiding van het virus te voorkomen conform de regels geldend voor banken en meer specifiek de maatregelen die Deutsche Bank in Nederland (wereldwijd) heeft getroffen. De medewerkers hebben toegang via een beveiligde remote access omgeving tot de relevante systemen. De IT-infrastructuur van het DB-concern is berekend op deze werkwijze;

- DWS (vermogensbeheer) is werkzaam in dezelfde afgeschermd IT concern-omgeving maar dan voor de asset management groep vanuit huis en ook voor hen gelden dezelfde regels van thuiswerk;
- APS (pensioenbeheer) volgens bevestiging van APS werken alle APS medewerkers van huis, de werkprocessen als het uitvoeren van betalingsverkeer en de pensioenuitkeringen komen niet in gevaar. APS heeft bevestigd op een verslechterende omgeving voorbereid te zijn;
- WTW(Pensioenadvies-/certificering) werken volgens bevestiging vanuit huis. Dit is echter geen eerstelijns activiteit voor ons Pensioenfonds.

Vitale Processen

Conform de communicatie van de Pensioenfederatie onderscheidt het Pensioenfonds drie vitale processen die moeten doorgaan:

1. Toekennen en uitkeren van pensioen

Onze uitvoerder APS heeft een bevestiging afgegeven dat deze processen (betalingsverkeer en dus betaling van pensioenuitkeringen) niet in gevaar zijn en niet komen bij verslechtering van de omstandigheden.

2. Premie-inning (nadere invulling van "massaal giraal betalingsverkeer")

Onze premie inning wordt geregeld via 4 betalingen op jaarbasis door de werkgever (bank) aan het Pensioenfonds. De eerstvolgende betaling op 1 april 2020 staat gereed en kan uitgevoerd worden.

3. Liquiditeitsbeheer en het managen van de strategische Overlay

Dit beheer wordt uitgevoerd door onze vermogensbeheerder o.b.v. swaps en staatsobligaties. Hiervoor heeft de vermogensbeheerder de beschikking over een speciale cash-rekening waarover volmacht is verleend aan de beheerder. Daarnaast beschikt het Pensioenfonds over een lopende rekening waarop volgens voorschrift EUR 1 miljoen staat. Dit vertegenwoordigt tenminste twee maanden pensioenuitkeringen.

Het overleg met onze fiduciair vermogensbeheerder is thans wekelijks. Wij ontvangen een update van onze beleggingen op weekbasis of meer indien gewenst.

Voor een verdieping van de huidige methodiek waarop het liquiditeitsbeheer plaatsvindt, verwijzen wij naar de bijlage 1) van deze memo

In principe behoeft door de IT infrastructuur geen van onze medewerkers fysieke toegang tot de kantoren te hebben. Enige uitzondering betreft de fysieke post die binnen komt en periodiek wordt afgehaald bij de postkamer in Amsterdam conform het afhaalprotocol van de bank.

Algemeen

Deutsche Bank heeft wisseldiensten waarbij teams voor "vitale processen" zoals betalingsverkeer, aanwezig zijn om de bovenstaande betalingen uit te voeren, indien niet via APS worden uitgevoerd (in feite uitsluitend premie);

Communicatie

Kwartaal Nieuwsbrieven voor (actieve) deelnemers zijn vervangen door 2-wekelijkse/maandelijkse (afhankelijk van de situatie) Nieuwsflitsen. De eerste Nieuwsflits is op 20 maart verzonden over de situatie van de beleggingen.

Bestuursbureau: dag start met telefonisch werkoverleg;

Dagelijks Bestuur: wekelijkse Call en indien nodig frequenter;

Beleggingscommissie: wekelijks

Bestuur: wekelijks

Beleggingscommissie met Vermogensbeheerder, tweewekelijks en ad hoc indien gewenst; (wekelijkse update beleggingen en overlay)

Bestuursbureau met Pensioenbeheerder 2x per week of meer indien nodig.

Communicatie niet actieve deelnemers. De gepensioneerde deelnemers ontvangen een Nieuwsflits bij de maandelijkse pensioenafrekening. Overige deelnemers worden onveranderd te woord gestaan door het APS contact center in geval van vragen.

Beleggingsbeleid in crisistijd

De Beleggingscommissie ontvangt wekelijks van de vermogensbeheerder een overzicht van de waarde van alle asset categorieën in de portefeuille en een overzicht van de cash posities. Op basis van dit overzicht wordt wekelijks een dekkingsgraad (UFR) berekend en worden de verschillende asset classes besproken o.b.v. de marktvooruitzichten. Hierover wordt elke vrijdag gerapporteerd aan het Bestuur.

Elke twee weken vindt overleg plaats o.b.v. de laatste cijfers met de vermogensbeheerder, of – indien de beleggingscommissie/vermogensbeheerder dit op basis van de markt ontwikkelingen noodzakelijk vindt, ad hoc frequenter.

Er zijn beslissingen genomen om in deze crisistijd het risicoprofiel van de portefeuille niet te verhogen. Daarnaast wordt op onderliggend niveau gekeken naar de bedrijven waarin belegd is, die in de toekomst nog meer te lijden zullen hebben van de economische crisis. Besloten is deze posities in het overleg met de vermogensbeheerder op sub-niveau te betrekken.

Bijlage A) Uitwerking Liquiditeitsbeleid in crisistijd 2020

Het Pensioenfonds kent een afdekkingsbeleid van de renterisico's voortkomend uit de mismatch in looptijd tussen de beleggingen en de verplichtingen. Dit risico wordt voor 70% op basis van marktrente/dekkingsgraad afgedekt. DWS mag +/- 5% afwijken. Dit komt neer op circa 80/85% o.b.v. UFR. Deze afdekking vindt plaats d.m.v. renteswaps en langlopende, hoogwaardige obligaties gelijkelijk (70%) over alle buckets m.u.v. 5/10/15 jaar's bucket.

Liquiditeitspositie uit hoofde van derivaten transacties:

- a) Bilateraal. Hiervoor is een rating afgesproken. Tegenpartijen zijn Goldman Sachs, HSBC en voor een klein bedrag DB. Hiervoor wordt als collateral AAA staatsobligaties aangehouden.
- b) Via LCH/Clearing. Hiervoor dient cash collateral aangehouden te worden bij het clearing instituut door de instellingen.

De afspraken zijn dat onzerzijds door DWS een liquiditeitsbuffer aangehouden wordt die overeenkomt met bedrag dat een renteverhoging per dag van 40 tot 60 basispunten kan opvangen. (Dit is historisch gezien in de afgelopen 15 jaar niet voorgekomen). Bij een renteverlaging dient de tegenpartij liquiditeit te storten. Dit was bij de verlaging in maart het geval.

Daarnaast is de periode die in grote lijnen - in geval van calamiteit - nodig is om onze portefeuille om te zetten gemiddeld 24 uur voor 95% van de portefeuille.

Dit beleid is vastgelegd in een memo en goedgekeurd in de bestuursvergadering van 8 september 2018.

Uitvoering in praktijk:

In de praktijk houdt DWS een liquiditeitspositie voor ons aan die gedeeltelijk in een MM Fonds is belegd en gedeeltelijk in Rekening Courant bij de Custodian.

Op 31 maart stond in het MM Fund EUR 16 miljoen en op de RC bij SSC EUR 22 miljoen. DWS zorgt er dagelijks voor dat er een liquiditeitspositie direct beschikbaar is om een schok van 50 basispunten te kunnen opvangen.

In het kader van het crisisbeleid ontvangt de beleggingscommissie wekelijks, ook nu i.v.m. de Corona crisis, een overzicht van DWS van de fluctuaties. Hiervan wordt wekelijks een beknopt overzicht gemaakt voor het Bestuur (bijlage 1). In dit overzicht is aan de onderzijde een asset allocatie overzicht opgenomen. Hierin wordt de allocatie aangegeven in een percentage van de net asset value. Door dit percentage is te zien dat bijv. de allocatie van de net asset value naar het MM Fund 2,98% is per 3 april 2020 en de allocatie naar de cash rekening bij de custodian 0,23% van de net asset value. Ook is te zien welke wijziging zich t.a.v. de week ervoor heeft voorgedaan onder de kop change in allocation.

Dit overzicht wordt elke week door de BC besproken in het overleg en daarnaast twee wekelijks of indien noodzakelijk meer met DWS.

Daarnaast is een beleid vastgelegd omtrent de liquiditeitspositie van het Pensioenfonds voor de dagelijkse gang van zaken. Afspraak - eveneens vastgesteld in de Bestuursvergadering van 8 september - is dat tenminste EUR 1 miljoen aanwezig is op de RC bij DB Amsterdam. Dit zijn min of meer twee pensioenbetalingen. Op dit moment heeft de Beleggingscommissie in overleg met de Financiële Commissie echter ook hier een extra buffer opgebouwd. De laatste premiebetalingen van de werkgever zijn niet direct belegd i.v.m. de volatiliteit en ook krapte op de financiële markten, dit betekent dat er een nettobedrag (+/- kosten) van EUR 11 miljoen op RC staat. Wij verwijzen naar de notulen die het bestuur ter beschikking zijn gesteld. Wij ontvangen zowel een dagafschrift als een wekelijkse update van Finance over onze RC.

In het Risk Dashboard dat onder normale omstandigheden elk kwartaal geagendeerd wordt op de bestuursvergadering zijn de gegevens terug te vinden.

Tenslotte is er een breder liquiditeitsmanagement met name de liquiditeit van de verschillende asset classes in de portefeuille en het dagelijks monitoren van deze classes naast het dagelijks monitoren van de "cash positie". Deze monitoring wordt uitgevoerd door de risk afdeling van DWS op onze portefeuille. Wij hebben een call opgezet in ons twee wekelijks overleg met deze risk managers voor de volgende bijeenkomst ultimo april.

Bijlage 2)

Besluitvorming behandeling Egalisatie Reserve in geval van crisis als vastgelegd in de notulen van maart 2019.

Bijlage agendapunt 4c) Kaderstelling en Procesbeschrijving Premie Egalisatie Reserve

PS geeft een puntsgewijze toelichting op de door WTW opgestelde adviesnota inzake het Beleid omtrent de Premie-Egalisatiereserve.

De premie-egalisatie reserve (PER), is opgezet n.a.v. de wijziging van de pensioenregeling per 1.1.2017 van een DB- naar CDC-regeling. Er is een "ingroeipad" afgesproken gedurende de eerstkomende vijf jaar om van de CDC-premie naar de (gedempte kostendeckende premie) toetspremie te groeien. Omdat de CDC premie hoger kan zijn, dan de voor opbouw noodzakelijke premie zal het mogelijke surplus gedurende deze periode in een reserve worden gestort, die kan worden aangewend om een verlaging van de streefopbouw te voorkomen of beperken.

Dit beleid is geformuleerd ter ondersteuning van de missie van het Pensioenfonds om allereerst korting te voorkomen en vervolgens te streven naar het kunnen bieden van een geïndexeerd pensioen. Naast de PER is bij de overgang naar de CDC regeling een bruidsschat van € 12 miljoen gestort en is de jaarlijkse Tijdelijke Toeslag Ruimtepremie, die nog openstond uit de afspraak per 2008/9, zijnde € 9 miljoen afgestort.

Inmiddels is n.a.v. de afspraak over de PER in de afgelopen periode € 7 miljoen toegevoegd aan de PER en zal naar verwachting ultimo 2019 circa € 8 miljoen gereserveerd zijn. Dit bedrag wordt niet meegenomen in de dekkingsgraad en telt dus niet mee voor de berekening van indexaties. Ter verduidelijking: 1% opbouw kost circa € 7,5 miljoen, en de PER ultimo 2019 bedraagt circa 2% van de technische voorziening.

Indien de premie op enig moment in de toekomst boven de 33% (het plafond) zou uitkomen, dan kan theoretisch de totale opbouw van 1,875% niet gewaarborgd worden. De ALM liet zien dat dit niet vaak maar wel zou kunnen voorkomen in de komende 15 jaren. De vraag ontstond hierna, wat te doen indien de PER niet of slechts gedeeltelijk nodig is. Er zal een basisbeleid dienen te worden vastgelegd hoe en per wanneer dit wordt bepaald.

Voor het te nemen besluit hoe om te gaan met de PER - indien deze geheel of gedeeltelijk niet nodig zou zijn - ontstaat de discussie over de toekomstige bestemming kijkend naar de belangen van alle deelnemers. BM merkt als additionele voorwaarde op, dat de toekomstige procedure ook moet passen binnen de huidige eenvoudig te administreren regeling, dus niet tot verhoudingsgewijze hoge extra kosten moet leiden.

WTW heeft om tot besluitvorming te komen enige discussiepunten opgenomen in de memo. Allereerst over de keuze van de bestemming van de middelen indien deze op enig moment in de toekomst niet meer nodig mogen blijken te zijn.

De vraag komt of deze dan vastgelegd dient te worden voor de deelnemers die op het moment van vorming van de PER hieraan meebetaald hebben. Solidariteit en collectiviteit zijn doelstellingen van het Pensioenfonds, een dergelijk beleid lijkt daar niet mee in overeenstemming. Bovendien wordt gemeld dat de werkgever het grootste deel van de premie (in 2019 ca. 25% tegen 3,8% de deelnemers) betaalt. Daarnaast hebben de gepensioneerde deelnemers in de afgelopen periode "meebetaald" door een stukje indexatie niet te ontvangen. Tot slot, het Pensioenfonds administreert niet welke persoon, daadwerkelijk geen indexatie heeft ontvangen, dit gaat op

totaalbasis per jaar.

Hiervoor een administratie opzetten met terugwerkende kracht kost dermate veel, dat het niet in het belang van de deelnemers is en niet strookt met de doelstelling op “efficiënte wijze” pensioen uit te keren.

Besloten wordt dus dat het niet mogelijk en wenselijk is de PER uitsluitend te gebruiken voor actieve deelnemers uit de periode 2017/2021.

KR en BM merken op dat zij van mening zijn, dat algemeen gesproken destijds besloten is om in het belang van de actieve deelnemers niet zowel de bruidsschat en daarnaast het surplus in de premie in het Pensioenfonds t.g.v. de dekkingsgraad te storten omdat dit direct benut zou worden voor indexaties en er niets voor opbouwkorting in de toekomst van met name actieven zou worden gereserveerd. Als echter blijkt dat deze reservering niet, of slechts gedeeltelijk, nodig is dan behoort dit resterende deel allen toe, dus moet het volgens hen ten gunste van het eigen vermogen gaan. LV merkt op dat een buffer als bescherming voor een lagere opbouw wel belangrijk is, omdat korting uit de ALM naar voren kwam als mogelijkheid. Het bestuur is het eens met deze uitgangspunten.

Dit is in overeenstemming met de doelstellingen van het Pensioenfonds allereerst opbouwkorting te vermijden en vervolgens indexatie te kunnen geven. Het Bestuur is niet voor het omvormen van de PER tot een premietoelagreserve, zodat de reserve zowel voor premietekorten als voor (inhaal-) toeslagverlening kan worden ingezet. Dit wordt een additionele administratieve opzet, die in een mogelijke toekomstige uitvoeringsvorm van het Pensioenfonds tot belemmeringen en additionele kosten kan leiden. Wel is het Bestuur het eens met het vastleggen van een bepaalde periode alvorens een vrijval wordt afgesproken, echter als dit gebeurt, dan ten gunste van het eigen vermogen. Dit als een evenwichtige afweging van het belang van alle deelnemers.

In dit kader wordt besloten voor de in de memo van WTW voorgestelde optie 1. De PER-vrijval te laten vrijvallen aan het eigen vermogen van het Fonds. De dekkingsgraad van SPDBNL zou hierdoor toenemen waardoor meer (inhaal) toeslagverlening mogelijk is en de kans op een korting op de opgebouwde aanspraken wordt verlaagd. Hierdoor komen de middelen van de PER ten gunste van zowel actieve als inactieve deelnemers.

Het Bestuur is van mening dat de driejaarlijks te houden Asset en Liability Management studie zodanig moet worden geformuleerd dat deze ook als “trigger” kan dienen voor de bestemming van de PER. Uit de ALM komt naar voren komen of in de komende 15 jaar een deel - van de - of geen reserve voor opbouw noodzakelijk is. Hierdoor zou de PER geheel of gedeeltelijk kunnen worden uitgekeerd ten gunste van het eigen vermogen. Aangezien de ALM pas uitgevoerd is, wordt besloten dat in 2021 een ALM zal plaatsvinden die tevens tot doel heeft te berekenen of en hoeveel reserve nodig is om de opbouw in de 15 jaar na de ALM te garanderen. Dit is een datum die ook past binnen de strategische heroverweging voor een mogelijke transitie en de regeringsplannen voor de hervorming van het pensioenstelsel.

Besluit: In 2021 zal o.b.v. een 15-jaars ALM studie gekeken worden naar de uitwerking op de toekomstige opbouw in het 25^e percentiel, dus in de “slecht weer” scenario’s en op basis hiervan een advies vastgelegd worden voor een toekomstig bestuur c.q. uitvoerder. Bij de huidige stand van kennis binnen het Bestuur zal geadviseerd worden dat mogelijke vrijval ten gunste van het eigen vermogen van het Pensioenfonds gaat in het kader van de evenwichtige belangenbehartiging.

Gezien de strategische en politieke ontwikkelingen met mogelijk een pensioenregeling met een meer IDC karakter en/of een externe uitvoerder zullen de hier vastgelegde overwegingen meegenomen worden bij de voorwaarden voor transitie.

Besloten wordt tevens de huidige uitvoeringsovereenkomst met de werkgevers op het vlak van de premie egaliseringsreserve i.v.m. transitie niet aan te passen.

Risicobeleid (incl. Score cards) 2021

Eigenaar: Governance & Risk commissie
Versie: oktober 2020 incl IORP II aangepast in 2021
Auteur: MB/BM
Datum: 28 Oktober 2021

Inhoudsopgave

1 - Introductie	3
2 - Governance	4
3 - Missie en Doelstellingen	8
4 - Risicohouding	10
5 - Inrichting Risicomanagement	11
6. Bijlagen:	
6.1 Riskmapping (Niet) Financiële Risico's en Integriteitsrisico	27
6.2 Score Card 2020 SIRA	32
6.3 Score Card 2020 Financiële Risico's	37
6.4 Score Card 2020 Niet Financiële Risico's	38
6.5 Overzicht Bijbehorende Documenten	44

Risicobeleid Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

Introductie en verloop risicobeleid

Het bestuur van Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland (“het Bestuur”) is verantwoordelijk voor de inrichting en goede werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem ten behoeve van alle risico’s waaraan Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland (hierna “het Fonds”) zich ziet blootgesteld. Het Risicobeleid van het Fonds is in de afgelopen jaren verder geëvalueerd en inmiddels gebundeld tot een integraal risicobeleid. Onderstaand een kort overzicht van de ontwikkeling.

Het Fonds heeft in november 2009 een risicoanalyse laten uitvoeren door Willis Towers Watson, gebaseerd op de Financiële Instellingen Risicoanalyse Methode (FIRM) van DNB, die jaarlijks werd geactualiseerd.

In 2013 is met WTW een verdere risicoanalyse uitgevoerd op basis van de integrale risico analyse methode en de handreiking integraal risicomanagement van de Pensioenfederatie. De controle op het integraal risico management is vorm gegeven in een Risico Dashboard dat op kwartaalbasis voor de bestuursvergadering geagendeerd wordt en een overzicht geeft van de financiële en niet financiële risico’s van het Pensioenfonds gebaseerd op FIRM van DNB.

In 2017 is dit plan uitgewerkt en is een risicoanalyse inclusief de SIRA integriteitsanalyse uitgewerkt conform de eisen van DNB. Ook is het beleggingsbeleid samengevat en is een beleggingsplan uitgewerkt inclusief de risicohouding, die van invloed is op het (financieel) risicobeleid.

In 2018/19 is in samenwerking met Willis Towers Watson verdere uitwerking gegeven aan het risicobeleid van het Pensioenfonds. In workshop risicomanagement van het Bestuur is deze laatste versie van de diepere uitwerking van dit beleid besproken en definitief vormgegeven. Hieraan zijn ook de aanpassingen in het kader van IORP II toegevoegd).

In 2020 heeft een update van de SIRA (systematische integriteitsanalyse) met compliance plaatsgevonden die behandeld is in de bestuursvergadering van oktober 2020.

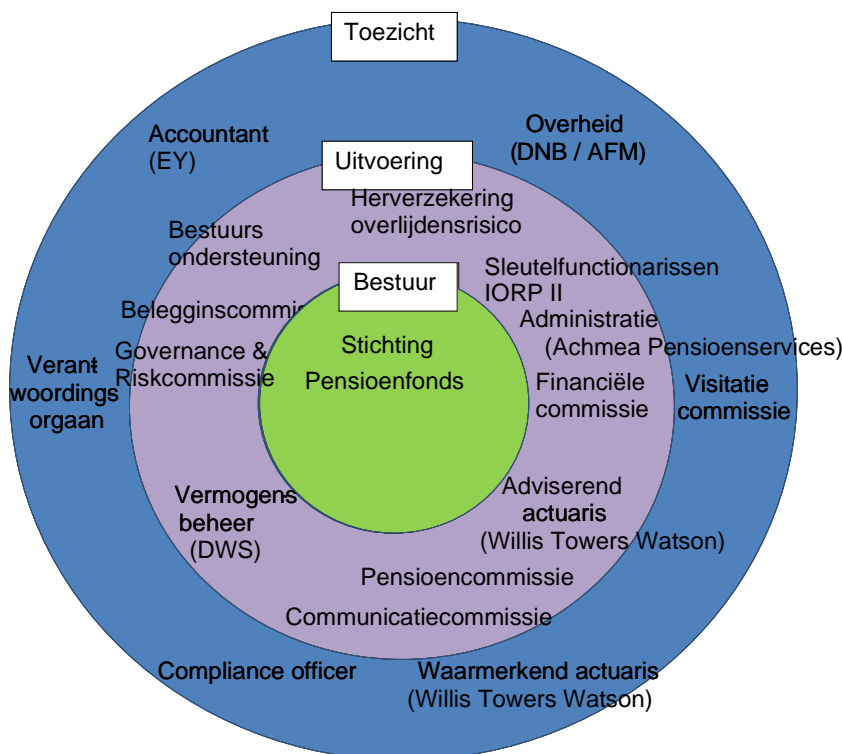
In 2021 heeft een update van de SIRA (systematische integriteitsanalyse) met compliance plaatsgevonden die behandeld is in de bestuursvergadering van oktober 2021.

Dit beleidsstuk zal jaarlijks geëvalueerd en geagendeerd worden in de Bestuursvergadering. Het risico dashboard zal elk kwartaal worden opgesteld door de risico-eigenaren en besproken in de Bestuursvergadering.

2. Governance

Het Fonds voert de pensioenregeling voor Deutsche Bank in Nederland uit conform de uitvoeringsovereenkomst en de SLA met de werkgever. Hiervoor is de onderstaande uitvoeringsorganisatie ingericht. In de daaropvolgende paragrafen worden de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden weergegeven. Dit is afgestemd op het bepaalde bij en krachtens hoofdstuk 4 en 5 van de Pensioenwet.

Het Fonds heeft gekozen voor een paritair bestuursmodel. Met ingang van 1 juli 2014 wordt gewerkt volgens de Code Pensioenfondsen. Het Bestuur van het Fonds bestaat uit vier werkgevers leden, drie werknemersleden en een gepensioneerde.

Werkgever	- Boudewijn Dornseiffen (voorzitter) - Han Reitsema - Leo Vermin - Diedert Wesselius
Werknemers	- Jan Veldman - Frank Segers - Vinod Raghoebarsing
Gepensioneerden	- Betty Mulder (secretaris)

Alle leden hebben zitting voor de tijd van maximaal vier jaren. Een afgetreden bestuurslid is terstond herkiesbaar en kan worden herbenoemd conform de Code Pensioenfondsen voor een periode van acht jaar tenzij er redenen zijn voor een langere herbenoeming (comply or

Explain.

In het kader van IORP II zijn sleutelfunctiehouders benoemd, te weten een sleutelfunctiehouder voor de risicobeheerfunctie, een sleutelfunctiehouder voor de actuariële functie en een sleutelfunctiehouder voor de interne auditfunctie.

2.1 Verdeling taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden

Wij verwijzen hier voor naar de ABTN.

2.2. Intern toezicht en Visitatie

Met de invoering van de Wet Versterking Bestuur Pensioenfonds zijn nadere eisen gesteld aan het interne toezicht bij pensioenfonds.

Het Verantwoordingsorgaan is ingesteld op 1 januari 2008. Met ingang van 1 juli 2014 is het Verantwoordingsorgaan met een grotendeels nieuwe bezetting en in een nieuwe structuur conform de nieuwe wetgeving opnieuw van start gegaan. Het Verantwoordingsorgaan is sinds 2014 samengesteld uit vertegenwoordigers van deelnemers en gepensioneerden op basis van onderlinge getalsverhoudingen en daarnaast heeft ook een vertegenwoordiger van de werkgever zitting.

Het Bestuur heeft besloten na de invoering van de nieuwe wetgeving gebruik te blijven maken van een visitatiecommissie met visitaties op jaarbasis in plaats van driejaarlijkse basis. De Governance en Risk Commissie heeft namens het Bestuur van het Fonds en met goedkeuring van het Verantwoordingsorgaan met de visitatiecommissie VCHolland een afspraak gemaakt voor de uitvoering van een jaarlijkse visitatie. Naast de algemene onderwerpen zullen elk jaar specifieke aandachtsgebieden meegenomen worden. Een heroverweging van de uitbesteding heeft in het kader van het uitbestedingsbeleid in overleg met het VO in 2018 plaatsgevonden.

2.3. Inrichting van de organisatie

Zoals ook binnen DB Groep wordt ook binnen het Fonds gewerkt volgens de zogenaamde *three lines of defense* methode. De kleine omvang van het Fonds vergt een zekere flexibiliteit in uitvoering van deze methode. Hieronder wordt uiteengezet hoe het Fonds dit model in de praktijk toepast.

Eerste Lijn

De eerste lijn bij het Fonds wordt uitgevoerd door de externe partijen die het pensioenbeheer en het vermogensbeheer uitvoeren, onder verantwoordelijkheid van het Bestuur. Binnen de eerste lijn worden de controles op de operationele c.q. uitvoerende activiteiten door de organisaties zelf gedaan die zorg dragen voor de uitbestede diensten. Hierbij gaat het voornamelijk om de vermogensbeheerder en de uitvoerder van de pensioenadministratie.

Uiteraard blijft het Bestuur altijd verantwoordelijk voor de uitvoering van deze uitbestede diensten in de eerste lijn. Hiervoor is een additionele controlefunctie in de eerste lijn bij het Bestuursbureau ingevoerd de vendor management functie die controles op de uitbestede taken uitvoert op basis van "control frameworks". Dit is vastgelegd in het uitbestedingsbeleid.

Tweede lijn

Het toezicht in de tweede lijn wordt binnen de Governance & Risk Commissie (GCR), onder eindverantwoordelijkheid van de sleutelfunctiehouder van de risicobeheerfunctie, op deze activiteiten uitgevoerd. De sleutelfunctiehouder van de risicobeheerfunctie dient onafhankelijk te kunnen functioneren en te allen tijde bij escalatie in geval van gebrek aan opvolging de autoriteit binnen het bestuur te hebben om ondanks ons paritaire model direct aan de visitatiecommissie en in voorkomende gevallen aan DNB te escaleren.

De GCR rapporteert over het IRM/risicohouding en risicobeleid, coördineert de rapportages, als ook het toezicht op incidenten onderzoek en de wijze waarop de uitbestedingen worden gemonitord.

Leden van de GRC kunnen als toehoorder bij de vergaderingen met de beleggingscommissie en de fiduciair beheerder aanwezig zijn ter uitvoering van dit risicobeheer. Daarnaast is de GRC gezamenlijk verantwoordelijk voor het toezicht op "beheerste en integere bedrijfsvoering"

Dit komt tot uitdrukking in o.m. uitwerking van richtlijnen en toezicht op uitvoering correcte wet- en regelgeving, monitoring uitbesteding en de monitoring van de functie vendor management van het Bestuursbureau en het aanspreekpunt namens het bestuur met de compliance officer die de monitoring van de compliance met de richtlijnen en Code Pensioenfonds uitvoert.

Binnen het Pensioenfonds vinden twee type controles plaats:

- a. Een preventieve controle. Deze controles verminderen de mogelijkheid dat een overtreding zich voordoet. Dit is terug te vinden in de *investment guidelines* (toestemming voor beleggingen vooraf via ETRA), uitbestedingsbeleid, *vendor risk management guidelines* (strikte regels o.a. *beauty contest* voor het aangaan van een relatie voor de uitbesteding van activiteiten en betrokkenheid van een neutrale binnen de organisatie bestaande vendor management functionaris), *outside directorship guidelines* die toestemming vooraf van compliance vereisen voor een additionele externe functie. Deze controles wordt uitgevoerd door Compliance
- b. Het tweede soort controle is ex post *detective control*. Deze controles zijn erop gericht om mogelijke fouten of onregelmatigheden achteraf vast te stellen. Voorbeelden zijn de zogenaamde *control frameworks* op basis waarvan gecontroleerd wordt of de aan de vermogensbeheerder en uitvoerder van de pensioenadministratie uitbestede activiteiten strikt conform de overeengekomen contracten en beleggingsrichtlijnen worden verricht. Voor deze controle is een vendor management functie ingericht, die op basis van deze control frameworks controleert of volgens de overeengekomen *Service Level Agreements* ("SLA's"), kwaliteit, regels en richtlijnen gehandeld is. Deze controle vindt plaats binnen het Bestuursbureau en onder toezicht van de Governance & Risk Commissie.

Deze controles zijn vastgelegd in een beleid onder meer over Belangenverstrengeling, Uitbesteding, juridisch risico, overige richtlijnen en procedures, de Algemene Bedrijfstechnische Nota (ABTN), *Service Level Agreements*.

De controles worden gedocumenteerd en per kwartaal besproken in het bestuur.

De inhoud van de control frameworks wordt minimaal één keer per jaar besproken met de betrokken organisatie of indien afwijkingen hiertoe eerder aanleiding geven.

De wijze van controle is per FIRM risico categorie op hoog niveau vastgelegd in dit risico beleidsdocument per risico categorie gedefinieerd volgens FIRM methode.

De controle en verdere gedetailleerde vastlegging kan teruggevonden worden in het Risico Dashboard dat per kwartaal wordt gepubliceerd en in de Algemene Bedrijfstechnische Nota (Hoofdstuk 9, Appendix 3 Investment Guidelines, Appendix 4 "Beleidsnotitie Uitbestedingsbeleid, Appendix 6 Control Framework Investment, Appendix 7 Control framework Administration).

Derde lijn

De Sleuterhoudersfunctie Audit is belegd bij een bestuurslid.

Het toezicht in de derde lijn wordt uitgevoerd door de sleutelfunctiehouder van de interne auditfunctie. De kleine omvang van ons Fonds heeft er toe geleid dat de vervulling van de interne auditfunctie niet belegd is binnen het pensioenfonds.

Met ingang van 2021 is de vervullersrol in het kader van IORP II belegd bij BDO na een uitgebreid marktonderzoek. Er is een auditcharter geschreven en de effectieve audits starten in het vierde kwartaal 2021. Het Bestuur gaf in het verleden in het kader van de jaarcontrole de accountant opdracht processen inclusief die bij onze uitbestedingspartner (naast de ISAE 3402) of de vermogensbeheerder te controleren.

Daarnaast wordt in het kader van de checks en balances van het Pensioenfonds door onze certificerend actuaire een *prudent person* test uitgevoerd.

Compliance voert een jaarlijkse controle uit op de giften/entertainment en nevenfuncties en de naleving van de Code.

VC Holland voert een jaarlijkse visitatie uit. Opmerkingen naar aanleiding van deze evaluaties worden in aanbevelingen verwerkt, waarvoor bestuur notities over de opvolging worden opgesteld met tijdsplanning.

3. Missie en doelstellingen

Bij het inrichten van ons risicobeleid zijn wij uitgaan van de missie/strategie/doelstellingen van ons Pensioenfonds. Bij de inrichting gebaseerd op FIRM van DNB wordt onze missie actief betrokken zowel kwantitatief op basis van de risicohouding die voortvloeit uit onze missie en de afspraken met onze deelnemers en sponsor als kwalitatief en de reputatie.

Als risico's een bedreiging zouden vormen voor het uitvoeren van ons beleid bijv. de dekkingsgraad zouden raken, dan wordt direct gereageerd en maatregelen genomen.

Missie

Het Fonds ziet het als haar kerntaak om op betrouwbare, transparante, professionele, efficiënte en maatschappelijk verantwoordelijke wijze de pensioenregeling van Deutsche Bank

in Nederland uit te voeren om een voorwaardelijk zoveel mogelijk waardevast pensioen te kunnen aanbieden.

Doelstellingen

Duurzaamheid

Het Fonds wil de pensioenuitkeringen op korte en lange termijn veiligstellen. Om dit te bewerkstelligen zullen toevertrouwde middelen op een verantwoorde, prudente wijze duurzaam worden belegd.

Solidariteit en collectiviteit

Het Fonds streeft naar één collectieve pensioenregeling waarin alle deelnemers onder dezelfde voorwaarden participeren. Het Fonds streeft naar een evenwichtige verdeling van de risico's over de belanghebbenden.

Toeslagambitie

Het Fonds streeft ernaar in het kader van de voorwaardelijke toeslagregeling een waardevast pensioen op te bouwen voor alle deelnemers en doet dit op basis van een prudent beleggingsbeleid, gekoppeld aan een premiebeleid met toevoeging van een premie-egaliseringsreserve.

Communicatie en Transparantie

Het Fonds streeft ernaar om de deelnemers tijdig te informeren over relevante onderwerpen op pensioengebied. Het Fonds heeft hiertoe een communicatieplan opgesteld en gepubliceerd.

Het Fonds streeft naar transparantie in kosten en eenvoud in uitvoering.

Flexibilisering en wendbaarheid

Het Fonds kent vele mogelijkheden tot flexibilisering, waarbij de keuze van de deelnemer centraal staat, echter binnen het kader van de uitvoerbaarheid in de collectieve pensioenregeling. Het Fonds heeft bij de inrichting van de pensioenregeling en processen maximale wendbaarheid toegepast.

Professionalisering

Het Bestuur streeft naar een evenwichtige en deskundige samenstelling, rekening houdend met diversiteit. Daarnaast heeft zij de ondersteuning van professionele partijen voor fiduciair beheer, de uitvoeringsadministratie en op actuariële gebied. De constant evaluerende deskundigheidseisen zullen worden getoetst op basis van een jaarlijkse zelfevaluatie en door een (collectieve) evaluatie, gevolgd door een evaluatie door een professionele derde partij op tweejaarlijkse basis.

Afgeleide doelstellingen

Vanuit de missie zijn door het Bestuur de doelstellingen van het risicomanagement van het Fonds geformuleerd:

- De norm, tolerantiegrens/limiet van het bruto en netto risico;
- De beheersmaatregelen van de risico's;
- Voldoen aan de eisen vanuit wet- en regelgeving.
- Verantwoording af kunnen leggen over het gevoerde beleid;

4. Risicohouding

De sociale partners bepalen vooraf de risicohouding van het Fonds. Dit wordt getoetst aan de hand van het opstellen van een (aanvangs-)haalbaarheidstoets uitgevoerd door de actuaris. De haalbaarheidstoets wordt elk jaar opnieuw uitgevoerd en geëvalueerd door het Bestuur van het Fonds in de bestuursvergadering. Indien er sprake is van een negatieve afwijking, zal er opnieuw overleg met de sociale partners plaatsvinden.

De werkgever weet wat de risicobereidheid van de werknemers is en heeft de pensioenregeling hierop afgestemd. Daarnaast toetst het Pensioenfonds indien voor het beleid de mening van deelnemers gewenst is d.m.v. een enquête o.a. de risicobereidheid van de deelnemers.

Het Bestuur van het Fonds moet beoordelen of de door sociale partners gewenste pensioenregeling uitgevoerd kan worden met de middelen die beschikbaar zijn. Daarbij wordt rekening gehouden met de risicobereidheid, pensioenresultaat en de ondergrenzen opgesteld door de sociale partners.

Het beleid van het Fonds is er op gericht om integriteitrisico's tot een acceptabel niveau terug te brengen. Het doel van het integriteitsbeleid is het verschaffen van inzicht aan interne- en externe partijen over de onderkenning van integriteitrisico's, de genomen beheersmaatregelen, en de controle op de beheersmaatregelen.

4.1. Beheersmaatregelen

De beheersmaatregelen van het Fonds zijn gebaseerd op:

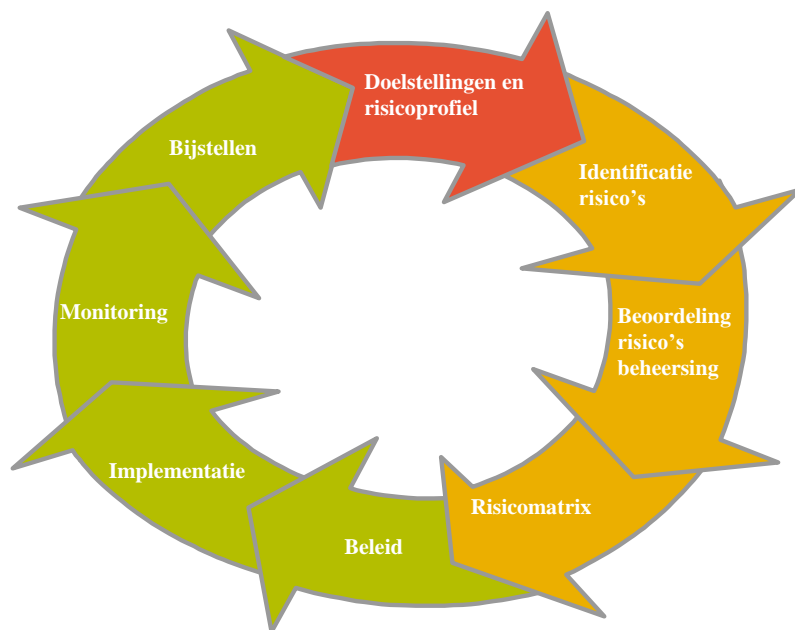
- de Nederlandse Pensioenwetgeving en het Burgerlijke Wetboek;
- IORP II (o.a. de eigenrisicobeoordeling)
- uitgewerkte eigen richtlijnen en procedures, gebaseerd op de Groep richtlijnen en procedures, voor zover van toepassing verklaard door het bestuur van het Fonds.
- Uitbestedingsbeleid/IT Beleid en Control Frameworks die verwerkt zijn in een Risicodashboard.

De Deutsche Bank Groep richtlijnen en procedures gelden voor die specifieke taken van het Fonds waarvoor deze toepasbaar zijn. Deze zijn door het Bestuur van het Fonds expliciet van toepassing verklaard en aangepast waar nodig. Deze aangepaste en van toepassing zijnde richtlijnen staan op de interne schijf van het Pensioenfonds. Overige richtlijnen van het DB-concern zijn niet van toepassing. De toepasselijke Deutsche Bank Groep richtlijnen en procedures worden systematisch afgedwongen, periodiek gecontroleerd en indien noodzakelijk aangepast i.v.m. (lokale) wetswijzigingen of procesaanpassingen in samenwerking of op aangeven van de afdeling Compliance. De richtlijnen en procedures worden jaarlijkse gecontroleerd en geactualiseerd.

5. Inrichting risicomanagement

Integraal risicomanagement is geïmplementeerd bij het Fonds gebaseerd op de Financiële Instellingen Risicoanalyse Methode van DNB ("FIRM"). De implementatie is in verschillende sessies van het Bestuur uitgevoerd op basis van de handreiking Integraal risicomanagement van de Pensioenfederatie vormgegeven in de onderstaande risicomanagementcyclus.

Risicoprofiel

Door het vaststellen van normen en limieten wordt een risicoprofiel gevormd. Het beleid met betrekking tot het risicomanagement kan op dit risicoprofiel gebaseerd worden.

Identificatie risico's

Het Fonds heeft 10 risico's geïdentificeerd conform het model van de Pensioenfederatie (FIRM). Om nieuwe risico's, dan wel veranderingen in bestaande risico's sneller te kunnen identificeren, worden deze risico's per kwartaal door het Bestuur op basis van een risico dashboard geëvalueerd in de bestuursvergadering.

• Risicocategorie

Financiële Risico's

Matching-/rente-valutarisico
Marktrisico
Kredietrisico
Liquiditeitsrisico
Verzekeringstechnisch Risico

Niet Financiële Risico's

Omgevingsrisico
Operationeel Risico
Uitbestedingsrisico
IT/Cybersecurity risico
Integriteitsrisico
Juridisch Risico

Beheerscategorie

Risicospecifieke beheersing

Organisatie
Management
Solvabiliteitsbeheer

5.1. Beoordeling risico's en beheersing

Bij de beoordeling van de risico's en de beheersing wordt een inschatting gemaakt van de kans van optreden en impact bij optreden van een bepaalde gebeurtenis. Daarnaast wordt er gekeken naar de beheersmaatregelen die geïmplementeerd zijn om het risico te beheersen. Wanneer de risico's en hun beheersing beoordeeld zijn, kan er gekeken worden of er ingegrepen moet worden.

Jaarlijks wordt het strategisch risicobeleid en de beheersmaatregelen voor de opstelling van de ABTN en het risicobeleidsstuk herijkt indien nodig. Het Pensioenfonds gebruikt het standaardmodel dat in het kader van het integraal risicobeleid wordt gemonitord en berekend door de actuaire en zo nodig ook tussentijds wordt aangepast. Voor de rapportages aan DNB volgt een kwartaal herijking.

Beoordeling Financiële Risico's (*S1 renterisico, S2 risico zakelijke waarden, S3 valutarisico, S4 grondstoffenrisico, S5 Kredietrisico*)

De vaststelling van het VEV, en daarmee van de weging van de afzonderlijke **financiële risico's**, is voorgeschreven in de Pensioenwet (zie hiervoor de artikelen 132 PW en 138 PW). Daarnaast wordt onder andere in het Besluit financieel toetsingskader pensioenfonds (in artikel 12) ook aandacht besteed aan het VEV. Het Pensioenfonds heeft deze financiële risico's geïdentificeerd. Conform wet- en regelgeving wordt hier in de uitvoering van het beleggingsbeleid rekening mee gehouden middels het deels afdekken van deze risico's en het zorgdragen voor voldoende spreiding over beleggingscategorieën, hetgeen risico mitigerend werkt. Voor wat betreft de risicohouding op de korte termijn wordt een niveau van het VEV van 12% van de waarde van de verplichtingen gedefinieerd, met een bandbreedte van 4%-punt naar boven en naar beneden. Dit betekent dat het VEV in principe ligt tussen 8% en 16%.

Beoordeling overige (niet) financiële risico's

Overige risico's (S7, S8, S9)

De overige risico's betreffen het liquiditeitsrisico (S7), het concentratierisico (S8) en het operationeel risico (S9). In het standaardmodel worden deze risico's op 0 gesteld. Het liquiditeitsrisico wordt door het fonds beheerst door voldoende ruimte aan te houden voor de liquiditeitsposities (en door niet te beleggen in illiquide beleggingscategorieën). Concentratierisico wordt vermeden door voldoende spreiding in de beleggingsportefeuille. Op grond van het prudent person beginsel wordt hier bij de vaststelling van de beleggingsmix rekening mee gehouden. Operationeel risico is voor pensioenfonds onvermijdelijk maar is veelal lastig te kwantificeren. Dit risico wordt zoveel als mogelijk beperkt met behulp van contractuele overeenkomsten en vastlegging en uitvoering van procedures en controleprocessen (bij de administrateur maar ook bij externe partijen als de externe accountant/actuaire). De beheersing van het operationeel risico is onderdeel van het integraal risicomanagement en wordt periodiek gemonitord. Op basis van het beleid inzake risicomanagement is er geen reden om te veronderstellen dat het standaardmodel niet voldoet. Er is derhalve geen aanleiding om voor één van deze risico's een aanvullende risicofactor op te nemen door middel van een partieel intern model.

Actief beheer risico (S10)

Aangezien SPDBNL geen allocatie (meer) heeft naar een actief beheerde aandelenportefeuille is er geen sprake van een opslag voor actief beheer risico.

De convertible portefeuille zou beschouwd kunnen worden als een actief beheerde portefeuille. Het meenemen van deze categorie onder S10 heeft echter geen materieel effect op het VEV en wordt daarom niet meegenomen.

5.2. FINANCIËLE RISICO'S

Voor de financiële risico's wordt de standaard methode van DNB voor de berekening van het Vereist Eigen Vermogen (volgens de S-formule) als voorgaand vermeld meegenomen.

5.2.1. Matching- en renterisico (Beleggingscommissie, Vinod Raghoebarsing)

Matchingrisico is het risico als gevolg van het niet matchen van passiva en activa (inclusief off-balansposten) in termen van rentevoet, rente typische looptijden, basisvaluta.

- **Rente risico**

Het beleid is dat het renterisico strategisch voor 70% (+/- 5% bandbreedte uit operationele redenen) wordt afgedekt. Deze afdekking wordt uitgevoerd o.b.v. de dekkingsgraad. Het werkelijke rente-afdekkingspercentage wordt maandelijks achteraf gemonitord. Naar aanleiding van de invoering van de Ultimate Forward Rate (UFR) door De Nederlandsche Bank heeft het Bestuur besloten voor het afdekken van de rente de markrentte te volgen, ten einde de dekkingsgraad stabiel te houden.

Monitoring

De effectiviteit van de rente afdekkingen wordt per kwartaal ex-post gemonitord op basis van een rapportage van Willis Towers Watson. Daarnaast vormt de controle onderdeel van het risico dashboard door het bestuursbureau en in het risico dashboard verwerkt.

Beoordeling Risico Eigenaren 2021:

In bijlage 3 "Score Card 2021 FR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "Hoog" gezien. De beheersmaatregelen worden als "Sterk" beoordeeld, waardoor het netto risico "Matig" / "Toelaatbaar" wordt ingeschat.

Risico Dashboard 2021/Q2:

Op basis van de beoordeling met als additionele factor de gevolgen van een COVID-19 Pandemie staan de stoplichten Risk/Control op amber in het Risico Dashboard. Dit betreft een externe factor/ melding die aanleiding geeft tot een tijdelijke afwijking van de score card

- **Valuta risico**

Er is een beleid vastgelegd met betrekking tot de afdekking van het valutarisico. Het niet afdekken van niet-Euro's mag maximaal 5% bedragen. Binnen dit percentage wordt dit tot de normale taak van de Vermogensbeheerder gerekend en vormt onderdeel van het kwartaaloverleg binnen de Beleggingscommissie.

Monitoring

Het inzicht in het valutarisico wordt verkregen via de rapportages van de vermogensbeheerder. Deze monitoring wordt per kwartaal vastgelegd in de rapportage o.b.v. de control frameworks uitgevoerd door het Bestuursbureau en in het risico dashboard verwerkt.

Voorbeeld:

Beoordeling Risico Eigenaren 2021:

In bijlage 3 "Score Card 2021 FR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "Hoog" gezien. De beheersmaatregelen worden als "Sterk" beoordeeld, waardoor het netto risico "Laag" / "Acceptabel" wordt ingeschat.

Risico Dashboard 2021/Q2:

Op basis van deze beoordeling staan de stoplichten Risk/Control op "Groen" in het Risico Dashboard. Geen meldingen die aanleiding geven tot afwijking van de score card ondanks de COVID 19 pandemie i.v.m. de hoge afdekking.

5.2.2. Inflatierisico

Ten aanzien van het afdekken van inflatierisico is binnen de Beleggingscommissie en het Bestuur is in 2012 besloten om 10% van de verplichtingen voor de inactieven af te dekken. In 2017 is besloten om voorsnog niet tot afdekking van het inflatierisico over te gaan. Achtergrond van dit besluit is het feit dat uitsluitend instrumenten ter afdekking van het Europese Inflatie Risico bestaan, die niet direct inspelen op de specifieke Nederlandse situatie en het feit dat de aard van de instrumenten leidt tot belasting van het VEV.

Monitoring

Het inzicht in het inflatierisico wordt verkregen via de rapportages van de vermogensbeheerder. Deze monitoring wordt per kwartaal vastgelegd in de rapportage o.b.v. de Control Frameworks uitgevoerd door het Bestuursbureau en in het risico dashboard verwerkt. Ieder kwartaal vindt strategische heroriëntatie plaats.

Voorbeeld:**Beoordeling Risico eigenaren 2021:**

In bijlage 3 "Score Card 2021 FR" wordt het bruto risico als "Matig" gezien. De beheersmaatregelen worden als "effectief" gezien, waardoor het netto risico "Matig" / "Toelaatbaar" blijft. Er is een monitoring ingevoerd en er is op basis van het rente-afdekkingsbeleid door afdekking o.b.v. de dekkingsgraad een gedeeltelijk opvang voor inflatie meegenomen.

Risico Dashboard 2021/Q2:

Op basis van deze beoordeling staan de stoplichten Risk/Control op "Groen" in het Risico Dashboard. Ook o.b.v. recente ontwikkelingen zijn er geen meldingen die aanleiding geven tot afwijking van de score card, hoewel de stijging van de inflatie wel tot verhoogde controle heeft gevoerd.

5.2.3. Marktrisico (Beleggingscommissie, Vinod Raghoebarsing)

Marktrisico is het risico als gevolg van het blootstaan aan wijzigingen in marktprijzen van verhandelbare financiële instrumenten (zakelijke waarden) binnen een (handels-)portefeuille. Het strategisch beleid wordt vastgesteld door middel van het periodiek uitvoeren van een ALM-studie. Het Fonds voert een 'passieve' beleggingsstijl in zakelijke beursgenoteerde waarden die strategisch maximaal 25% van de portefeuille bedragen, die zelfs in tijden van

turbulentie binnen 24 uur liquide te maken zijn. Door dit prudente beleid zijn er voor het marktrisico al vooraf meerdere mitigerende maatregelen genomen.

Monitoring

Tweewekelijks heeft de beleggingscommissie overleg over de portefeuille en de inherente risico's o.b.v. marktontwikkelingen en tussentijdse rapportages van de vermogensbeheerder. Elk kwartaal worden de belangrijkste marktontwikkelingen besproken tijdens de bijeenkomsten van de Beleggingscommissie met de vermogensbeheerder. Hierbij wordt de kwartaalrapportage van de vermogensbeheerder toegelicht, waarin een gedetailleerd overzicht is opgenomen van alle beleggingen en onder andere wordt ingegaan op de gebruikte benchmarkinformatie en de diverse derivatenposities (en de margin verplichtingen die hier tegenover staan). Tijdens deze bijeenkomsten worden de resultaten ten opzichte van de benchmark beoordeeld, waarbij resultaten onder de benchmark worden toegelicht door de vermogensbeheerder.

Daarnaast toetst de beleggingscommissie of de allocatie van de beleggingen in lijn ligt met de afgesproken strategische beleggingsmix. Een nadere uitwerking van de monitoring is opgenomen in het 'Control Framework Beleggingscommissie'. Maandelijks vindt er extra overleg (performance en follow up) plaats met de vermogensbeheerder. Het Bestuur ontvangt elk kwartaal in de bestuursvergadering de volledige informatie van de vermogensbeheerder en een extra uitwerking in het risico dashboard.

Voorbeeld:

Beoordeling Risico Eigenaren 2021:

In bijlage 3 "Score Card 2021 FR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "matig gezien. De beheersmaatregelen worden als "Sterk" beoordeeld, desalniettemin blijft het netto risico als "Matig" / "Toelaatbaar" wordt ingeschat.

Risico Dashboard 2021/Q2:

Op basis van de beoordeling met als additionele factor de gevolgen van een COVID-19 Pandemie staan de stoplichten Risk/Control op amber in het Risico Dashboard. Dit betreft een externe factor/ melding die aanleiding geeft tot een tijdelijke afwijking van de score card

5.2.4 Concentratie

Binnen het beleggingsbeleid zijn de strategische beleggingen zodanig vormgegeven dat er voldoende diversificatie is. Per individueel fonds kan maximaal 20% belegd worden. In DWS fondsen kan voor maximaal 25% van het belegd vermogen belegd worden.

Voor de diversificatie van de portefeuille (inclusief bandbreedtes) in het geheel wordt verwezen naar hoofdstuk 6.3. (strategisch beleggingsbeleid) in de ABTN en het beleggingsplan. De certificerend actuaaris toetst jaarlijks in het kader van de prudent person beoordeling of de beleggingen beleidsmatig voldoende zijn gespreid.

Monitoring

De monitoring van het concentratierisico wordt gezien als onderdeel van het marktrisico en wordt verwerkt in het risico dashboard.

5.2.5. Kredietrisico (Beleggingscommissie Diedert Wesselius)

Kredietrisico is het risico dat een tegenpartij contractueel of andere overeengekomen verplichtingen (waaronder verstrekte kredieten, leningen, vorderingen, ontvangen garanties) niet nakomt al dan niet als gevolg van het aan restricties onderhevig zijn van buitenlandse betalingen.

De beleggingsportefeuille is liquide en genoteerd op gereguleerde markten. De minimale rating waaraan de vastrentende waarden dienen te voldoen is tenminste 'investment grade' bij aankoop. Staatobligaties met ratings AAA/AA en minimaal BBB- voor bedrijfsobligaties.

Binnen de credit rating is de vastgestelde verdeling als volgt: Europese staatsobligaties AAA en overige beleggingen AAA: ca. 20%; AA rating ca. 15%, A-rating ca. 30%, BBB-rating ca. 30% en BB of lager ca. 5%. Voor alle rating classes geldt een bandbreedte van 5%

Met uitzondering van posities in High Yield hier varieert de rating tussen AA en CCC. De beleggingen in HY mogen uit risico-overweging maximaal 7,5% van het belegde vermogen bedragen met een gemiddelde rating van BB/BBB. De duration van de positie in USD IG Bonds is in 2018 teruggebracht naar 7 jaar om het risico te verminderen. Begin 2019 is besloten de positie in convertibles te verkopen o.m. om het kredietrisico terug te brengen.

Monitoring

De monitoring van het kredietrisico is onderdeel van de monitoring verwerkt in het risico dashboard. Daarnaast wordt bij de periodieke vaststelling van het vereist eigen vermogen inzicht verkregen in de hoogte en ontwikkelingen van het kredietrisico.

Voorbeeld:

Beoordeling Risico Eigenaren 2021:

In bijlage 3 "Score Card 2021 FR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "Hoog" gezien. De beheersmaatregelen worden als "Sterk" beoordeeld. Het risico van de marktbeveiliging, kan echter, ondanks de mitigerende maatregelen toch van invloed op de hoogte van de dekkingsgraad zijn, waardoor het netto risico "Matig/Toelaatbaar" wordt ingeschat.

Risico Dashboard 2021/Q2:

Op basis van de ontwikkelingen in de markt n.a.v. de invloed van het beleid van centrale banken m.b.t. de pandemie zijn de stoplichten Risk/Control op "amber" in het Risico Dashboard. Dit als mogelijk tijdelijke afwijking van de score card

5.2.6. Liquiditeitsrisico (financiële commissie Leo Vermin)

Het liquiditeitsrisico is een korte termijn risico, namelijk het risico dat het pensioenfonds niet aan zijn verplichtingen kan voldoen door een tekort aan liquide middelen op een moment dat

dit vereist is. Het liquiditeitsrisico kan tot uiting komen in een aantal scenario's:

Het liquiditeitsrisico gerelateerd aan maandelijkse onttrekkingen voor pensioenbetalingen (uitkeringen en uitvoeringskosten). In feite de continuïteit van de dagelijkse bedrijfsvoering. Dit is gerelateerd aan de rekening-courant positie en de hiervoor opgestelde liquiditeitsprognoses van het Pensioenfonds.

Het liquiditeitsrisico gerelateerd aan vereist onderpand in liquide middelen voor het gebruik van derivaten voor het afdekken van onder meer het rente- en valutarisico. Dit is gerelateerd aan grote uitslagen in onderpand bij/van tegenpartijen en Central Clearing, dit wordt dagelijks gevoerd door de fiduciair manager i.s.m. de Custodian State Street Luxemburg en het hiervoor vastgelegde stress scenario beleid;

Het liquiditeitsrisico dat ontstaat door beleggingen waarbij in geval van crisis op financiële markten het omzetten op het gevraagde moment tegen een acceptabele prijs en snelheid bemoeilijkt kan worden; Dit is gerelateerd aan het beleggen in o.a. beursgenoteerde asset categorieën, die direct verhandelbaar zijn;

De periode benodigd voor omzetting naar liquiditeiten is voor 100% van de beleggingen in de FCP / en 99,95% van de SICAV holdings binnen 24 uur. Voor de resterende 0,05 % SICAV holdings geldt wekelijks.

Voor het liquiditeitsbeleid t.a.v. de rekening-courant en de swap positie wordt verwezen naar het vastgelegde liquiditeitsbeleid.

Monitoring

Op de rekening courant is conform hetgeen is vastgelegd in het liquiditeitsbeleid te allen tijde een bedrag van EUR 1 miljoen aanwezig. Voor het onderpand van de swap positie in liquide middelen is eveneens een liquiditeitsbeleid met stress scenario's vastgelegd., waarbij op kwartaalbasis een stresstest wordt uitgevoerd voor de reactie van een rentestijging van 50/100/140/180/220 pts.

:

Beoordeling Risico Eigenaren 2021:

In bijlage 3 "Score Card 2021 FR" wordt het bruto risico door het Bestuur als laag gezien.

De beheersmaatregelen worden weliswaar als "Sterk" beoordeeld, waardoor het netto risico "Laag" / "Acceptabel" wordt ingeschat.

Risico Dashboard 2021/Q2:

Op basis van de beoordeling met als additionele factor de gevolgen van de ontwikkelingen op de financiële markten n.a.v. de COVID-19 Pandemie staan de stoplichten Risk/Control tijdelijk op "amber" als onderdeel van het crisismanagement op verhoogde aandacht. Dit betreft een externe factor/ melding die aanleiding geeft tot een tijdelijke afwijking van de score card

5.2.7. Actuarieel en verzekeringstechnisch risico (Financiële Commissie/Leo Vermin)

Actuarieel risico is het risico dat uitkeringen (nu dan wel in de toekomst) niet gefinancierd kunnen worden vanuit premie- en/of beleggingsinkomsten als gevolg van onjuiste en/of onvolledige (technische) aannames en grondslagen bij de ontwikkeling en premiestelling van

het product.

Verzekeringstechnisch risico is het risico dat de schadeclaim uit hoofde van een verzekeringspolis wordt ontvangen. Het levenslang nabestaandenpensioen is 70% van het behaalbare ouderdomspensioen. Er wordt rekening gehouden met ervaringssterfte en de specifieke sterftecijfers voor het Pensioenfonds.

De risico's verband houdend met het vooroverlijden van de deelnemers zijn herverzekerd. Ook het arbeidsongeschiktheidsrisico is met ingang van 2020 verzekerd.

Monitoring

Jaarlijks doet de waarmede actuaire in een actuair rapport verslag van het technisch resultaat. Op basis hiervan monitort het Bestuur het verzekeringstechnisch risico in het risico dashboard op kwartaal basis.

Voorbeeld:

Beoordeling Risico Eignaren 2021:

In bijlage 3 "Score Card 2021 FR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "Matig" gezien. De beheersmaatregelen worden als "Sterk" beoordeeld, waardoor het netto risico "Laag" / "Acceptabel" wordt ingeschat.

Risico Dashboard 2021/Q2:

Op basis van deze beoordeling staan de stoplichten Risk/Control op "Groen" in het Risico Dashboard. De totale herverzekering van vooroverlijden en arbeidsongeschiktheidsrisico leiden ertoe dat dit risico gemitigeerd is. Geen meldingen die aanleiding geven tot afwijking van de score card

5.3. NIET FINANCIËLE RISICO'S

5.3.1. Omgevingsrisico (Dagelijks Bestuur Boudewijn Dornseiffen/Betty Mulder)

Omgevingsrisico is het risico als gevolg van buiten de instelling of groep komende veranderingen op het gebied van wet- en regelgeving, marktomstandigheden, afhankelijkheid, ondernemingsklimaat.

Het Bestuur heeft de kennis en taakverdeling zoveel mogelijk ingericht dat optimaal ingespeeld kan worden op veranderingen in wet- en regelgeving, economie, politiek en society.

Het Bestuur ziet de gevolgen van het economisch klimaat/marktomstandigheden, en de ontwikkelingen rond het pensioenakkoord alsmede de ESG invloed toenemen in negatieve zin.

Het Fonds hecht waarde aan duurzame economische groei (ESG beleid). Het Fonds betreft dit aspect in haar analyses over ondernemingen en brengt het onder de aandacht van externe dienstverleners. Er wordt niet geïnvesteerd in de seks-, wapen- en gokindustrie. Het reputatierisico is onderdeel van het omgevingsrisico. Op dit moment wordt een reputatieplan uitgewerkt. Na afronding zal het hier uit voortvloeiende risico in het beleidsstuk opgenomen worden. Gezien feedback uit enquête onder deelnemers is de grondhouding

positief.

Monitoring

Afhankelijkheidsrisico's worden voor zover mogelijk periodiek door het Fonds geanalyseerd en zijn vermeld in het risico dashboard dat op kwartaalbasis door het Bestuur wordt besproken.

Voorbeeld:

Basis Beoordeling "Afhankelijkheid" 2021:

In bijlage 4 "Score Card 2021 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "Hoog" gezien. De beheersmaatregelen worden weliswaar als "Effectief" beoordeeld, waardoor het netto risico "Laag" / "Acceptabel" wordt ingeschat.

Risico Dashboard 2021/Q2:

Op basis van deze beoordeling staan de stoplichten Risk/Control op "Groen" in het Risico Dashboard. Diiit i.v.m. het starten van een strategieproject n.a.v. de ontwikkeling van het pensioenakkoord en het intensiveren van het ESG/SDG Beleid . Geen meldingen die aanleiding geven tot afwijking van de score card

Beoordeling Risico Eigenaren "Marktomstandigheden" 2021:

In bijlage 4 "Score Card 2021 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "Hoog" gezien. De beheersmaatregelen worden als "Effectief" beoordeeld, waardoor het netto risico "Matig" / "Toelaatbaar" met extra aandacht bestuur wordt ingeschat.

Beoordeling "Beoordeling Risico eigenaren Ondernemingsklimaat" 2021:

In bijlage 4 "Score Card 2021 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "Hoog" gezien. De beheersmaatregelen worden weliswaar als "matig" beoordeeld, waardoor het netto risico matig wordt ingeschat.

Risico Dashboard 2021/Q2:

Op basis van deze beoordelingen staat stoplicht Risk op "amber" en Control op "amber" in het Risico Dashboard i.v.m de voortdurende gevolgen van de COVID 19 pandemie, de gevolgen van het pensioenakkoord, de strategische orientatie van de vermogensbeheerder en het bestuur van het pensioenfonds en de werkgever over de toekomstige pensioenregeling en de wijze van uitvoering.

5.3.2. Operationeel Risico (Governance en Risk Commissie Betty Mulder)

Het operationeel risico is het risico als gevolg van het falen van mensen, processen en systemen. Het algemene beleid van het Fonds is gericht op het vermijden van operationele risico's. Gezien het feit dat de hoofdprocessen zijn uitbesteed heeft het Bestuur de nadruk gelegd op de beheersing van deze risico's op uitbesteding met aandachtsgebieden continuïteit, integriteit en kwaliteit.

Het operationeel risico is onderverdeeld in pensioen- en vermogensbeheer met aandachtsgebied verwerking.

Het uitbestedingsbeleid is vastgelegd in de desbetreffende bijlagen van de ABTN. Het beleid

met betrekking tot operationeel risico voor de processen en systemen het pensioenbeheer (deelnemers-, uitkeringen- en financiële administratie) vastgelegd in ons contract en uitgebreide SLA met de administrateur waarop toezicht is in het kader van de jaarlijkse ISAE 3402. Daarnaast vormt de controle onderdeel van het risico dashboard.

Het Bestuur heeft in verband met de vele uitbestedingen en het belang van het "in control" zijn, een vendor management functie met controle processen ingesteld (Control Frameworks) en per commissie de verantwoordelijkheden voor deze controles vastgelegd.

Het Bestuur heeft bij haar beoordeling van het operationeel risico gekeken naar de onderliggende risico's met betrekking tot zowel pensioenbeheer als vermogensbeheer. Uit efficiency redenen zijn niet alle sub beoordelingen in dit beleidsstuk opgenomen. Deze onderstaande punten zijn wel bij de uitbesteding en de contractafsluiting meegenomen.

- Opdrachtaanvaarding
- Aansluiting
- Informatie
- Kosten
- Productontwikkeling

Voorbeeld:

Basis Beoordeling Risico Eigenaren "Pensioenbeheer/Verwerking"2021

In bijlage 4 "Score Card 2021 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "Hoog" gezien.

De beheersmaatregelen worden als "Sterk" beoordeeld, waardoor het netto risico "Laag" / "Acceptabel" wordt ingeschat.

Risico Dashboard 2021/Q2:

Op basis van deze beoordeling staan de stoplichten Risk/Control op "Groen" in het Risico Dashboard. De performance van APS is in de afgelopen kwartalen conform SLA, er zijn geen klachten en er is een goede open communicatie over strategische zaken. Geen meldingen die aanleiding geven tot afwijking van de score card

Beoordeling Risico Eigenaren "Vermogensbeheer/Verwerking"2021:

In bijlage 4 "Score Card 2021 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "Hoog" gezien.

De beheersmaatregelen worden als "Sterk" beoordeeld, waardoor het netto risico "Matig" / "Toelaatbaar" wordt ingeschat.

Risico Dashboard 2021/Q2:

Op basis van deze beoordeling staan de stoplichten Risk/Control op "Groen" in het Risico Dashboard. Geen meldingen die aanleiding geven tot afwijking van de score card

5.3.3.Uitbestedingsrisico (Governance en Risk Commissie, Betty Mulder)

Uitbestedingsrisico is het risico dat continuïteit, integriteit en/of kwaliteit van de aan derden (al dan niet binnen een groep, al dan niet aan de sponsor) uitbestede werkzaamheden dan wel door deze derden ter beschikking gestelde apparatuur en personeel wordt geschaad.

Om deze risico's te minimaliseren heeft het Bestuur derhalve binnen de Governance en Risk Commissie maatregelen getroffen in het kader van het uitbestedingsbeleid.

Het Fonds heeft de werkzaamheden op het gebied van vermogensbeheer,

bestuursondersteuning en administratie uitbesteed, waarbij het Bestuursbureau als een onderdeel van het Pensioenfonds wordt gezien. Voor het "keymanrisico" /Continuïteit is een fall back scenario onderzocht en vastgelegd. Wij verwijzen naar het "Governance Risico"

Voorbeeld:

Beoordeling Risico Eigenaren "Pensioenbeheer/Continuïteit"2021:

In bijlage 4 "Score Card 2021 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "Matig" gezien. De beheersmaatregelen worden als "Effectief" beoordeeld, waardoor het netto risico "Laag" / "Acceptabel" wordt ingeschat.

Beoordeling Risico Eigenaren "Pensioenbeheer/Integriteit"2021:

In bijlage 4 "Score Card 2021 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "Matig" gezien. De beheersmaatregelen worden als "Sterk" beoordeeld, waardoor het netto risico "Laag" / "Acceptabel" wordt ingeschat.

Beoordeling Risico Eigenaren "Pensioenbeheer/Kwaliteit"2021:

In bijlage 4 "Score Card 2021 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "Matig" gezien. De beheersmaatregelen worden als "Sterk" beoordeeld, waardoor het netto risico "Laag" / "Acceptabel" wordt ingeschat.

Risico Dashboard 2021/Q2:

Op basis van deze beoordeling staan de stoplichten Risk/Control op "Groen" in het Risico Dashboard. Geen meldingen die aanleiding geven tot afwijking van de score card

Beoordeling Risico Eigenaren "Vermogensbeheer/Continuïteit"2021:

In bijlage 4 "Score Card 2021 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "Hoog" gezien. De beheersmaatregelen worden als "Sterk" beoordeeld, waardoor het netto risico "Matig" / "Toelaatbaar" wordt ingeschat.

Beoordeling Risico Eigenaren "Vermogensbeheer/Integriteit"2021:

In bijlage 4 "Score Card 2021 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "Matig" gezien. De beheersmaatregelen worden als "Sterk" beoordeeld, waardoor het netto risico "Laag" / "Acceptabel" wordt ingeschat.

Beoordeling Risico Eigenaren "Vermogensbeheer/Kwaliteit"2021:

In bijlage 4 "Score Card 2021 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "Hoog" gezien. De beheersmaatregelen worden als "Sterk" beoordeeld, waardoor het netto risico "Matig" / "Toelaatbaar" wordt ingeschat.

Risico Dashboard 2021/Q2:

Op basis van deze beoordeling staan de stoplichten Risk/Control op "Groen" in het Risico Dashboard. Geen meldingen die aanleiding geven tot afwijking van de score card

5.3.4. IT Risico (Governance en Risk Commissie Betty Mulder)

Het IT risico is het risico dat bedrijfsprocessen en informatievoorziening onvoldoende integer, niet continue of onvoldoende beveiligd worden ondersteund door IT. Het IT risico is onderverdeeld in de volgende aandachtsgebieden: beschikbaar, integriteit, vertrouwelijkheid en aanpasbaarheid.

Aangezien het pensioen- en vermogensbeheer en IT infrastructuur van het Bestuur en Bestuursbureau uitbesteed is aan Achmea Pensioenservices en Deutsche Bank Groep, heeft het Bestuur de beheersmaatregelen van deze beide ondernemingen opgevraagd en het beleid met betrekking tot informatie beveiliging, *clean desk*, *business continuity*, *crisis management* geanalyseerd. Tevens is een risico rapportage "Niet financiële risico's van Achmea Pensioenservices beschikbaar en participeert het Bestuur en Bestuursbureau jaarlijks binnen de Deutsche Bank Groep in het IT beleid vastgelegd in de richtlijnen en diverse tests, waaronder de jaarlijkse uitwijktest in het kader van de *Business Continuity Management*).

Als beperking voor het risico voor de beschikbaarheid van IT systemen is geformuleerd:

- Pensioenbeheer en -administratie (Achmea Pensioenservices): uitwijk *up and running* in maximaal 72 uur;
- Bestuursbureau uitwijkmogelijkheid door DB RAS om vanaf huis te werken naar back up van bestaande systemen binnen maximaal 72 uur;
- Vermogensbeheer Voor wat betreft vermogensbeheer is van belang te melden dat dat Deutsche Bank Groep een uitgebreid raamwerk heeft van talloze beleidsdocumenten en procedures om de continuïteit te waarborgen. Afhankelijk van hoe kritisch bepaalde systemen of afdelingen zijn, lopen de tijdslijnen van de meest kritische systemen en afdelingen van 6 uur naar 72 uur voor niet kritische, veelal ondersteunende afdelingen.

Het beleid met betrekking tot operationeel risico voor de processen en systemen het pensioenbeheer (deelnemers-, uitkeringen- en financiële administratie) vastgelegd in contract en uitgebreide SLA met de administrateur waarop toezicht is in het kader van de jaarlijkse ISAE 3402 en ISAE 3000. Daarnaast vormt de controle onderdeel van het risico dashboard.. Het beleid m.b.t. cyber crime is onderdeel van het IT risico en is beschreven in het IT risico beleid.

Het Bestuur heeft in verband met de vele uitbestedingen en het belang van het "in control" zijn, een vendor management functie met controle processen ingesteld (Control Frameworks) en per commissie de verantwoordelijkheden voor deze controles vastgelegd.

Het IT risico wordt door het Bestuur als een serieus risico ingeschat. De beheersmaatregelen worden binnen de context van uitbestedingen beoordeeld. In dit kader zijn voor de in gebruik zijnde tools (MS Office) bij het Bestuursbureau is samenwerking met de sponsor de 54 Cobit controls (IT risk assessment) doorgenomen en vastgelegd.

Voorbeeld:

Beoordeling Risico Eigenaren "Beschikbaarheid"2021:

In bijlage 4 "Score Card 2021 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "Laag" gezien. De beheersmaatregelen worden als "Sterk" beoordeeld, waardoor het netto risico "Laag" / "Acceptabel" wordt ingeschat.

Beoordeling Risico Eigenaren "Integriteit"2021:

In bijlage 4 "Score Card 2021 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "Laag" gezien. De beheersmaatregelen worden als "Sterk" beoordeeld, waardoor het netto risico "Laag" / "Acceptabel" wordt ingeschat.

Beoordeling Risico Eigenaren "Pensioenbeheer / Vertrouwelijkheid"2021:

In bijlage 4 "Score Card 2021 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "matig" gezien. De beheersmaatregelen worden als "goed" beoordeeld, waardoor het netto risico "laag" wordt ingeschat.

Beoordeling Risico Eigenaren "Vermogensbeheer / Vertrouwelijkheid"2021:

In bijlage 4 "Score Card 2021 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "matig" gezien. De beheersmaatregelen worden als "matig" beoordeeld, waardoor het netto risico "laag" wordt ingeschat.

Beoordeling Risico Eigenaren "Bestuursbureau / Vertrouwelijkheid"2021:

In bijlage 4 "Score Card 2021 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "laag" gezien. De beheersmaatregelen worden als "sterk" beoordeeld, waardoor het netto risico "laag" / "Acceptabel" wordt ingeschat.

Beoordeling "Aanpasbaarheid"2021:

In bijlage 4 "Score Card 2021 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "Laag" gezien. De beheersmaatregelen worden als "Sterk" beoordeeld, waardoor het netto risico "Laag" / "Acceptabel" wordt ingeschat.

Risico Dashboard 2021/Q2:

Op basis van deze beoordeling staan de stoplichten Risk/Control op "Groen" in het Risico Dashboard. Geen meldingen die aanleiding geven tot afwijking van de score card

Beoordeling Risico Eigenaren "Cybercrime"2021:

In bijlage 4 "Score Card 2021 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur op basis van 7 scenario's gemiddeld als "extreem" gezien. De beheersmaatregelen worden als "Sterk" beoordeeld, waardoor het netto risico gemiddeld als "Matig" / "Toelaatbaar" wordt ingeschat.

Risico Dashboard 2021/Q2:

Op basis van deze beoordeling staan de stoplichten Risk op "amber" en Control op "amber" in het Risico Dashboard. Hoewel er geen speciale signalen van cyber attacks zijn en er een sterke beheersing is zowel bij APS als DB, wordt het risico gezien de marktontwikkelingen en de mogelijke onverwachte aanvallen bij het werken van huis het risico op "amber" gehandhaafd

5.3.5 Integriteitsrisico (Governance en Risk Commissie Frank Segers)

Integriteitsrisico is het risico dat de integriteit van de instelling dan wel het financiële stelsel wordt beïnvloed als gevolg van niet integere, onethische gedragingen van de organisatie, medewerkers dan wel van de leiding in het kader van wet- en regelgeving en maatschappelijke en door de instelling opgestelde normen.

In 2014 heeft het Fonds een eerste risicoanalyse (SIRA) uitgevoerd naar de mogelijke integriteitsrisico die een ondernemingspensioenfonds kan lopen en een beleidsnotitie geformuleerd, waarin het gehele beleid ter beheersing van de risico's van vooral belangenverstremgeling is samengevat. De analyse wordt jaarlijks opnieuw uitgevoerd en besproken met compliance en binnen het bestuur.

Dit beleid is mede gebaseerd op het integrale risicodashboard dat opgesteld wordt op kwartaalbasis door het Bestuursbureau/Governance & Risk Commissie en besproken wordt in de bestuursvergadering. Dit risicodashboard is gebaseerd op het FIRM concept van de DNB en hierin zijn controles op kwartaalbasis vast gelegd voor de 1) financiële risico's :matching- en rente risico, marktrisico (concentratierisico), kredietrisico, actuarieel- en verzekeringstechnisch risico, liquiditeitsrisico en 2) niet financiële risico's: omgevingrisico, operationeel / uitbestedingsrisico (pensioen- en vermogensbeheer), IT risico, juridisch risico, integriteitsrisico en governance risico.

De identificatie van de integriteitsrisico's zijn als volgt en kunnen meerdere scenario's hebben op welke manieren het risico kan materialiseren:

- Corruptie (omkoping)
- Belangenverstremgeling
- Interne fraude (valsheid in geschriften) en externe fraude
- Overtreden/omzeilen internationale sanctiewetgeving
- Cybercrime (zie IT risico / NFR)
- Maatschappelijk onbetamelijk gedrag (niet ethisch/moreel handelen)
- Witwassen
- Terrorismefinanciering
- Fiscale fraude (ontduiking/ontwijking)
- Koersgevoelige informatie (voorwetenschap)
- Privacy (niet vertrouwd omgaan met gegevens)
- Benadelen van derden

De integriteitsrisicoanalyse (SIRA) wordt jaarlijks uitgevoerd of vaker als daar een concrete aanleiding voor is.

Het Fonds heeft een beleid belangenverstremgeling. Het Fonds heeft eveneens een incidentenregeling uitgewerkt.

Het integriteitsrisico wordt beheerst doordat bij het Fonds een gedragscode van kracht is waaraan leidinggevenden en medewerkers van het Fonds zich moeten houden. Daarnaast houdt de door het Fonds aangestelde compliance officer toezicht op naleving van de gedragscode, Ook wordt toezicht gehouden op de richtlijn geschenken en uitnodigingen, privé beleggingstransacties, privé relatie met bestaande of beoogde contract partijen en nevenfuncties.

Voorts zijn specifieke compliance richtlijnen o.b.v. de Deutsche Bank groep ook van toepassing op het Fonds. Het Fonds de Gedragscode voor Fondsen ingevoerd en vindt ook monitoring van de naleving hierop plaats. Compliance heeft in 2020 de verdere aanpassing van de Code voor Pensioenfonds voor het Fonds uitgewerkt, die met ingang van 2020 van kracht is. Compliance bericht op jaarbasis aan het Bestuur over de werkzaamheden in een compliance rapport. Deze rapportage is conform de opgestelde compliance charter. Op basis van de analyse en de controlemaatregelen acht het Bestuur de beheersing adequaat.

Voorbeeld:

Beoordeling Risico eigenaren "SIRA"2021:

In bijlage 4 "Score Card 2021 NFR" wordt het totale bruto risico van alle thema's door het Bestuur als "Hoog" gezien. De beheersmaatregelen worden als "Sterk" beoordeeld, waardoor het netto risico "Laag" / "Acceptabel" wordt ingeschat.

Risico Dashboard 2021/Q2:

Op basis van deze beoordeling staan de stoplichten Risk/Control op "Groen" in het Risico Dashboard. Geen meldingen die aanleiding geven tot afwijking van de score card

5.3.6. Juridisch risico (Governance en Risk Commissie Frank Segers)

Binnen het Fonds worden verschillende juridische risico's herkend. In het algemeen wordt een juridisch risico gezien als

- een risico samenhangend met (veranderingen in en naleving van) wet- en regelgeving, het mogelijk bedreigd worden van haar rechtspositie, mogelijkheid dat contractuele bepalingen niet afdwingbaar of niet correct gedocumenteerd zijn en procesrisico's door operationele en strategische fouten.

Wet- en Regelgeving

Het Bestuur ontvangt via de Governance en Risk Commissie alsmede het Bestuursbureau alle informatie van De Nederlandsche Bank, AFM, Pensioenfederatie alsmede informatie en aanbevelingen van Willis Towers Watson, Achmea Pensioen Services, KPMG omtrent de voorgenomen veranderingen in wet- en regelgeving. Binnen de Governance en Risk Commissie wordt overlegd hoe om te gaan met dergelijke veranderingen, waar nodig wordt een projectorganisatie opgezet hetzij binnen het Bestuur, hetzij met ondersteuning van adviseurs.

Correcte Documentatie en Contractuele afdwingbaarheid

- *Contracten en Overeenkomsten (service level agreements, outsourcingcontracten e.d.)*

Deze documenten gaan altijd voor verspreiding via de Governance en Risk Commissie waarin een jurist zitting heeft die – in overeenstemming met de richtlijnen van het concern – eveneens controleert of de vereiste stappen en controles volgens de concernrichtlijnen vermeld worden en toetst op van belang zijnde wetgeving. Indien nodig schakelt hij externe juristen in.

- *Gedragsregels/Richtlijnen*

Hiervoor heeft het Bestuursbureau contact met de afdeling Compliance van het concern, die

een compliance officer benoemd heeft die verantwoordelijk is voor het Fonds. De compliance officer geeft voor het Fonds relevante richtlijnen aan en toetst de gedragscode.

Bedreiging van rechtspositie

— *Officiële Documenten als "Reglement, Statuten, ABTN"*

Hiervoor wordt door het Bestuursbureau over het algemeen gebruik gemaakt van de juristen van de actuaris en/of een notaris. Desalniettemin worden alle documenten intern getoetst door de jurist van het Fonds en de desbetreffende leden van de commissie.

Dit zorgvuldige proces wordt gevolgd ter vermijding van juridisch niet correcte formulering, die kan leiden tot beïnvloeding van de rechtspositie.

— *Communicatie aan de deelnemers en inactieven over het Pensioenfonds (vergaderingen, nieuwsbrieven, presentaties)*

Deze documenten gaan altijd voor verspreiding naar de Communicatie Commissie waarin een jurist zitting heeft die – in overeenstemming met de richtlijnen van het concern – eveneens controleert of de communicatie in lijn is met de concernregels en waar nodig toetst op de van belang zijnde wetgeving, zodat geen risico's ontstaan voor de uitvoerbaarheid of de rechtspositie.

Het Bestuur kan naast de juridische expertise van bestuursleden gebruik maken van externe expertise van Willis Towers Watson en advocatenkantoor NautaDutilh afhankelijk van het onderwerp.

Voorbeeld:

Beoordeling Risico Eigenaren "Wetgeving"2021:

In bijlage 4 "Score Card 2021 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "Laag" gezien. De beheersmaatregelen worden als "Sterk" beoordeeld, waardoor het netto risico "Laag" / "Acceptabel" wordt ingeschat.

Beoordeling Risico Eigenaren "Contract"2021:

In bijlage 4 "Score Card 2021 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "Laag" gezien. De beheersmaatregelen worden als "Sterk" beoordeeld, waardoor het netto risico "Laag" / "Acceptabel" wordt ingeschat.

Beoordeling Risico Eigenaren "Aansprakelijkheid"2021:

In bijlage 4 "Score Card 2021 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "Matig" gezien. De beheersmaatregelen worden als "Sterk" beoordeeld, waardoor het netto risico "Laag" / "Acceptabel" wordt ingeschat.

Beoordeling Risico Eigenaren "Proces"2021:

In bijlage 4 "Score Card 2021 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "Matig" gezien. De beheersmaatregelen worden als "Sterk" beoordeeld, waardoor het netto risico "Laag" / "Acceptabel" wordt ingeschat.

Risico Dashboard 2021/Q2

Op basis van deze beoordeling staan de stoplichten Risk/Control op "Groen" in het Risico Dashboard. Geen meldingen die aanleiding geven tot afwijking van de score card

5.3.6.Governance risico (Dagelijks Bestuur Boudewijn Dornseiffen/Betty Mulder)

Binnen het Fonds worden verschillende governance risico's herkend. In het algemeen wordt een governance risico gezien als

- een risico waarbij de continuïteit van het Bestuur of Bestuursbureau in gevaar komt
- een risico waarbij onvoldoende geschikt bestuurders, dan wel het voldoende kunnen aantonen van de geschiktheid van de bestuurders

Het Bestuur streeft naar een bezetting die voldoet aan de combinatie van kennis, benodigde competenties en professioneel gedrag, ten einde door elkaar aanvullende competenties en deskundigheid, de geschiktheid van het Bestuur als geheel te waarborgen. Daarnaast wordt gekeken naar de benodigde diversiteit ten einde alle belangen goed te kunnen behartigen.

Bij het invullen van de bestuursrollen wordt uitgegaan van een tijdsbesteding van 0,2 VTE. Voor de voorzitter van het Fonds wordt uitgegaan van een tijdsbesteding van 0,3 VTE. De dagelijkse bestuursrol/secretarisrol vergt een tijdsbesteding van 0,4 VTE.

In de matrix 'deskundigheid / beleidsbepalers' staat per categorie aangegeven of de bestuurders in voldoende mate deskundig zijn.

- Het besturen van een organisatie;
- kennis van relevante wet- en regelgeving;
- kennis van pensioensoorten en pensioenregelingen;
- kennis van financieel-technische, actuariële aspecten/rapportages waaronder financiering, beleggingen, actuariële principes en herverzekeringen;
- kennis van administratieve organisatie en interne controle;
- kennis van uitbesteding en externe uitvoering van werkzaamheden;
- communicatie met (gewezen) deelnemers, overige belanghebbenden en toezichthouders.

Uit de inventarisatie blijkt dat er per categorie ten minste twee bestuurders die over voldoende deskundigheid beschikken waardoor de gezamenlijke deskundigheid is gewaarborgd.

Het Bestuur evalueert jaarlijks het eigen functioneren en het functioneren van de individuele bestuursleden. Tijdens die evaluatie wordt ook (de uitvoering van) de geschiktheid, het beleidsplan en het opleidingsplan aan de orde gesteld. Wanneer de conclusie van een individuele evaluatie negatief is en er ook geen mogelijkheden gezien worden voor verbetering, zal het Bestuur hieraan de nodige consequenties verbinden.

Eén keer in de twee jaar vindt een bestuursevaluatie door een externe onafhankelijke partij

plaats (laatste in 2017).

Medio 2017 onderzoek gedaan inzake continuïteit Bestuursbureau. Een alternatief is het tijdelijk inhuren van een externe adviseur/ondersteuning. Deze alternatieve oplossing zal ook een periode van inwerken en aanpassingen vergen, maar is als noodoplossing haalbaar. Ook zullen bepaalde bestuursleden meer tijd vrij moeten maken, wat voor sommige bestuursleden een probleem kan worden in verband met de dagelijkse werkzaamheden.

Kijkend naar de continuïteit en de specifieke kennis van het fonds, is een dergelijke vervanging een noodoplossing die financieel gezien, bij een krimpend bestand invloed zal hebben op de prijs per deelnemer. Vanuit Governance/Risk en financieel oogpunt is dit een "noodoplossing" die daadwerkelijk tijdelijk een oplossing kan bieden.

Voorbeeld:

Beoordeling Risico eigenaren "Continuïteit Bestuur"2021:

In bijlage 4 "Score Card 2020 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "matig" gezien. De beheersmaatregelen worden als "effectief" beoordeeld, desalniettemin wordt het netto risico "Matig" / "Toelaatbaar" ingeschat.

Beoordeling Risico Eigenaren "Geschiktheid Bestuur"2021:

In bijlage 4 "Score Card 2020 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "Laag" gezien. De beheersmaatregelen worden als "Sterk" beoordeeld, waardoor het netto risico "Laag" / "Acceptabel" wordt ingeschat.

Beoordeling Risico Eigenaren "Continuïteit/Keymanrisk Bestuursbureau"2021:

In bijlage 4 "Score Card 2020 NFR" wordt het bruto risico door het Bestuur als "Matig" gezien. De beheersmaatregelen worden als "Sterk" beoordeeld, waardoor het netto risico "Laag" / "Acceptabel" wordt ingeschat.

Risico Dashboard 2020/Q3:

Op basis van deze beoordeling staan de stoplichten Risk/Control op "Groen" in het Risico Dashboard. Er is een aanpassing in de statuten en de bereidheid van bestaande leden voor een langere periode verbonden te blijven ook is er contact met DNB i.v.m. de strategie van het Pensioenfonds om deze verlenging mogelijk te maken. Geen meldingen die aanleiding geven tot afwijking van de score card

BIJLAGEN

Bijlage 6.1. RISK MAPPING (NIET) FINANCIËLE RISICO'S EN INTEGRITEITSRISICO

In de risicoanalyse is het netto risico bepaald en de risk appetite vastgelegd. Om de risicobereidheid van elk risico/scenario meer tot leven te brengen, gebruikt SPDBNL een transparante methode door aan het bruto risico, de beheersmaatregelen, het netto risico en de risk appetite een bepaalde "waarde" toe te kennen.

Deze waarden worden per component weer verdeeld en beoordeeld in mate van risico, beoordeling beheersmaatregelen en de risicobereidheid. Het startpunt wordt bepaald door gebruik te maken van de Kans/Impact analyse en Good practice analyse bruto risico's opgesteld door DNB. Hierbij de opmerking dat er gebruik wordt gemaakt van een 5 schalen model om het risico/bereidheid een reëler beeld te geven in de gehanteerde methode door SPDBNL. Voor de bepaling van het risico wordt een inschatting gemaakt van frequentie (kans) en financiële- en reputatieschade (impact) op basis van de onderstaande waarden tabellen.

KANS	Zeldzaam	Waade 1	zeer Laag
	De verwachte frequentie dat het risico zich voordoet is (minder dan) 1 x per 10 jaar	<i>het scenario komt 1 keer per 10 jaar voor</i>	<i>het is zeldzaam dat het scenario voorkomt</i>
	Onwaarschijnlijk	Waade 2	Laag
	De verwachte frequentie dat het risico zich voordoet is 1 x per 3 jaar	<i>het scenario komt 1 keer per 3 jaar voor</i>	<i>het is onwaarschijnlijk dat het scenario zich voordoet</i>
	Mogelijk	Waade 3	Medium
	De verwachte frequentie dat het risico zich voordoet is 1 x per jaar	<i>het scenario komt 1 keer per jaar voor</i>	<i>er is een redelijke kans dat het scenario voorkomt</i>
	Waarschijnlijk	Waade 4	Hoog
	De verwachte frequentie dat het risico zich voordoet is 1 x per kwartaal	<i>het scenario komt 4 keer per jaar voor</i>	<i>er is een grote kans dat het scenario voorkomt</i>
	Zeer Waarschijnlijk	Waade 5	Extreem
	De verwachte frequentie dat het risico zich voordoet is 1 x per maand (of vaker)	<i>het scenario komt 12 keer per jaar voor</i>	<i>er is een zeer grote kans dat het scenario voorkomt</i>

		Financieel verlies (boete, rechtzaak) en indirect verlies (kosten)	Reputatieverlies
IMPACT	Minimaal	Waade 1	Waade 1
	<i>nauwlijks financiële of reputatieschade; geen maatregel van toezichthouder</i>	< EUR 9.999	<i>nauwlijks verlies van vertrouwen, geen impact op bedrijfsuitvoering</i>
	Klein	Waade 2	Waade 2
	<i>beperkte financiële of reputatieschade; eenvoudige maatregel van toezichthouder</i>	> EUR 10.000 en < 100.000	<i>verlies van vertrouwen of klachten van deelnemers, kortetermijnimpact op bedrijfsvoering</i>
	Middel	Waade 3	Waade 3
	<i>gemiddeld financiële of reputatieschade; zwaardere of meerdere maatregelen van toezichthouder</i>	> EUR 100.000 en < 500.000	<i>gemiddeld verlies van vertrouwen of klachten van deelnemers, termijnimpact op bedrijfsvoering</i>
	Hoog	Waade 4	Waade 4
	<i>hoge financiële of reputatieschade; zwaardere of meerdere maatregelen van toezichthouder</i>	> EUR 500.000 en < 1.000.000	<i>Mediumtermijnimpact op deelnemers en bedrijfsvoering</i>
	Maximaal	Waade 5	Waade 5
	<i>zeer grote financiële of reputatieschade; zwaardere of meerdere maatregelen van toezichthouder</i>	> 1.000.000	<i>kortetermijnimpact op deelnemers en bedrijfsvoering</i>

Voor de financiële risico's hanteren wij een financiële impact die meer aansluit bij de invloed van het type financiële risico's, bijvoorbeeld het rente-/matching, krediet- en marktrisico. Wij kijken hierbij naar de invloed op de dekkingsgraad. Hiervoor zijn waarden genomen die meer aansluiten bij de realiteit van de invloed van deze risico's.

Minimaal	= < EUR 1 miljoen
Klein	= EUR 1-5 miljoen (1% dekkingsgraad)
Middel	= EUR 5-10 miljoen (2% dekkingsgraad)
Hoog	= EUR 10-15 miljoen (3% dekkingsgraad)
Maximaal	= >EUR 15 miljoen (4% dekkingsgraad)

Kans en impact analyse					
Bruto risico's	Impact 1	2	3	4	5
Kans 5	matig	hoog	hoog	extreem	extreem
4	matig	matig	hoog	hoog	extreem
3	laag	matig	matig	hoog	hoog
2	laag	laag	matig	matig	hoog
1	laag	laag	laag	matig	matig

Good practice analyse brutorisico's				
Scenario	Kans	Impact	(Max) Brutorisico	Actie/risicobereidheid
X	5	5	Extreem	Niet acceptabel, directe verbetering vereist
X	4	4	Hoog	Zorgwekkend, verdere beheersing op korte termijn vereist
X	3	3	Matig	Toelaatbaar, maar bewaking Bestuur vereist
X	1	4	Laag	Acceptabel, normale bestuurlijks aandacht
X	1	0	Zeldzaam	Acceptabel, geen beheersing

Bruto risico

Het bruto risico is kans x impact (financieel/reputatie). In de integriteitsanalyse zijn hier reeds waarden aan gegeven en gekoppeld aan extreem, hoog, matig of laag risico. Op basis van een puntentelling kan aan de score van het bruto risico worden gezien in welke mate van risico dit wordt ingeschat door SPDBNL.

Bruto Risico		
Zeldzaam	Score 0	Acceptabel, geen beheersing
Laag	Score 1 t/m 3	Acceptabel, normale bestuurlijks aandacht
Matig	Score 4 t/m 9	Toelaatbaar, maar bewaking Bestuur vereist
Hoog	Score 10 t/m 16	Zorgwekkend, verdere beheersing op korte termijn vereist
Extreem	Score 17 t/m 25	Niet acceptabel, directe verbetering vereist

Bij een score lager dan 10 wordt de kans x impact door SPDBNL als acceptabel en beheersbaar beschouwd. Bij een hogere score wordt het financiële en of reputatie risico als niet acceptabel gezien en dient vermeden te worden door middel van het inzetten van mitigerende maatregelen en het risico terug te dringen naar een acceptabel risiconiveau.

Beheersmaatregelen

De beheersmaatregelen die SPDBNL toepast om de risico's te mitigeren worden onder andere voorgeschreven door de Nederlandse wet- en regelgeving, het volgen van de Deutsche Bank Groep richtlijnen en procedures, het uitvoeren van interne en externe controles door middel van control frameworks die verwerkt zijn in een risicodashboard die elke kwartaal in de bestuursvergadering vast op de agenda staat.

In de integriteitsanalyse zijn de effectiviteit van de beheersmaatregelen reeds beoordeeld op sterk, effectief, ineffectief of geen. Om aan deze bewoording een waarde te geven wordt elke beheersing uitgesplitst in een waarde "kans" en/of waarde "impact". Het effect "kans" komt voort uit de beheersing op basis van beleid. Het effect "impact" komt voort uit de beheersing op basis van procedures. De uitkomsten worden in mindering gebracht op de waarden van het beoordeelde bruto risico.

Beheersmaatregelen	
Sterk	Er zijn sterke maatregelen om het risico te beheersen
Effectief	Het risico wordt adequaat beheerst
Ineffectief	Het risico wordt niet adequaat beheerst
Geen	Het risico wordt niet beheerst

Netto risico

Het netto risico wordt beoordeeld aan de hand van de genomen beheersmaatregelen. Zoals eerder vermeld zijn deze maatregelen bepalend voor de uiteindelijke risk appetite. Op basis van een puntentelling kan aan de score van het netto risico worden gezien in welke mate van risico dit wordt ingeschat door SPDBNL.

Netto Risico		
Zeldzaam	Score 0	Acceptabel, geen beheersing
Laag	Score 1 t/m 3	Acceptabel, normale bestuurlijks aandacht
Matig	Score 4 t/m 9	Toelaatbaar, maar bewaking Bestuur vereist
Hoog	Score 10 t/m 16	Zorgwekkend, verdere beheersing op korte termijn vereist
Extreem	Score 17 t/m 25	Niet acceptabel, directe verbetering vereist

Het risicobeleid van SPDBNL kent duidelijke beheerskaders van het netto risico. Bij een score lager dan "10" wordt het risico na inzetten van de beheersmaatregelen als "Toelaatbaar" beschouwd. Lager dan 4 wordt het risico als "Acceptabel" en beheersbaar beschouwd. Bij een score hoger dan 9 wordt het financiële en of reputatie risico als "Zorgwekkend" of "Niet Acceptabel" gezien en dient vermeden te worden. In de risk appetite dient vermeld te worden welke aanvullende maatregelen genomen dienen te worden.

Risk appetite

Bij de uitvoering van deze methodiek heeft de risk appetite dezelfde waarde als het netto risico. Op basis van een puntentelling kan aan de score worden gezien in welke mate van risicobereidheid dit wordt ingeschat door SPDBNL. Echter de hoogte van de score is bepalend of SPDBNL het risico acceptabel en beheersbaar vindt of niet acceptabel en vermijden. De aanvullende maatregelen zullen, indien dit mogelijk is, het risico terug brengen naar een acceptabel niveau. De risico's en scenario's die niet het gewenste niveau halen, zullen extra gemonitord worden.

Risk Appetite		
Zeldzaam	Score 0	Acceptabel, geen beheersing
Laag	Score 1 t/m 3	Acceptabel, normale bestuurlijks aandacht
Matig	Score 4 t/m 9	Toelaatbaar, maar bewaking Bestuur vereist
Hoog	Score 10 t/m 16	Zorgwekkend, verdere beheersing op korte termijn vereist
Extreem	Score 17 t/m 25	Niet acceptabel, directe verbetering vereist

Bij een score lager dan "10" wordt de risk appetite als acceptabel en beheersbaar beschouwd. Bij een hogere score zullen aanvullende maatregelen ingezet moeten worden. De resultaten dienen elk kwartaal zichtbaar te zijn in de beoordelingen van de risico-eigenaren en verwerkt in de (N)FR score cards, waarbij aangetoond moet worden in hoeverre SPDNBL het risico kan en wil beheersen.

De bovenstaande uitleg van de gebruikte methodiek voor de bepaling van risicobereidheid van

SPDBNL, kijkend naar de analyses en de beoordelingen in de integriteitsanalyse zijn vorm gegeven in een (N)FR score cards.

Uitkomsten (niet) financiële risico's inclusief SIRA

Naar aanleiding van de risicoanalyses 2020 zijn geen vergaande tekortkomingen geconstateerd. Er zijn voor zover geen additionele punten vastgesteld waarop verdere activiteiten moeten worden uitgevoerd of nog als aandachtspunt genoteerd staan. Indien er meldingen zijn die afwijken van de score card zullen in het Risico Dashboard worden opgenomen en besproken in de bestuursvergaderingen.

Per uitgevoerde analyse zullen mogelijke aanpassingen in de processen in een actieplan worden opgenomen en gedurende het jaar worden uitgevoerd.

In deze paragraaf zijn de uitkomsten per risico/scenario op basis van een score card vanaf de analyse van het bruto risico tot aan de beoordeling van de beheersing en het netto risico en uiteindelijk de bepaling van de risicobereidheid plus eventueel aanvullende maatregelen.

Jaarlijks zal in de najaarsvergaderingen van het Bestuur de integriteitsanalyse inclusief risk appetite framework geagendeerd worden. Binnen het risico dashboard van SPDBNL zal op kwartaalbasis ook het integriteitsrisico opgenomen worden.

Het Bestuur heeft in 2018 een workshop gehad waar onder meer het integraal risico management en IORP II (sleutelfuncties) is behandeld en is verwerkt in dit document.

Bijlage 6.2) SCORE CARD 2021 SIRA

Identificatie		Analyse			Beoordeling			Beoordeling			Te nemen maatregel	
NRI	Risico	Scenario	Kans	Impact	Brutorisico	Risk Appetite	Beoordeling beheersing	Kans	Impact	Nettorisico	Risk appetite	Te nemen maatregel
<i>Met welke integriteitsrisico's kan de instelling te maken krijgen?</i>		<i>Op welke manieren kan het risico zich manifesteren?</i>	<i>Wat is de mogelijkheid dat een scenario zich voordoet?</i>	<i>Wat zijn de gevolgen als een scenario zich voordoet?</i>	<i>Door de beoordeling van kans en impact wordt het inherente risico</i>	<i>Fast het inherent, bruto risico binnen de risicobereidheid?</i>	<i>Wat is de effectiviteit van de beheersmaatregelen?</i>	<i>beoordeling kans na beheersing</i>	<i>beoordeling impact na beheersing</i>	<i>Door de beoordeling van brutorisico en beheersing wordt het nettorisico vastgesteld</i>	<i>Fast het inherent, bruto netto binnen de risicobereidheid?</i>	<i>Maatregelen die additioneel genomen zijn om het rest risico te beheersen of te vermijden</i>
Corruptie (omkoping)												
1		Bestuurlijk wordt uitgenodigd worden voor dure diners, grote cadeaus en geld ontvangen. Dit kan nadelige invloed hebben op besluitvorming externe dienstverlening	3	4	hoog	Zorgwekkend, verdere beheersing op korte termijn (max 1 jaar) vereist	Sterk: er zijn sterke vaak terugkerende controle maatregelen om het risico te beheersen	1	2	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe bestaande controles op verschillende niveaus	Acceptabel: Risico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen
2		Bestuurslid zelf bewust contracten af met bevriende relaties, waarbij prive belangen zijn gemoed	3	4	hoog	Zorgwekkend, verdere beheersing op korte termijn (max 1 jaar) vereist	Sterk: er zijn sterke vaak terugkerende controle maatregelen om het risico te beheersen	1	2	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe bestaande controles op verschillende niveaus	Acceptabel: Risico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen
Belangenverstrengeling												
3		Het risico van prive relaties tussen Bestuur en/of naaste medewerkers met derde partijen. Dit kan nadelige invloed hebben op besluitvorming externe dienstverlening	3	4	hoog	Zorgwekkend, verdere beheersing op korte termijn (max 1 jaar) vereist	Sterk: er zijn sterke vaak terugkerende controle maatregelen om het risico te beheersen. Er is in 2019 een separaat beleid vastgesteld incl. de	1	1	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe bestaande controles op verschillende niveaus	Acceptabel: Risico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen
4		Het risico van nevenfuncties van Bestuur en/of naaste medewerkers afhankelijk van nevenfunctie nadelige invloed op besluitvorming externe dienstverlening	3	4	hoog	Zorgwekkend, verdere beheersing op korte termijn (max 1 jaar) vereist	Sterk: er zijn sterke vaak terugkerende controle maatregelen om het risico te beheersen	2	2	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe bestaande controles op verschillende niveaus	Accepteren: nettorisico is laag en mitigerende maatregelen werken goed	geen
5		Het risico van het hebben van functies (business conflicts) van bestuursleden in het Pensioenfonds en in de onderneming (pettenprobleem), waardoor de belangen werkgever versus belangen deelnemers Pensioenfonds	4	3	hoog	Zorgwekkend, verdere beheersing op korte termijn (max 1 jaar) vereist	Sterk: er zijn sterke vaak terugkerende controle maatregelen om het risico te beheersen	2	1	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe bestaande controles op verschillende niveaus	Accepteren: nettorisico is laag en mitigerende maatregelen werken goed	geen
6		Het risico van conflicterende functies (business conflicts) van bestuursleden in het Pensioenfonds en in de onderneming of van externe dienstverleners in verschillende functies	3	3	matig	Toelaatbaar, acceptabel maar bewaking Bestuur vereist	Sterk: er zijn sterke vaak terugkerende controle maatregelen om het risico te beheersen	1	1	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe bestaande controles op verschillende niveaus	Accepteren: nettorisico is laag en mitigerende maatregelen werken goed	geen
Interne fraude / valsheid in geschiften												
7		Het 4 ogen principe wordt niet toegepast, waardoor onterechte betalingen en aanpak kan worden tot manipuleren van bankgegevens	2	4	matig	Toelaatbaar, acceptabel maar bewaking Bestuur vereist	Sterk: er zijn sterke maatregelen om het risico te beheersen	1	2	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe bestaande controles op verschillende niveaus	Acceptabel: Risico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen
8		Leverancier stuurt factuur (geen geleverde prestatie, te hoge prijs of andere geleverde prestatie). Factuur wordt onrechtmatig goedgekeurd door procuratiehouder die samenpakt met leverancier.	2	4	matig	Toelaatbaar, acceptabel maar bewaking Bestuur vereist	Sterk: er zijn sterke maatregelen om het risico te beheersen	1	2	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe bestaande controles op verschillende niveaus	Acceptabel: Risico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen
9		Procuratiehouder wordt intern bedriegtgehanteerd	2	4	matig	Toelaatbaar, acceptabel maar bewaking Bestuur vereist	Sterk: er zijn sterke maatregelen om het risico te beheersen	1	2	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe bestaande controles op verschillende niveaus	Acceptabel: Risico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen
10		Omzeilen procedures voor afsluiten contracten ter eigen bevoordeling	2	4	matig	Toelaatbaar, acceptabel maar bewaking Bestuur vereist	Sterk: er zijn sterke maatregelen om het risico te beheersen	1	2	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe bestaande controles op verschillende niveaus	Acceptabel: Risico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen
Externe fraude												
		Het 4 ogen principe wordt niet toegepast bij pensioenadministratie, waardoor onterechte betalingen en aanpak kan worden tot manipuleren van bankgegevens	3	4	hoog	Zorgwekkend, verdere beheersing op korte termijn (max 1 jaar) vereist	Sterk: er zijn sterke maatregelen om het risico te beheersen	2	2	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe bestaande controles op verschillende niveaus	Acceptabel: Risico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen
		Het 4 ogen principe wordt niet toegepast bij de vermogensbeheerder, waardoor Uitvoeren van onterechte betalingen en tussentijdse afwijken van investering guidelines	3	4	hoog	Zorgwekkend, verdere beheersing op korte termijn (max 1 jaar) vereist	Sterk: er zijn sterke maatregelen om het risico te beheersen	2	2	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe bestaande controles op verschillende niveaus	Acceptabel: Risico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen
		Onjuiste of niet volledige gegevensverstrekking van derde partijen, waardoor informatie wordt achtergehouden	3	4	hoog	Zorgwekkend, verdere beheersing op korte termijn (max 1 jaar) vereist	Levensverwachting wordt adequaat beheerst, hoewel op afstand. Hiervoor additionele beheersmaatregelen in SLA en aansprakelijkheid in contract opgenomen	2	2	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe bestaande controles op verschillende niveaus	Acceptabel: Risico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen
		Procuratiehouder wordt extern bedriegtgehanteerd	3	4	hoog	Zorgwekkend, verdere beheersing op korte termijn (max 1 jaar) vereist	Sterk: er zijn sterke maatregelen om het risico te beheersen	2	2	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe bestaande controles op verschillende niveaus	Acceptabel: Risico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen

15	Overtreden internationale sanctie wetgeving	Overtreding bij beleggingen en dividend uitkeringen van de common reporting standards (OFAC/EU)	1	3	laag	Acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	Effectief: het risico wordt adequaat beheerst, hoewel op afstand. Hiervoor worden aanvullende beheersmaatregelen en aansprakelijkheid in contract opgenomen	1	1	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe bestaande controles op verschillende niveaus	Acceptabel: Fisico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen	
	16	geen controle of ontoereikbare screening bij uitvoering van betalingen aan landen of personen vermeld op sanctielijsten	1	3	laag	Acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	Effectief: het risico wordt adequaat beheerst, hoewel op afstand. Hiervoor worden aanvullende beheersmaatregelen en aansprakelijkheid in contract opgenomen	1	1	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe bestaande controles op verschillende niveaus	Acceptabel: Fisico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen	
	17	geen controle of ontoereikende uitvoering van de sanctiewet screening waardoor gesanctioneerde personen in de administratie aanwezig zijn die niet zijn onderkend bij uitvoering van betalingen aan landen of personen vermeld op sanctielijsten	1	3	laag	Acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	Effectief: het risico wordt adequaat beheerst, hoewel op afstand. Hiervoor worden aanvullende beheersmaatregelen en aansprakelijkheid in contract opgenomen	1	1	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe bestaande controles op verschillende niveaus	Acceptabel: Fisico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen	
Maatschappelijk onbetamelijk gedrag													
24	Gevolgen van niet volgen van een maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid, invoeren van een beleggingsbeleid rekening houdend met de 17 Sustainable Development Goals (SDG) opgesteld door United Nations en Prooy Voting en uitvoeren van het ingevoerde uitsluitingsbeleid		3	4	hoog	Zorgwekkend, verdere beheering op korte termijn (max 1 jaar) vereist	Sterk: er zijn sterke maatregelen om het risico te beheersen	1	2	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt	Acceptabel: Fisico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht		
	Onbesproken (financieel) gedrag		3	4	hoog	Zorgwekkend, verdere beheering op korte termijn (max 1 jaar) vereist	Sterk: er zijn sterke maatregelen om het risico te beheersen	1	2	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt	Acceptabel: Fisico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	bij overtreding ondanks de maatregelen: ontslag op staande voet.	
25	Onbehoorlijk gedrag tov deelnemers door A) bestuur en/of bestuursbureau B) Pensioenuitvoerder		3	3	matig	Toelaatbaar, acceptabel maar bewaking Bestuur vereist	Sterk: er zijn sterke maatregelen om het risico te beheersen	1	1	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt	Acceptabel: Fisico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen	
	Vitwassen												
26	Het verbergen of verhullen van herkomst van de opbrengsten van onwettige activiteiten door bestuur/Bestuursbureau		1	1	laag	Acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	NVT	1	1	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt	Acceptabel: Fisico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	nvt	
Terrorisminfinanciering													
27	Omzetten wetgeving voor sanctie of hoog risico landen bij Pensioenuitkeringen		1	5	matig	Toelaatbaar, acceptabel maar bewaking Bestuur vereist	Effectief: het risico wordt adequaat beheerst, hoewel op afstand. Hiervoor worden aanvullende beheersmaatregelen in SLA en aansprakelijkheid in contract opgenomen	1	3	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe bestaande controles op verschillende niveaus	Acceptabel: Fisico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen	
	28	Beleggen in instrumenten ter financiering van terroristische doelen. Beleggen in wapenindustrie of bedrijven die oorlog financieren		2	5	hoog	Zorgwekkend, verdere beheering op korte termijn (max 1 jaar) vereist	Effectief: het risico wordt adequaat beheerst. Monitoring op maandbasis. Voorschriften van toepassing op pensioenfondsen en beheerder	1	3	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe bestaande controles op verschillende niveaus	Acceptabel: Fisico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen
Fiscale fraude													
29	Beleggen in constructies met als doel winstminimalisatie door belastingontduiking of door verplaatsen van activiteiten naar landen met andere belastingregime		1	5	matig	Toelaatbaar, acceptabel maar bewaking Bestuur vereist	Effectief: het risico wordt adequaat beheerst. Monitoring op maandbasis. Voorschriften van toepassing op pensioenfondsen en beheerder	1	3	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe controles	Acceptabel: Fisico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen	
	30	Belastingontduiking bij BTW/koopverrijstelling		1	5	matig	Toelaatbaar, acceptabel maar bewaking Bestuur vereist	Effectief: het risico wordt adequaat beheerst. Monitoring op maandbasis. Voorschriften van toepassing op pensioenfondsen en beheerder	1	3	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe controles	Acceptabel: Fisico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen
	30	Onjuiste BTW/afdrachten van BTW/plichtige diensten		3	2	matig	Toelaatbaar, acceptabel maar bewaking Bestuur vereist	Effectief: het risico wordt adequaat beheerst. Monitoring op maandbasis. Voorschriften van toepassing op pensioenfondsen en beheerder	1	1	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe controles	Acceptabel: Fisico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen
	31	Loonbelasting op uitkering wordt door pensioenuitvoerder niet goed ingehouden		3	2	matig	Toelaatbaar, acceptabel maar bewaking Bestuur vereist	Effectief: het risico wordt adequaat beheerst. Monitoring op maandbasis. Voorschriften van toepassing op pensioenfondsen en beheerder	1	1	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe controles	Acceptabel: Fisico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen
Koersgevoelige informatie													
32	Gebruik van koersgevoelige informatie door Fondsbestuurders, gekregen uit hoofde van de dienstbetrekking met DB AG, ten behoeve van het Pensioenfonds		1	5	matig	Toelaatbaar, acceptabel maar bewaking Bestuur vereist	Sterk: er zijn sterke maatregelen om het risico te beheersen	1	3	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe controles	Acceptabel: Fisico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	bij overtreding ondanks de maatregelen: ontslag op staande voet.	
33	Het hebben van voorkennis en het gebruiken van deze kennis bij prive beleggingen		3	2	matig	Toelaatbaar, acceptabel maar bewaking Bestuur vereist	Sterk: er zijn sterke maatregelen om het risico te beheersen	1	1	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe controles	Acceptabel: Fisico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen	

Privacy												
34	Risico van bewust lekken van klantpersoonsgegevens aan derder door Pensioenuitvoerder	3	3	matig	Toelaatbaar, acceptabel maar bewaking Bestuur vereist	Sterk: er zijn sterke maatregelen om het risico te beheersen	1	2	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe controles	Acceptabel: Risico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen	
35	Risico van onbewust lekken van klantpersoonsgegevens aan derder door Pensioenuitvoerder	3	3	matig	Toelaatbaar, acceptabel maar bewaking Bestuur vereist	Sterk: er zijn sterke maatregelen om het risico te beheersen	1	2	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe controles	Acceptabel: Risico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen	
36	Risico van vastlegging bijzondere persoonsgegevens (gelooft, gezondheid, ras) die niet vastgelegd mogen worden door pensioenuitvoerder	3	2	matig	Toelaatbaar, acceptabel maar bewaking Bestuur vereist	Sterk: er zijn sterke maatregelen om het risico te beheersen	1	2	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe controles	Acceptabel: Risico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen	
Eenmalen van derden												
37	Het pensioenfonds bereidst een declinatie door de toewijding (verkoerde) informatie wordt gegeven (opname te koop participaties waarden de declinatie zich niet aanvullend verzekert)	3	3	matig	Toelaatbaar, acceptabel maar bewaking Bestuur vereist	Sterk: er zijn sterke maatregelen om het risico te beheersen	1	1	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe controles	Acceptabel: Risico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen	
38	Een declinatie vraagt of hij extra postcode kan kloppen en krijgt een (verkoerde) antwoord van een niet fiscaal gekwalificeerde medewerker, met fiscale sanctie tot gevolg.	2	3	matig	Toelaatbaar, acceptabel maar bewaking Bestuur vereist	Sterk: er zijn sterke maatregelen om het risico te beheersen	1	1	Laag risico: het is onwaarschijnlijk dat het risico schade veroorzaakt door de scherpe controles	Acceptabel: Risico acceptabel, normale bestuurlijke aandacht	geen	

Bijlage 6.3) SCORE CARD 2021 FR

Identificatie		Q4/2020	Q4/2020	Q4/2020	Q2/2021	Q2/2021	Q2/2021
Risico	Scenario	Brutorisico	Nettorisico	Risico Dashboard	Brutorisico	Nettorisico	Risico Dashboard
Met welke risico's kan de instelling te maken krijgen?	Op welke manieren kan het risico zich materialiseren?	Door de beoordeling van kans en impact wordt het inherent risico vastgesteld	Door de beoordeling van brutorisico en beheersing wordt het nettorisico vastgesteld	Beoordeling van het risico en de controle	Door de beoordeling van kans en impact wordt het inherent risico vastgesteld	Door de beoordeling van brutorisico en beheersing wordt het nettorisico vastgesteld	Beoordeling van het risico en de controle
Matching en rente risico (Vinod)				Risico: Aandacht Bestuur			Risico: Aandacht Bestuur
				Control: Sterk			Control: Sterk
Rente	Zeer hoge fluctuaties op rente markten	10	8		10	8	
Valuta	Zeer hoge fluctuaties op valuta markten	10	4		10	4	
Inflatie	Zeer hoge fluctuaties inflatie markten	8	6		8	6	
Marktrisico (Vinod)				Risico: Aandacht Bestuur			Risico: Aandacht Bestuur
				Control: Sterk			Control: Sterk
	Zeer hoge fluctuaties op aandelenmarkten	8	8		8	8	
Kreditetrisico (Kees)				Risico: Aandacht Bestuur			Risico: Aandacht Bestuur
				Control: Sterk			Control: Sterk
	Stijging creditspreads leidt tot lagere dekkinggraad	15	8		15	8	
	tegenpartijen kunnen verplichtingen niet nakomen	15	8		15	8	
Liquiditeitsrisico (Leo)				Risico: Laag			Risico: Aandacht Bestuur
				Control: Effectief			Control: Effectief
	Niet tijdig aan verplichtingen kunnen voldoen	3	2		3	2	
Actuariel en Verzekeringstechnisch risico (Leo)				Risico: laag			Risico: laag
				Control: Sterk			Control: Sterk
	Het risico dat uitkeringen niet gefinancierd kan worden vanuit de premie of beleggingsinkomsten als gevolg van onjuiste en of onvolledige aannames en grondslagen bij ontwikkeling en premiestelling	5	3		5	3	
	Het risico dat de schadeclaim uit hoofde van een verzekeringsspolis wordt	5	3		5	3	

Bijlage 6.4) SCORE CARD 2021 NFR

Identificatie		Q4/2020	Q4/2020	Q4/2020	Q2/2021	Q2/2021	Q2/2021
Risico	Scenario	Brutorisico	Nettorisico	Risico Dashboard	Brutorisico	Nettorisico	Risico Dashboard
Met welke risico's kan de instelling te maken krijgen?	Op welke manieren kan het risico zich materialiseren?	Door de beoordeling van kans en impact wordt het inherent risico vastgesteld	Door de beoordeling van brutorisico en beheersing wordt het nettorisico vastgesteld	Beoordeling van het risico en de controle	Door de beoordeling van kans en impact wordt het inherent risico vastgesteld	Door de beoordeling van brutorisico en beheersing wordt het nettorisico vastgesteld	Beoordeling van het risico en de controle
Omgevingsrisico (Boudewijn/Betty)				Risico: Aandacht Bestuur			Risico: Aandacht Bestuur
				Controle: Effectief			Controle: Effectief
Afhankelijkheid	De werkgever zegt de uitvoeringsovereenkomst met het pensioenfonds eenzijdig op omdat de kosten van de pensioenregeling te hoog worden, bijvoorbeeld als gevolg van	8	4		8	4	
Marktomstandigheden	grote veranderingen van buitenaf op het gebied van marktomstandigheden die de positie van het pensioenfonds beïnvloeden	8	6		8	6	
Ondernemingsklimaat	Ondernemingsklimaat verslechterd (Ibeursklimaat, rente, inflatie, politieke instabiliteit/ scenario 2008)	8	6		8	6	
Operationeel risico pensioenbeheer (Betty)				Risico: Aandacht Bestuur			Risico: laag
				Control: sterk echter door externe factoren waakaamheid			Control: Sterk
Verwerking	problemen bij derde partijen mbt verwerking	12	6		12	6	
Operationeel risico vermogensbeheer (Betty)				Risico: Aandacht Bestuur			Risico: laag
				Control: Sterk			Control: Sterk
Verwerking	problemen bij derde partijen mbt verwerking	12	6		12	6	
Uitbestedingsrisico pensioenbeheer (Betty)				Risico: Aandacht Bestuur			Risico: laag
				Control: matig			Control: Sterk
Continuïteit	problemen bij derde partijen mbt	6	2		6	2	
Integriteit	problemen bij derde partijen mbt integriteit	6	2		6	2	
kwaliteit	problemen bij derde partijen mbt kwaliteit	6	2		6	2	
Uitbestedingsrisico vermogensbeheer (Betty)				Risico: Aandacht Bestuur			Risico: laag
				Control: Sterk			Control: Sterk
Continuïteit	problemen bij derde partijen mbt	10	6		10	6	
Integriteit	problemen bij derde partijen mbt integriteit	6	2		6	2	
kwaliteit	problemen bij derde partijen mbt kwaliteit	12	6		12	6	
Integriteitsrisico zie SIRA (Frank)				Risico: laag			Risico: laag
				Control: Sterk			Control: Sterk
	financieel verlies/reputatieschade agv belangenverstrengeling	12	2		12	2	
Juridisch risico (Frank)				Risico: laag			Risico: laag
				Control: Sterk			Control: Sterk
Wetgeving	niet kunnen voldoen aan wetgeving door gebrek aan kennis informatie	3	2		3	2	
Contract	beoordeling en uitvoering contracten	2	1		2	1	
Aansprakelijkheid	aansprakelijkheid voor miscommunicatie	6	2		6	2	
Proces	Procesrisico's door operationele en strategische fouten	6	2		6	2	

IT risico (Betty)				Risico: Aandacht Bestuur			Risico: laag
				Control: matig			Control: Sterk
Beschikbaarheid	Niet binnen een redelijke tijdstermijn kunnen raadplegen of wijzigen van gegevens vanuit de IT-omgeving wanneer dit bij het uitvoeren van werkzaamheden nodig is (bestaande processen draaiend houden en herstellen van verstoringen).	4	2		4	2	
Integriteit	Vanuit de IT-omgeving niet kunnen opleveren van tijdige, juiste en volledige informatie aan alle relevante	4	2		4	2	
Vertrouwelijkheid Pensioenbeheer	Onvoldoende beperking tot uitlezen, kopiëren of kennisnemen van informatie tot een gedefinieerde groep van gerechtigden (waarborgen dat de juiste mensen toegang hebben tot de juiste informatie en anderen niet)	6	4		6	4	
Vertrouwelijkheid Vermogensbeheer	Onvoldoende beperking tot uitlezen, kopiëren of kennisnemen van informatie tot een gedefinieerde groep van gerechtigden (waarborgen dat de juiste mensen toegang hebben tot de juiste informatie en anderen niet)	6	4		6	4	
Vertrouwelijkheid Bestuursbureau	Onvoldoende beperking tot uitlezen, kopiëren of kennisnemen van informatie tot een gedefinieerde groep van gerechtigden (waarborgen dat de juiste mensen toegang hebben tot de juiste informatie en anderen niet)	4	2		4	2	
Aanpasbaarheid	Discontinuiteit van (kritieke) bedrijfsprocessen als gevolg van het niet beschikbaar zijn van de IT-infrastructuur	4	2		4	2	

				Risico: Aandacht Bestuur			Risico: Aandacht Bestuur
				Control: matig			Control: matig
Cybercrime	Risico dat ongeautoriseerd toegang tot systemen wordt verkregen bij pensioenuitvoerder (van buiten APS) wat resulteert in ongewenste openbaarmaking van informatie, fraude of verstoring in processen.	20	6		20	6	
	Risico dat ongeautoriseerd toegang tot systemen wordt verkregen bij werkgever (van buiten DB) wat resulteert in ongewenste openbaarmaking van informatie, fraude of verstoring in processen.	6	2		6	2	
	Risico dat ongeautoriseerd toegang tot systemen wordt verkregen bij vermogensbeheerder/custodian (van buiten DWS/SSL) wat resulteert in ongewenste openbaarmaking van informatie, fraude of verstoring in processen.	20	6		20	6	
	Risico dat ongeautoriseerd toegang wordt verkregen tot betaalbestanden en betaalstromen bij pensioenuitvoerder door systeembeheerders en/of hackers met financiële gevolgen.	20	6		20	6	
	Deelnemers/werkgever/bestuursbureau kunnen te maken krijgen met phishing mails waarbij gegevens m.b.t. pensioenen kunnen worden opgevraagd.	20	6		20	6	
	Een Cyber aanval bij Pensioenuitvoerder zorgt voor een verstoring in de IT dienstverlening aan het Pensioenfonds. Website is niet beschikbaar, zodat deelnemersgegevens niet kunnen worden ingezien of niet worden	15	3		15	3	

Governance (Boudewijn/Betty)				Risico: Aandacht Bestuur			Risico: laag
				Control: Sterk			Control: Sterk
Continuïteit Bestuur	in gevaar komen van de continuïteit van het Bestuur	6	6		6	6	
Geschiktheid Bestuur	Onvoldoende geschikte bestuurders, danwel het voldoende kunnen aantonen van de geschiktheid bestuurders	4	1		4	1	
Keyman risk Bestuursbureau	in gevaar komen van de continuïteit van het Bestuursbureau	6	1		6	1	

Bijlage 6.5) OVERZICHT BIJBEHORENDE DOCUMENTEN

Binnen het risicobeleid wordt ter ondersteuning van de controle o.m. gebruik gemaakt van

- 1) Preventieve controle. Hiervoor zijn richtlijnen en procedures vastgelegd. De belangrijkste zijn:
- 2)
 - a. Beleid Belangenverstrengeling
 - b. Uitbestedingsbeleid
 - c. Liquiditeitsbeleid
 - d. IT-Beleid
 - e. Gedragscode/Code of Conduct
 - f. Incidentenregeling
 - g. Klachtenregeling
 - h. Dataproductie
 - i. Service Level Agreements
- 3) Detective controle; Hiervoor zijn processen ingericht (vendor management)
Control Frameworks pensioenbeheer en vermogensbeheer
Risico Dashboard incl. inrichting dashboard

Voor de desbetreffende documenten verwijzen wij naar "fondsdocumenten" op de T-schijf en de ABTN.

Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

Reglement Sleutelfuncties 2021

Eigenaar: Governance & Risk Commissie
Versie: aug 2021 /v1.0
Auteur: BM
Datum: 9 september 2021

Reglement Sleutelfuncties

Hoofdstuk 1: Inleidend

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

De begripsomschrijvingen als opgenomen in de statuten van Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland hebben dezelfde betekenis als in dit reglement. Daarnaast gelden de volgende begripsbepalingen:

Sleutelfunctiehouder:	Degene die eindverantwoordelijk is voor de uitoefening van de taken die betrekking hebben op een sleutelfunctie.
Statuten:	De statuten van het pensioenfonds
Pensioenfonds:	Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland
Bestuur:	Het Bestuur van het pensioenfonds

Artikel 2 Algemene bepalingen

1. Het Bestuur is verantwoordelijk voor het instellen en de inrichting van de sleutelfuncties. De sleutelfuncties betreffen de risicobeheer functie, de interne auditfunctie en de actuariële functie.
2. Bij de inrichting van de sleutelfuncties houdt het Bestuur rekening met de omvang en interne organisatie van het Pensioenfonds, alsmede met de omvang, de aard, de schaal en de complexiteit van de werkzaamheden.
3. De sleutelfunctiehouder van de risicobeheerfunctie kan niet dezelfde persoon zijn als de sleutelfunctiehouder van de interne auditfunctie.
4. De sleutelfunctiehouder van de interne auditfunctie kan geen sleutelfunctiehouder van de actuariële functie zijn.
5. De sleutelfunctiehouder dient voldoende status en autoriteit te hebben voor een effectieve taakuitoefening.
6. De sleutelfunctiehouder heeft voldoende affiniteit met de betreffende sleutelfunctie.
7. De sleutelfunctiehouder heeft relevante opleidingen afgerond, dient te beschikken over relevante werkervaring en heeft de gewenste competenties.
8. De sleutelfunctiehouder heeft ervaring met de bestuurscultuur en de dynamiek in en rondom besturen en bestuurscommissies.

Artikel 3 Onafhankelijkheid, geschiktheid en betrouwbaarheid

1. Het Bestuur stelt de sleutelfunctiehouders in staat de sleutelfuncties op een objectieve, eerlijke en onafhankelijke manier te vervullen.
2. De sleutelfunctiehouder is geschikt voor de uitoefening van de betreffende sleutelfunctie en zijn betrouwbaarheid staat buiten twijfel.

Artikel 4 Benoeming en zittingstermijn sleutelfunctiehouders

1. Benoeming van een sleutelfunctiehouder vindt plaats op basis van het voor de betreffende sleutelfunctiehouder geldende functieprofiel en nadat de geschiktheid respectievelijk de betrouwbaarheid van de sleutelfunctiehouder naar het oordeel van de Nederlandsche Bank voldoende is vastgesteld. Indien de sleutelhouder van de actuariële functie de certificerend actuaris van het Pensioenfonds betreft, mag het Pensioenfonds ervan uitgaan dat voldaan wordt aan de geschiktheid en betrouwbaarheid. In het functieprofiel zijn de vereiste geschiktheid en de benodigde competenties vastgelegd. Het Bestuur legt de overwegingen vast, waarom een beoogd sleutelfunctiehouder wordt benoemd. Het vorengaande geldt ook bij herbenoeming van een sleutelfunctiehouder.
2. Iedere sleutelfunctiehouder treedt uiterlijk 4 jaar na zijn benoeming tot bestuurslid af. De aftredende sleutelfunctiehouder is terstond herbenoembaar, tenzij het Bestuur met reden omkleed anders besluit.
3. Het sleutelfunctiehouderschap eindigt:
 - a) na het verstrijken van 4 jaar;
 - b) door het beëindigen van het lidmaatschap van het Bestuur, indien de sleutelfunctiehouder een lid van het Bestuur is
 - c) door vrijwillig aftreden;
 - d) door ontslag door het Bestuur om gewichtige redenen, in overleg met het intern toezicht;
 - e) wegens overlijden.
4. Ingeval van een tussentijdse vacature wordt zo spoedig mogelijk na het ontstaan daarvan door het Bestuur op basis van het betreffende functieprofiel voorzien in een nieuwe sleutelfunctiehouder. Bij vervulling van een tussentijdse vacature, wordt de nieuwe sleutelfunctiehouder voor een (nieuwe) periode van maximaal vier jaar benoemd en is na afloop van die termijn terstond herbenoembaar, tenzij het Bestuur met reden omkleed anders besluit. Gedurende het bestaan van een vacature stelt het bestuur een persoon aan die als waarnemend sleutelfunctiehouder van de betreffende sleutelfunctie optreedt.

Hoofdstuk 2: Risicobeheerfunctie

Artikel 5 Verantwoordelijkheden risicobeheerfunctie

1. De risicobeheerfunctie vervult een zelfstandige en onafhankelijke rol ten opzichte van het Bestuur en monitort de risicobeheersing bij de uitvoering en het Bestuur.
2. De risicobeheerfunctie is verantwoordelijk voor het ondersteunen bij het identificeren, beoordelen en managen van de risico's waaraan het Pensioenfonds is blootgesteld.

3. De risicobeheerfunctie is verantwoordelijk voor de beoordeling, monitoring en rapportage over het risicobeheersysteem. De sleutelfunctiehouder zorgt ervoor dat het Pensioenfonds een totaalbeeld heeft van de verschillende risico's waaraan het Pensioenfonds wordt blootgesteld en levert een belangrijke bijdrage aan de beheersing van deze risico's.

Artikel 6 Taken risicobeheerfunctie

1. Het Bestuur adviseren over:
 - a. het vaststellen van de risicohouding (financieel en niet-financieel) die past bij de missie, visie, strategie en doelstellingen van het pensioenfonds;
 - b. het identificeren van de risico's waaraan het Pensioenfonds wordt blootgesteld;
 - c. het waarderen (meten) van de risico's waaraan het Pensioenfonds wordt blootgesteld;
 - d. het inventariseren van aanwezige beheersmaatregelen, het beoordelen van de effectiviteit ervan en het adviseren van het Bestuur over te treffen maatregelen ofwel het initiëren van acties die de kwaliteit van beheersing verbeteren of leiden tot het vermijden van ongewenste gebeurtenissen.
2. Het Bestuur adviseren over:
 - a. de inrichting van de sleutelfuncties;
 - b. de inrichting van rapportageprocedures en het bewaken van de naleving ervan;
 - c. de samenwerking tussen de 1^e, 2^e en 3^e lijn (voor zover van toepassing) en de mate van onafhankelijkheid.
3. Het Bestuur ondersteunen bij het vaststellen van de risicobereidheid, waarmee de door het Bestuur vastgestelde risicohouding verder wordt uitgewerkt naar concrete risicotolerantie grenzen. De risicohouding ligt op een hoger niveau en geeft aan welke exposure acceptabel wordt geacht. De risicotolerantie grenzen vertalen de risicohouding naar concrete afspraken binnen de dagelijkse business (en richting de uitbestedingspartners).
4. Het gevraagd en ongevraagd (pro-actief en kritisch) adviseren aan het Bestuur over risicoblootstelling bij belangrijke gebeurtenissen en voorliggende besluiten:
 - a. enerzijds door middel van voorbereiding van beleidsvoorstellen;
 - b. anderzijds door een oordeel te geven over en het challengen van bestuursbesluiten.
5. Het initiëren, coördineren of verzorgen van periodieke trainingen op het gebied van risicomangement (awareness vergroten).
6. Het signaleren en interpreteren van nieuwe wet- en regelgeving op het gebied van risicomangement.
7. Het volgen van interne ontwikkelingen (binnen alle lagen van het Pensioenfonds) en externe ontwikkelingen (bijvoorbeeld relevante wet- en regelgeving) onder andere door het opvragen en verzamelen van input van derden zoals externe adviseurs, compliance officer, werkgever, certificeerders.
8. Het, in overleg met de compliance officer, onderzoeken en rapporteren van incidenten.

9. Het bewaken van de voortgang van geformuleerde actiepunten met betrekking tot risicobeheersing.
10. Het bewaken en controleren van de werking van beheersmaatregelen en bewaking van de risico's zelf met betrekking tot financiële risico's:
 - a. voor beleggingsrisico's onder andere gebruikmakend van de rapportages van de vermogensbeheerder en beleggingscommissie;
 - b. voor verzekeringstechnische risico's onder andere gebruik makend van de bevindingen van de certificerend actuaaris;
 - c. waar nodig zelfstandig aanvullende controles (laten) uitvoeren, eventueel met behulp van externe adviseurs.
11. Het bewaken en controleren van de werking van beheersmaatregelen en bewaking van de risico's zelf met betrekking tot operationele risico's bij de uitbesteding;
 - a. monitoren van de naleving van afspraken zoals opgenomen in dienstverleningsovereenkomsten door middel van het inhoudelijk beoordelen van periodieke SLA-rapportages;
 - b. controle van de werking van de beheersmaatregelen bij uitbestedingspartijen door middel van het inhoudelijk beoordelen van ISAE rapportages inclusief assurance verklaring;
 - c. waar nodig zelfstandig aanvullende controles uitvoeren, bijvoorbeeld bij uitbestedingspartijen d.m.v. het voeren van periodieke gesprekken.
12. Het bewaken en controleren van de werking van beheersmaatregelen en bewaking van de risico's zelf met betrekking tot operationele risico's binnen het Bestuur;
 - a. gebruikmakend van de bevindingen van de compliance officer (bijvoorbeeld inzake naleving van de gedragscode);
 - b. waar nodig zelfstandig aanvullende controles uitvoeren.
13. Het gestructureerd vastleggen van de bevindingen en de monitoring en het doen van aanbevelingen op basis van de resultaten van de werkzaamheden.
14. Het op kwartaalbasis verstrekken van een integrale risicorapportage aan het Bestuur waarin een totaalbeeld wordt gegeven met betrekking tot alle risico's. Een dergelijke rapportage bevat ten minste:
 - a. een actuele stand van de omvang van bruto- en netto risico's (vóór en ná beheersing) in relatie tot de door het Bestuur vastgestelde risicohouding en (strategische) doelstellingen en beleidsuitgangspunten;
 - b. relevante bevindingen met betrekking tot de toetsing van de effectiviteit van beheersmaatregelen;
 - c. een voorstel met betrekking tot nieuwe actiepunten;
 - d. voortgang en status van reeds geformuleerde actiepunten;
 - e. een beschrijving van relevante gebeurtenissen en de invloed daarvan op de stand van de risico's.

In de integrale risicorapportage wordt tevens vermeld welke personen betrokken waren bij het

uitoefenen van de risicobeheerfunctie en, indien van toepassing, aan welke derden werkzaamheden in het kader van de functie zijn uitbesteed.

Tenminste éénmaal per drie een totale Eigen Risico Beoordeling o.b.v. deze rapportages opstellen. De eerste beoordeling zal in 2020 uitgevoerd worden. Het Eigen Risico Beoordeling (ERB) Beleid is in de bijlage toegevoegd.

Hoofdstuk 3: Interne auditfunctie

Artikel 7 Verantwoordelijkheden interne auditfunctie

1. De interne auditfunctie is belast met de interne audit.
2. De interne auditfunctie evalueert periodiek of de interne controlemechanismen en andere procedures en maatregelen ter waarborging van de integere en beheerste bedrijfsvoering van het pensioenfonds, in voorkomend geval met inbegrip van de uitbesteede werkzaamheden, adequaat en doeltreffend zijn.

Artikel 8 Taken interne auditfunctie

1. Het inrichten van processen omtrent de interne auditfunctie.
2. Het opstellen en toepassen van een audit jaarcyclus.
3. Afstemming met externe accountant over administratieve organisatorische inrichting en checks & balances;
4. Het beoordelen en zo nodig kritisch challengen van uitgevoerde audits bij uitbestedingspartners, waaronder de prestaties en governancestructuur en het bewaken van de noodzakelijke follow-up.
5. Indien daartoe aanleiding is, zelf audits initiëren bij uitbestedingspartijen ten aanzien van de naleving van de overeenkomsten die het pensioenfonds met die uitbestedingspartijen zijn overeengekomen, waaronder de prestaties van de uitbestedingspartijen en governancestructuur en het bewaken van de noodzakelijke follow-up.
6. Het auditen van de governance binnen het Pensioenfonds, waaronder een correcte vastlegging van de taken en bevoegdheden van organen binnen het Pensioenfonds en de vereiste geschiktheid en betrouwbaarheid van het Bestuur en de vertaling van het door het Bestuur vastgesteld beleid in de uitvoering en de documenten van het Pensioenfonds en het bewaken van de noodzakelijke follow-up.
7. Het controleren van de interne risicobeheerfunctie.

Hoofdstuk 4: Actuariële functie

Artikel 9 Verantwoordelijkheden actuariële functie

De actuariële functie is belast met de actuariële activiteiten, waaronder de taken als bedoeld in artikel 10.

Artikel 10 Taken actuariële functie

1. Het inrichten van processen omtrent de actuariële functie.
2. Het houden van toezicht op de berekening van de technische voorzieningen, waaronder het beoordelen van de processen van de berekening van de technische voorzieningen.
3. Het beoordelen van de processen voor, en de betrouwbaarheid en adequaatheid van, de berekening van de technische voorzieningen, waaronder in ieder geval wordt verstaan:
 - a) het beoordelen of de bij de berekening van de technische voorzieningen gehanteerde methodieken, onderliggende modellen en aannames passend zijn;
 - b) het beoordelen of er voldoende gegevens worden gebruikt bij de berekening van technische voorzieningen en het beoordelen van de kwaliteit van die gegevens; en
 - c) het toetsen van de bij de berekening van technische voorzieningen gehanteerde aannames aan de praktijk.
4. Het beoordelen van de algehele gedragslijn voor het aangaan van pensioenverplichtingen ingeval het Pensioenfonds een dergelijke gedragslijn heeft.
5. Het beoordelen van de adequaatheid van de verzekeringsregelingen ingeval het Pensioenfonds dergelijke verzekeringsregelingen heeft.
6. Het ertoe bijdragen dat het risicobeheer doeltreffend wordt toegepast.

Hoofdstuk 5: Overige bepalingen

Artikel 11 Rapportage- en meldplicht

1. De sleutelfunctiehouders rapporteren (schriftelijk) periodiek de materiële bevindingen en aanbevelingen op het gebied dat onder hun verantwoordelijkheid valt aan het Bestuur en indien de sleutelfunctiehouder tevens bestuurslid is van het Pensioenfonds ook aan het intern toezicht. In de rapportage wordt tevens vermeld welke personen betrokken waren bij het uitoefenen van de sleutelfunctie en, indien van toepassing, aan welke derden werkzaamheden in het kader van de functie zijn uitbesteed.
2. De sleutelfunctiehouders melden het de toezichthouder zo spoedig mogelijk indien het Bestuur niet tijdig passende corrigerende maatregelen treft, nadat het Bestuur op grond van lid 1 op de hoogte is gesteld van:
 - a. een substantieel risico dat het Pensioenfonds niet aan een bij of krachtens de wet gesteld vereiste van significante betekenis zal voldoen en dit ernstige gevolgen kan hebben voor de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden of pensioengerechtigden; of
 - b. een significante inbreuk op de voor het Pensioenfonds en haar activiteiten geldende bij of krachtens de wet gestelde vereisten.
3. Het Pensioenfonds draagt er zorg voor dat de houder van de risicobeheerfunctie, interne

auditfunctie of actuariële functie die op grond van het derde lid te goeder trouw en naar behoren een melding heeft gedaan bij de toezichthouder als gevolg van deze melding niet wordt benadeeld.

Artikel 12 Recht op informatie

Het Bestuur verstrekt desgevraagd aan de sleutelfunctiehouders tijdig alle inlichtingen en gegevens, die zij voor de vervulling van de taken en verantwoordelijkheden als genoemd in dit reglement redelijkerwijs nodig hebben. De inlichtingen worden desgevraagd schriftelijk verstrekt.

Artikel 13 Uitbesteding

1. Een sleutelfunctiehouder is bevoegd de taken als vastgelegd in dit reglement uit te besteden aan personen, voor zover deze personen geschikt zijn voor de vervulling van deze taken, betrouwbaar zijn en hun onafhankelijkheid niet in het geding komt. Een uitbesteding van taken vindt plaats conform het uitbestedingsbeleid van het Pensioenfonds.
2. De sleutelfunctiehouder die taken wenst uit te besteden, meldt dit vooraf aan het Bestuur. Het Bestuur toetst vervolgens of de betreffende persoon/personen geschikt, onafhankelijk en betrouwbaar is/zijn alvorens tot uitbesteding wordt overgegaan en meldt deze uitbesteding aan de Nederlandsche Bank.

Artikel 14 Evaluatie

Het Pensioenfonds en de sleutelfunctiehouders evalueren ten minste driejaarlijks de verantwoordelijkheden en taken als neergelegd in dit reglement.

Artikel 15 Voorzieningen en vergoedingen

1. De sleutelfunctiehouders krijgen redelijke reis- en verblijfkosten en andere uitgaven in het belang van het uitoefenen van de sleutelfunctie vergoed, een en ander na goedkeuring van het Bestuur.
2. Het Pensioenfonds staat de sleutelfunctiehouders het gebruik toe van de voorzieningen waarover het kan beschikken, voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van hun taken nodig is.
3. Het Bestuur stelt jaarlijks een budget voor de sleutelfunctiehouders vast, voor opleiding, secretariële ondersteuning en toegang tot deskundigen. Het Pensioenfonds zal de kosten die buiten het budget vallen uitsluitend vergoeden indien hier vooraf toestemming voor is gevraagd en verkregen van het bestuur.

Artikel 16 Vaststelling en wijziging

Dit reglement wordt vastgesteld en gewijzigd door het Bestuur.

Artikel 17 Inwerkingtreding

Dit reglement is in werking getreden op 1 januari 2020 en gecontroleerd in augustus 2021

Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

Communicatie Strategie 2021 inclusief IORP II

Eigenaar: Communicatie Commissie
Versie: augustus 2021 /v1.0
Auteur: BM
Datum: 9 september 2021

Communicatiestrategie en -beleid

Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

Algemeen/Strategie

Huidige Situatie

Volgens het pensioenreglement van Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland (het "Fonds"), dient het Fonds te beschikken over een communicatiestrategie en beleid. Het Fonds beschikte tot nu toe over een beleid verwerkt in een communicatieplan waarin aandacht besteed werd aan het volgende:

- Doelstelling van onze communicatie en de meetpunten;
- Doelgroepen en de communicatie per doelgroep;
- Communicatiemiddelen en frequentie;
- Communicatieplanning en budget.

Met de invoering van de nieuwe Wet Pensioencommunicatie sinds 1 juli 2016 moet een duidelijk onderscheid tussen het beleid - de kaders voor de aanpak voor de komende drie jaar - voor de communicatie gemaakt worden en de uitvoering met de scope van 1 jaar in een communicatieplan(ning).

Gezien de omvang van ons Fonds en de jaarlijkse feedback in de bestuursvergadering van juli of september is gekozen voor de verwerking in 1 document, waarin onder het Hoofdstuk algemeen de strategie en het hieruit voortvloeiende beleid voor de komende drie jaar is vastgelegd. In de bijlage wordt de uitwerking van het beleid in het plan dat een jaarcyclus juni/juni kent, vastgelegd. Het hieraan verbonden budget wordt jaarlijks aan het Bestuur ter goedkeuring voorgelegd.

Het Fonds als een kleiner ondernemingspensioenfonds in de financiële wereld met een stabiele dekkingsgraad heeft zich gepositioneerd als een Fonds dat dicht bij de actieve en gepensioneerde en deelnemers wil staan.

Het Fonds heeft in haar communicatiedoelstelling vastgelegd:

- de brede achterban te informeren over de inhoud van de regeling en de pensioenkeuzes ten gevolge van beslissingen genomen door het bestuur, de werkgever en de betroffene over de regeling;
- de financiële positie van het Fonds
- de risico's die voortvloeien uit o.a. demografische en (niet-) financiële marktontwikkelingen;
- inzicht te geven in het te bereiken pensioen en de mogelijkheden om de waarde van de pensioenregeling in de tweede pijler te vergroten (communicatie over de waarde van de regeling op bepaalde pensioen momenten);
- de bewustwording van de deelnemers te stimuleren over relevante wijzigingen in wetgeving en gevolgen voor de regelingen van het Fonds;
- de betrokkenheid van de actieve deelnemers te stimuleren en door monitoring, meting en

inzet van groepen die actief deelname kunnen beïnvloeden, deze betrokkenheid te verbeteren en feedback te krijgen.

In de nieuwe wet Pensioencommunicatie zijn een aantal uitgangspunten vastgelegd, die grotendeels verwerkt zijn of al verwerkt waren in de doelstelling van het Fonds.

Doel van de nieuwe wet is dat de uitingen van Pensioenfonds

correct, tijdig, evenwichtig en in duidelijke taal (taalniveau B1) gepubliceerd worden om o.a.:

- open te communiceren over onzekerheid en risico's
- beter aan te sluiten bij informatiebehoeften en kenmerken van deelnemersgroepen (digitaal tenzij)
- inzicht te geven in verwacht pensioeninkomen en keuzes c.q. veranderingen in de persoonlijke levenssituatie

Dit leidt tot:

1. Gelaagdheid in alle communicatiemiddelen m.a.w. een integratie van offline en online communicatie
2. Segmentatie doelgroepen en toetsing informatiebehoeften
3. Aanpassing digitale informatieverstrekking (website verplicht 1.7.2016)
4. Gewijzigde UPO die jaarlijks als retrospectief overzicht wordt verstrekt
5. Grotere rol voor de werkgever
6. Verplichte aansluiting Pensioenregister als het platform dat inzicht zal geven in totaal opgebouwde pensioenen en pensioeninkomen op AOW leeftijd;

Ad 1), Ad 2) Ad 3) Inzet, Uitvoering Frequentie van Communicatiemiddelen en doelgroep segmentatie

Ad 1) Gelaagdheid in alle communicatiemiddelen m.a.w. integratie van offline en online communicatie

(Interactieve) Digitale Online Informatie

Pensioen 1-2-3 is sinds 1 juli 2016 ingevoerd. Met ingang van januari 2017 is onze Pensioen 1-2-3 aangepast naar aanleiding van de wijziging van de DB-regeling naar een CDC-regeling, jaarlijkse aanpassing van het maximaal pensioensalaris, de franchise en uitvoering toeslagverlening.

Ook voor het jaar 2020 is de Pensioen 1-2-3 aangepast met de relevante variabele informatie, zowel online als in gedrukte vorm.

Pensioen 1-2-3 bestaat uit drie lagen informatie, die in samenwerking met Achmea Pensioen Services voor ons conform wetgeving is ontwikkeld. Pensioen 1-2-3 wordt op de eigen website van het Fonds gepubliceerd. De link is ontwikkeld door Achmea Pensioen Services in afstemming met het Bestuursbureau. De iconen zijn gestandaardiseerd en ontwikkeld om snel inzicht te geven. Laag 1) bevat op hoog niveau de kenmerken van de pensioenregeling. Laag 2) gaat dieper in op de kenmerken en Laag 3) bevat informatie over en verwijst naar de belangrijkste documenten.

Het Fonds beschikt over een intranetsite, via de website van Deutsche Bank Nederland.

Hierop is de Pensioen 1-2-3 gepubliceerd en zijn de onderstaande documenten voor de actieve deelnemers gepubliceerd (toegang tot de meeste documenten ook via laag 3 van Pensioen 1-2-3):

- Statuten;
- Reglementen (populaire versie en het volledige reglement);
- Wijzigingen in statuten/reglement;
- Toeslagbeleid;
- Balans en de resultatenrekening van het Fonds;
- Notulen van de deelnemersbijeenkomsten/vergaderingen;
- Juridische ontwikkelingen op het gebied van pensioenwetgeving;
- Klachtenregeling van het Fonds;
- Jaarverslag van het Fonds;
- Toelichting op inhoud jaaropgave (UPO);
- 'Frequently asked questions';
- Nieuwsbrieven (inzake jaarcijfers en toeslagverlening);

Daarnaast beschikt het Fonds over een Deelnemersportaal met een interactieve Pensioenplanner met een voor de deelnemer persoonlijke pensioenopgave, die via een link op de website naar een omgeving op de beveiligde Achmea Portal gaat en door Achmea Pensioen Services onderhouden wordt. Deze planner is via een wachtwoord bereikbaar.

Schriftelijke Communicatie per huidige doelgroep

Segmentatie

Gezien de omvang van het Pensioenfonds is besloten dat – afgezien van de speciale communicatie rond de wijziging van onze regeling, die in een aparte planning en budget waren vastgelegd. – het huidige plan voldoet. Ons huidige communicatiebeleid is onveranderd gericht op actieven, gepensioneerden en inactieven.

Actieve deelnemers en gepensioneerden

Per kwartaal

Door middel van een Nieuwsbrief worden de actieve en gepensioneerde deelnemers elk kwartaal (maart, juni, september en december) via de mail c.q. per brief geïnformeerd over de financiële positie van het Fonds, behaalde rendementen, actualiteiten en bestuursberichten. In januari wordt een extra nieuwsbrief uitgebracht met daarin uitleg toeslagverlening, pensioenpremie en -beleid, maximaal pensioensalaris en (AOW) franchise.

De extra Nieuwsbrief waarin de indexatie wordt gecommuniceerd wordt op de publieke website van het Fonds geplaatst. De overige Nieuwsbrieven worden uitsluitend per e-mail en post verzonden voor de betreffende doelgroepen (actieven en gepensioneerden)

Jaarlijks

Het Fonds publiceert een samenvatting van het jaarverslag, waarin de ontwikkelingen in het voorgaande boekjaar in begrijpelijke taal worden beschreven. Deze publicatie is gericht op deelnemers en pensioengerechtigden. Dit verslag wordt aan de gepensioneerde deelnemers thuis toegezonden. De actieve deelnemers ontvangen een digitale versie via een persoonlijke e-mail op het kantooradres.

Overige Communicatie

Actieve deelnemers

- Ad 4)
 - Het Fonds verstrekt actieve deelnemers jaarlijks in de vorm van een Uniform Pensioenoverzicht (UPO) via Achmea Pensioen Services:
 - Een opgave van de verworven pensioenaanspraken;
 - Informatie over de toeslagverlening;
 - Een opgave van de aan het voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waarde-aangroei van pensioenaanspraken overeenkomstig artikel 3.127 van de Wet inkomstenbelasting 2001 en de daarop berustende bepalingen alsmede de communicatiewetgeving 2016;
- **Start van deelname**
 - Met ingang van 2016 is de startbrief vervangen door het Pensioen 1-2-3. Hierin zijn de algemene kenmerken van de regeling opgenomen, d.m.v. gelaagde informatie, als onder Ad 1) beschreven.
 -
 - Het Fonds heeft besloten voor starters ook een folder te ontwerpen waarin de gegevens van de digitale Pensioen 1-2-3 met een toelichting en verwijzing naar de online informatie zijn vermeld. Deze folder wordt jaarlijks geactualiseerd en wordt door HR verstrekt bij indiensttreding;

Beëindiging van deelname

Bij beëindiging van deelname ontvangt de deelnemer een "uitdienstbrief".

Hierin staat de volgende informatie:

- Een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraken;
- Informatie over toeslagverlening;
- Informatie die voor de deelnemer specifiek in het kader van de beëindiging relevant is;
- Informatie over de mogelijkheid tot afkoop en het recht tot waardeoverdracht dan wel de bevoegdheid van het Fonds tot het meewerken aan waardeoverdracht;
- De consequenties van arbeidsongeschiktheid; en
- Omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van het Fonds.

Deze brief wordt door Achmea Pensioen Services verstrekt.

Gewezen deelnemers/partners

Met ingang van 2021 worden conform de invoering van IORP II ook de gewezen deelnemers en partners jaarlijks d.m.v. de UPO geïnformeerd.

Het Fonds verstrekt de partner die gewezen partner wordt en uit dien hoofde een aanspraak verkrijgt op bijzonder partnerpensioen:

- Een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraak op (bijzonder) partnerpensioen;
- Informatie over toeslagverlening;
- De mogelijkheid tot afkoop; en
- Overige informatie die voor de gewezen partner specifiek van belang is.

Tevens ontvangt de gewezen partner :

- Een opgave van zijn opgebouwde aanspraak op (bijzonder) partnerpensioen; en
- Informatie over toeslagverlening. Het Fonds informeert de gewezen deelnemer binnen drie maanden na een wijziging van het toeslagbeleid over deze wijziging.

Deze informatie loopt via Achmea Pensioen Services .

Pensioengerechtigden

Het Fonds verstrekt degene die pensioengerechtigde wordt door middel van een Uniform Pensioenoverzicht (UPO):

- Een opgave van zijn pensioenrecht;
- Een opgave van de opgebouwde aanspraken op partner- en wezenpensioen; en
- Informatie over toeslagverlening.

Tevens ontvangt de pensioengerechtigde jaarlijks door middel van een Uniform Pensioenoverzicht (UPO):

- Een opgave van zijn pensioenrecht;
- Een opgave van de opgebouwde aanspraken op partner- en wezenpensioen; en
- Informatie over toeslagverlening. Het Fonds informeert de gewezen deelnemer binnen drie maanden na een wijziging van het toeslagbeleid over deze wijziging.

Deze informatie loopt via Achmea Pensioen Services.

(Gewezen) deelnemers, (gewezen) partners en pensioengerechtigden

Het Fonds verstrekt de deelnemer, de gewezen deelnemer, de gewezen partner en de pensioengerechtigde op verzoek:

- Het voor hem geldende pensioenreglement;
- Het jaarverslag en de jaarrekening van het Fonds;
- De voor hem relevante informatie over beleggingen en
- Andere onderwerpen krachtens het Besluit uitvoering Pensioenwet.

Het Fonds verstrekt de deelnemer, de gewezen deelnemer en de gewezen partner op verzoek

informatie die specifiek voor hem relevant is.

Het Fonds verstrekt de gewezen deelnemer op verzoek een opgave van de hoogte van zijn opgebouwde pensioenaanspraken.

Het Fonds verstrekt de informatie uit dit lid op verzoek ook aan vertegenwoordigers van deelnemers, van gewezen deelnemers, van gewezen partners of van pensioengerechtigden. Het Fonds kan voor de informatie op verzoek een vergoeding in rekening brengen.

Deze informatie loopt via het Bestuursbureau.

Alle actieve deelnemers

Jaarlijks organiseert het Fonds een bijeenkomst voor actieve deelnemers, waarin mededeling wordt gedaan over:

- De financiële situatie van het Fonds;
- Wijzigingen in Bestuur, Statuten, Reglementen alsmede premie-, beleggings- en toeslagbeleid;
- Juridische ontwikkelingen op het gebied van de pensioenwetgeving.

Additioneel wordt een jaarlijkse “roadshow” gehouden, deze bijeenkomsten zullen in alle vestigingen gehouden worden.

Gepensioneerde deelnemers

Rond het jaareinde geeft een vertegenwoordiger van het Bestuur van het Fonds een voorlichtingsbijeenkomst aan de “Deutsche Bank Senioren”.

In verband met de nieuwe wetgeving inzake communicatie wil het Fonds streven naar een optimale communicatie met gepensioneerden op deze wijze. De gepensioneerden ontvangen elk kwartaal een Nieuwsbrief en jaarlijks een samenvatting van het jaarverslag.

Daarnaast zal gestreefd worden naar een verdere digitale en schriftelijke communicatie met de gepensioneerde achterban.

Monitoring

Teneinde tot een concrete meting van de communicatie van het Fonds te komen, wordt een aparte bijlage aan dit plan toegevoegd.

Onze monitoring vindt plaats via enquêtes en via feedback in deelnemersbijeenkomsten en met het Verantwoordingsorgaan.

In 2014 is n.a.v. voorlichtingsbijeenkomsten een enquête gehouden die door 271 medewerkers beantwoord werd, waarvan 168 een bijeenkomst bijgewoond hadden. Van deze groep vond 95% de bijeenkomst zinvol. Het Pensioenfonds heeft een 7,5 op een schaal van 10 voor communicatie gekregen.

In 2017 is wederom een enquête gehouden onder de actieve deelnemers. In deze enquête is gevraagd naar de mening over de dienstverlening, de financiële situatie van het Pensioenfonds, de communicatie en de toekomst.

Er hebben 214 deelnemers van de circa 740 meegedaan. Volgens het uitvoerende bureau was dit een normaal en representatief percentage. De feedback uit de enquête was dat men vindt dat het Pensioenfonds voldoende en voldoende duidelijk communiceert over onderwerpen die

in het algemeen redelijk aanspreken.

Uit de enquête is naar voren gekomen dat er geen aanleiding is om de communicatie aan te passen.

In 2021 is een enquête gehouden, die met name gericht was op de risicopreferentie, het maatschappelijk verantwoord beleggen en de toekomst van de pensioenregeling en het pensioenfonds naar aanleiding van het zog. Pensioenakkoord.

Uit deze enquête blijkt wel dat er over het algemeen positief gedacht wordt over de communicatie maar dat bij meerdere deelnemers de wens bestaat meer via e-mail te communiceren. Dit zal in de toekomstige strategie moeten worden meegenomen als taak omdat de email adressen niet bekend zijn van de gepensioneerden.

Met ingang van 2016 is een rol in de communicatie toebedeeld aan de werkgever. In dit verband zal indien er aanpassingen in pensioenwetgeving zijn een presentatie gegeven worden door een vertegenwoordiging van het Bestuur c.q. Bestuursbureau worden voor de afdelingen HR.

Jaarlijks wordt een update van de Pensioen 1-2-3 op de website van het Fonds gepubliceerd. Een schriftelijke versie wordt door HR/HRS medewerkers meegezonden aan nieuwkomers met de aanstellingsbrief na toelichting.

In 2020/21 is het Bestuur een project gestart waarin naar de toekomst van de uitvoeringsvorm van de nieuwe pensioenregeling met de werkgever gekeken zal worden. In het kader van dit project is een aparte communicatiewerkgroep kosten voor de communicatie voortvloeiend uit dit project niet meegenomen in het communicatiebudget van de "going concern" kosten.

Ad 6)

Het Fonds is via Achmea Pensioen Services aangesloten bij het Pensioenregister. Ter stroomlijning van de communicatie zal conform de wettelijke eisen ten gevolge van de nieuwe wet informatie verstrekt worden.

Uitbestedingsbeleid 2021

Eigenaar: Governance & Risk Commissie
Versie: augustus 2021 /v1.0
Auteur: BM
Datum: 9 september 2021

Uitbestedingsbeleid Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

Artikel 1) Achtergrond en Doelstelling

Het Bestuur van Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland ('Pensioenfonds') streeft naar het efficiënt, betrouwbaar en professioneel uitvoeren van de dienstverlening in het kader van de uitgangspunten van de missie van ons Pensioenfonds.

Het op betrouwbare, transparante, professionele en efficiënte wijze de pensioenregeling van

Deutsche Bank in Nederland uit te voeren om een voorwaardelijk, zoveel mogelijk waardevast pensioen te kunnen aanbieden. Hierbij is evenwichtige belangenafweging leidend.

In dit verband is besloten dat een gespecialiseerde partij bepaalde werkzaamheden gezien het volume efficiënter, met betere continuïteit in de bezetting en meer specialisatie kan uitvoeren, doordat zij deze activiteiten voor meerdere partijen verricht.

Artikel 2) Verantwoordelijkheid Bestuur

Het Bestuur blijft echter zonder enige uitzondering eindverantwoordelijk voor de naleving van alle wet- en regelgeving op de activiteiten van het Pensioenfonds, inclusief de uitbestede werkzaamheden waaronder o.a. de pensioenadministratie en het vermogensbeheer (Conform artikel 30/31 van de Code Pensioenfonds). Hiertoe heeft het Bestuur een organisatie ingericht om een gestructureerde controle op de uitbestedingen uit te voeren ten einde een beheerste uitbestedingsrelatie te kunnen waarborgen.

a) Risicobeheersing

De Governance en Risk Commissie binnen het Bestuur heeft het integraal risicobeleid geformuleerd waarin één van de vastgestelde risico's dat van de uitbesteding is. Omdat dit een van de grote risico's is, is een apart beleidsstuk opgesteld om het risico goed te analyseren en te beheersen. In het vervolg hierop heeft het Bestuur de controle-organisatie ingericht binnen het Bestuursbureau.

Er is een *vendor management functie* ingericht, die de administratie (deelnemersadministratie, financiële administratie, en uitkeringsadministratie) en het vermogensbeheer op basis van in zogenaamde "Control Frameworks" geformuleerde risicobeheersingsmaatregelen en controlecriteria elk kwartaal controleert en vastlegt.

Onderdeel van deze controles vormen de wijze van uitvoering conform KPI's/benchmarks (operationele) risico's.

Deze controles worden uitgebreid vastgelegd in een integrale uitwerking en vervolgens verwerkt in het Risico Dashboard dat elk kwartaal wordt besproken in de bestuursvergadering. Verantwoordelijk binnen het Bestuur voor de goede afwikkeling door het *vendor management*, is de Governance en Risk Commissie.

b) Evaluatie derden

Naast de kwartaal evaluatie als boven beschreven, vindt een jaarlijkse evaluatie plaats met de uitbestede relaties door de desbetreffende commissies binnen het Bestuur, te weten:

- Achmea Pensioen Services door de Governance en Risk Commissie;
- Vermogensbeheerder/Fiduciair Manager door de Beleggingscommissie in samenwerking met de Governance en Risk Commissie;
- Actuaris: Dagelijks Bestuur;
- Accountant: Financiële Commissie.

c) Niet uitbestede werkzaamheden

Conform de Pensioenwet artikel 34, mogen de onderstaande taken niet worden uitbesteed:

- Taken en werkzaamheden van personen die het dagelijks beleid bepalen, daaronder mede verstaan het vaststellen van beleid en het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid;
- Werkzaamheden waarvan uitbesteding de verantwoordelijkheid van de uitvoerder voor de organisatie en beheersing van bedrijfsprocessen en het toezicht daarop kan ondermijnen; en
- Indien uitbesteding een belemmering kan vormen voor een adequaat toezicht op de naleving van het bij of krachtens de van toepassing zijnde wet- en regelgeving bepaalde.

In het verlengde van het bovenstaande heeft het Bestuur, binnen het bestuursbureau (dat in eigen beheer wordt gevoerd) en de Governance en Risk Commissie waar de controlefunctie is ingericht, een Dagelijks Bestuur bestaande uit de voorzitter en secretaris, dat verantwoordelijk is voor de goede afwikkeling van dagelijkse gang van zaken in het bestuursbureau. Daarnaast is/wordt in de contracten vastgelegd, dat zicht moet zijn op de keten van uitbesteding aan derden.

Artikel 3) Uitbestedingsbeleid en Keuze van de uitvoerder

Uitbestede functies en scheiding van functies

Bij het uitbesteden van functies is het uitgangspunt dat werkzaamheden op het gebied van strategische c.q. actuariële advisering bij onafhankelijk van elkaar opererende professionele partijen worden neergelegd.

De waarmerkend Actuaris is de heer Jeroen Schilder, AAG Willis Towers Watson. De adviserend actuaris is de heer drs. B.A. Weijers, AAG Willis Towers Watson.

Om een scheiding tussen advisering en waarmerking te waarborgen is overeengekomen dat de taken van de Waarmerkend Actuaris en de Adviserend Actuaris in persoon, vestiging en ondersteunend team zijn gesplitst. Omdat zowel de Waarmerkend Actuaris als de Adviserend Actuaris werkzaam zijn bij dezelfde organisatie heeft het Bestuur geverifieerd dat deze organisatie beschikt over een door DNB goedgekeurde gedragscode en daarmee voldoet aan het bepaalde in artikel 148 van de Pensioenwet. Indien gewenst kunnen wij WTW deze

verklaring laten herbevestigen. Het Bestuur heeft in geen enkel opzicht twijfel aan de "chinese walls" tussen de advisering en waarmerkend actuaris.

Het Bestuur waarborgt bij opdrachtverstrekking de onafhankelijke positie van de accountant, als bedoeld in artikel 14 van de statuten.

a) Selectieproces

Het Bestuur waarborgt een effectief proces voor leverancierselectie. Dit proces bevat tenminste de volgende onderdelen:

1. Risico analyse, inclusief een analyse over de performance van de *vendor* op dat moment. Indien de analyse leidt tot het zoeken van een nieuwe *vendor*, dan volgen stappen 2 t/m 11 hieronder;
2. Besluit tot start selectietraject;
3. Opstellen selectie criteria;
4. Longlist;
5. Request for Information;
6. Shortlist;
7. On-Site visit mogelijke top 2/3 partners;
8. Uitvraag inzake mogelijke belangenverstremgeling;
9. Request for proposal;
10. Selectiebesluit; en
11. Opstellen overeenkomst en SLA.

Onderdeel van de risico analyse zijn bijv. bepalen hoogte risico (laag, gemiddeld, hoog) van de uit te besteden activiteiten, tot welke gegevens heeft de leverancier toegang en waar zijn deze opgeslagen, wat is de financiële omvang van het contract, hoe groot is de afhankelijkheid van de leverancier, hoe eenvoudig is de overstap naar een andere partij, wat is de invloed op de processen, is binnen het Bestuur kennis en capaciteit aanwezig om de leverancier goed te kunnen aansturen en beoordelen c.q. monitoren.

Op basis van het bovenstaande wordt het risico bepaald en afhankelijk daarvan wordt een volledig of beperkt selectietraject doorlopen. Een beperkt selectietraject kan eruit bestaan dat enkel de overeenkomsten worden heronderhandeld in het licht van nieuwe wet- en regelgeving, de *performance* van de *vendor* in het verleden of nieuwe feiten en omstandigheden in de markt of met betrekking tot het Pensioenfonds zelf.

Selectietrajecten voor de externe accountants en actuaris worden te allen tijde als kritisch beschouwd.

Op deze selectie zijn artikel 38 en 39 van de Code Pensioenfondsen van toepassing.

38. Als een accountant of actuaris niet-controlewerkzaamheden moet verrichten, verstrekt het bestuur hiervoor een afzonderlijke opdracht. Hierbij weegt het bestuur af of de niet-controlewerkzaamheden kunnen worden uitgevoerd door de accountant, de actuaris of door het kantoor dat ook de jaarrekening controleert.

39. Het bestuur beoordeelt ten minste eenmaal per vier jaar het functioneren van de accountant en de actuaris. De uitkomsten van deze beoordeling bespreekt het bestuur met de accountant of actuaris. Ook stelt het bestuur het intern toezicht en het VO van de uitkomsten op de hoogte.

De besluitvorming ten aanzien van de keuze van een selectietraject ligt na voordracht door de betreffende commissie van het Bestuur altijd bij het Bestuur gezamenlijk.

In onderstaand overzicht is aangegeven welke stappen doorlopen moeten worden voor een volledig selectietraject en een beperkt selectietraject:

Stap	volledig	beperkt
• Besluit start selectietraject	ja	ja
• Opstellen selectiecriteria	ja	ja
• Longlist	ja	nee
• RFI	ja	nee
• Uitvraag belangenverstremgeling compliance)	ja	ja (met
• RFP offerte zijn)	ja	ja (kan gericht
• Selectie/Keuze	ja	ja
• Opstellen overeenkomst legal/GRC)	ja	ja (altijd i.s.m.

b) Selectietraject beleggingsproducten en vermogensbeheerder (toevoeging 1/2019)

Naast de algemeen vastgelegde vereisten voor een leverancier in de diverse onderdelen van dit beleid, zal voor de keuze van een nieuw beleggingsproduct inclusief vermogensbeheerder een onderbouwing geschreven moeten worden d.m.v. "een investment case".

In de "investment case" dient o.m. te zijn opgenomen een omschrijving van het beleggingsproduct, onderbouwing van de keuze en toegevoegde waarde, de risico's en de aanwezige deskundigheid binnen het bestuur om dit product te kunnen beoordelen. Daarnaast dient een kaderstelling te worden uitgewerkt. Deze documentatie is onder van de besluitvorming een selectietraject op te starten en is in feite een vastlegging van de selectiecriteria.

In de bijlage 2) van dit document is de opbouw van een investment case en een kaderstelling toegevoegd.

c) Besluitvorming

Naast bovengenoemde criteria dienen de volgende stappen genomen en vastgelegd te worden:

In het besluit dient in overeenstemming met artikel 8) van de Code Pensioenfonds, vastgelegd te worden op grond van welke overwegingen – mede ten aanzien van evenwichtige belangenafweging – het besluit genomen is.

Bovendien dienen de artikelen 30/31/32/33/34/35/36 en 37 van de Code Pensioenfonds in de besluitvorming te worden meegenomen.

Op moment dat bij een leveranciersselectie de shortlist bekend is, dient de compliance officer mogelijke belangenconflicten vast te stellen voor het Bestuur en medebeleidsbepalers (bestuursbureau). De resultaten van compliance worden door de verantwoordelijken voor het selectietraject meegenomen. Bij een potentieel belangenconflict dient gekeken te worden of

mitigerende maatregelen mogelijk zijn, indien dit niet mogelijk is, dan kan de leverancier niet geselecteerd worden. In het kader van het verkrijgen van inzicht in de organisatie, wordt tijdens dit traject ook een bezoek aan de potentiële leverancier gebracht.

d) Vereisten leverancier

Een leverancier die in aanmerking komt voldoet in ieder geval aan de volgende eisen:

1. Leverancier staat te goeder naam en faam bekend o.b.v. navraag in publieke bronnen, netwerk en sleutelfiguren binnen het eigen bedrijf of bij de adviseur;
2. Leverancier is aantoonbaar financieel gezond;
3. De leverancier beschikt over de vereiste goede naam, competenties, vaardigheden, kwaliteitsnormen;
4. De leverancier waarborgt continuïteit van dienstverlening;
5. De leverancier beschikt over een ISAE 3402 type II verklaring of gelijkwaardige certificering c.q. zekerheid en indien noodzakelijk in het kader van AVG en IT Security Beleid over een type 3000 verklaring; of gelijkwaardige aantoonbare zekerheid. Deze dient van toepassing te zijn op alle uitbestede processen; Verwezen wordt naar het IT-Risico Beleid dat integraal onderdeel van het uitbestedingsbeleid vormt.
6. De leverancier beschikt over de vereiste vergunningen;
7. De leverancier voldoet aan de algemene kwaliteitsnormen voor de specifieke beroepsgroep;
8. De leverancier is in staat blijvend te voldoen aan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving;
9. Op verzoek van de toezichthouder van het pensioenfonds worden relevante gegevens ter beschikking gesteld en informeert de leverancier het pensioenfonds hierover;
10. De mogelijkheid voor de toezichthouder en de accountant/audit om onderzoek ter plaatse te doen of laten doen bij de leverancier; en
11. De leverancier beschikt over een Gedragscode die tenminste gelijkwaardig is aan die van het pensioenfonds.

e) Aanbod leverancier

Het definitieve aanbod van de beoogde leverancier dient o.m. het volgende te bevatten

1. Het aanbod moet in overeenstemming zijn met wet- en regelgeving, het uitbestedingsbeleid en de richtlijnen van het pensioenfonds;
2. Het aanbod dient een inzichtelijke, marktconforme prijs te bevatten, waarbij eenmalige/projectkosten of initiële kosten apart worden aangegeven;
3. De afspraken (eventueel in een separate SLA) dienen specifiek, meetbaar realistisch en tijdgebonden te zijn;
4. Het Pensioenfonds moet te allen tijde de mogelijkheid hebben in overleg wijzigingen aan te brengen in de wijze en omvang van uitvoering van werkzaamheden;
5. De in een SLA vastgelegde rapportages moeten het Pensioenfonds tenminste in staat stellen aan de wettelijke en contractuele verplichtingen te voldoen;
6. Het aanbod moet een voorstel tot periodieke evaluatie bevatten; en
7. De aansprakelijkheid voor de uitvoering van de werkzaamheden is adequaat geregeld d.m.v. bijv. een aansprakelijkheidsverzekering of andere mogelijk concernaanvullingen.

f) Selectie marktpartijen voor vermogensbeheer c.q. vermogensbeheersproducten

Uit de onderstaande onderwerpen zal per keuze een selectie gemaakt dienen te worden

Organisatie Team vermogensbeheerder (weging)

- Asset Management Organisatie en het belang binnen de organisatie van de financiële instelling
- Omvang Assets onder management
- Omvang van de asset management teams (product afhankelijk)
- Overzicht van de teams m.b.t. ervaring en dienstjaren en verloop

Governance en Risk Management Vermogensbeheerder (weging)

- Structuur totale organisatie
- Inzicht in de opzet van risk management in de organisatie en toezicht o.b.v. richtlijnen per mandaat
- Inrichting compliance structuur m.b.t. richtlijnen in het algemeen en per mandaat
- Beschikt u over een ESG Beleid
- Op welke wijze is het ESG Beleid ingebed in de structuur en keuze c.q. rapportages

Capaciteit (weging)

- Wat is de strategie t.a.v. de Nederlandse markt
- Wat is het marktaandeel in de Nederlandse markt
- Wat zijn de verwachtingen t.a.v. de ontwikkeling van dit marktaandeel
- Capaciteit

Performance Rapportages(weging)

- Inzicht in de performance over de afgelopen drie jaar
- Kunt u voorbeelden van uw rapportages verstrekken

Structuur en Kosten (weging)

- In geval van fondsen: in welk land is het fonds geregistreerd
- Welke fondskosten zijn van toepassen
- Kunt u inzicht geven in de provisie, overige kosten
- Kunt u inzicht geven in de tijd benodigd voor het opzetten van een mandaat
- Kunt u inzicht geven in de tijd die benodigd is voor een exit traject (zie h)

g) Periodieke Beoordeling

Het proces van periodieke beoordeling moet conform het gestelde onder 1 b) worden vastgelegd in het contract. Hierbij dient in ieder geval beoordeeld kunnen worden of leveranciers in overeenstemming met wet- en regelgeving c.q. afgesproken richtlijnen handelen. Ook zijn leveranciers verplicht datalekken, verwerking van data conform AVG, en alle materiële bijzonderheden m.b.t. compliance en toezicht direct te melden.

h) Beëindiging uitbesteding

In de overeenkomst met de leverancier worden afspraken gemaakt over de wijze waarop een overeenkomst wordt beëindigd, en over de wijze waarop wordt gewaarborgd dat het pensioenfonds de werkzaamheden na beëindiging het zelf hetzij door een andere derde kan laten uitvoeren. In de komende jaren dient expliciet vastgelegd te worden dat een "strategiewijziging of marktwijziging" aanleiding kan vormen tot voortijdig beëindiging, waarbij een vooraf afgesproken opzegtermijn in acht genomen wordt.

Artikel 4) Overeenkomst

Het Bestuur legt de uiteindelijke afspraken m.b.t. de uitbestede activiteiten vast in een overeenkomst, die getoetst wordt door "Legal/Compliance" en de Governance en Risk Commissie (SFH Risicobeheer) ;

In deze overeenkomst dient tenminste het volgende te worden vastgelegd:

- Duidelijke, expliciete taak- en rolverdeling tussen pensioenfonds en leverancier;
- Bepaling waaruit blijkt dat de leverancier beschikt over een gedragscode die tenminste gelijkwaardig is aan die van het Pensioenfonds;
- Een standaardbepaling waaruit blijkt dat leverancier zijn medewerkers verplicht in te stemmen om te handelen overeenkomstig de voorgeschreven compliance procedures en andere wettelijke vereisten opgelegd door overheids- en andere regelgevende instanties;
- Verplichting voor de leverancier om informatie waar de toezichthouder ter uitvoering van zijn wettelijke taak om vraagt rechtstreeks aan de toezichthouder ter beschikking te stellen;
- Mogelijkheid voor het pensioenfonds om wijzigingen aan te brengen in de wijze waarop de uitvoering van de werkzaamheden door de leverancier geschiedt;
- De verplichting voor de leverancier om het pensioenfonds in staat te stellen blijvend te voldoen aan het bij of krachtens van toepassing zijn wet- en regelgeving bepaalde;
- Een bepaling waarin is vastgelegd dat de leverancier de activiteiten niet aan een derde partij mag uitbesteden zonder voorafgaande toestemming van het pensioenfonds;
- De mogelijkheid voor de toezichthouder om onderzoek ter plaatse te doen of te laten doen bij de leverancier;
- De wijze waarop de overeenkomst wordt beëindigd, en de wijze waarop wordt gewaarborgd dat het pensioenfonds de werkzaamheden na beëindiging van de overeenkomst weer zelf kan uitvoeren of een andere derde kan laten uitvoeren
- Afspraken m.b.t. periodieke evaluatie; en
- Consequenties van niet-nakoming van de overeenkomst door de leverancier.

Indien de leverancier een verwerker voor het Pensioenfonds is als bedoeld in de Wet Bescherming Persoonsgegevens c.q. Algemene Verordening Gegevens Bescherming komt het Pensioenfonds een verwerkersovereenkomst conform bovenvermelde wetgeving met de leverancier overeen.

Bijlage 1) Huidige Uitbesteding en toezicht

(Fiduciair) Vermogensbeheer

De beleggingen zijn in fiduciair beheer uitbesteed aan Deutsche Asset Management (m.i.v. de laatste contractversie d.d. 1.4.2018 DWS). De assets zijn in een pooling platform in Luxemburg geconsolideerd op naam van en ter beschikking c.q. onder beheer van het Pensioenfonds. De Beleggingscommissie is binnen het Bestuur belast met de monitoring en vormgeving van het toezicht en legt hierover op kwartaalbasis verantwoording af aan het Bestuur. De controle vindt plaats op basis van een goedgekeurd Controle Framework dat gebaseerd is op dit uitbestedingsbeleid, het beleggingsplan inclusief de strategische beleggingsafspraken en de SLA.

Op jaarbasis wordt door de accountant contact over de controle van de accountant in Luxemburg opgenomen om de uitgangspunten van de audit van de vermogensbeheer/asset pool vehicles in Luxemburg te zien en te controleren of de audit voldoet aan onze normen en materialiteitseisen. De verslagen worden aan het Pensioenfonds ter beschikking gesteld. Het bewaarbedrijf van Deutsche Asset Management is State Street Luxemburg. Jaarlijks vindt een positiecontrole plaats door de accountant (Nederland en Luxemburg) in het kader van de jaareinde controle.

Administratie

De financiële, deelnemers-, en uitkeringsadministratie is uitbesteed aan Achmea Pensioen Services . Het *vendor management* hiervan wordt op dagelijkse basis verzorgd door de heer M.O.E. Bakker, bestuursbureau Pensioenfonds. De aanlevering van alle deelnemersgegevens geschiedt door de afdeling Human Resources van Deutsche Bank AG o.b.v. een Service Level Agreement.

Er is een Control Framework opgesteld op basis waarvan alle controles worden uitgevoerd door *vendor management*, tevens zijn in procesbeschrijvingen de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende partijen vastgelegd. Dit "Control Framework" is als bijlage 1) toegevoegd.

De verantwoordelijkheid binnen het Bestuur voor de afspraken en relatie met Achmea Pensioen Services ligt bij de Governance en Risk Commissie, bestaande uit, Frank Segers, Han Reitsema en Betty Mulder-Mosman. Er vinden (half) jaarlijkse besprekingen plaats waarover de commissie aan het Bestuur verantwoording aflegt. Daarnaast vindt een jaarlijkse controle op de ISAE 3402 en de ISAE 3000 (SOC2) documentatie van Achmea Pensioen Services plaats.

Bestuursbureau

De bestuursondersteunende taken, beleidsvoorbereidende taken en het *vendor management* liggen binnen het Bestuursbureau. Het Bestuursbureau is bezet door de heer M.O.E. Bakker, weliswaar uit efficiency overwegingen op de "payroll" van Deutsche Bank AG, maar gedetacheerd bij en 100% vergoed door het Pensioenfonds zelf onder hun functionele hiërarchie. Evaluatie vindt plaats via het normale performance management system binnen het Bestuur van het Pensioenfonds in overleg met de uitbestedingspartner in Deutsche Bank, zijnde Human Resources.

De uitwerking van beleidsgerelateerde vraagstukken en de voorbereidingen van besluitvorming wordt binnen het Bestuur uitgevoerd door de bestuurder/secretaris van het Bestuur, die samen met de heer M.O.E. Bakker alle externe contacten verzorgt binnen het Bestuursbureau. Voor de adviserende taken voor besluitvorming zijn de desbetreffende commissies verantwoordelijk.

Visitatie

In 2014 is een contract afgesloten voor een jaarlijkse visitatie met VC Holland. Het betreft een driejaarscyclus waarbinnen op jaarbasis een visitatie op bepaalde onderdelen met zwaartepunten wordt uitgevoerd. Elke drie jaar vindt een totale visitatie plaats.

Herverzekeraar

Het overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico is m.i.v. 2020 ondergebracht bij SCOR. Aanlevering van gegevens via de afdeling Human Resources van Deutsche Bank AG op maandelijks basis.

Met ingang van 2015 is een contract met ELIPS via Towers Watson afgesloten voor de overlijdensrisicoverzekering voor deelnemers met een inkomen boven 100K door de werkgever, waarbij het Pensioenfonds een bemiddelende rol speelt.

Risicomanagement

Sinds 2013 wordt een risicodashboard uitgewerkt voor elke bestuursvergadering (op kwartaalbasis) hierin worden volgens de "FIRM" methode van De Nederlandsche Bank alle financiële en niet financiële risico's in kaart gebracht en wordt de status door "stoplichten" (rood, oranje, groen) onder de aandacht van het Bestuur gebracht.

Jaarlijks zal deze beleidsnotitie en een inschatting van de aard van de mogelijke risico's van de uitbesteding van activiteiten en de mate van acceptatie binnen het gehele Bestuur op de agenda opgenomen worden. Voorstel is maart van elk kalenderjaar.

Bijlage 2) Investment Case en Kaderstelling

Investment Case

Per onderdeel wordt de keuze voor een product, uitbestedingspartij in vermogensbeheer onderbouwd door een Investment Case.

Het doel van een investment case is een toetsing vooraf op een aantal relevante variabelen om te bepalen of het toevoegen van een specifieke belegging of strategie aan de beleggingsportefeuille waarde toevoegt en in lijn is met de doelstellingen en risicohouding van het pensioenfonds. Indien het bestuur op basis van deze investment case besluit om opvolging te geven aan de voorgenomen belegging, zal een kaderstelling geformuleerd worden. Deze kaderstelling betreft de gewenste invulling van het te gebruiken beleggingsvehikel en beleggingsstructuur en vormt op haar beurt weer de basis voor selectie van de best passende oplossing en beheerder. In de laatste fase volgt dan implementatie van de belegging zelf en het opzetten van een passende monitoring- en evaluatiestructuur. De evaluatie zal grotendeels gebaseerd zijn op de investment case en dient periodiek antwoord te geven op de vraag of de belegging nog voldoet aan de verwachtingen en gestelde criteria. Beleggingscategorie Nederlandse hypotheek is opgenomen in onderstaande tabel.

Beoordelingscriteria

•	•	Beoordelingscriteria	•	Toelichting
•	1.	• Profiel Beleggingscategorie	•	Profielbeschrijving Karakteristieken Voor- en nadelen
•	2.	• Argumentatie	•	Doel toevoeging beleggingscategorie Doel realiseerbaar d.m.v. een andere belegging? Toets aan investment beliefs
•	3.	• Toegevoegde waarde	•	Beoordeling toegevoegde waarde: ○ verwacht rendement ○ Diversificatie-effect ○ Impact op verwacht rendement portefeuille
•	4.	• Risico's	•	Identificatie financiële en niet-financiële risico's: toets op aansluiting bestand beleid per risico Toets aan risicohouding (risicoprofiel, VEV) Impact in stressscenario's en mogelijke staartrisico's Impact op bestand risicoraamwerk pensioenfonds
•	5.	• Deskundigheid	•	Is de huidige governance capaciteit voldoende? Indien niet voldoende: welke educatie is benodigd?

Kaderstelling

In de kaderstelling die opgesteld wordt indien op basis van de investment case besloten wordt opvolging te geven aan de voorgenomen belegging wordt op detail vastgelegd wat de karakteristieken van een beleggingsproduct zijn en welke gewenst invulling hieraan gegeven wordt met een onderbouwing hiervan.

Deze gedetailleerde vastlegging gaat o.m. in op de portefeuilleconstructie, de wijze van implementatie, de structuur van een beleggingsproduct, de wijze van de productwaardering (berekenningswijze), rapportage-eisen, eisen t.a.v. ESG-Beleid en de kosten van het beleggingsproduct.

Een uitgewerkt voorbeeld is vastgelegd in de gedetailleerde investment case beschrijving op onze drive onder 6. Beleggingen.

Bijlage 3 Overzicht Contracten per 2021 van Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank

Naam	Contractvorm	Aanvang	duur	einddatum	opzegtermijn
DB AG	SLA	18/7/2014	2 jaar		6 maanden
(Bezetting Pensioenbureau stilzwijgende verlenging met 2 jaar, tenzij wijzigingen)					
WTW	SLA	1/04/2009	onbepaald	-	30 dagen
APS	Contract	1/1/2020	4 jaar	12/2023	6 maanden
DWS	Contract	21/5/2019	3 jaar	5/2022	6 maanden
<ul style="list-style-type: none"> • Voor onderliggende strategische afspraken zie aparte map DWS • SSB Luxemburg, Custody Agreement is onderdeel fiduciair agreement. 					
Ernst & Young Contract jaaraudit 2020					
BDO	Contract	12/5/2021	3 jaar	mei 2024	2 maanden
M&R	Overeenkomst	6/2014	onbepaald	-	1 maand
CEM	Jaaropdracht	1/1/2020	1 jaar	12/2020	per opdracht
SCOR	OVR/AO-risico	1.1.2020	3 jaar	31/12/2022	van rechtswege
VC Holland	Jaaropdracht	11/2020	1 jaar	4/2021	per opdracht.
In 2019 is het aanbod op de markt geanalyseerd en verlengd.					
WTW	Opleidingen				per opdracht
Amsterdam, augustus 2021					

Proces (Beleids)dekkingsgraad 2021

Eigenaar: Financiële Commissie
Versie: oktober 2021 /v1.0
Auteur: MB/BM/WTW/APS
Datum: 28 oktober 2021

1. Introductie

Vanaf 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Die moeten zorgen voor stabielere pensioenen en meer transparantie. De nieuwe regels schrijven een nieuwe methode voor om de financiële positie te bepalen. Pensioenfonds moeten hun beleidsbeslissingen baseren op de beleidsdekkingsgraad. Deze beleidsdekkingsgraad is bepalend voor:

- het moment dat het Pensioenfonds in een tekortsituatie komt, dan wel uit een tekortsituatie komt;
- de evaluatie van het herstelplan;
- het doorvoeren van eventuele kortingen;
- het uitvoeren van het indexatiebeleid.

Beleidsdekkingsgraad

Alle pensioenfonds moeten vanaf 2015 gebruikmaken van de zogenaamde 'beleidsdekkingsgraad'. De beleidsdekkingsgraad is het voortschrijdende gemiddelde van de actuele dekkingsgraden over de afgelopen 12 maanden. De 'oude' dekkingsgraad was een momentopname van de financiële positie aan het einde van de maand. Hierbij geldt dat de dekkingsgraden tot en met 2014 gebaseerd zijn op de RTS inclusief driemaands middeling. Vanaf 1 januari 2015 wordt de driemaands middeling niet meer toegepast.

$$\text{Actuele dekkingsgraad} = \frac{\text{Pensioenvermogen}}{\text{Technische Voorzieningen}}$$

Nieuwe situatie (vanaf 2015):

$$\text{Beleidsdekkingsgraad} = \frac{\text{Som van de laatste 12 dekkingsgraden}}{12}$$

De beleidsdekkingsgraad is stabielere dan de oude dekkingsgraad. In de oude situatie had een verandering in de bezittingen of de verplichtingen direct effect op de dekkingsgraad. Hierdoor kon de dekkingsgraad in korte tijd sterk schommelen door fluctuaties op de financiële markten. In de nieuwe situatie zullen de schommelingen door de middeling over 12 maanden kleiner zijn.

Stakeholders

Om de dekkingsgraad te berekenen zijn een 4tal stakeholders belangrijk binnen het proces. Er zijn afspraken gemaakt over de onderlinge informatiestroom en ontvangstmomenten, controlerende werkzaamheden en uiteindelijk de indiening van de rapportages bij DNB.

Onderstaand de 4 stakeholders:

- Pensioenuitvoerder Achmea Pensioenservices
- Actuaris Willis Towers Watson (advisering)
- Vermogensbeheerder DWS asset management
- Bestuursbureau

Aanleiding procesbeschrijving

Onderdeel van het Financieel Toetsingskader dat van kracht is sinds 1 januari 2015 is de beleidsdekkingsgraad, op grond waarvan pensioenfondsden volgens de Pensioenwet hun beleidsbeslissingen dienen te nemen. Door de intrede van de beleidsdekkingsgraad (twaalfmaandsgemiddelde) is het proces rondom de maandelijkse vaststelling van de dekkingsgraden (die uiteindelijk ten grondslag liggen aan de in het jaarverslag te vermelden beleidsdekkingsgraad) gewijzigd. In het accountantsverslag van het Pensioenfonds over verslagjaar 2014 heeft accountant KPMG naar aanleiding hiervan onderstaande opmerking/aanbeveling opgenomen:

“Onder het nFTK wordt vanaf 1 januari 2015 de dekkingsgraad waarop het Bestuur stuurt en waarover u aan uw deelnemers communiceert berekend met een twaalfmaandsmiddeling. Deze dekkingsgraad is daardoor sterk afhankelijk van juiste tussentijdse financiële informatie.

Verder is het moment van invoering van wijzigingen in de grondslagen van belang, gezien dit impact heeft op de maanddekkingsgraad. Het Bestuur zal hierover beleid dienen op te stellen en vast te leggen.

Juiste en tijdige informatie is bovendien ook van wezenlijk belang voor de informatieverstrekking aan DNB via (maand- en) kwartaalrapportages.”

Waarborging maandrapportages

Door de Technische Voorziening (TV) te berekenen op basis van de feitelijke deelnemersadministratie per maandeinde en een extra (onafhankelijke) controle door Willis Towers Watson (WTW) te laten uitvoeren op de berekende dekkingsgraad, is het Bestuur van mening dat de kwaliteit van de maandrapportage wordt gewaarborgd.

2. Het proces op hoofdlijnen

De maandelijkse actuele dekkingsgraad is gebaseerd op het aanwezig fondsvermogen en de TV. De vermogensbeheerder, DWS, levert maandelijks de marktwaarde van de beleggingen aan het Bestuursbureau en de administrateur Achmea Pensioen Services (APS).

APS bepaalt vervolgens, met inachtneming van de overige balansposten vanuit de financiële administratie, het totaal aanwezig fondsvermogen. Bij het Pensioenfonds worden de premies op kwartaalbasis ontvangen, echter omdat in de TV de pensioenopbouw op maandbasis wordt toegevoegd, worden – op verzoek van het Bestuur – ook de premies op maandbasis opgevoerd in het vermogen. De financiële administratie van APS houdt hier rekening mee bij het opstellen van de ‘overige balansposten’ (door middel van een aftrekpost ‘vooruit ontvangen premie’).

Tevens zorgt de financiële administratie van APS dat de in het vermogen meegenomen mutaties met betrekking tot waardeoverdrachten consistent zijn met de in de TV verwerkte

bedragen (door middel van de posten 'vooruit ontvangen waardeoverdrachten' en 'Te betalen waardeoverdrachten').

WTW controleert de totaalopgave van het vermogen van APS op hoofdlijnen (door deze te vergelijken met de opgave van DWS en met de overige financiële gegevens vanuit het Bestuursbureau, waaronder het verloop van de liquide middelen).

De actuariële afdeling van APS bepaalt maandelijks de TV per maandeinde, gebaseerd op de fondsgrondslagen en de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per maandeinde. De TV wordt hierbij bepaald door uit te gaan van de feitelijke aanspraken in de deelnemersadministratie per maandeinde (dus inclusief alle mutaties zoals in- en uitdiensttreding, pensioenopbouw, waardeoverdrachten en overlijdensgevallen die tot op dat moment zijn gemuteerd). Hierdoor is de TV die ten grondslag ligt aan de maandelijkse dekkingsgraad gebaseerd op de bij APS bekende meest recente informatie.

Nadat de TV is bepaald, stelt APS de dekkingsgraad vast en worden de onderliggende berekeningsbestanden ter controle voorgelegd aan de adviserend actuaris van WTW. WTW controleert de TV op plausibiliteit door een schatting van de TV per maandeinde te maken en deze te vergelijken met de door APS berekende TV.

Indien hierbij sprake is van een (onverklaarde) afwijking van meer dan 0,4%, vindt in overleg met het Bestuursbureau afstemming plaats met APS over de oorzaken van de afwijking (waarmee, afhankelijk van de conclusies, eventueel een gecorrigeerde aanlevering kan volgen). Zodra WTW zich kan vinden in de berekening van de (beleids)dekkingsgraad wordt dit per e-mail gecommuniceerd aan het Bestuursbureau. Het Bestuursbureau zal direct melding maken aan de bestuursleden, indien er een afwijking heeft plaatsgevonden van meer dan 0,4% en de vervolgstappen die zijn genomen, ondersteund door WTW.

Voor de jaarwerkdekkingsgraad geldt dat indien deze meer dan 0,3 % afwijkt van de maanddekkingsgraad van december, APS gevraagd zal worden het verschil inzichtelijk te maken.

De ontvangen pensioenpremies per kwartaal worden maximaal 1 week voor maandeinde belegd in verband met een trade date + 3 dagen bij de vermogensbeheerder.

Het Bestuursbureau communiceert de hoogte van de te rapporteren dekkingsgraad vervolgens met de bestuursleden van het Pensioenfonds en met APS.

Tot slot rapporteert APS de geaccordeerde maanddekkingsgraad via Digitaal Loket Rapportages (DLR) aan DNB (uiterlijk 10 werkdagen na maandeinde).

Aanlevering

Aanlevermoment: 13-12-2019 om 11:44:12

Rapportagebestanden

Bestand	Extensies	Naam	
XBRL	.xbrl,.xlsx	DBN Financieel Toetsingskader, Dekkingsgraadrapportage {FTK-DG} M11 (34.05 KB)	Aangeleverd Download Validatierapport(en)

Aanlevering door DNB omgezet naar XBRL:

Bestand	Extensies	Naam	
XBRL	xbrl	BD0000473671_AB_MDM_5343512_03062_ZFTKPFMDGXXXXX_20191130_1_20191213_1144	Download

In de onderstaande checklist is het proces van de acties en actiehouders samengevat.

Tabel – Checklist proces maandrapportage

Actie	Van	Aan	Aanlevering uiterlijk
Aanlevering marktwaarde beleggingen	DeAWM	BB, SA, TW	T + 4
Bepaling aanwezig vermogen inclusief overige balansposten	SA	-	-
Bepaling TV op basis van administratiesysteem MAIA	SA	-	-
Aanlevering berekening TV op basis van deelnemersadministratie	SA	BB, TW	T + 6
Aanlevering berekening (beleids)dekkingsgraad inclusief onderliggende financiële gegevens	SA	BB, TW	T + 6
Opstellen aanvullende financiële gegevens (o.a. verloop liquide middelen)	BB	TW	T + 7
Controle berekening TV en (beleids)dekkingsgraad	TW	-	-
Terugkoppeling controle TV en (beleids)dekkingsgraad	TW	BB	T + 9
Bevestiging aan DNB te rapporteren dekkingsgraad	BB	Bestuur, SA	T + 10
Rapporteren (beleids)dekkingsgraad via e-Line aan DNB	SA	DNB	T + 10

BB = Bestuursbureau

SA = Syntrus Achmea (administrateur)

DeAWM = Vermogensbeheerder

TW = Towers Watson (adviseurend actuaaris)

T + x = x werkdagen na maandeinde

De bovenstaande aanlevertermijnen zijn gecommuniceerd met alle betrokken partijen. Het Bestuursbureau monitort of de diverse partijen zich houden aan de afgesproken aanlevertermijnen.

3. Achmea Pensioen Services

De uitbreiding van het Financieel Toetsingskader (FTK) met de beleidsdekkingsgraad van de financiële rapportage per 1 januari 2015 valt binnen de huidige procesbewaking van de ISAE3402 type 2.

Procesbewaking ISAE3402 APS

In het proces “V.02-03” Invoering en goedkeuring FTK staten’ is de te leveren informatie aan DNB beschreven. In de scope van het ISAE3402 type 2-rapport is het proces beschreven

waarin de eerste medewerker van Actuarieel Control samen met de eerste medewerker van Fondscontrol de input voor de dekkingsgraad opstellen. Dit betekent dat Actuarieel Control de hoogte van TV bepaalt en de afdeling Fondscontrol de hoogte van het overig vermogen. Een andere medewerker stelt de juistheid van deze gegevens vast op basis van het onderliggende dossier. Na akkoord worden de gegevens in de maandrapportage verwerkt en naar het Bestuursbureau gestuurd. In dit proces is ook de aansluiting beschreven van de financiële administratie met de bron- en subadministraties.

V.02-03

Invoering en goedkeuring FTK staten - Maandlijks stelt de medewerker Actuarieel / Fondscontrol op basis van de financiële- en beleggingsadministratie de FTK staten (maand & kwartaal met dekkingsgraad) op en voert deze in de door de DNB ter beschikking gestelde applicatie op. Een tweede medewerker controleert de juistheid van de ingevoerde FTK staten in de door de DNB ter beschikking gestelde applicatie, aan de hand van het onderliggende dossier, en bij akkoord wordt de FTK-staat verzonden naar de DNB.

Testwerkzaamheden:

Wij hebben een aantal FTK staten geselecteerd.

Wij hebben door middel van het inwinnen van inlichtingen, inspectie en het uitvoeren van reperformance vastgesteld of de medewerker Actuarieel de FTK staten heeft opgesteld en ingevoerd en of een tweede medewerker de juistheid heeft vast gesteld en de FTK staten heeft verzonden naar de DNB.

Resultaat:

Wij hebben geen uitzonderingen geconstateerd.

Proces voor vaststelling tussentijdse dekkingsgraden:

Pensioenvermogen

Gegevens:

Belegd vermogen

Balans en W&V

Geleverd door:

DWS, Bestuursbureau

Fondscontrole (FC), Financiële Zaken

Technische voorziening

Gegevens:

De actuele rentetermijnstructuur (RTS)

Technische voorzieningen

Geleverd door:

DNB, elke maand gepubliceerd op www.dnb.nl

Actuarieel Control (AC), Financiële Zaken

De TV wordt gewaardeerd tegen de actuele rentetermijnstructuur. Deze TV komt uit het administratiesysteem MAIA en is gebaseerd op de opgebouwde aanspraken in MAIA, waarbij er wordt rekening gehouden

4. Willis Towers Watson

Elke maand wordt door APS een maandrapportage (vermogen en TV) opgesteld. De adviserend actuaire van WTW controleert het pensioenvermogen in de maandrapportage op hoofdlijnen door deze te vergelijken met de portfolio rapportage van DWS en de overige financiële gegevens vanuit het Bestuursbureau

WTW controleert de TV op plausibiliteit door een schatting van de TV per maandeinde te maken en deze te vergelijken met de door APS berekende TV. Indien hierbij sprake is van een (onverklaarde) afwijking van meer dan 0,4%, vindt in overleg met het Bestuursbureau afstemming plaats met APS over de oorzaken van de afwijking. Eventueel kan een gecorrigeerde aanlevering volgen. Zodra WTW zich kan vinden in de berekening van de (beleids)dekkingsgraad wordt dit per e-mail gecommuniceerd aan het Bestuursbureau.

Verwerking aanpassingen achteraf

Indien achteraf wordt geconstateerd dat een gerapporteerde maanddekkingsgraad onjuist is geweest, vindt overleg plaats tussen het Bestuursbureau, WTW en APS waarna eerst de hoogte van de eventuele correctie in kaart wordt gebracht. Vervolgens wordt onderzocht of de betreffende onjuistheid ook van toepassing is geweest op eerder en/of later gerapporteerde maanddekkingsgraden. Op basis hiervan wordt bepaald wat de totale impact van de onjuistheid (van alle onjuist gerapporteerde maanddekkingsgraden tezamen) is op de beleidsdekkingsgraad. Indien deze totale impact hoger is dan 0,1%-punt, wordt bij de eerstvolgende te rapporteren beleidsdekkingsgraad rekening gehouden met aangepaste maanddekkingsgraden (waarbij de onjuistheid is gecorrigeerd). De aanpassing wordt vervolgens aan DNB toegelicht door middel van het toelichtingsveld van de maandstaat voor de dekkingsgraadrapportage. Voor de eerder onjuist gerapporteerde maanddekkingsgraden wordt in beginsel geen herrapportage ingediend.

Verwerking beleidsbeslissingen en grondslagwijzigingen

Bij wijzigingen van het beleid of de actuariële grondslagen van het Pensioenfonds, is het streven om de betreffende wijziging in de dekkingsgraad te verwerken uiterlijk aan het einde van de maand volgend op de maand waarin het bestuursbesluit is genomen.

Bestuursbesluiten die van invloed zijn op de dekkingsgraad worden dan ook zo snel mogelijk na de bestuursvergadering door het Bestuursbureau gecommuniceerd met de APS en WTW. Indien gedurende het jaar wordt besloten tot een wijziging van actuariële grondslagen, zal dit

effect bij de jaarlijkse (actuariële) analyse (in het kader van de jaarrekening) worden bepaald per einde boekjaar.

5. DWS Asset Management

De vermogensbeheerder stelt elke maand een portfolio rapportage op en stuurt deze naar het Bestuursbureau. Het Bestuursbureau draagt zorg dat alle betrokken partijen beschikken over deze informatie welke relevant zijn voor de berekening van de dekkingsgraad.

State Street Luxemburg (SSL) voert haar taak uit als bewaarbedrijf voor de vermogensbeheerder en verzorgt de financiële waardering van alle assets die het Pensioenfonds heeft in de SICAV en FCP share classes. Deze waarden worden verwerkt in de maandelijks portfolio overzichten. Wanneer alle waarden bij elkaar opgeteld zijn spreek je van het totale belegde vermogen (inclusief cash en derivaten). Het totaal belegde vermogen is een belangrijk onderdeel voor de berekening van de dekkingsgraad. Deze waarden zijn weergegeven in de "AP140" van de geconsolideerde balans van de SICAV en FCP shares classes.

Procesbewaking ISAE3402 State Street Luxemburg

SSL beschikt over een ISAE 3402 rapportage over de interne beheersing van de organisatie. In het rapport "Information Technology General Controls" zijn de interne beheersingssystemen en het risicomanagement van de organisatie beschreven en eveneens een jaarlijkse toetsing door E&Y op de effectieve werking van de beheersmaatregelen voor een bepaalde periode. Het Service Organisation Control Report over het betreffende boekjaar wordt gecontroleerd door onze accountant KPMG Nederland in samenwerking met KPMG Luxemburg.

SSL voert dagelijks zogenaamde "integrity and logic checks" uit voor hun reguliere reporting. Daar boven op worden verplichte reconciliaties uitgevoerd tussen custody en accounting platforms op een regelmatige basis om zeker te zijn dat alle custody posities juist zijn gereflecteerd in de fund accounting.

6. Bestuursbureau

In dit rapport zijn de werkzaamheden van het Bestuursbureau in de procesbeschrijvingen van zowel APS en WTW reeds beschreven, dient nog wel benadrukt te worden dat de kerntaak van het Bestuursbureau het monitoren is van alle gegevensstromen die bepalend zijn voor de berekening van de actuele dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad. De gegevens dienen tijdig conform de afgesproken timetable geleverd en gecontroleerd te worden. Nadat alle fasen in het proces zijn afgerond, informeert het Bestuursbureau alle bestuursleden, VO leden en Head of HR over de actuele dekkingsgraad en beleidsdekkingsgraad in de betreffende maand. Vervolgens geeft het Bestuursbureau APS akkoord voor de melding aan DNB via Digitaal Loket Rapportages (DLR). Het Bestuursbureau ontvangt van APS een bevestiging per mail van de rapportage inclusief een pdf uit DLR. Tot slot wordt aan de webmaster gevraagd om de laatste dekkingsgraden te publiceren op de website van het Pensioenfonds.

Onderstaand alle DNB inzenddatums in 2019 en de afgesproken reporting deadlines van alle betrokken partijen.

Januari : actuele- en beleidsdekkingsgraad 14^{de}

Februari : actuele- en beleidsdekkingsgraad 12de / Q4 kwartaalrapportage 12^{de}

Maart	: actuele- en beleidsdekkingsgraad 12 ^{de}
April	: actuele- en beleidsdekkingsgraad 14 ^{de}
Mei	: actuele- en beleidsdekkingsgraad 17 ^{de} / Q1 kwartaalrapportage 13 ^{de}
Juni	: actuele- en beleidsdekkingsgraad 14 ^{de}
Juli	: actuele- en beleidsdekkingsgraad 14 ^{de}
Augustus	: actuele- en beleidsdekkingsgraad 14 ^{de} / Q2 kwartaalrapportage 9 ^{de}
September	: actuele- en beleidsdekkingsgraad 14 ^{de}
Oktober	: actuele- en beleidsdekkingsgraad 14 ^{de}
November	: actuele- en beleidsdekkingsgraad 13 ^{de} / Q3 kwartaalrapportage 11 ^{de}
December	: actuele- en beleidsdekkingsgraad 13 ^{de}

Reporting figures monthly

- Flash package (Reporting Team LUX, deadline 4th Business Day)
- Asset Update Change (Reporting Team LUX, deadline 6th BD)
- Portfolio Reports (Reporting Team LUX, deadline 6th BD)
- Other Reports, Segmentaufteilung ect. (Reporting Team LUX, deadline 6th BD)
- Cash flows (Reporting Team LUX, deadline 6th BD)
- Asset Allocation & Limit Monitoring (Reporting Team LUX, deadline 6th BD)
- Financial position (Financial Dept SA, deadline 6th BD)
- Calculation Liabilities (Actuary SA, deadline 6th BD)
- Detailed financial information (Pension Desk, deadline 7th BD)
- Control funding ratio (TW, deadline 9th BD)
- Liability valuation (TW, deadline 12th BD)
- Net / Gross of fees performance reports (Reporting Team LUX, deadline 12th BD)

Minimaal Vereist Eigen Vermogen 2021

Eigenaar: Financiële Commissie
Versie: aug 2021 /v1.0
Auteur: LV/MB
Datum: 9 september 2021

Minimaal Vereist Eigen Vermogen Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

Algemeen

Naast het vereist eigen vermogen dienen Pensioenfondsden te beschikken over een minimaal vereist eigen vermogen. In artikel 11 van het Besluit financieel toetsingskader Pensioenfondsden is de berekeningswijze van het minimaal vereist eigen vermogen opgenomen.

De uitkomst van deze berekening bepaalt de grens van de beleidsdekkingsgraad waaronder sprake is van een dekkingstekort.

In deze bijlage is de berekening van het minimaal vereist eigen vermogen uitgevoerd door pensioenuitvoerder Achmea Pensioenservices per 31 december 2020, als getoetst door de certificerend actuaaris.

Risicofactor	% VPV
1. percentage van de VPV	4,0%
2. percentage van het risicokapitaal	0,1%
3. toe te rekenen aan aanvullende pensioenregelingen	0,0%
Ondergrens minimaal vereist eigen vermogen	4,1%

1. Het Pensioenfonds voert volledig eigen beheer. Dat betekent dat het minimaal vereist vermogen minimaal 4% bedraagt.
2. Bij overlijden van actieve deelnemers wordt meer uitgekeerd dan is voorzien. Dat tekort wordt het risicokapitaal genoemd. Dit risico is met ingang van 2020 volledig verzekerd.
3. Bij arbeidsongeschiktheid wordt de pensioenopbouw voortgezet (PVI). Dit is met ingang van 2020 volledig verzekerd.

Bijlage:

Verklaring actuaris ultimo 2020 inzake Vermogenspositie en MVEV

Minimaal vereist eigen vermogen (artikel 131 PW) Het MVEV is gedefinieerd in het Besluit FTK en is afhankelijk van de risico's die het pensioenfonds loopt. Deze betreffen demografische risico's (zoals sterfte en invaliditeit) en financiële risico's (zoals deze in de beleggingen naar voren komen). Als het pensioenfonds dergelijke risico's heeft ondergebracht bij een derde partij (verzekeringen), is het MVEV lager.

Het MVEV bedraagt 21.207 ofwel 4,1% van de TV. Op basis van onze plausibiliteitscontroles constateren wij dat het MVEV juist is vastgesteld en daarmee ook in lijn is met de leidraad ten aanzien van het vaststellen van het MVEV, zoals door het AG gepubliceerd in 2019.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds ultimo 2020 bedraagt 104.075. Het Eigen Vermogen is hoger dan het MVEV.

Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

Vereist Eigen Vermogen 2021

Eigenaar: Financiële Commissie
Versie: aug 2021 /v1.0
Auteur: LV/BM
Datum: 9 september 2021

Vereist Eigen Vermogen Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

Algemeen

Voor de berekening van het Vereist Eigen Vermogen (VEV) wordt de zogenoemde 'wortel formule' uit het standaard model van DNB toegepast. Deze wortel formule is een functie van de afzonderlijke eisen voor de risicocategorieën.

Het standaard model kent vastgestelde scenario's ('schokken') voor de financiële risicocategorieën, te weten het renterisico (S1), zakelijke waarden risico (S2), valutarisico (S3), grondstoffen risico (S4), kredietrisico (S5), verzekeringstechnisch risico (S6), liquiditeitsrisico (S7), concentratierisico (S8), operationeel risico (S9) en actief beheer risico (S10).

Er is geen aanleiding om aan te nemen dat het risicoprofiel van het pensioenfonds materieel afwijkt van de uitgangspunten van het standaardmodel. Het pensioenfonds toetst dit jaarlijks en legt de onderbouwing hiervan ook jaarlijks vast. Het VEV van het fonds kan adequaat berekend worden met behulp van het standaardmodel.

Renterisico (S₁)

Dit is het effect van een ongunstige wijziging van de rente/rentetermijnstructuur volgens onderstaande tabel.

duration	factor rentedaling	factor rentestijging	duration	factor rentedaling	Factor rentestijging
1	0,49	2,05	14	0,75	1,33
2	0,56	1,79	15	0,75	1,33
3	0,61	1,65	16	0,76	1,32
4	0,64	1,55	17	0,76	1,32
5	0,67	1,49	18	0,76	1,32
6	0,70	1,44	19	0,76	1,32
7	0,71	1,40	20	0,76	1,32
8	0,73	1,37	21	0,76	1,32
9	0,74	1,35	22	0,76	1,32
10	0,75	1,34	23	0,76	1,32
11	0,75	1,33	24	0,76	1,32
12	0,75	1,33	>25	0,76	1,32
13	0,75	1,33			

Risico zakelijke waarden (S₂)

De waardedaling van de zakelijke waarden die opgevangen moet kunnen worden is als volgt vastgesteld:

Zakelijke waarden	Waardedaling in %
Beursgenoteerde aandelen in ontwikkelde markten en en beursgenoteerd vastgoed	30%
Beursgenoteerde aandelen in emerging markets	40%
Niet beursgenoteerde aandelen	40%
Niet beursgenoteerd vastgoed waarbij de waarde van de beleggingen wordt aangepast voor financiering met vreemd vermogen	15%

Tussen de risico's die zijn onderscheiden wordt een correlatie verondersteld van 0,75.

Valutarisico (S₃)

De daling van de valutakoersen ten opzichte van de euro die opgevangen moet kunnen worden is als volgt vastgesteld:

Valuta	Waardedaling in %
Valuta in ontwikkelde markten	20%
Valuta in opkomende markten	35%

Bij de aggregatie van het vereist eigen vermogen voor valutarisico wordt rekening wordt gehouden met een correlatie van 0,50 tussen individuele valuta in ontwikkelde markten; 0,75 tussen individuele valuta in opkomende markten en 0,25 tussen het valutarisico voor ontwikkelde markten enerzijds en het valutarisico voor opkomende markten anderzijds.

Grondstoffenrisico (S₄)

Het effect van een waardedaling met 35% moet opgevangen kunnen worden.

Kredietrisico (S₅)

Het effect van een toename van de actuele credit spread (marktrenteopslag voor kredietrisico) op de portefeuille vastrentende waarden met kredietrisico (credits) die opgevangen moet kunnen worden is als volgt vastgesteld.

Kredietgevoelige beleggingen	Stijging van de creditspread
------------------------------	------------------------------

Instrumenten met een AAA of equivalente rating	60 bp
Instrumenten met een AA of equivalente rating	80 bp
Instrumenten met een A of equivalente rating	130 bp
Instrumenten met een BBB of equivalente rating	180 bp
Instrumenten met een lagere rating of instrumenten zonder rating	530 bp

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen mag het kredietrisico gelijk aan nul worden verondersteld voor Europees staatspapier met een AAA of equivalente rating.

Bij de aggregatie van verschillende risicofactoren wordt tussen het renterisico enerzijds en het kredietrisico anderzijds een correlatie van 0,40 verondersteld indien het scenario voor het renterisico is gebaseerd op een rentedaling en nihil indien wordt uitgegaan van een rentestijging. Tussen het aandelen- en vastgoedrisico enerzijds en het kredietrisico anderzijds wordt een correlatie van 0,50 verondersteld.

Voor de berekening van het kredietrisico voor het strategisch Vereist Eigen Vermogen wordt uitgegaan van de strategisch vastgestelde onderverdeling van de kredietportefeuille.

Verzekeringstechnisch risico (S₆)

De vereiste solvabiliteit voor verzekeringstechnische risico's vloeit voort uit onvoorziene sterfterisico's als gevolg van procesrisico. Daarnaast zijn er onvermijdbare sterfterisico's, zoals de onzekerheid rondom de sterftrend (TSO of 'langlevenrisico') en de negatieve stochastische afwijkingen (NSA).

Voor de bepaling van het vereist vermogen voor het verzekeringstechnisch risico (S₆) zijn geen berekeningen voorgeschreven. De Nederlandsche Bank (DNB) biedt echter wel een methode als handreiking voor het maken deze inschatting.

Liquiditeitsrisico (S₇)

Voor de bepaling van het vereist eigen vermogen is in het standaard model de gevoeligheid van het eigen vermogen voor liquiditeitsrisico gelijkgesteld aan 0%. Dit is gebaseerd op de veronderstelling dat een pensioenfonds het risicobeheer van het liquiditeitsrisico ook met oog op het prudent person beginsel en een beheerste bedrijfsvoering dusdanig op orde heeft dat het liquiditeitsrisico niet materieel is voor de vaststelling van het vereist eigen vermogen.

Concentratierisico (S₈)

Voor de bepaling van het vereist eigen vermogen is in het standaard model de gevoeligheid van het eigen vermogen voor concentratierisico gelijkgesteld aan 0%. Dit is gebaseerd op de veronderstelling dat een pensioenfonds een dusdanig gediversifieerde portefeuille aanhoudt dat het concentratierisico niet materieel is voor de vaststelling van het vereist eigen vermogen.

Operationeel risico (S_9)

Voor de bepaling van het vereist eigen vermogen is in het standaard model de gevoeligheid van het eigen vermogen voor operationeel risico gelijkgesteld aan 0%. Dit is gebaseerd op de veronderstelling dat een pensioenfonds het operationeel risico dusdanig beheerst dat het operationeel risico niet materieel is voor de vaststelling van het vereist eigen vermogen.

Actief beheer risico (S_{10})

Het actief beheer risico als onderdeel van het vereist eigen vermogen heeft betrekking op de ruimte om bij de uitvoering van het beleggingsbeleid af te wijken van de strategisch nagestreefde portefeuille. De mate van actief beheer wordt doorgaans bepaald aan de hand van de tracking error ten opzichte van de voor de (deel)portefeuille vastgelegde benchmark.

Het pensioenfonds dient zelf de omvang van het actief beheer risico adequaat vast te stellen. De Nederlandsche Bank (DNB) biedt echter wel een methode als handreiking voor het maken deze inschatting.

Totaal risico

Het totale risico is gelijk aan S, waarbij S wordt bepaald op basis van de navolgende formule.

$$S = \sqrt{(S_1^2 + S_2^2 + 2 \times \rho_{1,2} \times S_1 \times S_2 + S_3^2 + S_4^2 + S_5^2 + 2 \times \rho_{1,5} \times S_1 \times S_5 + 2 \times \rho_{2,5} \times S_2 \times S_5 + S_6^2 + S_7^2 + S_8^2 + S_9^2 + S_{10}^2)},$$

waarbij $\rho_{1,2} = 0,40$ en $\rho_{1,5} = 0,40$ indien voor S1 wordt uitgegaan van een rentedaling en nihil indien S1 is gebaseerd op een rentestijging, en $\rho_{2,5} = 0,50$.

Bijlage c2 Rekensystematiek herverzekering

Gekozen is voor de 'methode 1' uit de memo van 25 juni 2012 van APS. Op basis van het uitgangspunt dat het dekkingsgraadeffect bij een overlijdensgeval zo neutraal mogelijk is, is dit onveranderd voor de nieuw afgesloten herverzekering bij SCOR per 2020 wat ons betreft nog steeds de meest passende methode.

Methode 1)

Individuele benadering (huidige variant van het Pensioenfonds):

Verzekering deelnemer met partner, waarbij wordt uitgegaan van benodigd kapitaal bij overlijden minus de aanwezige voorziening van de betreffende deelnemer. Het resultaat op overlijden is per overlijdensgeval per definitie gelijk aan het eigen risico. Er is geen voordeel/nadeel verbonden.

Wij lichten verder nog twee elementen uit, die in de huidige methode worden gehandhaafd :

- Opslag wezenpensioen: bij de reguliere bepaling van TV wordt niet gereserveerd voor nog niet ingegaan wezenpensioen. Dit betekent dat als er een deelnemer komt te overlijden, er geen voorziening vrijvalt voor de dekking van eventueel in te gaan wezenpensioen. Wel werd in het verleden bij de bepaling van de risicokapitalen, die voor actieve deelnemers zijn herverzekerd, de bij overlijden benodigde contante waarde voor ingegaan partnerpensioen verhoogd met een opslag voor wezenpensioen van 6%. Dit betekent dat in het geval van overlijden van actieve deelnemers (met een partner), een deel van het door de verzekeraar

uit te keren risicokapitaal 'beschikbaar' komt ter financiering van het in de TV op te voeren wezenpensioen.

- Solvabiliteitsopslag: conform de methodiek die in het verleden werd gehanteerd worden alle risicokapitalen ook verhoogd met een solvabiliteitsopslag (op basis van het vereist eigen vermogen).

Risicokapitalen arbeidsongeschiktheid

Wij kunnen ons vinden in de voorgestelde identieke berekeningsmethodiek.

- Revalidatiekans: deze blijft onveranderd op 0% gesteld.
- Solvabiliteitsopslag: onveranderd

